

การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษา
สำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วม
ของภาคีเครือข่ายของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ
เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี

ชัยพร พันธุ์น้อย

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี
วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ

ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

ชื่อวิจัย	การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี
ผู้วิจัย	ชัยพร พันธุ์น้อย
ปีที่วิจัย	2564

บทคัดย่อ

การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี มีวัตถุประสงค์ คือ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน และความต้องการในการบริหารจัดการศึกษาของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี 2) สร้างรูปแบบฯ 3) ทดลองใช้และประเมินผลการใช้รูปแบบฯ และ 4) ประเมินความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบฯ ไปใช้ในสถานศึกษาอื่น วิธีดำเนินการวิจัย แบ่งออกเป็น 4 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการบริหารจัดการศึกษาของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ในปีการศึกษา 2562 ประชากร คือ ครู 11 คน และผู้ปกครอง 11 คน เครื่องมือ คือ ประเด็นการสนทนากลุ่ม เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา ระยะที่ 2 สร้างรูปแบบฯ ในปีการศึกษา 2562 ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ 24 คน เครื่องมือ คือ แบบวิเคราะห์เอกสาร ประเด็นในการสนทนากลุ่ม และแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิเคราะห์เอกสาร สนทนากลุ่ม และประเมิน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา และใช้สถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระยะที่ 3 ทดลองใช้และประเมินผลการใช้รูปแบบฯ ในปีการศึกษา 2563 ประชากร คือ ครู 22 คน ตัวแทนภาคีเครือข่าย 24 คน และกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ปกครอง 139 คน เครื่องมือ คือ แบบประเมินประสิทธิผลในการนำรูปแบบฯ ไปใช้ และแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบฯ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการทดลองใช้ ประเมินประสิทธิผล และสอบถามความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระยะที่ 4 ประเมินความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบฯ ไปใช้ในสถานศึกษาอื่น ในปีการศึกษา 2563 ประชากร คือ ผู้อำนวยการศูนย์ฯ 12 คน และครูประจำหน่วยบริการ 36 คน เครื่องมือ คือ แบบสอบถามความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบฯ และคู่มือการใช้รูปแบบฯ ไปใช้ในสถานศึกษาอื่น วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย มีดังนี้

1. สภาพปัจจุบันในการบริหารจัดการศึกษาของหน่วยบริการฯ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา และครู มีภาวะผู้นำ มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน หน่วยบริการได้รับการจัดสรรงบประมาณ มีอาคารสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ สื่อ ในการจัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม รวมถึงมีการประสานงาน และรายงานผลการดำเนินงานแก่ผู้ปกครอง หน่วยงานต้นสังกัด และสาธารณชน แต่ขาดการมีส่วนร่วมในการผลิตสื่อนวัตกรรม การให้ข้อเสนอแนะต่อการปฏิบัติงาน การสนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษาจากผู้ปกครองและหน่วยงานภายนอกอย่างต่อเนื่อง ส่วนความต้องการในการบริหารจัดการศึกษาของหน่วยบริการฯ พบว่า ควรมีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการดำเนินงาน ทรัพยากรทางการศึกษา การวางแผน ผลิตและพัฒนาสื่อนวัตกรรม การปรับปรุง พัฒนา สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกของหน่วยบริการ จากผู้ปกครอง และหน่วยงานภายนอกอย่างเป็นรูปธรรม

2. รูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ที่สร้างขึ้น มี 5 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 1 แนวคิดของรูปแบบ องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ องค์ประกอบที่ 3 ปัจจัยนำเข้า องค์ประกอบที่ 4 กระบวนการ และองค์ประกอบที่ 5 ผลผลิต โดยรูปแบบมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.61$, $\sigma=0.16$) และความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.70$, $\sigma=0.17$)

3. ผลการทดลองใช้และประเมินผลการใช้รูปแบบฯ พบว่า ด้านผลการดำเนินงานของหน่วยบริการตามตัวบ่งชี้ ครู มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (ร้อยละ 94.55) และตัวแทนภาคีเครือข่าย มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (ร้อยละ 96.83) โดยภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการสนับสนุนทรัพยากร และการดำเนินงานของหน่วยบริการเพิ่มมากขึ้น ด้านคุณภาพของผู้เรียนตามตัวบ่งชี้ ครู มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (ร้อยละ 97.88) และตัวแทนภาคีเครือข่าย มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (ร้อยละ 97.78) โดยผู้เรียนมีพัฒนาการที่ดีขึ้นตามจุดประสงค์ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลและแผนการให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว ด้านความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบฯ ตัวแทนภาคีเครือข่าย มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.72$, $\sigma = 0.16$) และผู้ปกครอง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = 0.20)

4. ผลการประเมินความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบฯ ไปใช้ในสถานศึกษาอื่น พบว่า ผู้อำนวยการศูนย์ฯ มีความคิดเห็น อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.64$, $\sigma = 0.22$) และครูประจำหน่วยบริการ มีความคิดเห็น อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.72$, $\sigma = 0.22$)

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เพราะได้รับความกรุณาในการให้คำปรึกษา แนะนำ แก้ไขข้อบกพร่องอย่างดียิ่งจากผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้สละเวลาอันมีค่าอย่างยิ่ง รวมทั้งผู้วิจัยได้ความรู้และประสบการณ์การทำงานด้านวิจัยในการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายของหน่วยบริการ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านจึงกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เดือนเพ็ญพร ชัยภักดี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริวิมล ใจงาม ดร.สุพจน์ เกิดสุวรรณ ดร.อภิสิทธิ์ ภาชนะวรรณ ดร.ประเวศ ทั้งจันทร์แดงทุกท่านที่ให้ความกรุณา เป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบ และให้คำแนะนำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยทุกฉบับในครั้งนี้เป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ ทุกท่านที่ให้ความกรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการร่วมสนทนากลุ่ม ทั้ง 2 ครั้ง

ขอขอบพระคุณคณะครู และบุคลากรของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือใน การจัดเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลในทำวิจัยในครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา และครอบครัวทุกท่านที่ได้ช่วยเหลือในการทำงานวิจัย ฉบับนี้จนทำให้ผู้วิจัยทำงานวิจัยนี้สำเร็จไปได้ด้วยดี คุณค่าและประโยชน์ที่เกิดจากการทำวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขออุทิศเป็นกุศลแก่ทุกท่าน และขอมอบเป็นกตัญญูต่อบิดา มารดา ตลอดจนครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน ด้วยความเคารพยิ่ง

ชัยพร พันธุ์น้อย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
ประโยชน์ที่ได้รับ.....	12
กรอบแนวคิดในงานวิจัย.....	12
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	14
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาพิเศษเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ.....	15
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักการ และแนวคิดการบริหาร.....	24
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดทฤษฎีการมีส่วนร่วม.....	33
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการจัดการศึกษา.....	39
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการเชิงพื้นที่.....	42
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ.....	46
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี.....	55
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	66
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	73
รายละเอียดของวิธีดำเนินการวิจัยในแต่ละระยะ.....	79

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัย.....	94
ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน และความต้องการในการบริหารจัดการศึกษา ของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี.....	94
ผลการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับ เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี.....	101
ผลการทดลองใช้และประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษา พิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี.....	117
ผลการประเมินความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษา พิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ไปใช้ในสถานศึกษาอื่น.....	125
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	133
วัตถุประสงค์ของวิจัย.....	133
ขั้นตอนการวิจัย.....	133
สรุปผลการวิจัย.....	135
อภิปรายผลการวิจัย.....	137
ข้อเสนอแนะ.....	141
บรรณานุกรม.....	143
ภาคผนวก.....	154
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญและผู้ที่เกี่ยวข้องในการสนทนากลุ่ม.....	155
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	161
ภาคผนวก ค คู่มือการใช้รูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษา สำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี (เอกสารแนบ).....	194
ภาคผนวก ง ผลการหาคุณภาพเครื่องมือ.....	195

	หน้า
ภาคผนวก จ หนังสือราชการ.....	214
ภาคผนวก ฉ ภาพประกอบการทำวิจัย.....	222
ภาคผนวก ช การเผยแพร่ผลงาน.....	227
ประวัติผู้วิจัย.....	231

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1	การวิเคราะห์องค์ประกอบของการมีส่วนร่วม จำแนกตามนักวิชาการ..... 38
ตาราง 2	การวิเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบ จำแนกตามนักวิชาการ..... 52
ตาราง 3	การวิเคราะห์ขั้นตอนและ วิธีการพัฒนารูปแบบ จำแนกตามนักวิชาการ..... 54
ตาราง 4	ขั้นตอนการวิจัยการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี..... 74
ตาราง 5	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามหน่วยบริการของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี..... 89
ตาราง 6	ผลการสนทนากลุ่ม เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันในการบริหารจัดการศึกษาของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรีตามความคิดเห็นของครู (N = 11)..... 94
ตาราง 7	ผลการสนทนากลุ่ม เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันในการบริหารจัดการศึกษาของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรีตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง (N = 11)..... 96
ตาราง 8	ผลการสนทนากลุ่ม เกี่ยวกับความต้องการในการบริหารจัดการศึกษาของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรีตามความคิดเห็นของครู (N = 11)..... 98
ตาราง 9	ผลการสนทนากลุ่ม เกี่ยวกับความต้องการในการบริหารจัดการศึกษาของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรีตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง (N = 11)..... 100
ตาราง 10	ผลการพิจารณาร่างรูปแบบฯ ครั้งที่ 1 จากการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ (N = 12)..... 103
ตาราง 11	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบฯ ครั้งที่ 2 จำแนกตามองค์ประกอบของรูปแบบฯ โดยภาพรวม (N = 12)..... 106

		หน้า
ตาราง 12	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ของร่างรูปแบบฯ ครั้งที่ 2 จำแนกตามองค์ประกอบที่ 1 แนวคิด ของรูปแบบ (N = 12).....	107
ตาราง 13	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ของร่างรูปแบบฯ ครั้งที่ 2 จำแนกตามองค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ ของรูปแบบ (N = 12).....	107
ตาราง 14	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ของร่างรูปแบบฯ ครั้งที่ 2 จำแนกตามองค์ประกอบที่ 3 ปัจจัยนำเข้า โดยภาพรวม (N = 12).....	108
ตาราง 15	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ของร่างรูปแบบฯ ครั้งที่ 2 จำแนกตามองค์ประกอบที่ 3 ปัจจัยนำเข้า (N = 12).....	109
ตาราง 16	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ของร่างรูปแบบฯ ครั้งที่ 2 จำแนกตามองค์ประกอบที่ 4 กระบวนการ โดยภาพรวม (N = 12).....	111
ตาราง 17	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ของร่างรูปแบบฯ ครั้งที่ 2 จำแนกตามองค์ประกอบที่ 4 กระบวนการ (N = 12).....	112
ตาราง 18	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ของร่างรูปแบบฯ ครั้งที่ 2 จำแนกตามองค์ประกอบที่ 5 ผลผลิต (N = 12).....	115
ตาราง 19	จำนวนและร้อยละข้อมูลส่วนตัวของครูและตัวแทนภาคีเครือข่าย ผู้ตอบ แบบประเมินประสิทธิผลในการนำรูปแบบฯ ไปใช้.....	117
ตาราง 20	ร้อยละของประสิทธิผลในการนำรูปแบบฯ ไปใช้ ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตาม ตัวบ่งชี้ประสิทธิผล ในการดำเนินงานของหน่วยบริการ โดยภาพรวม (N = 22).....	118
ตาราง 21	ร้อยละของประสิทธิผลในการนำรูปแบบฯ ไปใช้ ตามความคิดเห็นของ ตัวแทนภาคีเครือข่าย จำแนกตามตัวบ่งชี้ประสิทธิผล ในการดำเนินงาน ของหน่วยบริการ โดยภาพรวม (N = 24).....	119

		หน้า
ตาราง 22	ร้อยละของประสิทธิผลในการนำรูปแบบฯ ไปใช้ ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามตัวบ่งชี้ประสิทธิผล ในด้านคุณภาพของผู้เรียน โดยภาพรวม (N = 22).....	120
ตาราง 23	ร้อยละของประสิทธิผลในการนำรูปแบบฯ ไปใช้ ตามความคิดเห็นของ ตัวแทนภาคีเครือข่าย จำแนกตามตัวบ่งชี้ประสิทธิผล ในด้านคุณภาพ ของผู้เรียน โดยภาพรวม (N = 24).....	120
ตาราง 24	จำนวนและร้อยละข้อมูลส่วนตัวของตัวแทนภาคีเครือข่ายและผู้ปกครอง ผู้ตอบแบบสอบถามความพึงพอใจ.....	121
ตาราง 25	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบฯ ของตัวแทนภาคีเครือข่าย (N = 24).....	122
ตาราง 26	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบฯ ของผู้ปกครอง (n = 139).....	124
ตาราง 27	จำนวนและร้อยละข้อมูลส่วนตัวของผู้อำนวยการศูนย์ฯ และครูประจำ หน่วยบริการ ผู้ตอบแบบประเมินความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบฯ และ คู่มือการใช้รูปแบบฯ ไปใช้ในสถานศึกษาอื่น.....	125
ตาราง 28	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบฯ ไปใช้ในสถานศึกษาอื่น ของผู้อำนวยการศูนย์ฯ (N = 12).....	126
ตาราง 29	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเป็นไปได้ในการนำคู่มือการใช้ รูปแบบฯ ไปใช้ในสถานศึกษาอื่น ของผู้อำนวยการศูนย์ฯ (N = 12).....	128
ตาราง 30	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบฯ ไปใช้ในสถานศึกษาอื่น ของครูประจำหน่วยบริการ (N = 36).....	139
ตาราง 31	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเป็นไปได้ในการนำคู่มือการใช้ รูปแบบฯ ไปใช้ในสถานศึกษาอื่น ของครูประจำหน่วยบริการ (N = 36).....	131

สารบัญภาพ

		หน้า
ภาพ 1	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	13
ภาพ 2	ร่างรูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ครั้งที่ 1....	102
ภาพ 3	ร่างรูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ครั้งที่ 2.....	106
ภาพ 4	รูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี.....	116

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เด็กพิการเป็นเด็กกลุ่มหนึ่งที่ควรได้รับการดูแลเอาใจใส่ ให้ได้รับสิทธิและโอกาสทางการศึกษาดังกล่าว (สำนักเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2555) และจากอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ (Convention on the Rights of Persons with Disabilities : CRPD) ปี 2551 มีเนื้อหาสาระในข้อ 7 ระบุว่า ให้รัฐดำเนินการที่จำเป็นเพื่อประกันว่าเด็กพิการได้รับการปฏิบัติตามหลักสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานอย่างเต็มที่และเท่าเทียมกับเด็กอื่น ในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับเด็กพิการต้องคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นอันดับแรก ให้เด็กพิการมีสิทธิในการแสดงความคิดเห็นโดยเสรี ในทุกเรื่องที่มีผลกระทบต่อนตน (สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ, 2554) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้กำหนดสิทธิทางการศึกษาไว้ในมาตรา 54 ระบุว่า รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย วรรคสองให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนในการจัดการศึกษาทุกระดับ เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (ราชกิจจานุเบกษา, 2560) และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดสิทธิทางการศึกษาไว้ในมาตรา 10 ความว่า “การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสาร และการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพหรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแล หรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิ และโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ” (ราชกิจจานุเบกษา, 2545)

พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 ได้กำหนดเกี่ยวกับสิทธิทางการศึกษาไว้ในมาตรา 5 ความว่า คนพิการมีสิทธิทางการศึกษาดังนี้ 1) ได้รับการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตั้งแต่แรกเกิด หรือพบความพิการจนตลอดชีวิต พร้อมทั้งให้ได้รับเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา 2) เลือกบริการทางการศึกษา สถานศึกษา ระบบและรูปแบบการศึกษา โดยคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ ความถนัด และความต้องการจำเป็นพิเศษของบุคคลนั้น 3) ได้รับการศึกษาที่มีมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งการจัดหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้ การทดสอบทางการศึกษาที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการแต่ละประเภทและบุคคล (ราชกิจจานุเบกษา, 2551)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) ได้กำหนดให้ “การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำ โดยเน้นให้ความสำคัญกับการจัดการบริการของรัฐ ที่มีคุณภาพทั้งทางด้านการศึกษา สาธารณสุขให้กับผู้ที่ด้อยโอกาสและผู้ที่อาศัยอยู่ห่างไกล” (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12, 2560) กระทรวงศึกษาธิการตระหนักถึงความสำคัญ และความจำเป็นของการผลักดันการสร้างโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพ ทั้งถึง และตอบสนองความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น จึงกำหนดนโยบายสำคัญของกระทรวงไว้ว่า ให้เด็กทุกคนได้เข้าถึงการศึกษาและคุณภาพอย่างเท่าเทียมกัน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) เพื่อมุ่งหวังให้ประเทศไทยมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ตามนโยบายด้านการศึกษารัฐ มุ่งเน้น ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาและยกระดับมาตรฐานทางการศึกษา โดยสร้างโอกาสให้เด็กด้อยโอกาสทุกกลุ่มเข้าถึงการจัดการบริการทางการศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2559) ซึ่งสอดคล้องกับแผนการศึกษาสำหรับคนพิการ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2560 - 2564) ซึ่งเป็นแผนที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ และสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 เพื่อให้คนพิการได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างมีคุณภาพ สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของแต่ละบุคคล และมีทักษะการดำรงชีวิต สามารถประกอบอาชีพพึ่งตนเองได้อย่างมีศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ บนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายเป็นการส่งเสริมให้กลุ่ม หรือองค์กร หรือหน่วยงาน ที่มีเป้าหมายเดียวกัน มีความต้องการเดียวกัน เข้ามาร่วมมือกันเพื่อดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ อันจะเป็นประโยชน์ร่วมกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษา รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนให้มีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระดับต่าง ๆ การมีส่วนร่วมในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ จำเป็นต้องมีการจัดหาและพัฒนาสื่อกระบวนการต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรทางการศึกษาอีกด้วยซึ่งสอดคล้องกับ วนิดา หริภคิน (2563) ว่าการดำเนินงานของภาคีเครือข่ายของชุมชนได้มีการทำงานร่วมกันในด้านต่าง ๆ ของชุมชน ซึ่งรวมไปถึงการพัฒนาการศึกษาของคนในชุมชน โดยที่ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาว่า การศึกษาเป็นความหวังของสังคมและเป็นเหมือนต้นทางแห่งสภาพจิตใจ ครอบครัว วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคมซึ่งกระบวนการทางการศึกษาจึงมีความเคลื่อนไหวตลอดเวลา เป็นกระบวนการที่เป็นกลางทุกคนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมได้

ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี เป็นสถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษานอกระบบ หรือตามอัธยาศัยแก่คนพิการ ตั้งแต่แรกเกิดหรือแรกพบความพิการจนตลอดชีวิต และจัดการศึกษาอบรมแก่ผู้ดูแลคนพิการ ครู บุคลากรและชุมชน รวมทั้งการจัดสื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใด ตลอดจนปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดในประกาศกระทรวง (ราชกิจจานุเบกษา, 2551) ประกอบกับสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ได้กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ซึ่งประกอบด้วย 1) จัดและส่งเสริม สนับสนุนการศึกษาในลักษณะศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม (Early Intervention : EI) และเตรียมความพร้อม

ของคนพิการ เพื่อเข้าสู่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โรงเรียนอนุบาล โรงเรียนเรียนร่วม โรงเรียนเฉพาะความพิการ ศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น 2) พัฒนา และฝึกอบรม ผู้ดูแลคนพิการ บุคลากรที่จัดการศึกษา สำหรับคนพิการ 3) จัดระบบและส่งเสริม สนับสนุนการจัดทำ แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาสำหรับคนพิการ 4) จัดระบบบริการช่วงเชื่อมต่อ สำหรับคนพิการ 5) ให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยครอบครัวและชุมชน ด้วยกระบวนการทางการศึกษา 6) เป็นศูนย์ข้อมูล รวมทั้งจัดระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาสำหรับคนพิการ 7) จัดระบบสนับสนุนการจัดการเรียนร่วม และประสานงานการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ในจังหวัด 8) ภาระหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนดหรือตามที่ได้รับมอบหมาย (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2561)

จากสภาพปัญหาในการดำเนินงานของศูนย์การศึกษาพิเศษที่ผ่านมา พบว่า ยังมีคนพิการ ในวัยเรียนเป็นจำนวนมากที่มีความยากลำบากในการเดินทางมารับบริการ เนื่องจากลักษณะทางภูมิศาสตร์ของที่อยู่อาศัยอยู่ในพื้นที่ห่างไกล มีความเสี่ยงต่อความปลอดภัยในการเดินทาง ฐานะความเป็นอยู่ยากจน และสภาพความพิการ ส่งผลต่อคุณภาพชีวิต และความเป็นอยู่ของเด็กพิการ สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษจึงได้จัดตั้งหน่วยบริการของศูนย์การศึกษาพิเศษขึ้น เพื่อให้เด็กพิการ ในชุมชนได้รับสิทธิและโอกาสทางการศึกษาอย่างเสมอภาคและเท่าเทียม สามารถเข้าถึงการรับบริการทางการศึกษาจากศูนย์การศึกษาพิเศษ ได้สะดวก รวดเร็ว คล่องตัว อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพ โดยไม่ต้องเดินทางมารับบริการที่ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา หรือศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัด รวมทั้งเปิดโอกาสให้ครอบครัว ชุมชน และผู้เกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมในการพัฒนาศักยภาพเด็กพิการ (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2561) โดยได้กำหนดกลยุทธ์ให้ศูนย์การศึกษาพิเศษเพิ่มโอกาสให้คนพิการ และเด็กด้อยโอกาสเข้าถึงทางการศึกษา โดยให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มที่ศูนย์การศึกษาพิเศษ หน่วยบริการและที่บ้าน อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้คนพิการ และเด็กด้อยโอกาสได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึง เท่าเทียมด้วยระบบและรูปแบบการจัดการศึกษาที่หลากหลาย

การบริหารจัดการศึกษาเชิงพื้นที่ เป็นแนวคิดที่เปิดโอกาสให้แก่ทุกภาคส่วนมาร่วมในการตัดสินใจ และจัดการศึกษาโดยมีเป้าหมายที่ชัดเจน มีกลไกการทำงานร่วมกันผ่านการบริหารจัดการทรัพยากร ซึ่งได้แก่ วัฒนธรรมท้องถิ่น อาคาร สิ่งปลูกสร้าง ที่ดิน และบุคลากรในชุมชน นั้น ๆ ร่วมกับด้านวิชาการทางการศึกษา เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาให้ประสบความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับ มนต์นัธ มโนการณ (2561) ที่กล่าวว่า การบริหารจัดการศึกษาเชิงพื้นที่ เป็นการศึกษาที่เปิดโอกาสให้แก่ภาคส่วนต่าง ๆ เป็นผู้จัดการศึกษา โดยรัฐมีการกระจายอำนาจให้จังหวัด เป็นผู้จัดการศึกษา มีอิสระและอำนาจในการกำหนดและตัดสินใจ ร่วมออกแบบการพัฒนาการศึกษา สนับสนุน ตลอดจน

ตรวจสอบการใช้ทรัพยากรการศึกษา และร่วมรับผิดชอบการจัดการศึกษาในจังหวัด โดยมีเป้าหมายสำคัญ คือ โอกาส คุณภาพ และการลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

ทั้งนี้ในทางปฏิบัติการบริหารจัดการของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี พบว่า ควรพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีความครอบคลุม ทัวถึง และมีคุณภาพในจังหวัดลพบุรี รวมถึงส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วม ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง (ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี, 2562) ซึ่งสอดคล้องกับการสนทนากลุ่มเรื่อง สภาพปัจจุบันและความต้องการในการบริหารจัดการของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ของครูและผู้ปกครองมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน พบว่า สภาพปัจจุบัน และความต้องการ และจากการดำเนินงานของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ได้จัดการเรียนการสอนในรูปแบบที่หน่วยบริการ จำนวน 11 แห่ง ประกอบด้วย ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี หน่วยบริการเมืองลพบุรี หน่วยบริการท่าม่วง หน่วยบริการโคกสำโรง หน่วยบริการบ้านหมี่ หน่วยบริการพัฒนานิคม หน่วยบริการสระโบสถ์ หน่วยบริการโคกเจริญ หน่วยบริการหนองม่วง หน่วยบริการชัยบาดาล หน่วยบริการท่าหลวง และหน่วยบริการลำสนธิ ยังขาดการปฏิบัติงานที่มีส่วนร่วมจากเครือข่ายในเชิงรุก โดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมดำเนินการ ในลักษณะหน่วยบริการเพื่อให้เด็กพิการในชุมชน เข้าถึงสิทธิและโอกาสทางการศึกษาอย่างเสมอภาค และเท่าเทียม ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานของหน่วยบริการ มีความเข้มแข็งและปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับกฎหมายนโยบายที่เกี่ยวข้องและสามารถพัฒนาศักยภาพ เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษในชุมชนได้อย่างครอบคลุม ทัวถึง และมีคุณภาพ สร้างเครือข่ายจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในทุกภาคส่วนได้มีส่วนร่วมในการวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมนิเทศ ติดตามประเมินผล และร่วมสะท้อนผลของหน่วยบริการโดยมีเป้าหมายเดียวกัน คือ เพื่อพัฒนาศักยภาพ ของเด็กพิการในด้านการศึกษา เพื่อสร้างโอกาสในการดำรงชีวิตในสังคมได้เช่นคนปกติ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะ ทำการศึกษา การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการ ในการบริหารจัดการศึกษาของหน่วยบริการ สร้าง ทดลองใช้และประเมินผลการใช้ และประเมินความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ไปใช้ในสถานศึกษาอื่น

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการบริหารจัดการศึกษาของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี
2. เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี
3. เพื่อทดลองใช้และประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี
4. เพื่อประเมินความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ไปใช้ในสถานศึกษาอื่น

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตไว้ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการบริหารจัดการศึกษาของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี

1. ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ครู จำนวน 11 คน และผู้ปกครอง จำนวน 11 คน
2. ตัวแปรที่ศึกษา คือ สภาพปัจจุบันและความต้องการในการบริหารจัดการศึกษาของหน่วยบริการของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี
3. ด้านเนื้อหา ศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการบริหารจัดการศึกษา ครอบคลุมการบริหารทรัพยากร ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านสถานที่ วัสดุ และสื่อ และด้านการจัดการ ของหน่วยบริการของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี
4. ด้านสถานที่ ดำเนินการรวบรวมข้อมูลในจังหวัดลพบุรี
5. ด้านระยะเวลา ดำเนินการในช่วงเดือนพฤษภาคม 2562

ระยะที่ 2 สร้างรูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี

- ผู้วิจัยดำเนินการแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนย่อย ดังนี้ 1) ศึกษาองค์ประกอบของร่างรูปแบบฯ 2) พิจารณาร่างรูปแบบฯ ครั้งที่ 1 และ 3) ตรวจสอบร่างรูปแบบฯ ครั้งที่ 2

ขั้นที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบของร่างรูปแบบฯ

1. แหล่งข้อมูล ได้แก่ เอกสาร วรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ทฤษฎีการบริหาร การให้บริการในรูปแบบหน่วยบริการ บริบทของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม การบริหารจัดการเชิงพื้นที่ การบริหารเชิงคุณภาพ PDCA การพัฒนารูปแบบ นอกจากนี้ยังศึกษาจากเอกสารรายงานประจำปีของสถานศึกษา และผลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม สภาพปัจจุบัน และความต้องการในการบริหารจัดการของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี

2. ตัวแปรที่ศึกษา คือ องค์ประกอบของร่างรูปแบบฯ

3. ด้านเนื้อหา ศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบของร่างรูปแบบฯ โดยนำแนวคิดและทฤษฎีระบบ หลักการและความสำคัญของการมีส่วนร่วม องค์ประกอบของการมีส่วนร่วมมาใช้ ตามแนวคิดฟอร์นารอฟ (Fornaroff, A., 1980) กัญญ์ณวัณฐ์ ธารีบุญญ และคณะ (2558) พินสุตา สิริธรังศรี (2558) เสาวนีย์ เตือนเด่น, และคณะ (2558) วิไลจิตร์ เสนาราช (2559) สุภารัตน์ เผ่ามงคล (2559)

4. ด้านสถานที่ ดำเนินการรวบรวมข้อมูลในจังหวัดลพบุรี

5. ด้านระยะเวลา ดำเนินการในช่วงเดือนกรกฎาคม - กันยายน 2562

ขั้นที่ 2 พิจารณาร่างรูปแบบฯ ครั้งที่ 1

1. ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 12 คน ประกอบด้วย ตัวแทนผู้ปกครอง ตัวแทนครู ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา/ประจำจังหวัด และนักวิชาการจากมหาวิทยาลัย

2. ตัวแปรที่ศึกษา คือ องค์ประกอบของร่างรูปแบบฯ ที่ผ่านการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ

3. ด้านเนื้อหา ศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบของร่างรูปแบบฯ ครั้งที่ 1 ที่ครอบคลุมทฤษฎีระบบ การบริหารหลักการแบบมีส่วนร่วม และการบริหารจัดการเชิงพื้นที่

4. ด้านสถานที่ ดำเนินการรวบรวมข้อมูลในจังหวัดลพบุรี

5. ด้านระยะเวลา ดำเนินการในช่วงเดือนพฤศจิกายน 2562

ขั้นที่ 3 ตรวจสอบร่างรูปแบบฯ ครั้งที่ 2

1. ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 12 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา/ประจำจังหวัด นักวิชาการจากมหาวิทยาลัย และผู้บริหารของกระทรวงศึกษาธิการ

2. ตัวแปรที่ศึกษา คือ ระดับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบฯ

3. ด้านเนื้อหา ศึกษาเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบฯ ครั้งที่ 2 และร่างคู่มือการใช้รูปแบบฯ

4. ด้านสถานที่ ดำเนินการรวบรวมข้อมูลในจังหวัดลพบุรี

5. ด้านระยะเวลา ดำเนินการในช่วงเดือนธันวาคม 2562 - มกราคม 2563

ระยะที่ 3 ทดลองใช้และประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษา สำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี

ผู้วิจัยดำเนินการแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอนย่อย ดังนี้ 1) ทดลองใช้ตามกระบวนการที่ระบุในรูปแบบฯ 2) ศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบฯ

ขั้นที่ 1 ทดลองใช้ตามกระบวนการที่ระบุในรูปแบบฯ

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาจากประชากร ดังนี้

1.1 ครู จำนวน 22 คน ประกอบด้วย หัวหน้าหน่วยบริการ จำนวน 11 คน และครูประจำหน่วยบริการ จำนวน 11 คน

1.2 ตัวแทนภาคีเครือข่าย จำนวน 24 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา คือ ประสิทธิภาพในการนำรูปแบบฯ ไปใช้ ได้แก่ ผลการดำเนินงานของหน่วยบริการและคุณภาพของผู้เรียน

3. ด้านเนื้อหา ศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการนำรูปแบบฯ ไปใช้ โดยนำรูปแบบฯ และคู่มือการใช้รูปแบบฯ ที่สร้างขึ้นมาทดลองใช้ ครอบคลุมด้านหน่วยบริการ และผู้เรียน

4. ด้านสถานที่ ดำเนินการรวบรวมข้อมูลที่หน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี

5. ด้านระยะเวลา ดำเนินการในช่วงเดือนกรกฎาคม - ธันวาคม 2563

ขั้นที่ 2 ศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบฯ

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ตัวแทนภาคีเครือข่าย จำนวน 24 คน

1.2 ผู้ปกครอง จำนวน 139 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา คือ ความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี

3. ด้านเนื้อหา มุ่งศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบฯ ครอบคลุมการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี

4. ด้านสถานที่ ดำเนินการรวบรวมข้อมูลในจังหวัดลพบุรี

5. ด้านระยะเวลา ดำเนินการในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ 2564

ระยะที่ 4 ประเมินความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษา สำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ไปใช้ในสถานศึกษาอื่น

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
การวิจัยครั้งนี้ศึกษาจากประชากร ดังนี้
 - 1.1 ผู้อำนวยการศูนย์ฯ จำนวน 12 คน
 - 1.2 ครูประจำหน่วยบริการ จำนวน 36 คน
2. ตัวแปรที่ศึกษา คือ ระดับความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบฯ และคู่มือการใช้รูปแบบฯ ไปใช้ในสถานศึกษาอื่น
3. ด้านเนื้อหา ศึกษาเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบฯ และคู่มือการใช้รูปแบบฯ ไปใช้ในสถานศึกษาอื่น ตามองค์ประกอบของรูปแบบฯ และโดยภาพรวมของคู่มือการใช้รูปแบบฯ
4. ด้านสถานที่ ดำเนินการรวบรวมข้อมูลที่ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ทั้ง 11 แห่ง และส่วนกลาง
5. ด้านระยะเวลา ดำเนินการรวบรวมในช่วงเดือนมีนาคม 2564

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้ มีนิยามศัพท์เฉพาะ ดังนี้

1. การพัฒนารูปแบบ หมายถึง กระบวนการสร้างและพัฒนารูปแบบ ประกอบด้วย 4 ระยะ คือ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน และความต้องการ 2) สร้างรูปแบบฯ 3) ทดลองใช้และประเมินผล การใช้รูปแบบฯ 4) ประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบฯ ในการนำไปใช้กับสถานศึกษาอื่น โดยนำหลักการการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ และการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย เป็นแนวทางในการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ

2. รูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย หมายถึง องค์ประกอบและกระบวนการในการพัฒนาการบริหารโดยการนำหลักการการบริหารจัดการเชิงพื้นที่และการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย เป็นแนวทางในการดำเนินงาน ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 แนวคิดของรูปแบบ หมายถึง การนำแนวคิด ทฤษฎีระบบ ประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต และข้อมูลย้อนกลับ มาใช้ในการบริหารจัดการอย่างเป็นรูปธรรมและมีเป้าหมายที่ชัดเจน

องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ หมายถึง ความคาดหวังที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับหน่วยบริการ ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรและวิชาการ

องค์ประกอบที่ 3 ปัจจัยนำเข้า หมายถึง ทรัพยากรต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ประกอบด้วย 1) ด้านบุคลากร 2) ด้านงบประมาณ 3) ด้านสถานที่ วัสดุ และสื่อ 4) ด้านการจัดการ

องค์ประกอบที่ 4 กระบวนการ หมายถึง ขั้นตอนการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ด้วยหลักการบริหารเชิงคุณภาพ PDCA ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 ร่วมวางแผน ขั้นที่ 2 ร่วมดำเนินการ ขั้นที่ 3 ร่วมนิเทศ ติดตาม และประเมินผล ขั้นที่ 4 ร่วมสะท้อนผล

องค์ประกอบที่ 5 ผลผลิต หมายถึง ความสำเร็จของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ในด้านหน่วยบริการมีการดำเนินงานที่มีคุณภาพ และผู้เรียนมีคุณภาพที่ดีขึ้น แล้วสะท้อนผลความพึงพอใจของผู้ปกครองและภาคีเครือข่ายเป็นข้อมูลย้อนกลับเพื่อปรับปรุงแก้ไขต่อไป

3. การบริหารจัดการเชิงพื้นที่ หมายถึง กระบวนการดำเนินงานที่เปิดโอกาสให้แก่มหาภาคส่วนมาร่วมในชุมชนที่ให้บริการ มาร่วมในการตัดสินใจ และจัดการศึกษาโดยมีเป้าหมายที่ชัดเจน มีกลไกการทำงานร่วมกัน ผ่านการบริหารจัดการทรัพยากร ซึ่งได้แก่ วัฒนธรรมท้องถิ่น อาคาร สิ่งปลูกสร้าง ที่ดิน และบุคลากรในชุมชนนั้น ๆ ร่วมกับด้านวิชาการทางการศึกษา เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาให้ประสบความสำเร็จ

4. การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย หมายถึง วิธีการปฏิบัติงานระหว่างบุคลากรของหน่วยบริการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมนิเทศติดตาม ประเมินผล และร่วมสะท้อนผลลัพท์ด้วยกันในการพัฒนา ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยบริการในหลากหลายรูปแบบ เพื่อให้เกิดการทำงานที่มีประสิทธิภาพต่อหน่วยบริการ ของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ซึ่งประกอบด้วย ประกอบด้วย 1) นายอำเภอ/ผู้แทน 11 อำเภอ 2) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 /ผู้แทน 3) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2/ ผู้แทน 4) เสนาธิการกรมทหารปืนใหญ่ 5) นายกองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยโป่ง อ.โคกสำโรง 6) กำนันตำบลหนองเมือง อำเภอบ้านหมี่ 7) ผู้อำนวยการโรงพยาบาลท่าม่วง 8) ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอพัฒนานิคม 9) สาธารณสุขอำเภอท่าหลวง 10) ผู้อำนวยการกองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลนิคมชัย 11) ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนนารายณ์วิทยา อำเภอชัยบาดาล 12) พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ โรงพยาบาล

หนองม่วง 13) ประธาน อ.ส.ม. ตำบลโคกเจริญ และ 14) ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ 11 ตำบลหนองรี อำเภอลำสนธิ

5. สภาพปัจจุบันและความต้องการ หมายถึง สภาพการดำเนินงานและสถานะความต้องการในการบริหารจัดการศึกษาด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านสถานที่ วัสดุ และสื่อ และด้านการจัดการ ของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ในปีการศึกษา 2561

6. ความเหมาะสมของร่างรูปแบบ หมายถึง ระดับความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

7. ความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบ หมายถึง ระดับความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ในการนำไปปฏิบัติจริง ประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

8. ประสิทธิภาพ หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นภายหลังจากนำรูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ไปใช้ ที่ส่งผลทำให้การดำเนินงานของหน่วยบริการมีการดำเนินงานที่มีคุณภาพ และผู้เรียนมีคุณภาพที่ดีขึ้น

8.1 หน่วยบริการมีการดำเนินงานที่มีคุณภาพ หมายถึง หน่วยบริการมีการดำเนินงาน โดยเกิดความร่วมมือและมีส่วนร่วมในการดำเนินงานจากภาคีเครือข่ายเป็นหน่วยบริการต้นแบบในการศึกษาดูงาน เป็นหน่วยงานหลักในการให้บริการทางวิชาการการศึกษาพิเศษ ประจำอำเภอ ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมประชุมการดำเนินงานของหน่วยบริการเพิ่มมากขึ้น รวมถึงภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการสนับสนุนทรัพยากร การดำเนินงานของหน่วยบริการเพิ่มมากขึ้น

8.2 ผู้เรียนมีคุณภาพที่ดีขึ้น หมายถึง ผู้เรียนมีผลการพัฒนาการที่ดีขึ้นตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลหรือแผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว มีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ดีขึ้น และผู้เรียนมารับบริการที่หน่วยบริการเพิ่มขึ้น

9. ความพึงพอใจ หมายถึง ระดับความรู้สึกที่ดีที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี

10. ความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบฯและคู่มือ ไปใช้ในสถานศึกษาอื่น หมายถึง ระดับความคิดเห็นของผู้อำนวยการศูนย์ฯ และครูประจำหน่วยบริการ ของศูนย์การศึกษาพิเศษ

เขตการศึกษา ทั้ง 11 แห่งและส่วนกลาง ที่มีความสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง ความเป็นได้ ในการนำไปใช้กับสถานศึกษาอื่น ได้แก่ การนำรูปแบบฯ ไปใช้ ภาพรวมของรูปแบบฯ ที่พัฒนาขึ้น และคู่มือการใช้รูปแบบฯ สามารถเป็นแนวทางในการดำเนินงาน เนื้อหาในคู่มือการใช้รูปแบบฯ มีความชัดเจน เข้าใจง่าย มีการใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย การจัดเนื้อหาในคู่มือการใช้รูปแบบฯ เป็นลำดับ ขั้นตอน สอดคล้อง และเชื่อมโยงกันดี ช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบฯ มีแนวทางการดำเนินงานแต่ละขั้นตอนของคู่มือการใช้รูปแบบฯ มีความเหมาะสมตามขั้นตอน กระบวนการ มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ สามารถนำไปปฏิบัติได้ เป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการ ของหน่วยบริการ และภาพรวมของคู่มือการใช้รูปแบบฯ ที่พัฒนาขึ้น

11. หน่วยบริการ หมายถึง หน่วยงานย่อยที่จัดตั้งโดยศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี มีบทบาทหน้าที่ในการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม (Early Intervention : EI) และ เตรียมความพร้อมของเด็กพิการ ส่งเสริม สนับสนุนการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลือ อื่นใดทางการศึกษาสำหรับเด็กพิการ บริการช่วงเชื่อมต่อสำหรับเด็กพิการ (Transitional Services) ให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพเด็กพิการโดยครอบครัวและชุมชน ด้วยกระบวนการทางการศึกษา เป็นศูนย์ข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาสำหรับเด็กพิการในพื้นที่บริการ ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการเรียนรวม และประสานงานการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการ โดยอาศัยอำนาจตามคำสั่ง สพฐ. ที่ 34/2546 เรื่อง การบริหารราชการศูนย์การศึกษาพิเศษและโรงเรียนการศึกษาพิเศษ ลงวันที่ 8 กรกฎาคม 2546 ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ได้ออกคำสั่งจัดตั้ง หน่วยบริการในจังหวัดลพบุรี ทั้ง 11 อำเภอ ได้แก่ 1) หน่วยบริการเมืองลพบุรี 2) หน่วยบริการ โคกสำโรง 3) หน่วยบริการบ้านหมี่ 4) หน่วยบริการท่าม่วง 5) หน่วยบริการพัฒนานิคม 6) หน่วยบริการหนองม่วง 7) หน่วยบริการลำสนธิ 8) หน่วยบริการท่าหลวง 9) หน่วยบริการ ชัยบาดาล 10) หน่วยบริการสระโบสถ์ และ 11) หน่วยบริการโคกเจริญ เพื่อให้เด็กพิการได้รับการช่วยเหลือ ด้านการศึกษาอย่างครอบคลุม ทัวถึง

12. ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี หมายถึง สถานศึกษาของรัฐ ที่จัดการศึกษาแก่คนพิการในจังหวัดลพบุรี ตั้งแต่แรกเกิดหรือแรกพบความพิการจนตลอดชีวิต รวมทั้งการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ตลอดจนปฏิบัติ หน้าที่อื่นตามที่กำหนดในประกาศกระทรวงฯ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษที่มาใช้บริการ ที่หน่วยบริการได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพ โดยรูปแบบที่มีประสิทธิผล
2. มีข้อมูลสารสนเทศของสภาพปัจจุบันและความต้องการในการบริหารจัดการของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี
3. ได้รูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายที่มีประสิทธิผล เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปใช้ในการบริหารจัดการหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี และศูนย์การศึกษาพิเศษอื่น
4. เป็นแนวทางในการพัฒนาความตระหนักในการทำงานร่วมกันในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษของภาคีเครือข่ายและชุมชน

กรอบแนวคิดในงานวิจัย

การศึกษา เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่เพื่อส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ซึ่งได้จากการวิเคราะห์แนวคิด หลักการเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา ทฤษฎีระบบ การบริหารทรัพยากร การบริหารเชิงคุณภาพ PDCA ทฤษฎีการมีส่วนร่วม การบริหารจัดการเชิงพื้นที่ การให้บริการในรูปแบบหน่วยบริการ และการพัฒนารูปแบบ จึงเกิดเป็นกรอบแนวคิดในงานวิจัย ดังนี้

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษา เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ผู้วิจัยได้รวบรวมแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ศึกษา โดยรวบรวมจากเอกสาร ตำราวิชาการ มาเป็นกรอบแนวทางในการศึกษาดังนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาพิเศษเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ
 - 1.1 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ
 - 1.2 ประสิทธิภาพการและข้อจำกัดของเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ
 - 1.3 รูปแบบการจัดการศึกษากับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักการและแนวคิดการบริหาร
 - 2.1 การบริหารเชิงระบบ
 - 2.2 การบริหารทรัพยากร
 - 2.3 การบริหารเชิงคุณภาพ PDCA
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดทฤษฎีการมีส่วนร่วม
 - 3.1 ความหมายของการมีส่วนร่วม
 - 3.2 หลักการและความสำคัญของการมีส่วนร่วม
 - 3.3 องค์ประกอบของการมีส่วนร่วม
4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการจัดการศึกษา
 - 4.1 ความหมายของภาคีเครือข่าย
 - 4.2 ความสำคัญของภาคีเครือข่ายในการจัดการศึกษา
 - 4.3 องค์ประกอบของภาคีเครือข่าย
5. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการเชิงพื้นที่
 - 5.1 ความหมายของการบริหารจัดการศึกษาเชิงพื้นที่
 - 5.2 แนวคิดการบริหารจัดการศึกษาเชิงพื้นที่
6. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ
 - 6.1 ความหมายและประเภทของรูปแบบ
 - 6.2 การพัฒนารูปแบบ
 - 6.3 องค์ประกอบของรูปแบบ

6.4 การตรวจสอบรูปแบบ

7. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี
 - 7.1 บริบทของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี
 - 7.2 การให้บริการในรูปแบบหน่วยบริการ
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 8.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 8.2 งานวิจัยต่างประเทศ

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาพิเศษเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

1. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

1.1 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 คนพิการจำเป็นต้องได้รับสิทธิพิเศษด้านต่าง ๆ เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตได้เช่นเดียวกับคนปกติทั่วไป ซึ่งสิทธิของคนพิการได้รับการรับรองอย่างเป็นรูปธรรมครั้งแรกในรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 กระทั่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ได้รับรองสิทธิของคนพิการเพิ่มมากขึ้น โดยประกอบด้วย 4 ด้าน สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

1.1.1 ด้านความคุ้มครอง หมวด 1 บททั่วไป มาตรา 4 กำหนดให้สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาค ของบุคคลย่อมได้รับความคุ้มครองอย่างสมศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ตามรัฐธรรมนูญเสมอ

1.1.2 ด้านความเสมอภาค หมวด 3 มาตรา 27 ภาครัฐจะเลือกปฏิบัติ โดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลที่มีความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สุขภาพ สถานะบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจ หรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองที่ไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญไม่ได้

1.1.3 ด้านสิทธิในการรับบริการสาธารณสุข หมวด 3 มาตรา 47 กำหนดให้บุคคลผู้ยากไร้มีสิทธิได้รับบริการสาธารณสุขโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และบุคคลมีสิทธิได้รับการป้องกันและขจัดโรคติดต่ออันตรายจากรัฐโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายเช่นกัน

1.1.4 ด้านการศึกษา หมวด 5 มาตรา 54 กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษา เป็นเวลา 12 ปี ตั้งแต่อ่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย รัฐบาลได้เพิ่มกฎหมายและมาตรการต่าง ๆ เพื่อเพิ่มสิทธิของคนพิการให้เป็นรูปธรรมมากขึ้น ประกอบกับพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556 ได้กำหนดสิทธิต่าง ๆ ที่คนพิการพึงได้รับเพื่อส่งเสริม และพัฒนาให้มีคุณภาพชีวิตเช่นเดียวกับคนทั่วไป

1.2 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มีบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเพื่อเด็กพิการ จากมาตรา 10 กำหนดว่า การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิ และโอกาสเสมอกัน ในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายจากการจัดการศึกษา ให้บุคคล ซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม และบกพร่องในการสื่อสาร และเรียนรู้ หรือผู้ร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพ หรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งพาตนเองได้ ไม่มีผู้ดูแล หรือด้อยโอกาส ซึ่งรัฐบาลต้องจัดให้บุคคลดังกล่าว มีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นพิเศษด้วยรูปแบบที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงความสามารถของบุคคลนั้น ให้บุคคลดังกล่าว ได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา (สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542) นอกจากนี้ รัฐได้กำหนดการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ โดยเฉพาะให้เป็นรูปธรรมมากขึ้นตามพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 ซึ่งแตกต่างจากการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลทั่วไป และกำหนดให้คนพิการได้รับสิทธิความช่วยเหลือ ทางการศึกษาเป็นพิเศษตั้งแต่แรกเกิด หรือตั้งแต่พบความพิการจนตลอดชีวิต

1.3 พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พุทธศักราช 2551 พระราชบัญญัติฉบับนี้ประกาศขึ้นเพื่อจัดให้คนพิการมีสิทธิและโอกาสได้รับการบริการ และความช่วยเหลือ ทางการศึกษาเป็นพิเศษตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการ เพื่อให้การบริการและการให้ความช่วยเหลือ แก่คนพิการในด้านการศึกษาเป็นไปอย่างทั่วถึงทุกระบบ และทุกระดับการศึกษาจึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ จากมาตรา 5 กำหนดว่า 1) คนพิการมีสิทธิได้รับการศึกษา โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการจนตลอดชีวิต พร้อมทั้งได้รับเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา 2) คนพิการมีสิทธิเลือก บริการทางการศึกษา สถานศึกษาระบบและรูปแบบการศึกษา โดยคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ ความถนัด และความต้องการจำเป็นพิเศษของบุคคลนั้น 3) คนพิการมีสิทธิได้รับการศึกษา ที่มีมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งการจัดหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้ การทดสอบ ทางการศึกษาที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการแต่ละประเภทและ บุคคล

สรุปได้ว่า การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิ และโอกาสเสมอกัน ในการรับ การศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐต้องจัดให้ อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย จากการจัดการศึกษาให้บุคคล ได้รับเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และ ความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา มีสิทธิเลือกบริการทางการศึกษา สถานศึกษาระบบ และรูปแบบ การศึกษา โดยคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ ความถนัด และความต้องการจำเป็นพิเศษของ

บุคคลนั้น และมีสิทธิได้รับการศึกษาที่มีมาตรฐาน และประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม และบกพร่องในการสื่อสารและเรียนรู้ หรือผู้มีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพ หรือบุคคล ซึ่งไม่สามารถพึ่งพาตนเองได้ ไม่มีผู้ดูแล หรือด้อยโอกาส

2. ประเภทความพิการและข้อจำกัดของเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กำหนดประเภท และหลักเกณฑ์ของคณพิการทางการศึกษา พุทธศักราช 2552

ข้อ 1 ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กำหนดประเภท และหลักเกณฑ์ของคณพิการทางการศึกษา พุทธศักราช 2552”

ข้อ 2 ประเภทของคณพิการ มีดังต่อไปนี้

- 1) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็น
- 2) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
- 3) บุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา
- 4) บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพ
- 5) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้
- 6) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการพูดและภาษา
- 7) บุคคลที่มีความบกพร่องทางพฤติกรรม หรืออารมณ์
- 8) บุคคลออทิสติก
- 9) บุคคลพิการซ้อน

ข้อ 3 การพิจารณาบุคคลที่มีความบกพร่องเพื่อจัดประเภทของคณพิการให้มีหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

2.1 บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็น ได้แก่ บุคคลที่สูญเสียการเห็นตั้งแต่ระดับเล็กน้อยจนถึงตาบอดสนิท ซึ่งแบ่งเป็น 2 ประเภทดังนี้

2.1.1 คนตาบอด หมายถึง บุคคลที่สูญเสียการเห็นมาก จนต้องใช้มือสัมผัส และสื่อเสียง หากตรวจวัดความชัดของสายตาดำดีเมื่อแก้ไขแล้ว อยู่ในระดับ 6 ส่วน 60 (6/60) หรือ 20 ส่วน 200 (20/200) จนถึงไม่สามารถรับรู้เรื่องแสง

2.1.2 คนเห็นเลือนราง หมายถึง บุคคลที่สูญเสียการเห็น แต่ยังสามารถอ่านอักษรตัวพิมพ์ขยายใหญ่ด้วยอุปกรณ์เครื่องช่วยความพิการหรือเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก หากวัดความชัดเจนของสายตาดำดีเมื่อแก้ไขแล้วอยู่ในระดับ 6 ส่วน 18 (6/18) หรือ 20 ส่วน 70 (20/70)

2.2 บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ได้แก่ บุคคลที่สูญเสียการได้ยินตั้งแต่ระดับหูตึงน้อยจนถึง หูหนวก ซึ่งแบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้

2.2.1 คนหูหนวก หมายถึง บุคคลที่สูญเสียการได้ยินมากจนไม่สามารถเข้าใจ การพูดผ่านทางการได้ยินไม่ว่าจะใส่หรือไม่ใส่เครื่องช่วยฟัง ซึ่งโดยทั่วไปหากตรวจการได้ยินจะมีการสูญเสียการได้ยิน 90 เดซิเบลขึ้นไป

2.2.2 คนหูตึง หมายถึง บุคคลที่มีการได้ยินเหลืออยู่เพียงพอที่จะได้ยินการพูด ผ่านทางการได้ยิน โดยทั่วไปจะใส่เครื่องช่วยฟังซึ่งหากตรวจวัดการได้ยินจะมีการสูญเสียการได้ยิน น้อยกว่า 90 เดซิเบลลงมาถึง 26 เดซิเบล

2.3 บุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ได้แก่ บุคคลที่มีความจำกัดอย่างชัดเจน ในการปฏิบัติตน (Functioning) ในปัจจุบัน ซึ่งมีลักษณะเฉพาะคือความสามารถทางสติปัญญาดำกว่า เกณฑ์เฉลี่ยอย่างมีนัยสำคัญร่วมกับความจำกัดของทักษะการปรับตัวอีกอย่างน้อย 2 ทักษะจาก 10 ทักษะ ได้แก่ การสื่อความหมาย การดูแลตนเอง การดำรงชีวิตภายในบ้าน ทักษะทางสังคม การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การรู้จักใช้ทรัพยากรในชุมชน การรู้จักดูแลควบคุมตนเอง การนำความรู้ มาใช้ในชีวิตประจำวัน การทำงาน การใช้เวลาว่าง การรักษาสุขภาพอนามัย และความปลอดภัย ทั้งนี้ ได้แสดงอาการดังกล่าวก่อนอายุ 18 ปี

2.4 บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพ ซึ่งแบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้

2.4.1 บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหว ได้แก่ บุคคล ที่มีอวัยวะไม่สมส่วนหรือขาดหายไปกระดูกหรือกล้ามเนื้อผิดปกติมีอุปสรรคในการเคลื่อนไหว ความบกพร่องดังกล่าวอาจเกิดจากโรคทางระบบประสาท โรคของระบบกล้ามเนื้อ และกระดูก การไม่สมประกอบมาแต่กำเนิด อุบัติเหตุและโรคติดต่อ

2.4.2 บุคคลที่มีความบกพร่องทางสุขภาพ ได้แก่ บุคคลที่มีความเจ็บป่วยเรื้อรัง หรือมีโรคประจำตัว ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการรักษาอย่างต่อเนื่องและเป็นอุปสรรคต่อการศึกษา ซึ่งมีผล ทำให้เกิดความจำเป็นต้องได้รับการศึกษาพิเศษ

2.5 บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ได้แก่ บุคคลที่มีความผิดปกติ ในการทำงานของสมองบางส่วนที่แสดงถึงความบกพร่องในกระบวนการเรียนรู้ที่อาจเกิดขึ้นเฉพาะ ความสามารถด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้าน คือ การอ่าน การเขียน การคิดคำนวณ ซึ่งไม่สามารถ เรียนรู้ในด้านที่บกพร่องได้ทั้งที่มีระดับสติปัญญาปกติ

2.6 บุคคลที่มีความบกพร่องทางการพูดและภาษา ได้แก่ บุคคลที่มีความบกพร่อง ในการเปล่งเสียงพูด เช่น เสียงผิดปกติอัตราความเร็ว และจังหวะการพูดผิดปกติ หรือบุคคลที่มีความบกพร่องในเรื่องความเข้าใจ หรือการใช้ภาษาพูด การเขียน หรือระบบสัญลักษณ์อื่นที่ใช้ในการติดต่อสื่อสาร ซึ่งอาจเกี่ยวกับรูปแบบ เนื้อหา และหน้าที่ของภาษา

2.7 บุคคลที่มีความบกพร่องทางพฤติกรรมหรืออารมณ์ ได้แก่ บุคคลที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปจากปกติเป็นอย่างมาก และปัญหาทางพฤติกรรมนั้นเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นผลจากความบกพร่อง หรือความผิดปกติทางจิตใจ หรือสมองในส่วนของการรับรู้อารมณ์ หรือความคิด เช่น โรคจิตเภท โรคซึมเศร้า โรคสมองเสื่อม เป็นต้น

2.8 บุคคลออทิสติก ได้แก่ บุคคลที่มีความผิดปกติของระบบการทำงานของสมองบางส่วน ซึ่งส่งผลกระทบต่อความบกพร่องทางพัฒนาการด้านภาษา ด้านสังคม และการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม และมีข้อจำกัด ด้านพฤติกรรม หรือมีความสนใจจำกัดเฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยความผิดปกตินี้ค้นพบได้ก่อนอายุ 30 เดือน

2.9 บุคคลพิการซ้อน ได้แก่ บุคคลที่มีสภาพความบกพร่องหรือความพิการมากกว่าหนึ่งประเภทในบุคคลเดียวกัน

สรุปได้ว่า ประเภทความพิการมี 9 ประเภท ได้แก่ 1) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็น 2) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน 3) บุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา 4) บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพ 5) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ 6) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการพูดและภาษา 7) บุคคลที่มีความบกพร่องทางพฤติกรรม หรืออารมณ์ 8) บุคคลออทิสติก และ 9) บุคคลพิการซ้อน

3. รูปแบบการจัดการศึกษากับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

การให้บริการทางการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษมีรูปแบบที่หลากหลาย ซึ่งในแต่ละรูปแบบก็มีความสำคัญ และจำเป็นที่แตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับความต้องการจำเป็นในการเข้ารับการศึกษาของเด็กแต่ละบุคคลซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 ได้กล่าวถึงสิทธิ และหน้าที่ทางการศึกษาสำหรับคนพิการไว้ว่า คนพิการมีสิทธิได้รับการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตั้งแต่แรกเกิด หรือพบความพิการจนตลอดชีวิตพร้อมทั้งได้รับเทคโนโลยีอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา และมีสิทธิเลือกบริการทางการศึกษา สถานศึกษา ระบบ และรูปแบบการศึกษา โดยคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ ความถนัด และความต้องการจำเป็นของบุคคลนั้น รวมถึงได้รับการศึกษาที่มีมาตรฐาน และประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งการจัดหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ การทดสอบทางการศึกษาที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการแต่ละประเภท และบุคคล

3.1 การจัดการศึกษาแบบโรงเรียนเฉพาะความพิการ

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (2561) รูปแบบการจัดการศึกษาของโรงเรียนเฉพาะความพิการ โรงเรียนเฉพาะความพิการ เป็นสถานศึกษาของรัฐหรือเอกชนที่จัดการศึกษาสำหรับคนพิการ โดยเฉพาะ ทั้งในลักษณะอยู่ประจำ ไป กลับ และรับบริการที่บ้าน บทบาทหน้าที่ของโรงเรียนเฉพาะความพิการ ซึ่งเป็นสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานมีบทบาท หน้าที่ตาม

เจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 ดังนี้ 1) จัดทำนโยบาย แผนพัฒนาการศึกษาสำหรับคนพิการ ด้านวิชาการ บุคคล งบประมาณ และบริหารทั่วไป 2) จัดตั้งและบริหารงบประมาณ 3) พัฒนาหลักสูตร และจัดการเรียนการสอน พัฒนาการเรียนรู้ ส่งเสริมศักยภาพ พื้นฟู บำบัด ที่สอดคล้องเหมาะสมกับศักยภาพคนพิการ 4) ออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ แนวปฏิบัติ ที่สอดคล้องกับการจัดการศึกษา ในแต่ละระดับ 5) กำกับ ติดตาม ประเมินผล ตามแผนงาน และโครงการ 6) ระดมทรัพยากร ดูแลรักษาทรัพย์สินของทางราชการ 7) จัดระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และ 8) ส่งเสริมความเข้มแข็งระหว่างสถานศึกษากับชุมชน

3.2 การจัดการศึกษาโดยศูนย์การศึกษาพิเศษ

ศูนย์การศึกษาพิเศษ เป็นสถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษานอกระบบ หรือตามอัธยาศัยแก่คนพิการ ตั้งแต่แรกเกิดหรือแรกพบความพิการจนตลอดชีวิต และจัดการศึกษาอบรมแก่ผู้ดูแลคนพิการ ครู บุคลากร และชุมชน รวมทั้งการจัดสื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใด ตลอดจนปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดในประกาศกระทรวง (ราชกิจจานุเบกษา, 2551) ประกอบกับสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ได้กล่าวถึง บทบาทหน้าที่ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ซึ่งประกอบด้วย 1) จัดและส่งเสริม สนับสนุนการศึกษาในลักษณะศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม (Early Intervention : EI) และเตรียมความพร้อมของคนพิการ เพื่อเข้าสู่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โรงเรียนอนุบาล โรงเรียนเรียนร่วม โรงเรียนเฉพาะความพิการ ศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น 2) พัฒนา และฝึกอบรมผู้ดูแลคนพิการ บุคลากร ที่จัดการศึกษา สำหรับคนพิการ 3) จัดระบบและส่งเสริม สนับสนุนการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาสำหรับคนพิการ 4) จัดระบบบริการช่วงเชื่อมต่อสำหรับคนพิการ 5) ให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยครอบครัวและชุมชน ด้วยกระบวนการทางการศึกษา 6) เป็นศูนย์ข้อมูล รวมทั้งจัดระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาสำหรับคนพิการ 7) จัดระบบสนับสนุนการจัดการเรียนร่วม และประสานงานการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในจังหวัด 8) ภาระหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนดหรือตามที่ได้รับมอบหมาย (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2561) อีกทั้งประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การปฏิบัติหน้าที่อื่นของศูนย์การศึกษาพิเศษ พ.ศ. 2553 โดยให้ศูนย์การศึกษาพิเศษปฏิบัติหน้าที่อื่น ดังต่อไปนี้ 1) ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาให้แก่คนพิการที่มีความบกพร่องทางสุขภาพ ซึ่งเจ็บป่วยเรื้อรังอยู่ในโรงพยาบาลหรือที่บ้านเป็นระยะเวลานานจนไม่สามารถไปเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้ตามปกติ 2) ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการที่มีการเรียนร่วมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งของรัฐ และเอกชน 3) จัดทำระบบส่งต่อ และส่งเสริมสนับสนุนช่วงเชื่อมต่อสำหรับคนพิการ 4) ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนา

ศักยภาพด้านอาชีพให้แก่คนพิการ และผู้ดูแลคนพิการตามความเหมาะสม และจำเป็น และ 5) ประสานและส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรคนพิการ หน่วยงานภาครัฐ และเอกชน สามารถพัฒนา สนับสนุน และจัดการศึกษาสำหรับคนพิการที่มีการเรียนร่วมทั้งของรัฐและเอกชน (ราชกิจจานุเบกษา, 2553)

3.3 การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

การเรียนรู้แบบเรียนรวม เป็นการรับเด็กเข้ารับการศึกษโดยไม่แบ่งแยก ความบกพร่องของเด็ก หรือคัดแยกเด็กที่ด้อยกว่าเด็กส่วนใหญ่ออกจากชั้นเรียน แต่จะใช้การบริหาร จัดการ และวิธีการในการให้เด็กเกิดการเรียนรู้ และพัฒนาการตามความต้องการจำเป็น อย่างเหมาะสมเป็นรายบุคคล และการจัดการเรียนรวม เป็นการจัดการศึกษาให้เด็กที่มีความต้องการ จำเป็นพิเศษมีโอกาสเข้าไปในระบบการศึกษาปกติโดยเปิดโอกาสให้เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ได้เรียน และทำกิจกรรมร่วมกับเด็กทั่วไปโดยมีครูทั่วไป และครูการศึกษาพิเศษร่วมมือ และ รับผิดชอบร่วมกัน (Collaboration) การจัดการเรียนรวมอาจกระทำได้หลายลักษณะ ซึ่งปฏิบัติกันอยู่ ในหลายประเทศ และประสบความสำเร็จซึ่งมีรูปแบบการจัดเรียนรวมหรือเรียนร่วมหลายรูปแบบ เช่น 1) ชั้นเรียนปกติเต็มวันรูปแบบการจัดเรียนร่วม 2) ชั้นเรียนปกติเต็มวันและบริการปรึกษา 3) ชั้นเรียนปกติเต็มวันและบริการครู 4) ชั้นเรียนปกติเต็มวันและบริการสอนเสริม 5) ชั้นพิเศษและ ชั้นเรียนปกติเด็กจะเรียนในชั้นเรียนพิเศษ และ 6) ชั้นเรียนพิเศษในโรงเรียนซึ่งผู้วิจัยได้นำรูปแบบ การจัดการเรียนรวมต่าง ๆ มาเป็นแนวทางในการสร้างรูปแบบการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สมาลี ศรีผิง 2560. รูปแบบการจัด การศึกษาแบบเรียนรวมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน)

3.4 การจัดการศึกษาโดยสถานพยาบาล

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (2561) ได้ดำเนินการจัดการศึกษาสำหรับ เด็กเจ็บป่วยเรื้อรังในโรงพยาบาล เพื่อขยายโอกาสทางการศึกษาให้แก่เด็กกลุ่มนี้ให้ครอบคลุมทั่ว ประเทศ ซึ่งได้มอบหมายให้ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา และศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำ จังหวัด ดำเนินการร่วมกับโรงพยาบาลจัดตั้ง โครงการศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กเจ็บป่วยเรื้อรังใน โรงพยาบาล ในจังหวัดที่มีเด็กเจ็บป่วยเรื้อรังในโรงพยาบาลขึ้นในปัจจุบัน ได้ดำเนินการจัดตั้งโครงการ ศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กเจ็บป่วยเรื้อรังในโรงพยาบาลต่าง ๆ แล้ว โดยมีบทบาทหน้าที่ ดังนี้ 1) การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้กับเด็กเจ็บป่วยเรื้อรังตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ 2) การจัด สื่อการเรียนการสอนตามสภาพการเจ็บป่วยของเด็กเจ็บป่วยเรื้อรัง 3) ประสานงานด้านการจัด การศึกษาเพื่อส่งต่อเด็กเจ็บป่วยเรื้อรังกับหน่วยงานอื่น ๆ 4) วางแผนกำหนดนโยบายแผนงาน การจัดการศึกษา และการปฏิบัติเน้นเด็กเจ็บป่วยเรื้อรังเป็นศูนย์กลาง 5) การจัดทำรายงาน

ด้านการศึกษาให้เด็กเจ็บป่วยเรื้อรังในเขตพื้นที่การศึกษา 6) การจัดสนับสนุนสื่อการเรียนการสอน อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกการบริการให้เด็ก เจ็บป่วยเรื้อรัง 7) การนิเทศ และการติดตามผล เพื่อประเมินการจัดการศึกษาเพื่อเด็กเจ็บป่วยเรื้อรัง และ 8) การฝึกอบรมบุคลากรเพื่อจัดการศึกษา ให้เด็กเจ็บป่วยเรื้อรัง

3.5 การจัดการศึกษาโดยชุมชน

การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยครอบครัว ชุมชน มีการปฏิบัติในประเทศไทย มานานพอสมควร แต่ส่วนใหญ่จะเน้นเฉพาะการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านการแพทย์ และการเตรียมความพร้อมพื้นฐานในรูปแบบที่เรียกว่า รูปแบบทางการแพทย์ (Medical Model) วิธีการทำงานจะเป็นในการปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญเป็นส่วนใหญ่ (Expert Model) ในด้านการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 เน้นแนวความคิดมีส่วนร่วมของครอบครัวในการร่วมจัดการศึกษา โดยเปิดโอกาสให้สามารถเป็นผู้จัดการศึกษาได้ สำหรับการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการก็เช่นกัน ครอบครัว ชุมชน และสังคม มีบทบาทในการทำงานแบบมีส่วนร่วม ทั้งลักษณะผู้ส่งเสริมการเรียนรู้ และฟื้นฟูสมรรถภาพ และลักษณะผู้จัดการศึกษาโดยการมีส่วนร่วมในเชิงการบริหารจัดการศึกษา การร่วมกิจกรรมต่าง ๆ (Partnership Model) ส่วนสาระในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติที่สนับสนุนแนวคิดดังกล่าว มีหลายมาตรา อาทิ มาตรา 8 (2) การจัดการศึกษาให้ยึดหลักสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มาตรา 9 (6) การจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาให้ยึดหลัก การมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น มาตรา 12 นอกเหนือจากรัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้บุคคล ครอบครัว องค์กร ชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น มีสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง มาตรา 29 ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยจัดกระบวนการเรียนรู้ ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษา มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนาระหว่างชุมชน

วิธีการการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการโดยชุมชน และองค์กรเอกชน มีหลายรูปแบบ เช่น

1) ชมรม สมาคม มูลนิธิ จัดบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มแก่เด็กพิการ และครอบครัว รวมถึงบริการ ฟื้นฟูสมรรถภาพ โดยอาจจัดเต็มวันหรือบางช่วงเวลา

- 2) ชมรม สมาคม มูลนิธิ จัดศูนย์เด็กเล็ก เพื่อเตรียมความพร้อมเด็กพิการ
- 3) ชมรม สมาคม มูลนิธิ จัดในการเรียนการสอนในลักษณะชั้นเรียน ศูนย์การเรียนหรือโรงเรียน
- 4) ชมรม สมาคม มูลนิธิ จัดในลักษณะศูนย์เตรียมความพร้อมด้านอาชีพ
- 5) กรมการศึกษานอกโรงเรียน จัดกลุ่มการเรียนและส่งครูอาสาเข้าไปสอน เน้นการเรียนรู้ตามหลักสูตรระดับต่าง ๆ (ภาครัฐร่วมกับภาคเอกชนดำเนินการ หรืออาจดำเนินการในพื้นที่ที่มีความพร้อม)

3.6 การจัดการศึกษาโดยครอบครัว

วิธีการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการโดยครอบครัว มีหลายรูปแบบ เช่น

- 1) การจัดในลักษณะครอบครัวฝึก และเตรียมความพร้อมเด็กพิการตามคำแนะนำที่ได้รับจากผู้เชี่ยวชาญ
- 2) การจัดสอนลูกพิการด้วยตนเอง และนำเด็กไปทดสอบความรู้ตามหลักสูตร การศึกษานอกโรงเรียน กรมการศึกษานอกโรงเรียน
- 3) การตั้งกลุ่มการเรียน และลงทะเบียนกลุ่มการเรียนกับศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียน
- 4) การรวมกลุ่มครอบครัวโดยจัดกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน การให้สิทธิแก่บุคคล และครอบครัวจัดการศึกษา นับเป็นทางเลือกสำหรับครอบครัวที่ต้องการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็น ค่านิยม ทศนคติ สภาพเศรษฐกิจ และสังคมของแต่ละครอบครัว ในต่างประเทศ ถือว่าสิทธิดังกล่าวเป็นสิทธิในการเลือก (Right to Choose) ในครอบครัวที่มีคนพิการ โรงเรียน ที่มีส่วนดำเนินการ ดังนี้ 1) ที่โรงเรียนหรือศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดรับลงทะเบียนเพื่อให้เด็ก ได้รับสิทธิ และการอุดหนุนต่าง ๆ 2) จัดกลุ่มการเรียนแบบชั้นเรียน หรือเรียนทางไกล หรือเรียนด้วยตนเองตามความเหมาะสมกับสภาพความพิการ

สรุปได้ว่า การให้บริการทางการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษนั้น มีรูปแบบ ที่หลากหลายโดยในแต่ละรูปแบบก็มีความสำคัญ และจำเป็นที่แตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับความต้องการ จำเป็นในการเข้ารับการศึกษามากน้อยของแต่ละบุคคล จากการศึกษาเอกสารผู้วิจัยสรุปให้การ จัด การศึกษากับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ 5 รูปแบบ คือ 1) การจัดการศึกษาแบบโรงเรียน เฉพาะความพิการ 2) การจัดการศึกษาโดยศูนย์การศึกษาพิเศษ 3) การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม 4) การจัดการศึกษาโดยสถานพยาบาล และ 5) การจัดการศึกษาโดยชุมชน

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักการ และแนวคิดการบริหาร

การบริหารการศึกษา (Educational Administration) เป็นการจัดการกับปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางการศึกษาเพื่อพัฒนาสมาชิกของสังคมให้มีความสามารถ ทักษะ ทักษะ พฤติกรรม ค่านิยมหรือคุณธรรม โดยกระบวนการต่าง ๆ ที่เป็นระเบียบแบบแผน (ภารดี อนันต์นาวิ, 2555) ให้สามารถพึ่งตนเอง และเป็นที่ยึดของผู้อื่นได้ รวมทั้งร่วมกันแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาสังคม ประเทศชาติให้มีความเจริญรุ่งเรืองอย่างมีคุณภาพ (ฐาปนา บุญหล้า, 2555) ทฤษฎีการบริหาร การศึกษามุ่งประกอบหลายอย่างที่น่ามาจากศาสตร์สาขาอื่น ๆ เพื่อนำมาอธิบายในศาสตร์ การบริหารการศึกษาที่ต้องศึกษาค้นคว้าและวิจัยเพิ่มเติมอีกมาก เนื่องจากมีความสลับซับซ้อนมาก (ภารดี อนันต์นาวิ, 2555) การจะบริหารสถานศึกษาให้มีคุณภาพจำเป็นต้องอาศัยทฤษฎีเพื่อเป็น กรอบแนวทางสำหรับแนวคิด และวิธีการบริหาร (ช่วงโชติ พันธุ์เวช, 2555) ซึ่งผู้บริหารจะต้อง สามารถเลือกใช้หลักการทฤษฎีต่าง ๆ ที่มีอยู่อย่างมากมายได้อย่างเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา จึงจะสามารถส่งผลการปฏิบัติงาน

คำว่า “การบริหาร (Administration)” กับคำว่า การจัดการ (Management) มีความหมายที่ใกล้เคียงกัน อาจใช้แทนกันได้แต่คำว่าการบริหาร (Administration) มีความหมาย ในเชิงศาสตร์วิทยาการความรู้ (To Know) ส่วนคำว่า การจัดการ (Management) มีความหมาย ไปในเชิงการกระทำ (To Do) นิยมใช้ในทางธุรกิจมากกว่าการบริหารราชการ ซึ่งการบริหารใช้กับการ กำหนดนโยบาย (Policy) ให้ระดับล่างนำไปปฏิบัติ ส่วนคำว่า การจัดการ (Management) เน้นในเรื่องการนำนโยบายที่ผู้บริหารระดับสูงออกมา นำไปปฏิบัติจัดทำ ให้สัมฤทธิ์ผล (วิเชียร วิทยอุดม, 2555)

นอกจากนี้นักวิชาการ เช่น บาร์เทิล, และมาร์ติน (Bartol, & Martin, 1994); ครีทเนอร์ (Kreitner, 1998); เซอร์โต (Certo, 1991); ลิวอิส, กูดแมน, และแฟนดท์ (Lewis, Goodman, & Fandt, 2001); เซอร์เมอร์ฮอร์น (Schermerhorn, 2002); และวิเชียร วิทยอุดม, 2555) ได้ให้ความหมายของการบริหารที่สอดคล้องกันว่า การบริหารเป็นกระบวนการที่เป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ โดยนำเอาทรัพยากรในการบริหาร (Administrative Resources) มาดำเนินการตามกระบวนการ บริหารให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ สมพงษ์ เกษมสิน (2556) ได้ให้ความเห็นว่า “การบริหาร” เป็นการใช้ศาสตร์และศิลป์การนำเอาทรัพยากรการบริหาร (Administrative Resource) มาประกอบกันกระบวนการบริหาร (Process Of Administration) ให้บรรลุวัตถุประสงค์ ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและเห็นว่าการบริหารมีลักษณะเด่นอยู่หลายประการ ดังนี้

- 1) การบริหารย่อมมีวัตถุประสงค์
- 2) การบริหารอาศัยปัจจัยบุคคลเป็นองค์ประกอบสำคัญ
- 3) การบริหารต้องใช้ทรัพยากรการบริหารเป็นองค์ประกอบพื้นฐาน

- 4) การบริหารมีลักษณะการดำเนินการเป็นกระบวนการ
- 5) การบริหารเป็นการดำเนินการร่วมกันของกลุ่มบุคคล
- 6) การบริหารอาศัยความร่วมมือร่วมใจของบุคคลฉะนั้นจึงต้องอาศัยความร่วมมือใจ (Collective Mind) เพื่อให้เกิดความร่วมมือของกลุ่ม (Group Cooperation) อันจะนำไปสู่พลังรวมกลุ่ม (Group Effort) ในอันที่จะทำให้ภารกิจบรรลุวัตถุประสงค์
- 7) การบริหารมีลักษณะการร่วมมือกันดำเนินการอย่างมีเหตุผล
- 8) การบริหารมีลักษณะเป็นการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้
- 9) การบริหารไม่มีตัวตน (Intangible) แต่มีอิทธิพลต่อความเป็นอยู่ของมนุษย์

พิทยา บรรวพัฒนา (2556) ได้กล่าวถึงความหมายของการบริหารว่าเป็นการนำเอากฎหมายและนโยบายต่าง ๆ ไปปฏิบัติให้เกิดผลซึ่งเป็นหน้าที่ของข้าราชการที่ต้องทำงานด้วยความเต็มใจและความเที่ยงธรรมอย่างมีประสิทธิภาพตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ศิริ ถีอาสนา (2557) ได้ให้ความหมายของการบริหารไว้ว่าเป็นกิจกรรมกลุ่มตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมมือกันจัดการทรัพยากรที่เหมาะสมเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกันโดยใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์จัดการกระบวนการบริหารหรือหน้าที่การบริหารซึ่งประกอบด้วย การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การจัดคณะทำงาน (Staffing) การอำนวยการ (Directing) การประสานงาน (Coordinating) การรายงาน (Reporting) และการงบประมาณ (Budgeting)

สรุปได้ว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การใช้ศาสตร์ และศิลป์ในการนำทรัพยากรการบริหารมาประกอบตามกระบวนการบริหารให้บรรลุวัตถุประสงค์ เป็นการดำเนินงานของผู้บริหารสถานศึกษา ร่วมกับครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยกลุ่มบุคคลเหล่านี้มีจุดมุ่งหมายเดียวกัน ร่วมมือกันในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพในทุก ๆ ด้าน ตั้งแต่ บุคลิกภาพ ความรู้ ความสามารถ ทักษะคิดและความเป็นคนดี เพื่อให้นักเรียนเหล่านี้มีค่านิยมตรงตามกับความต้องการของสังคม มีการพัฒนาความสามารถตรงตามเป้าหมายของสังคมที่ดำรงชีวิตอยู่ ซึ่งการบรรลุตามวัตถุประสงค์นั้นจะต้องมีการดำเนินการในการจัดการเรียนการสอน การวัดผล การจัดการด้านอาคารสถานที่ และ พัสดุ ครุภัณฑ์ การสรรหาทรัพยากรบุคคล รวมทั้งการบริหารจัดการด้านอื่น ๆ ตามความจำเป็น

1. การบริหารเชิงระบบ

หลักการ และแนวคิดการบริหารเชิงระบบ มีบทบาทในการพัฒนา สร้างเสริมองค์ความรู้ การที่จะสามารถดำเนินกิจการได้อย่างมีประสิทธิภาพแม้ในสภาพแวดล้อมที่อาจจะมีการเปลี่ยนแปลง

พาร์สัน (Parsons, 2013) ได้ให้ความหมายของระบบ คือ สิ่งที่เกี่ยวข้องกัน และสัมพันธ์ซึ่งกัน ซึ่งกำหนดวิธีการปฏิบัติให้เป็นเอกภาพ หรือ บรรลุวัตถุประสงค์ของสังคมระบบ

ลี จินและวัง (Li, Jin, & Wang, 2014) ได้ให้ความหมายที่เป็นนามธรรม และรูปธรรม โดยความหมาย ที่เป็นนามธรรมของระบบ หมายถึง วิธีการ การปฏิบัติงานที่มีรูปแบบ และขั้นตอนที่ไม่ตายตัว อาจผันแปรตามสภาพแวดล้อมและปัจจัยที่กำหนดให้แนวคิดทฤษฎีระบบมีผู้กล่าวถึงไว้มากมาย เพราะเป็นแนวคิดที่เข้าใจง่าย มีความเหมาะสม และสะดวกต่อการนำไปปรับใช้ ในการปฏิบัติงานทุกรูปแบบ เนื่องจากระบบเป็นการจัดการที่มีจุดมุ่งหมายที่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน การนำแนวคิดนี้มาใช้จึงเป็นประโยชน์ต่อการบริหารสถานศึกษาในปัจจุบันที่มีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว และมีความซับซ้อนมากขึ้น (อนันต์ นามทองตัน, 2556) ทฤษฎีระบบ (System Theory) เริ่มปรากฏขึ้นเมื่อประมาณ ค.ศ. 1950 โดยผู้ที่เริ่มอธิบาย แนวคิดนี้ คือ เบร์ทาเลนฟี (Bertalanffy) นักชีววิทยาชาวออสเตรีย โดยแนวคิดนี้มององค์การเป็นระบบเปิดย่อมมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม และเปลี่ยนแปลงได้อย่างเป็นระบบ และมีความเกี่ยวพันกันในหลายด้านหลายระดับ ทั้งส่วนต่าง ๆ ขององค์การก็มีความสำคัญเท่า ๆ กับตัวองค์การเอง (จันทราณี สงวนนาม, 2556) ต่อมา แคทซ์, และคณะ (Katz, et al., 1966) ได้นำทฤษฎีระบบมาใช้ในการอธิบายการเปลี่ยนแปลงองค์การค่อนข้างมาก โดยที่ระบบก็คือชุดของสิ่งต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์ ระหว่างกันและระหว่าง สิ่งที่เกี่ยวข้องกัน (ไตรรัตน์ โภคพลากรณ์, 2556)

สรุปได้ว่า ทฤษฎีระบบ หมายถึง การพิจารณาปรากฏการณ์ต่าง ๆ องค์การในลักษณะระบบ เพื่อให้ผู้บริหารมองเห็นความสำคัญภาพรวม และลักษณะขององค์ประกอบต่าง ๆ ทำให้ง่ายต่อการบริหาร และแก้ปัญหาต่าง ๆ

1.1 ความหมายของระบบ

ราชบัณฑิตยสถาน (2556) ให้ความหมายของ ระบบ ไว้ว่าเป็นกลุ่มสิ่งของ ซึ่งมีลักษณะประสานเข้าเป็นสิ่งเดียวกันตามหลักแห่งความสัมพันธ์ที่สอดคล้องกันด้วยระเบียบของธรรมชาติหรือหลักเหตุผลทางวิชาการ

ดาร์ฟท ริตชาร์ด (Daft, Richard L, 2001) ได้สรุปความหมายของระบบ ว่าเป็นกระบวนการที่ช่วยให้การดำเนินงานเรื่องหนึ่งเรื่องใดบรรลุผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล สรุปว่า ระบบ หมายถึง การทำงานร่วมกันของส่วนประกอบแต่ละส่วนอย่างมีความสัมพันธ์กันอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ หลักการ และความสำคัญของระบบ ระบบในองค์การโดยทั่วไปมี 2 ประเภท ได้แก่ ระบบปิด (Closed System) ซึ่งเป็นระบบที่ไม่พึ่งพาสิ่งแวดล้อม และปิดตัวเองจากโลกภายนอก และระบบเปิดเป็นระบบที่มีปฏิสัมพันธ์ และแลกเปลี่ยนปัจจัยซึ่งกันและกันกับบริบทหรือสิ่งแวดล้อมภายนอก ในการบริหาร การเปลี่ยนแปลงองค์การตามหลักการของทฤษฎีแรงผลักแรงดึง (Push-Pull Theory) จะประกอบด้วย ปัจจัยด้านระบบ (System) ได้แก่ ระบบการทำงานที่เหมาะสมเอื้อให้บุคลากรได้เตรียมความพร้อม ในการเข้าร่วมการเปลี่ยนแปลงและปัจจัยด้านบุคคล ได้แก่ ความพร้อม และ

ความต้องการ มีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลง ซึ่งผู้บริหารจะต้องคำนึงถึงการปรับเปลี่ยนระบบ และบุคลากรให้สัมพันธ์กัน สอดคล้องกับ ศรีจริน สินมาลี (2559) ที่ได้กล่าวถึง หลักการของแนวคิดทฤษฎีระบบ ไว้ดังนี้

1) ทฤษฎีระบบ เชื่อว่า ระบบจะต้องเป็นระบบเปิด (Open System) กล่าวคือ จะต้องมีความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมโดยได้รับอิทธิพลหรือผลกระทบตลอดเวลาจากสภาพแวดล้อม และมีรูปแบบของการจัดลำดับในลักษณะของระบบใหญ่และระบบย่อยที่สัมพันธ์กัน

2) มีรูปแบบของปัจจัยป้อนเข้า และผลผลิต ที่แสดงให้เห็นถึงผลของปฏิสัมพันธ์ที่มีกับ สิ่งแวดล้อม โดยเริ่มต้นจากปัจจัย กระบวนการ และผลผลิตตามลำดับ ซึ่งในแต่ละองค์ประกอบของระบบจะต้องมีความสัมพันธ์กันและกัน ถ้าองค์ประกอบของระบบตัวใดตัวหนึ่งเปลี่ยนแปลงไปก็จะมีผลต่อ การปรับเปลี่ยนขององค์ประกอบตัวอื่นด้วย

3) ทฤษฎีระบบ เชื่อในหลักการมีเหตุผลของสิ่งต่าง ๆ ซึ่งเป็นหลักการทางวิทยาศาสตร์ ทฤษฎีระบบไม่เชื่อผลของสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่งเกิดจากสาเหตุเพียงสาเหตุเดียว แต่เชื่อว่าปัญหาทางการบริหารที่เกิดขึ้นมาจากหลายสาเหตุ และจะมองทุก ๆ อย่างในภาพรวมของทุกองค์ประกอบ มากกว่าที่จะมองเพียงส่วนใดส่วนหนึ่งของระบบ

4) ทฤษฎีระบบคำนึงถึงผลของการปฏิบัติที่เป็นปัจจัยเข้า (Input) มากกว่า กระบวนการ (Process) ซึ่งผลสุดท้ายของงานที่ได้รับอาจมีมากมายหลายสิ่งซึ่ง ก็คือ ผลกระทบ (Outcome) ที่เกิดขึ้นตามมาในภายหลังนั่นเอง และทฤษฎีระบบจะมีกระบวนการในการปรับเปลี่ยน และป้อนข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) เพื่อบอกให้รู้ว่าระบบมีการเบี่ยงเบนอย่างไรควรจะแก้ไข ที่องค์ประกอบใดของ ระบบซึ่งก็คือ การวิเคราะห์ระบบ (System Analysis)

สรุปได้ว่า ระบบ หมายถึง กระบวนการที่ช่วยให้มีการดำเนินงานที่ประสบความสำเร็จโดยคำนึงถึงการปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมที่มีรูปแบบของการจัดลำดับของระบบใหญ่ และระบบย่อยที่สัมพันธ์กัน องค์ประกอบของระบบมีส่วนที่สัมพันธ์กัน และคำนึงถึงผลของปัจจัยเข้า และการวิเคราะห์ระบบ โดยลักษณะสำคัญขององค์การตามแนวคิดเชิงระบบจะมีการนำเข้าปัจจัย กระบวนการ และผลผลิต มีการป้อนกลับข้อมูลการดำเนินงาน เพื่อช่วยให้ระบบปรับตัวทันต่อการเปลี่ยนแปลง องค์การทุกรูปแบบมีการเสื่อมสลาย จึงต้องสร้างสมดุลภาพ ระหว่าง ระบบกับ บริบท และมีการบูรณาการงานให้เป็นหนึ่งเดียวกันเมื่อองค์การเติบโตมาก

1.2 องค์ประกอบของระบบ

ระบบมีคุณลักษณะสำคัญ คือ ในระบบหนึ่ง ๆ จะประกอบด้วยระบบย่อย ๆ มากมาย และภายในระบบย่อยอาจจะมีระบบย่อยลงไปอีก ในส่วนต่าง ๆ ของระบบจะอยู่ในสถานะที่เคลื่อนไหวได้ และในการเคลื่อนไหวของส่วนต่าง ๆ ของระบบนี้จะมีปฏิริยาตอบโต้ต่อกัน นอกจากนี้การเปลี่ยนแปลงส่วนใดส่วนหนึ่งของระบบอาจมีผลทำให้ต้องเปลี่ยนแปลงระบบย่อยที่อาจ

ทำให้กระทบกระเทือนถึงระบบที่ใหญ่กว่าได้ (อนันต์ นามทองตัน, 2556) รูปแบบของระบบที่ใช้อยู่ในองค์การต่าง ๆ ส่วนใหญ่จะมีองค์ประกอบพื้นฐานคล้ายคลึงกันแต่การนำเสนอรูปแบบอาจมีความแตกต่างกันไปตามวัตถุประสงค์ของการนำไปใช้ในช่วงเวลาที่ต้องการแสดงแนวคิดเกี่ยวกับเรื่องนั้น

เฉลิมพงศ์ มีสมนัย (2556) กล่าวถึงองค์ประกอบของระบบที่สำคัญมี 5 ประการ ได้แก่

1) ปัจจัยนำเข้า (Input) หมายถึง ปัจจัยต่าง ๆ ที่จะนำไปสู่การดำเนินงานของระบบโดยรวมซึ่งจะมีผลต่อกระบวนการปฏิบัติงาน และผลผลิตที่ได้รับตามลำดับ ปัจจัยนำเข้าในระบบการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหาร ครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง สภาพแวดล้อม สมุด ดินสอ อื่น ๆ รวมทั้งสารสนเทศเพื่อการผลิต เทคโนโลยีการบริการที่มีความสัมพันธ์กันระหว่างผู้เรียน และครูเพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้

2) กระบวนการ (Process) หรือ กระบวนการเปลี่ยนสภาพ (Transformation Process) หมายถึง กรรมวิธีในการแปรสภาพปัจจัยนำเข้าไปสู่ผลผลิตที่ต้องการ กระบวนการที่มีประสิทธิภาพจึงขึ้นอยู่กับปัจจัยนำเข้าที่เหมาะสม วิธีการต่าง ๆ ที่จะนำไปสู่ผลผลิตในระบบการศึกษา ได้แก่ วิธีสอนต่าง ๆ การนำทรัพยากรมาใช้ในการดำเนินงานร่วมกันจะต้องคำนึงถึงระบบ เนื่องจากในกระบวนการจะมีระบบย่อย ๆ รวมกันอยู่หลายระบบครบวงจรตั้งแต่การบริหารจัดการ การนิเทศ การวัด และการประเมินผล การติดตามตรวจสอบ เป็นต้น ซึ่งรวมถึงความสัมพันธ์กับครู และผู้เรียนเป็นส่วนหนึ่งของการเปลี่ยนแปลงหรือกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน

3) ผลผลิต ผลลัพธ์ หรือผลงาน (Output) หมายถึง ผลที่เกิดจากกระบวนการของการนำปัจจัยมาปฏิบัติเพื่อให้เกิดประสิทธิผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้สิ่งต่าง ๆ ที่ออกมาจากกระบวนการ และเข้าไปสู่สิ่งแวดล้อมภายนอกระบบ ซึ่งอาจจะออกมาในรูปข้อมูลสารสนเทศทั้งที่เป็นรูปธรรม และนามธรรม รวมถึงความสำเร็จในลักษณะต่าง ๆ ได้แก่ ผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในลักษณะต่าง ๆ หรือผู้เรียนที่มีความรู้ ความสามารถที่จะดำรงชีวิตในอนาคตได้ตามอัตภาพ รวมทั้งการบริการขององค์การทางการศึกษาที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้รวมถึงการเผยแพร่ เป็นต้น

4) ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) หมายถึง ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับผลผลิตหรือกระบวนการขององค์การ และการศึกษาประเมินผลของผลงานเพื่อหาข้อมูลย้อนกลับนำมาวิเคราะห์ปรับปรุงต่อไป สารสนเทศที่ได้จากการดำเนินงานของระบบจะมีอิทธิพล ต่อการเลือกปัจจัยอื่น ๆ ต่อไปในอนาคต ข้อมูลสารสนเทศนี้อาจนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงกระบวนการเปลี่ยนแปลงและผลผลิตต่อไป

5) สิ่งแวดล้อม (Environment) หมายถึง สิ่งที่อยู่ล้อมรอบระบบขององค์การ ซึ่งประกอบด้วย สังคม การเมือง และแรงกดดันจากระบบเศรษฐกิจที่ส่งผลกระทบต่อการศึกษา กระบวนการเปลี่ยนแปลง และผลผลิตในอนาคต เมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงในบางกรณีจะส่งผลกระทบต่อ

ที่เป็นผลเสียทำให้องค์การโดยรวมหรือองค์ประกอบต่าง ๆ เกิดปัญหาจำเป็นต้องแก้ไขด้วยการปรับเปลี่ยนองค์ประกอบองค์การให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง สอดคล้องกับจันทราณี สงวนนาม (2556) และสมิธ (Smith, A.W., 1982) กล่าวว่าองค์ประกอบของระบบ ได้แก่ แหล่งทรัพยากร (Sources) ปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการและการเปลี่ยนสภาพ (Process and Transformation) ผลผลิต (Output) และข้อมูลย้อนกลับ (Feedback)

สรุปได้ว่า การบริหารการศึกษาตามแนวคิดของทฤษฎีระบบ คือ การนำความรู้เรื่องระบบมาเป็นกรอบในการบริหาร ประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) ผลผลิต (Output) ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) ซึ่งมีส่วนช่วยสำคัญในการกำหนดขอบเขตการดำเนินงานขององค์การ ทำให้ระบบย่อยกับระบบย่อยมีความสัมพันธ์กัน และสอดคล้องกับระบบใหญ่ในองค์การ ซึ่งจะมีปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมเพื่อนำปัจจัย และกระบวนการมาสู่ระบบ และนำข้อมูลย้อนกลับมาพัฒนาปรับปรุงองค์การ และต่อต้านความเสื่อมช่วยให้มองปัญหาในภาพรวมที่สัมพันธ์กัน ทั้งช่วยในการวิเคราะห์ระบบขององค์การ สร้างความเปลี่ยนแปลง กำหนดนโยบายขององค์การ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการร่วมกันทำงานตามบทบาทหน้าที่เพื่อการบริหารองค์การได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. การบริหารทรัพยากร

ปัจจัยที่สำคัญในการบริหารหรือที่เรียกกันว่า “ทรัพยากรการบริหาร” มีนักวิชาการ ดังนี้ กรีนวูด วิลเลียม (Greenwood, William T., 1965) ให้ความเห็นว่าทรัพยากรการบริหารควรมีปัจจัยในการบริหารอย่างน้อย 7 ประการ ได้แก่ คน (Man) เงิน (Money) วัสดุสิ่งของ (Material) อำนาจ (Authority) เวลา (Time) กำลังใจในการทำงาน (Will) และความสะดวกต่าง ๆ (Facility) หรือในทางการบริหารธุรกิจเอกชน การจัดการเชิงธุรกิจ กล่าวถึง ปัจจัยการบริหารว่าควรเป็น 6M's ซึ่งประกอบไปด้วย คน (Man) เงิน (Money) วัสดุสิ่งของ (Material) วิธีการ (Method) ตลาด (Market) และเครื่องจักร (Machine) เป็นต้น ซึ่งปัจจัยเหล่านี้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้การดำเนินงานขององค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ตั้งไว้สูงส่งนั่นเอง

จากแนวความคิดข้างต้นเกี่ยวกับทรัพยากรที่นำมาใช้กระบวนการบริหารนั้น ผู้วิจัยจึงได้นำแนวคิดทฤษฎี “4M's” มาเป็นแนวทาง และกรอบแนวคิด ดังนี้

2.1 ด้านบุคลากร (Men)

เสาวนีย์ บุพบุญ (2558) ได้ให้ความหมายว่า “คน” เป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการบริหารเพราะคนเป็นผู้ใช้ปัจจัยในการบริหารอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นเงิน วัสดุ และวิธีการจัดการ แต่องค์กรหรือหน่วยงานใดจะสามารถอยู่ปฏิบัติงานให้นานที่สุดนั้น องค์กรหรือหน่วยงานจำเป็นต้องมีการบริหารงานบุคคลที่ดีพอ ดังนั้นความสำคัญของ “คน” เป็นการพัฒนาที่ท้าทายต่อการอยู่รอดของระบบเศรษฐกิจ และความมั่นคงของสังคมไทยในอนาคต คือ “การพัฒนาคน”

ซึ่งหมายถึง การพัฒนาคุณภาพ และสมรรถภาพของคนไทยให้สามารถมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่จะเป็นการเพิ่มขีดความสามารถของชุมชน สังคมของชาติในที่สุด มีการปรับแนวความคิดการพัฒนาเศรษฐกิจเป็นจุดมุ่งเน้นหลักของการพัฒนาแต่เพียงอย่างเดียวมาเป็นการเน้นคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาเพราะคนเป็นปัจจัยชี้ขาดความสำเร็จของการพัฒนาในทุกเรื่อง สอดคล้องกับ สวัสดิ์ วิชระโกชน (2559) ได้ให้ความหมายว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งเป็นผู้ทำหน้าที่ให้บริการหรือปฏิบัติงานเกี่ยวเนื่องกับการจัดกระบวนการเรียนการสอน การนิเทศ การบริหารการศึกษาในสถานศึกษาเป็นผู้จัดหา และใช้ทรัพยากรการบริหารอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นเงิน วัสดุ อุปกรณ์ และการจัดการเพื่อนำสถานศึกษาไปสู่ความเจริญก้าวหน้า บุคลากรจะต้องมีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการ ในการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ เพื่อให้การดำเนินงาน และการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษามีคุณภาพสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

สรุปได้ว่า การบริหารบุคลากร เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการบริหาร ต้องอาศัยบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ จัดสรรบุคลากรอย่างมีประสิทธิภาพ จัดบุคลากรให้ทำงานสัมพันธ์กับความสามารถ คือ กระบวนการทางด้านการบริหารงานบุคคล (Personal Management Process) โดยการใช้ประโยชน์บุคคลที่มีประสิทธิภาพ จัดหาคนที่มีความสามารถและเต็มใจ บรรจุให้เขาทำงานที่สัมพันธ์กับความสามารถ และความสนใจ พัฒนาเขาโดยการให้การศึกษา และอบรมเพื่อให้เขาทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

2.2 ด้านงบประมาณ (Money) มีผู้ให้ความหมายของคำว่างบประมาณ ต่างกัน ดังนี้

สวัสดิ์ วิชระโกชน (2559) ได้ให้ความหมาย งบประมาณ ว่า แผนการเงินของโรงเรียนที่จัดทำขึ้นโดยการกำหนดรายรับ รายจ่ายของงาน โครงการต่าง ๆ ที่จะดำเนินการ เพื่อให้การจัดสรรทรัพยากร เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ในการบริหารจัดการเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอนของสถานศึกษา จะต้องมีการจัดสรรทรัพยากร และบริหารงานงบประมาณอย่างมีคุณภาพเพื่อจัดหา พัฒนา ปรับปรุง ซ่อมแซม และใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์อย่างประหยัดสุด เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนสูงสุด สอดคล้องกับ ปรีชา พงษ์เพ็ง (2560) โดยได้ให้ความหมายว่า งบประมาณ คือ เอกสารทางบัญชี ซึ่งเป็นเครื่องมือที่หน่วยงานที่ใหญ่กว่าใช้ควบคุมหน่วยงานที่เล็กกว่า ในเรื่องการใช้จ่ายให้เป็นไปตามงบประมาณ งบประมาณ คือ แผนเบ็ดเสร็จ ซึ่งแสดงออกในรูปตัวเงินแสดงโครงการดำเนินงานทั้งหมดในระยะเวลาหนึ่ง งบประมาณ คือ แผนการเงินของรัฐบาลที่จัดทำขึ้นเพื่อแสดงรายรับ และรายจ่ายของโครงการต่าง ๆ ที่รัฐบาลกำหนดว่าจะกระทำในระยะเวลาที่กำหนด โดยกำหนดจำนวนเงินค่าใช้จ่ายของแต่ละโครงการว่า จะต้องใช้จ่ายเงินเป็นจำนวนเท่าใด และหาเงินจากทางใดเพื่อนำมาใช้จ่ายในโครงการนั้น งบประมาณ คือ กระบวนการที่ต่อเนื่อง 3 ขั้นตอน คือ การจัดทำ การอนุมัติ และการบริหารงบประมาณ

สรุปได้ว่า การบริหารงบประมาณ หมายถึงการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดตั้งงบประมาณ การจัดสรรงบประมาณ การบริหารการเงิน และบัญชีการจัดซื้อจัดจ้าง และการพัสดุ การตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลประสิทธิภาพการใช้จ่าย งบประมาณ การระดมทรัพยากร และการลงทุนทางการศึกษา

2.3 ด้านสถานที่ วัสดุ และสื่อ (Material)

จุรีภรณ์ เจริญเสียง (2556) ให้ความหมายว่าสื่อเป็นตัวกลางที่จะทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้น ผู้เรียนให้ความสนใจในเนื้อหาบทเรียน และยังเป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าหาความรู้ได้ตามจุดมุ่งหมาย ที่จัดขึ้น สอดคล้องกับ สวัสดิ์ วิชะโรจน์ (2559) โดยให้ความหมายว่า การจัดสื่อการเรียนการสอน และนวัตกรรมที่มีคุณภาพ และเพียงพอต่อการเรียนการสอน โดยมีระบบการจัดหา และบำรุงรักษาที่มีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งมีการบริการ และส่งเสริมการใช้อย่างทั่วถึง และเป็นระบบการบริหารงานวัสดุอุปกรณ์ที่ดี จะนำไปสู่การบริหารจัดการเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ เพื่อการดำเนินงาน และการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพทำให้การใช้วัสดุอุปกรณ์เป็นไปอย่างเหมาะสม และเกิดคุณค่าตรงกับความต้องการของผู้บริหาร ครู และนักเรียน

สุภจิรรา กาใจ (2562) ให้ความหมายว่า วัสดุอุปกรณ์ (Material) เป็นการกำหนดแนวทางการใช้งานเครื่องมือเครื่องใช้ที่เป็นส่วนประกอบสำคัญของการผลิตออกมาให้ได้คุณภาพ และผลิตเรียบร้อยในระยะเวลาที่กำหนดดังนั้นจึงกำหนดให้พนักงานทุกคนต้องมีความรู้ความสามารถในการใช้งานเครื่องมือต่าง ๆ มีการฝึกฝนและทำความเข้าใจรวมถึงฝึกปฏิบัติเทคนิคต่าง ๆ ที่จะเป็นการดูแลบำรุงรักษา และป้องกันอันตรายหรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นระหว่างปฏิบัติงานได้

สรุปได้ว่า ในการบริหารสถานที่ วัสดุ และสื่อในการดำเนินงาน ควรกำหนดแนวทางการใช้งานสถานที่ วัสดุ และสื่อให้ได้คุณภาพ ให้สิ้นเปลืองน้อยที่สุด หรือเกิดประโยชน์สูงสุด โดยการกำหนดแนวทางการใช้งานเครื่องมือ เครื่องใช้ที่เป็นส่วนสำคัญของการผลิตออกมาให้มีคุณภาพ จัดสื่อการเรียนการสอน และนวัตกรรมที่มีคุณภาพ และเพียงพอต่อการเรียนการสอน โดยมีระบบการจัดหา และบำรุงรักษาที่มีประสิทธิภาพ ได้กำหนดให้บุคลากรทุกคนทำงานตามความสามารถในการใช้งานเครื่องมือต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี โดยมีการฝึกฝน และทำความเข้าใจ รวมถึงเทคนิคต่าง ๆ ที่จะเป็นการดูแลรักษา และป้องกันอันตรายหรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นระหว่างปฏิบัติงานได้

2.4 ด้านการจัดการ (Management)

ขวัญชนก ใจเสงี่ยม (2558) การจัดการเป็นความสามารถของผู้บริหารในอันที่จะดูแลและประสานกิจกรรมต่าง ๆ ให้ดำเนินลุล่วงไปตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ ความรู้ในการจัดการอาจเกิดได้ จากประสบการณ์ในฐานะที่เคยเป็นผู้ปฏิบัติงานในแผนกต่าง ๆ ขององค์การ การอยู่ในองค์กรมานาน หลายปี รวมทั้งการได้รับการถ่ายทอดประสบการณ์ขององค์การเอง จากอดีต

ถึงปัจจุบัน ความรู้ในการจัดการยังเป็นเรื่องของศาสตร์ที่สามารถไปเรียนรู้จากตำรางานวิจัย และประสบการณ์ขององค์กรอื่น ๆ ในสังคม มีการจัดหลักสูตรการปรับปรุงคุณภาพ การทำงาน ในกิจกรรมต่าง ๆ เช่น ความรู้ในการปรับปรุงโครงสร้างองค์กร ความรู้ด้านการบริหารงานบุคคล ความรู้ด้านจัดทำงบประมาณ

พระปลัดบุญเจ็ด สุจิตโต, สมศักดิ์ บุญปุ, และพระครูกิตติญาณวิสิฐ (2562) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารจัดการ เป็นภารกิจของผู้บริหารโรงเรียนโดยตรงคือเป็นกลไก และตัวประสานที่สำคัญที่สุดในการประมวลผลักต้น และกำกับปัจจัยต่าง ๆ ทั้ง 3 ประการ ให้สามารถดำเนินไปได้ โดยมีประสิทธิภาพจนบรรลุเป้าหมายของหน่วยงานตามที่ต้องการ คือ การจัดการเป็นความสามารถของผู้บริหารในการประสานกิจกรรมต่าง ๆ ให้ดำเนินลุล่วงไปตามวัตถุประสงค์

สรุปได้ว่า ในการบริหารจัดการ หมายถึง กระบวนการจัดการบริหารควบคุม เพื่อให้งานทั้งหมดเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลอย่างเต็มที่ และเป็นการรวมทุกอย่างเข้าด้วยกัน เป็นเรื่องของการจัดการ คน เงิน วัสดุ ติบ จัดการให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด

สรุปได้ว่า การบริหารการศึกษาจะประสบความสำเร็จ ต้องอาศัยปัจจัยสำคัญของการบริหารที่มีระบบที่ประกอบไปด้วย 4 ประการ คือ 1) ด้านบุคลากร (Man) เป็นผู้ปฏิบัติกิจกรรมขององค์กรนั้น ๆ 2) ด้านงบประมาณ (Money) ใช้สำหรับเป็นค่าจ้าง และค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ 3) ด้านสถานที่ วัสดุ สื่อ (Material) 4) ด้านการจัดการ (Management) มีระบบบริหารจัดการที่ดี

3. การบริหารเชิงคุณภาพ PDCA

การบริหารเชิงคุณภาพ PDCA (Plan-Do-Check-Act) เกิดมาจากนักสถิติชาวอเมริกันท่านหนึ่ง คือ (Deming W.Edwards, 1986) ได้พัฒนางจร PDCA ขึ้นมาจากแนวคิดของ Dr.W.A Shewhart นักควบคุมกระบวนการเชิงสถิติที่ Bell Laboratories ในสหรัฐอเมริกาที่ได้นำเสนอในหนังสือ Statistical Method From The Viewpoint Of Quality Control (1930) ในระยะแรกรู้จักวงจร PDCA ในนาม Shewhart Cycle จากนั้น Dr. William Edwards Deming ได้นำมาพัฒนาปรับใช้ในการควบคุมคุณภาพในวงการอุตสาหกรรมของญี่ปุ่น จึงมีชื่อเรียกว่า วงจรเดมมิง (Deming Cycle) โดยเดมมิง (Deming) มีความเชื่อว่าคุณภาพสามารถปรับปรุงได้ จึงเป็นแนวคิดของการพัฒนาคุณภาพงานขั้นพื้นฐานเป็นการกำหนดขั้นตอนการทำงานเพื่อสร้างระบบการผลิตให้สินค้ามีคุณภาพดี การให้บริการดีหรือทำให้กระบวนการทำงานเป็นไปอย่างมีระบบ โดยใช้ได้กับทุก ๆ สาขาวิชาชีพ แม้กระทั่งการดำเนินชีวิตประจำวันของมนุษย์ ต่อมาแนวคิดเกี่ยวกับวงจรเดมมิง (Deming Cycle) ได้ถูกดัดแปลงให้เข้ากับวงจรการบริหารงาน คือ ขั้นตอนการวางแผน (Plan) ขั้นตอนการปฏิบัติงาน (Do) ขั้นตอนการตรวจสอบ (Check) และขั้นตอนการปรับปรุงแก้ไข (Act) ซึ่งพาติฮะห์ เดเบาะ (2562) พัทธยา ชนะพันธ์ (2561) ณรงค์ อภัยใจ (2560) ปิยวัชร สุทธิวนิช (2559) ได้กล่าวถึงการบริหารเชิงคุณภาพ ของ Dr.William Edwards Deming ว่า “PDCA ก็คือ วงจรการบริหาร”

โดยสรุปขั้นตอน ดังนี้ 1) การวางแผน (Plan-P) หมายถึง ขั้นตอนการศึกษาปัญหา การกำหนดเป้าหมายการแก้ปัญหา และการวางแผนแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานการวางแผนจะช่วยพัฒนาความคิดต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่รูปแบบที่เป็นจริงขึ้นมาทำให้เกิดรายละเอียดที่พร้อมจะนำไปสู่การปฏิบัติต่อไป 2) การปฏิบัติงานตามแผน (Do-D) หมายถึง การนำแผนที่วางไว้มาดำเนินการ ตามนโยบาย เป้าหมาย เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่วางไว้โดยมีการส่งเสริม สนับสนุน จัดอำนาจ ความสะดวกในด้านทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อไปใช้ในการดำเนินงาน 3) การตรวจสอบ (Check-C) หมายถึง การนิเทศ ติดตามผลผลการปฏิบัติหรือการดำเนินงานที่จัดทำขึ้นว่าได้ปฏิบัติ ตรงตามเป้าหมาย และ วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ หรือไม่รวมถึงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน แล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์แปลความหมายเพื่อพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น 4) การปรับปรุงพัฒนา (Act-A) หมายถึง การนำเอาข้อมูลข่าวสารสนเทศที่ได้จากการตรวจสอบ มาพิจารณาวางแผนหาแนวทางปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงาน และข้อบกพร่องของคณะทำงานเพื่อให้เกิดมาตรฐาน และมีประสิทธิภาพของงานมากยิ่งขึ้น และมีการจัดทำรายงานผล การดำเนินงานเพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศในการพัฒนาต่อไป

สรุปได้ว่า การบริหารเชิงคุณภาพ PDCA เป็นวงจรการบริหารที่ทำให้เกิดคุณภาพอย่างต่อเนื่องซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนต่างๆ เรียงตามลำดับ คือ 1) การวางแผน 2) การดำเนินการ 3) การนิเทศ ติดตาม และการตรวจสอบ และ 4) การสะท้อนผล

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดทฤษฎีการมีส่วนร่วม

1. ความหมายของการมีส่วนร่วม

ความหมายของการมีส่วนร่วมการบริหารแบบมีส่วนร่วม (Participation Management) มีนักวิชาการ และนักการศึกษาได้ให้ความหมายในบริบทที่แตกต่างกันไว้หลายประการ ดังนี้

โรบิลส์ (Robbins, 1990) ให้ความหมายว่า เป็นการที่ผู้ใต้บังคับบัญชาเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการการตัดสินใจกับผู้บริหาร

สิริกร ทิตยวงษ์ (2556) ให้ความหมายว่า การมีส่วนร่วม คือ การเข้าไปมีส่วนในการตัดสินใจ ว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดของการมีส่วนร่วม ส่วนองค์ประกอบอื่นๆ คือ การมีส่วนร่วมดำเนินการ ร่วมรับผลประโยชน์ และร่วมประเมินผลมีความสำคัญรองลงมา ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าการมีส่วนร่วม หมายถึง กิจกรรมใด ๆ ที่เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าไปมีส่วนในการร่วมตัดสินใจดำเนินการ ร่วมประเมินผล และรวมถึงร่วมรับผลที่เกิดจากการดำเนินการนั้น ๆ สอดคล้องกับอทิทยา ขาวคม (2557) กล่าวว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การร่วมมือ และมีส่วนร่วมซึ่งกันและกันในทุก ๆ ด้าน ระหว่างโรงเรียน และผู้ปกครอง โดยเริ่มตั้งแต่การมีส่วนร่วมในการวางแผน การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการการมีส่วนร่วม ในการรับผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการติดตาม และประเมินผล และภาวิณี ขุนศรี (2557) ว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นการบริหารที่เน้นให้ผู้ปฏิบัติงาน มีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติงาน และ

ร่วมรับผิดชอบในการพัฒนางาน ทำให้เกิดความไว้วางใจในสังคม การทำงานเป็นทีมส่งผลให้ดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย และวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ

สุวิมล หงส์วิไล (2559) กล่าวว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจในกิจการต่าง ๆ สนับสนุนตัดสินใจกำหนดการวางแผนอย่างมีระบบ กำหนดนโยบาย มีการติดตามผล และประเมินผลร่วมกัน นำผลการปฏิบัติไปปรับปรุง พัฒนางานในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับ สุทธิรา เกษมราษฎร์ (2559) ได้อธิบายว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การเข้าร่วมของบุคคลต่าง ๆ ในการตัดสินใจ การดำเนินการ ร่วมคิด ร่วมฟัง ร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมสำรวจปัญหา ร่วมลงทุน ร่วมรับผลประโยชน์ ร่วมส่งเสริมสนับสนุนช่วยเหลือ ป้องกันและแก้ไขปัญห และร่วมประเมินผลในกิจการใด ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อบุคคล ทั้งทางตรงและทางอ้อม เพื่อพัฒนาความสามารถของตนเอง และเพื่อประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตตามวัตถุประสงค์ที่กลุ่มบุคคลได้ร่วมกันกำหนดไว้ สอดคล้องกับ จตุพล โนมณี (2562) ว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วม นั้น เป็นวิธีการบริหารที่เน้นให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้ร่วม ในการคิด การตัดสินใจ หรือการส่งเสริมสนับสนุนในหลากหลายรูปแบบ เพื่อให้เกิดความผูกพันและความรับผิดชอบต่อองค์การมากยิ่งขึ้น การบริหารแบบมีส่วนร่วม นั้น เป็นวิธีการที่จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของการทำงาน สามารถนำมาใช้ได้ทุกระดับขึ้นอยู่กับว่าขอบเขตของงานมีแค่ไหน แต่ละคนเข้ามามีส่วนร่วมได้อย่างไร แต่ทั้งนี้ต้องเริ่มจากผู้บริหารขององค์การเห็นความสำคัญของวิธีการนี้เข้าใจปรัชญาของวิธีการนี้จะใช้อย่างไรเมื่อไร และผู้บริหารต้องมีทักษะที่จะใช้วิธีการนี้ มิฉะนั้นจะไม่ให้ผลจนต้องหันกลับไปตัดสินใจคนเดียว ซึ่งคงไม่เหมาะสมกับการบริหารในองค์การสมัยใหม่ เพราะความสำเร็จของงานจะขึ้นอยู่กับความร่วมมือของคนในองค์การไม่ใช่ผู้บริหารคนเดียว

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วม นั้นเป็นวิธีการบริหารที่เน้นให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ร่วม ในการคิดการตัดสินใจหรือการส่งเสริมสนับสนุนในหลากหลายรูปแบบเพื่อให้เกิดความผูกพัน และความรับผิดชอบต่อองค์การมากยิ่งขึ้น การมีส่วนร่วม นั้นเป็นวิธีการที่จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของการทำงานสามารถนำมาใช้ได้ทุกระดับ

2. หลักการและความสำคัญของการมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วมเป็นวิธีการบริหารที่เน้นให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ร่วมในการคิด การตัดสินใจ หรือการส่งเสริมสนับสนุนในหลายรูปแบบ โดยต้องมีหลักการในการปฏิบัติดังนี้

สุภาวดี วัฒนศิริ (2556) สรุปไว้ว่า การมีส่วนร่วมมีความสำคัญต่อการบริหารจัดการศึกษา ในกระบวนการเรียนรู้ที่ให้ผู้เกี่ยวข้องเกิดความเข้าใจในคุณค่าของตนเอง และนำคุณค่านั้น มาสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ ในการแก้ปัญหาหรือพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพดีขึ้น

จตุพล โนมณี (2562) หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการบริหารองค์การ เป็นการที่ผู้บริหาร มีการเปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหาร มีอิสระในการทำงาน ตลอดจนมีสิทธิในการเสนอแนะความคิดเห็น เพื่อร่วมกันแก้ปัญหา ซึ่งลักษณะดังกล่าว เป็นการสร้างแรงจูงใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดความรู้สึกผูกพัน และร่วมกันรับผิดชอบต่อสิ่งที่ร่วมกันตัดสินใจดำเนินงานให้องค์การประสบผลสำเร็จ

มาสโลว์ (Maslow, 1970) ได้กล่าวว่าการจูงใจให้บุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานต่าง ๆ ให้บรรลุความสำเร็จด้วยการจูงใจบุคคลโดยคำนึงถึงความจำเป็นพื้นฐานของมนุษย์เป็นหลัก โดยความต้องการของมนุษย์จะมีความดีต้องการปัจจัยต่าง ๆ ที่ไม่มีที่สิ้นสุดตามลำดับ ดังนี้

1) ความต้องการในทางกายภาพและชีวภาพถือว่าเป็นปัจจัยในขั้นพื้นฐานของมนุษย์ ทุกคนต้องการเพื่อความอยู่รอดของชีวิต ได้แก่ อาหาร น้ำ ความอบอุ่น ที่อยู่อาศัย พักผ่อน การนอน การขับถ่าย และเรื่องเพศ

2) ความต้องการมั่นคง และความปลอดภัยเป็นความต้องการที่เป็นอิสระจากภัยอันตรายทางด้านร่างกาย ความกลัวต่อการสูญเสียงาน ทรัพย์สินต่าง ๆ อาหาร และที่อยู่อาศัย

3) ความต้องการทางสังคม ความรักใคร่และความเป็นเจ้าของ เนื่องจากอยู่ในสังคม ยังต้องการความรัก การเป็นเจ้าของบุคคลอื่นรู้สึกว่าการเป็นส่วนหนึ่งของสังคม เป็นคนที่มีคุณค่าของกลุ่มที่เป็นสมาชิกนั้น ๆ

4) ความต้องการได้รับการยกย่องและเป็นที่ยอมรับจากสังคมซึ่งเป็นความต้องการของบุคคลที่จะเป็นบุคคลที่มีคุณค่าในสายตาของคนอื่น และได้รับการยอมรับทั่วไปว่าตนเองมีความก้าวหน้า

สวอนสเบิร์ก (Swansburg, 1996) ได้กล่าวถึงหลักการการบริหารแบบมีส่วนร่วม ดังนี้

1) การไว้วางใจกัน (Trust) ให้แนวคิดว่า เป็นปรัชญาพื้นฐานของการมีส่วนร่วม ผู้ร่วมงานหรือผู้ใต้บังคับบัญชาจะสามารถปฏิบัติงานได้อย่างสมบูรณ์ เรียบร้อย หากได้รับการยอมรับไว้วางใจจากผู้บริหาร

2) ความยึดมั่นผูกพัน (Commitment) ให้แนวคิดว่าบุคคลไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารหรือปฏิบัติงานต้องการความยึดมั่นผูกพัน ผู้บริหารที่จะให้การสนับสนุนช่วยเหลือและฝึกอบรม แก่ผู้ปฏิบัติงาน ผู้ปฏิบัติงานต้องมีโอกาสได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจกับผู้บริหาร ประสพการณ์ในการเข้ามามีส่วนร่วมของผู้ปฏิบัติงาน จะทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีความขยันหมั่นเพียร อุตสาหะ ผลผลิตในการทำงานมีมากขึ้น จะเห็นได้ว่าภายใต้การบริหารแบบมีส่วนร่วมจะทำให้เกิดความยึดมั่น ผูกพัน โดยไม่ทำให้เกิดโทษ

3) การตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน (Goals and Objectives) ให้แนวคิดว่า การตั้งเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ร่วมกันระหว่างผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน รวมถึงการร่วมกัน

ปรับปรุงพัฒนาเป้าหมายขององค์การย่อมจะขจัดความขัดแย้งที่เกิดขึ้นถ้าทุกคนมีเป้าหมาย และวัตถุประสงค์เดียวกันมีการทำงานที่มีทิศทางเดียวกันมีความรับผิดชอบร่วมกัน

4) ความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน (Autonomy) ให้แนวคิดว่าเป็นภาวะที่มีความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในการทำงานความมีอำนาจหน้าที่และความสามารถในการทำงานสำหรับงานของแต่ละบุคคล ผู้ปฏิบัติงานต้องการเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน และในการตัดสินใจในงานของตนเองซึ่งจะทำความทุ่มเทและเดินทางในการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่เต็มความสามารถ

สรุปได้ว่า หลักการมีส่วนร่วมเป็นการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่เน้นให้บุคลากรในองค์กรทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหาร ซึ่งหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมนี้ได้นำมาใช้ในการบริหารงานของศูนย์การศึกษาพิเศษ เป็นการที่ผู้บริหารมีการเปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหาร มีอิสระในการทำงานตลอดจนมีสิทธิในการเสนอแนะความคิดเห็นเพื่อร่วมกันแก้ปัญหา ซึ่งลักษณะดังกล่าวเป็นการสร้างแรงจูงใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดความรู้สึกรักผูกพัน และร่วมกันรับผิดชอบต่อสิ่งที่ร่วมกันตัดสินใจดำเนินงานให้ศูนย์การศึกษาพิเศษประสบผลสำเร็จ

3. องค์ประกอบของการมีส่วนร่วม

องค์ประกอบของการมีส่วนร่วม การเข้ามาช่วยเหลือสนับสนุนการทำประโยชน์ในเรื่องต่าง ๆ หรือ กิจกรรมต่าง ๆ โดยมีนักวิชาการ และนักการศึกษาได้กล่าวไว้ ดังนี้

กัญวัญญ์ ธาริบุญ, และคณะ (2558) ได้กล่าวว่า รูปแบบการมีส่วนร่วม ประกอบด้วย การมีส่วนร่วมในขั้นริเริ่มโครงการ การมีส่วนร่วมในการลงทุน การมีส่วนร่วมในขั้นวางแผน การมีส่วนร่วมในขั้นดำเนินโครงการ และการมีส่วนร่วมในขั้นประเมินผลโครงการ

พินสุตา สิริธรังศรี (2558) ได้เสนอกระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ 8 ประการ ประกอบด้วย การมีส่วนร่วมคิด การมีส่วนร่วมตัดสินใจ การมีส่วนร่วมวางแผน การมีส่วนร่วมดำเนินการ การมีส่วนร่วมรับผิดชอบ การมีส่วนร่วมแก้ปัญหา การมีส่วนร่วมติดตามประเมินผล และการมีส่วนร่วมชื่นชมผลสำเร็จ

เสาวนีย์ เตือนเด่น, และคณะ (2558) ได้กล่าวว่า การมีส่วนร่วมในการทำงาน หมายถึง การมีส่วนร่วมในด้านการวิเคราะห์ปัญหา และสาเหตุของปัญหา การมีส่วนร่วมในการวางแผน การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล และการมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์โดยมีลักษณะ ดังนี้

1) การมีส่วนร่วมในด้านการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุของปัญหา หมายถึง การมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์วิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคขององค์กร มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและชี้แจงปัญหาต่าง ๆ ในการดำเนินงาน และแนะนำหรือให้คำปรึกษา เพื่อน มาปรับปรุงแก้ไขปัญหาในการดำเนินงาน

2) การมีส่วนร่วมในการวางแผน หมายถึง การมีส่วนร่วมในการวางแผนกลยุทธ์ การวางแผนกำหนดรายละเอียดหรือวิธีการดำเนินงานขององค์กร ร่วมวางแผนปรับปรุงแก้ไขปัญหา เพื่อติดตามผลการดำเนินงานและมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการขององค์กร

3) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน หมายถึง การมีส่วนร่วมในการจัดโครงการ กิจกรรมต่าง ๆ รวมถึงได้เข้าร่วมโครงการกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์กร ได้ดำเนินงานตามแผนงาน ที่วางไว้ และมีส่วนร่วมในการปรับปรุงกระบวนการทำงานให้ดีขึ้น

4) การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล หมายถึง ท่านได้ติดตามผล การดำเนินงานขององค์กรอยู่เสมอ มีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานขององค์กร มีส่วนร่วม ในการประเมินผลการดำเนินงานขององค์กร และหากพบปัญหาท่านจะนำปัญหานั้นไปปรับปรุง และ มีส่วนร่วมในการติดตามผลการดำเนินโครงการ กิจกรรมต่าง ๆ ขององค์กร

5) การมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์ หมายถึง ท่านได้รับประโยชน์จากการนำ แผนการดำเนินงานไปปฏิบัติให้เกิดผลสำเร็จ ได้รับการฝึกอบรมตามความต้องการ เพื่อนำความรู้ และ ทักษะมาใช้ในการสร้างผลงานที่ดีได้รับการถ่ายทอดความรู้ เพื่อนำความรู้มาใช้ในการสร้างผลงานที่ดี และทำกิจกรรมร่วมกัน และเพื่อให้ท่านมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคลากรในองค์กร

วิสัยจิตร เสนาราช (2559) ได้กล่าวถึงกระบวนการมีส่วนร่วม ดังนี้

1) มีส่วนร่วมในการคิด ศึกษา และค้นคว้า หาปัญหาและสาเหตุ ของปัญหาตลอดจน ความต้องการของชุมชน

2) มีส่วนร่วมในการวางนโยบาย หรือแผนงาน โครงการ หรือกิจกรรมเพื่อลดและแก้ไข ปัญหา

3) มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการจัดหรือปรับปรุงระบบการบริหารทรัพยากรอย่าง มีประสิทธิภาพและปฏิบัติงานให้บรรลุตามเป้าหมาย

4) มีส่วนร่วมในการควบคุม ติดตาม และประเมินผลการทำงาน

สุดารัตน์ เฝ้ามงคล (2559) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง และประชาชนในการจัดการศึกษา การมีส่วนร่วม 5 ด้าน ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) การมีส่วนร่วมในการวางแผน 3) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ 4) การมีส่วนร่วมรับประโยชน์ และ 5) การมีส่วนร่วมในการติดตาม ประเมินผล

ฟอ์นารอฟ (Fornaroff A., 1980) ได้กล่าวว่า ลักษณะของการมีส่วนร่วม มีดังนี้

1) การร่วมวางแผน 2) การร่วมดำเนินงาน 3) การร่วมใช้บริการจากโครงการ และ 4) การมีส่วนร่วม ในการรับผลประโยชน์

จากการศึกษาเอกสาร หลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งรวบรวมทัศนะของนักวิชาการดังกล่าว ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ ประเด็นสำคัญ องค์ประกอบของการมีส่วนร่วมได้แสดงดังตาราง 1

ตาราง 1 การวิเคราะห์องค์ประกอบของการมีส่วนร่วม จำแนกตามนักวิชาการ

องค์ประกอบของการมีส่วนร่วม	นักวิชาการ						ความถี่	ลำดับ
	กัญญ์ ธาริบุญ, และคณะ (2558)	พินสุตา สิริรังศรี (2558)	เสาวนีย์ เตือนเด่น, และคณะ (2558)	วิไลจิตร์ เสนาราช (2559)	สุภารัตน์ เผ่ามงคล (2559)	Fornaroff, A. (1980)		
1. การมีส่วนร่วมคิด	✓			✓			2	6
2. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ		✓	✓	✓	✓		4	4
3. การมีส่วนร่วมในการวางแผน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	6	1
4. การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ	✓	✓	✓		✓	✓	5	2
5. การมีส่วนร่วมรับผิดชอบ		✓					1	7
6. การมีส่วนร่วมรับประโยชน์			✓		✓	✓	3	5
7. การมีส่วนร่วมแก้ปัญหา		✓					1	8
8. การมีส่วนร่วมในการติดตาม ประเมินผล	✓	✓	✓	✓	✓		5	3
9. การมีส่วนร่วมชื่นชมผลสำเร็จ		✓					1	9
10. การมีส่วนร่วมในขั้นริเริ่มโครงการ	✓						1	10
11. การมีส่วนร่วมในการลงทุน	✓						1	11
12. การร่วมใช้บริการจากโครงการ						✓	1	12

จากตาราง 1 องค์ประกอบของการมีส่วนร่วม ประกอบไปด้วย 4 องค์ประกอบ ดังนี้

1) ร่วมในการตัดสินใจ 2) ร่วมวางแผน 3) ร่วมดำเนินการ 4) ร่วมในการประเมินผล

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการจัดการศึกษา

1. ความหมายของภาคีเครือข่าย

การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการจัดการศึกษา เป็นการร่วมมือกันของฝ่ายต่าง ๆ ในการจัดการศึกษาเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีนักวิชาการหลายท่านได้ให้แนวคิดและทฤษฎีในการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการจัดการศึกษา ดังนี้

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2556) ให้ความหมายของเครือข่าย คือ การที่ปัจเจกบุคคล องค์กร หน่วยงาน หรือสถาบันใด ๆ ได้ตกลงที่จะประสาน เชื่อมโยงเข้าหากันภายใต้ วัตถุประสงค์ หรือข้อตกลงอย่างใดอย่างหนึ่ง ร่วมกันอย่างเป็นระบบ โดยมีจุดหมายเพื่อการปฏิรูปการศึกษา กลุ่มเครือข่ายนี้ ต้องมีการแสดงออก เป็นการลงมือกระทำกิจกรรมร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับ วนิดา หริกประโคน (2563) ได้ให้ความหมายของภาคีเครือข่าย ประกอบด้วยบุคคล ครอบครัวยุคน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และองค์กรอื่นวัตถุประสงค์ หรือข้อตกลงอย่างใดอย่างหนึ่ง

จิระวิทย์ มั่นคงวัฒนะ (2557) ได้ให้ความหมายของภาคีเครือข่าย คือ กลุ่มบุคคล องค์กรที่มีเป้าหมายร่วมกันมารวมตัวกันด้วยความสมัครใจ เพื่อทำกิจกรรมให้บรรลุเป้าหมาย ร่วมคิด/วางแผน ร่วมทำ ร่วมประเมินผล โดยมีความสัมพันธ์แนบแน่น มีความเสมอภาคและเรียนรู้ ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง

สรุปได้ว่า ภาคีเครือข่าย หมายถึง กลุ่ม หรือ องค์กร หรือ หน่วยงาน หรือบุคคล ที่ทำงานในลักษณะที่คล้ายคลึงกัน หรืองานอย่างเดียวกันประเภทเดียวกัน โดยมีเป้าหมายเดียวกัน มีความต้องการ ร่วมกันดำเนินกิจกรรมที่เป็นประเด็นปัญหาร่วม หรือเป็นขีดจำกัดของกลุ่ม/องค์กร/ หน่วยงาน/บุคคลโดยเข้าร่วมมือกันเพื่อดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ อันจะเป็นประโยชน์ร่วมกัน ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างพลังและความแข็งแกร่งในการผลักดันให้เกิดผลในการแก้ปัญหาาร่วมกันในอนาคต

2. ความสำคัญของภาคีเครือข่ายในการจัดการศึกษา

ในการดำเนินของภาคีเครือข่ายของชุมชน ได้มีการทำงานร่วมกันในด้านต่าง ๆ ของชุมชน ซึ่งรวมไปกับการพัฒนาการศึกษาของคนในชุมชน อาจกล่าวได้ว่าการทำงานในชุมชนนั้นไม่อาจจะขาดทีมงาน ส่วนใดส่วนหนึ่งไปได้ เนื่องจากทุกส่วนมีความสำคัญในการทำให้ชุมชนเกิดการพัฒนามี การกล่าวถึงความสำคัญของภาคีเครือข่าย ดังนี้

จิระวิทย์ มั่นคงวัฒนะ (2557) ได้กล่าวว่า การทำงานร่วมกันกับหน่วยงานหรือองค์กร อื่นในลักษณะของเครือข่ายย่อมขึ้นอยู่กับระดับของความร่วมมือ คือ

1) การประสานงาน (Coordination) หมายถึง วิธีซึ่งคนจำนวนมาก มาร่วมกัน ทำงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ตกลงกันไว้ โดยกำหนดกิจกรรมต่าง ๆ ออกเป็นหมวดหมู่ เพื่อบ่งชี้ให้ผู้รับผิดชอบปฏิบัติด้วยความสามัคคี สมานฉันท์ และมีประสิทธิภาพที่สุด หรืออาจ

กล่าวได้ว่า การประสานงาน หมายถึง การจัดระเบียบวิธีการทำงาน เพื่อให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ ร่วมมือปฏิบัติงานเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน เพื่อให้งานหรือกิจกรรมดำเนินไปอย่างราบรื่นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และนโยบายขององค์กรนั้นอย่างสมานฉันท์

2) ความร่วมมือ (Cooperation) หมายถึง ความเต็มใจของแต่ละคนในการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อไปสู่เป้าหมายใดเป้าหมายหนึ่งตามเป้าหมายขององค์การหรือหน่วยงาน ความร่วมมือจะเป็นการที่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็น “เจ้าของหรือเจ้าภาพ” งานหรือกิจกรรมนั้น ๆ แล้วขอให้ฝ่ายอื่นเข้ามาร่วม มีลักษณะเกิดขึ้นเป็นครั้ง ๆ ไป ไม่มุ่งความต่อเนื่องและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เข้าร่วมกิจกรรม แต่มุ่งจะให้กิจกรรมนั้น ๆ แล้วเสร็จตามความต้องการของฝ่ายเจ้าของงาน ความร่วมมือเป็นการช่วยเหลือด้วยความสมัครใจ แม้จะไม่มีหน้าที่โดยตรง อาจจะทำเรื่องเดียวกันในเวลาเดียวกันหรือต่างเวลาก็ได้ แม้กระทั่งอาจให้ความร่วมมือทำบางเรื่องบางเวลา

3) การทำงานร่วมกัน (Collaboration) หมายถึง การที่บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป หรือองค์กรตั้งแต่ 2 องค์กรขึ้นไป มาทำงานร่วมกัน มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในกลุ่ม และรับรู้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มตามโครงสร้างที่มีอยู่ในองค์กร รวมทั้งเข้าใจวัตถุประสงค์ของการทำงานร่วมกัน เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายเดียวกันอย่างมีประสิทธิภาพ และผู้ปฏิบัติงานต่างก็เกิดความพอใจในการทำงานนั้น

4) การมีส่วนร่วม (Participation) หมายถึง การที่สมาชิกทุกคนของหน่วยงานหรือองค์กรร่วมกันดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยมีลักษณะของกระบวนการ (Process) มีขั้นตอนที่มุ่งหมายจะให้เกิดการเรียนรู้ (Learning) อย่างต่อเนื่อง มีพลวัต (Dynamic) กล่าวคือ มีการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ มีการแก้ปัญหา การร่วมกันกำหนดแผนงานใหม่ ๆ เพื่อสร้างความยั่งยืนในความสัมพันธ์ของทุกฝ่ายที่เข้าร่วมดำเนินการ การมีส่วนร่วมก่อให้เกิดผลดีต่อการขับเคลื่อนองค์กรหรือเครือข่ายผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วมย่อมเกิดความภาคภูมิใจที่ได้เป็นส่วนหนึ่งของการบริหาร และที่สำคัญผู้ที่มีส่วนร่วมจะมีความรู้สึกเป็นเจ้าของเครือข่ายความรู้สึกเป็นเจ้าของจะเป็นพลังในการขับเคลื่อนเครือข่ายที่ดีที่สุด

กอบกุลช การควรคิด (2561) การมีส่วนร่วมในการศึกษากับการบริหารและการจัดการศึกษา ถ้าจะพิจารณาถึงเรื่องของการมีส่วนร่วมจะเห็นว่าหลายลักษณะหลายรูปแบบวิธีการบางคนเพียงบริจาคเงินช่วยเหลือโรงเรียนให้ค่าปรึกษาแก่โรงเรียน หรือแม้แต่ช่วยประชาสัมพันธ์กิจการของโรงเรียนเหล่านี้ก็ถือว่ามีส่วนร่วม แต่จะมีส่วนร่วมในการบริหารและการจัดการศึกษาด้วยหรือไม่นั้นก็ต้องพิจารณาเป็นเรื่อง ๆ ไป ซึ่งการมีส่วนร่วมในการศึกษากับการมีส่วนร่วมในการบริหารและการจัดการมีข้อสังเกต ดังนี้

1) การมีส่วนร่วมในการศึกษา เช่น การบริจาคเงินช่วยเหลือ การร่วมแรงร่วมใจ โรงเรียนการเข้าประชุม การบริจาคที่ดินสร้างโรงเรียน การซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์ เป็นต้น ในลักษณะนี้ไม่ถือเป็นเรื่องของการบริหาร เพราะว่าเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเท่านั้น

2) การมีส่วนร่วมในการบริหารและจัดการศึกษาในหลักการบริหาร จะมีกระบวนการและขอบเขตที่แน่นอน เช่น มีการใช้ทรัพยากร ใช้เทคนิคในกระบวนการบริหาร ดังนั้น จึงต้องพิจารณาว่ากิจกรรมของผู้เข้าร่วมมีลักษณะใดและเข้าข่ายของการบริหารจัดการหรือไม่ ในกรณีนี้บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาที่กำหนดขึ้นใหม่นั้น จะเข้าลักษณะของการร่วมบริหารกิจการของสถานศึกษา เพราะมีการวางแผน การประชุม การแสดงความคิดเห็น การประสานงาน การรายงานและติดตามผล เป็นต้น

วนิดา หรีกประโคน (2563) การดำเนินงานของภาคีเครือข่ายของชุมชน ได้มีการทำงานร่วมกันในด้านต่าง ๆ ของชุมชน ซึ่งรวมไปกับการพัฒนาการศึกษาของคนในชุมชน อาจกล่าวได้ว่าการทำงานในชุมชนนั้นจะต้องไม่ขาดทีมงานส่วนใดส่วนหนึ่งไปได้ โดยที่ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาว่า การศึกษาเป็นความหวังของสังคม และเป็นเหมือนต้นทางแห่งสภาพจิตใจ ครอบครัว วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคมเป็นกระบวนการทางการศึกษาจึงมีความเคลื่อนไหวตลอดเวลา เป็นกระบวนการที่เป็นกลาง ทุกคนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมได้

สรุปได้ว่า ความสำคัญการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย เป็นการเข้ามามีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ในการพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษา รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนให้มีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระดับต่าง ๆ การมีส่วนร่วมในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ จำเป็นต้องมีการจัดหาและพัฒนาสื่อกระบวนการต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรทางการศึกษาอีกด้วย

3. องค์ประกอบของภาคีเครือข่าย

องค์ประกอบของภาคีเครือข่ายความร่วมมือ มีองค์ประกอบหลายอย่างที่สำคัญ ซึ่งได้มีนักการศึกษา นักวิชาการหลายท่านได้ กล่าวถึง องค์ประกอบของเครือข่ายความร่วมมือไว้ ดังนี้

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2556) กล่าวถึง องค์ประกอบของการสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วมว่า ควรมีองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ คือ 1) วัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย 2) สมาชิก 3) ผู้ประสานงานและคณะกรรมการ 4) กิจกรรม และ 5) ทรัพยากร เพื่อการดำเนินการให้เกิดประสิทธิภาพของเครือข่ายสถานศึกษา

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2557) ได้นำเสนอ องค์ประกอบสำคัญของเครือข่ายไว้ 7 องค์ประกอบ คือ

- 1) การรับรู้มุมมองร่วมกัน (Common Perception)
- 2) การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน (Common Vision)
- 3) การมีผลประโยชน์ และความสนใจร่วมกัน (Mutual Interests/Benefits)

- 4) การมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่ายอย่างกว้างขวาง (All Stakeholder Participation)
- 5) การเสริมสร้างซึ่งกันและกัน (Complementary Relationship)
- 6) การพึ่งพาอิงร่วมกัน (Interdependence)
- 7) การปฏิสัมพันธ์เชิงแลกเปลี่ยน (Interaction)

ซึ่งสอดคล้องกับ จีระวิทย์ มั่นคงวัฒนะ (2557) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบสำคัญของเครือข่ายไว้ 4 องค์ประกอบ คือ 1) การประสานงาน (Coordination) 2) ความร่วมมือ (Cooperation) 3) การทำงานร่วมกัน (Collaboration) 4) การมีส่วนร่วม (Participation)

สรุปได้ว่า องค์ประกอบหลักที่สำคัญของเครือข่าย ได้แก่ การมีวิสัยทัศน์ร่วมกันสมาชิก และโครงสร้างของเครือข่ายการมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่าย การทำหน้าที่อย่างมีจิตสำนึก กิจกรรมของกลุ่มเครือข่าย การเรียนรู้และการพัฒนาบุคลากรเครือข่าย

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการเชิงพื้นที่

1. ความหมายของการบริหารจัดการศึกษาเชิงพื้นที่

จุฬารักษ์ มาเสถียรวงศ์, และคณะ (2560) ได้กล่าวถึง ความหมายของการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่ไว้ว่า การจัดการศึกษาเชิง “พื้นที่” ในที่นี้อาจหมายถึงได้ตั้งแต่ชุมชนหมู่บ้าน ไปจนถึงจังหวัดหรือมณฑลหรือมณฑลรัฐในต่างประเทศ ทั้งนี้ไม่ว่า “หน่วย” พื้นที่จะเป็นเช่นใด ความเหมือนที่สำคัญ คือ การที่พื้นที่เหล่านี้ไม่ว่าขนาดใดบริบทใดมีอิสระและความสามารถในการบริหารจัดการศึกษาของตนเอง เพื่อตอบสนองของพื้นที่ของตนเองโดยมีการคลี่คลาย พิจารณาการจากการสอนหรือการจัดการศึกษาจากส่วนกลาง ทั้งในมิติการบริหารจัดการทรัพยากร ไปจนถึงมิติวิชาการ เช่น การบริหารและพัฒนาหลักสูตร การวัดประเมินผล ตลอดจนการเชื่อมโยง ภาคส่วนต่าง ๆ นอกระบบการศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ที่จัดขึ้นให้แก่ กลุ่มเป้าหมาย ซึ่งสอดคล้องกับ สุพิรพัทธ์ พิมพ์มาศ (2561) การบริหารจัดการศึกษาเชิงพื้นที่ (Area Based Education) หมายถึง วิธีคิดในการจัดการศึกษาที่ “เปิดโอกาส” ให้แก่ภาคส่วนต่าง ๆ ในพื้นที่ท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยไม่ผูกติดหรือรอให้รัฐส่วนกลางดำเนินงาน เพียงลำพัง

สรุปได้ว่า การบริหารจัดการศึกษาเชิงพื้นที่ หมายถึง กระบวนการการดำเนินงาน ที่เปิดโอกาสให้หน่วยงานภาคส่วนต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน

2. แนวคิดการบริหารจัดการศึกษาเชิงพื้นที่

เป็นแนวคิดการบริหารจัดการศึกษาที่เปิดโอกาสให้แก่ภาคส่วนต่าง ๆ เป็นผู้จัดการศึกษา โดยรัฐมีการกระจายอำนาจให้จังหวัด เป็นผู้จัดการศึกษาอาจดำเนินการในรูปแบบของ “สภาการศึกษา” ที่มีองค์ประกอบของคณะกรรมการที่มาจากทุกภาคส่วน มีอิสระและอำนาจ

ในการกำหนดและตัดสินใจ ร่วมออกแบบการพัฒนาการศึกษา สนับสนุน ตลอดจนตรวจสอบการใช้ทรัพยากรการศึกษาและร่วมรับผิดชอบการจัดการศึกษาในจังหวัด สิ่งที่สำคัญที่สุด คือ ต้องกระจายอำนาจให้โรงเรียนเป็นนิติบุคคลโดยแท้จริง ให้มีอำนาจในการบริหารจัดการทรัพยากร รวมถึงในมิติทางวิชาการ ได้แก่ การบริหารและพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลตามศักยภาพและบริบทของพื้นที่ เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่ตอบสนองต่อโจทย์ปัญหาและความต้องการตามบริบทของพื้นที่ โดยมีเป้าหมายสำคัญ คือ โอกาส คุณภาพและการลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา (มนต์ภัส มโนการณ, 2561)

กล้า ทองขาว (2558) ใช้ว่า “การจัดการศึกษาแบบยึดพื้นที่เป็นฐาน” (Area - Based Educational Planning And Management System) โดยมีหลักคิดและหลักปฏิบัติที่สำคัญ 5 ประการ ได้แก่

- 1) เป็นระบบการจัดการศึกษาที่มีแบบแผนของการจัดหลักสูตรการจัดกระบวนการเรียนรู้ และการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ยึดโยงเข้ากับสภาพทางภูมิศาสตร์ เศรษฐกิจ ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วิถีชีวิต และวัฒนธรรม รวมทั้งทิศทางการพัฒนาท้องถิ่น ชุมชน และสังคมของพื้นที่

- 2) ผู้เรียนและผู้ปกครองจะเป็นผู้เลือกหลักสูตร และโปรแกรมการเรียนตามความสนใจ ความถนัด และตามศักยภาพของตนเอง

- 3) โรงเรียนมีหน้าที่ทำการศึกษา วิเคราะห์ความต้องการหลักสูตร และโปรแกรมการเรียนตามศักยภาพ ของผู้เรียนและศักยภาพของพื้นที่แสวงหาและประสานความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาผู้สร้างหลักสูตร และโปรแกรมการเรียนที่สอดคล้อง และตอบสนองความต้องการจำเป็นของผู้เรียนและพื้นที่

- 4) โรงเรียนเลือกจะรับผิดชอบร่วมกับโรงเรียนในการสร้างหลักสูตร จัดโปรแกรมการเรียน จัดทำคู่มือการใช้หลักสูตร จัดทำแผนการสอนแบบบูรณาการ จัดทำห้องปฏิบัติการ พัฒนาสื่อการเรียนการสอนรูปแบบต่าง ๆ จัดอบรมเพื่อพัฒนาความพร้อมในการใช้หลักสูตรให้แก่ครู ในการพัฒนาการเรียนรู้แก่ผู้เรียน

- 5) การจัดการเรียนการสอน และการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แก่ผู้เรียนจะต้องดำเนินไปตลอดหลักสูตร ตั้งแต่เริ่มเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจนผู้เรียนสำเร็จชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่สร้างโอกาสให้นักเรียนสามารถพัฒนาตนเองเข้าสู่เส้นทางในการประกอบอาชีพที่ตรงกับความต้องการของภาคธุรกิจ สนับสนุนการสร้างอาชีพ การสร้างรายได้ และมีความสอดคล้องกับศักยภาพของท้องถิ่นและสร้างความร่วมมือทางวิชาการกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในพื้นที่

มนต์ภัส มโนการณ (2561) กล่าวว่า การปฏิรูปการศึกษาของหลายประเทศ ได้นำแนวคิดการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่มาใช้เป็นฐานในการพัฒนา ดังที่ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2559) ได้ถอดบทเรียนจากประเทศที่มีแนวโน้มของผลการจัดการศึกษาที่ดีขึ้น สรุปได้ว่าการกระจายบทบาทการจัดการศึกษามีหน่วยงานในการตัดสินใจอยู่ 3 ระดับ ได้แก่ ระดับชาติ ระดับกลาง และระดับโรงเรียน โดยในระดับชาติจะทำหน้าที่กำกับดูแลด้านนโยบายและทรัพยากรในภาพรวม ส่วนด้านบุคลากร งบประมาณ หลักสูตรและการบริหารทั่วไปนั้น ได้มีการกระจายอำนาจไปยังระดับกลางและระดับโรงเรียน การพิจารณาผลสัมฤทธิ์ของการศึกษานั้นพิจารณาทั้งรายละเอียด และบริบทของพื้นที่ การกระจายอำนาจและบทบาทที่ บรรลุผล คือ “การมีส่วนร่วม” โดยการดึงชุมชนให้เข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและร่วมจัดการศึกษา ทั้งนี้การกระจายบทบาทไปให้แก่ “พื้นที่” ระดับกลางและระดับโรงเรียน ต้องใช้เวลาและการดำเนินการอย่างค่อยเป็นค่อยไปแต่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และควรเปิดโอกาสให้โรงเรียนที่มีความพร้อมและสมัครใจดำเนินการก่อน

จุฬารักษ์ มาเสถียรวงศ์, และคณะ (2560) พบว่า ปัจจัยสู่ความสำเร็จของการบริหารจัดการศึกษาเชิงพื้นที่ ได้แก่ 1) การมีโจทย์หรือเป้าหมายที่ชัดเจนบนฐานข้อมูลความรู้และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน 2) การมีกลไกในการทำงานร่วมกันระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ ในระดับพื้นที่ 3) การเห็นภาพรวมร่วมกัน 4) การมุ่งผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรม 5) การให้ความสำคัญ และการพัฒนาครูและนักเรียน 6) การให้ความยืดหยุ่นกับภาคีที่เข้าร่วมงาน และ 7) การทำให้เป็นเรื่องสาธารณะของสังคมในพื้นที่ผ่านสื่อท้องถิ่น ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่ดังกล่าว สอดคล้องกับแนวคิดการปฏิรูปโรงเรียนด้วย “ชุมชนแห่งการเรียนรู้ (Learning Community)” ของประเทศญี่ปุ่น (ซาโต มานาบุ, 2559) โดยนำเสนอว่าการปฏิรูปการศึกษาควรเริ่มต้นจากการปฏิรูปที่โรงเรียน เนื่องจากโรงเรียน เป็นหน่วยย่อยที่ย่อส่วนมาจากสังคม การบริหารภายในโรงเรียนนั้นไม่สามารถดำเนินการได้อย่างอิสระ รวมถึงความคาดหวังที่มีต่อบุคลากรในโรงเรียนก็มีความหลากหลาย หากทุกคนในโรงเรียนมองเห็นปัญหาไปในทิศทางเดียวกันและร่วมมือกันที่จะแก้ไข ปัญหาเหล่านั้นนับเป็นก้าวแรกของการปฏิรูปการศึกษาโดยแท้จริง

จากแนวคิดการบริหารจัดการศึกษาเชิงพื้นที่ในประเทศไทยได้มีการนำแนวคิดการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่มาใช้โดยสำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน (สสค.) ได้นำแนวคิดดังกล่าวมาปรับพัฒนาเพื่อแก้ปัญหาการศึกษาในระดับพื้นที่ หลักการที่สำคัญของการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่ประกอบด้วย 1) กลไกความร่วมมือของภาคส่วนในพื้นที่ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา 2) ข้อมูลที่จะช่วยชี้ปัญหาจัดลำดับความสำคัญและติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานบรรลุเป้าหมายมาน้อยเพียงไร และ 3) แผนและโครงการเพื่อพัฒนาการศึกษาในพื้นที่เพื่อบูรณาการความร่วมมือและทรัพยากรในการจัดการศึกษาร่วมกัน (สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน, 2559) โดยทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่น สถาบันการศึกษา มูลนิธิ สถานประกอบการ รวมถึงหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องได้มาร่วมกัน จัดเวทีแลกเปลี่ยนข้อมูล รับรู้และตระหนักถึง ปัญหาการศึกษาที่ไม่สามารถตอบโจทย์ของคนในพื้นที่ และมีหลายหน่วยงานที่ร่วมส่งเสริมและสนับสนุน เช่น สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการเสริมสร้างสุขภาพ (สสส.) ตัวอย่างพื้นที่หรือจังหวัดที่ได้รับการสนับสนุนและ ส่งเสริมจาก สสส. จำนวน 15 จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ น่าน แม่ฮ่องสอน ลำปาง สุโขทัย กาญจนบุรี ชลบุรี ตราด พระนครศรีอยุธยา นครราชสีมา สุรินทร์ อำนาจเจริญ ภูเก็ต สุราษฎร์ธานี และยะลา ซึ่งจากการดำเนินงานในทุกจังหวัดได้ ทำให้เกิดกลไกความร่วมมือของภาคส่วนต่าง ๆ ในพื้นที่ เข้ามาร่วมคิด ร่วมทำ มีการกำหนดวาระสำคัญที่คนในจังหวัดเห็นว่าเป็นปัญหาสำคัญ มีการตั้งเป้าหมาย และจัดทำข้อมูลเพื่อสนับสนุนการวางแผนตั้งเป้าหมายตัวชี้วัดและติดตามผลการดำเนินงาน เพื่อแก้ปัญหาพร้อมกัน (สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน, 2557) ในการดำเนินการ จัดการศึกษาเชิงพื้นที่ของจังหวัดปฏิรูปการเรียนรู้ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2557 - 2561 พบว่า หลักการที่สำคัญ ของการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่ในมุมมองเชิงระบบ มีดังนี้ 1) ด้านปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วยกลุ่มคน ในพื้นที่รวมตัวกันเป็นภาคร่วมพัฒนามีการเปิดเผยแบ่งปันและบูรณาการข้อมูลเชิงพื้นที่ นำไปสู่ การจัดลำดับความสำคัญของปัญหาหรือสร้างโจทย์ในการทำงานร่วมกัน 2) ด้านกระบวนการ มีการพัฒนากลไกความร่วมมือของภาคร่วมพัฒนา ได้แก่ สำรวจและแสวงหาทุนทางสังคม สร้างการรับรู้ และตระหนักถึงปัญหา กำหนดผู้รับผิดชอบหลัก พัฒนาระบบประสานงาน และขยายภาคร่วมพัฒนา จนนำไปสู่การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของจังหวัด เพื่อบูรณาการความร่วมมือ และทรัพยากร ในการจัดการศึกษาร่วมกัน 3) ด้านผลลัพธ์ มีการกำหนดเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ที่ตรงกับปัญหา และสอดคล้องกับความต้องการของพื้นที่ 4) ด้านข้อมูลย้อนกลับในการดำเนินการ ทุกระยะได้มีการรายงานผลการดำเนินการและแสวงหาแนวทางในการแก้ไขปัญหา รวมถึงขยายพื้นที่ ขยายเครือข่ายร่วมพัฒนา (สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน, 2557) จากการดำเนินงานโดยใช้แนวคิดการศึกษาเชิงพื้นที่พบว่าในหลายพื้นที่ที่มีการดำเนินการ มีประเด็น ปัญหาที่แต่ละพื้นที่ให้ความสำคัญในการขับเคลื่อนและพัฒนากิจการการศึกษาที่ประสบผลสำเร็จ แตกต่างกัน นั้นแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างด้านบริบทของพื้นที่

สรุปได้ว่า แนวคิดการบริหารจัดการศึกษาเชิงพื้นที่ เป็นแนวคิดที่เปิดโอกาสให้แก่ ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และจัดการศึกษาโดยมีเป้าหมายที่ชัดเจน มีกลไก การขับเคลื่อนทำงาน การบริหารจัดการทรัพยากร ซึ่งได้แก่ วัฒนธรรมท้องถิ่น อาคาร สิ่งปลูกสร้าง ที่ดิน และบุคลากรในชุมชนนั้น ๆ ร่วมกับด้านวิชาการทางการศึกษา เพื่อพัฒนากิจการการศึกษา ให้สอดคล้องตรงตามเป้าหมายของการจัดการศึกษาประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ

“การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี” ได้ทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการบริหาร องค์ประกอบและการตรวจสอบรูปแบบ โดยลำดับ ดังนี้

1. ความหมายและประเภทของรูปแบบ

1.1 ความหมายของรูปแบบ

สุคนธ์ ภูริเวทย์ (2556) ได้ให้ความหมายของรูปแบบว่า หมายถึง การนำเสนอความจริงซึ่งจะมาในรูปตุ๊กตาและขั้นตอน

ผ่องศรี แก้วชูเสน (2555) ให้ความหมายของรูปแบบว่า รูปแบบ คือ โครงสร้างที่แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบและตัวแปรต่าง ๆ เพื่อถ่ายทอดความคิดจากนามธรรมไปสู่รูปธรรมเพื่อการปฏิบัติ

ทิตนา แคมมณี (2556) ได้ให้ความหมายของรูปแบบว่า เป็นหนังสือของความคิด ซึ่งเป็นบุคคลสำคัญที่มาในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง เช่น ไดอะแกรมหรือแผนภาพเพื่อให้บุคคลอื่นสามารถเข้าใจได้ชัดเจนขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ ปิยวัชร สุทธิวนิช (2559) ได้สรุปความหมายของรูปแบบ หมายถึง โครงสร้างของความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยหรือตัวแปร หรือองค์ประกอบสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งทำให้มีลักษณะของชุดความสัมพันธ์เส้น และใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง

วิลเลอร์ (Willer, 1986) ได้ให้ความหมายว่า รูปแบบที่สร้างความคิดรวบยอดของเหตุการณ์ด้วยวิธีการของเหตุผลที่มีไว้เพื่อให้เกิดความกระจ่างในที่แสดงถึงความสัมพันธ์ และข้อเสนอของระบบรูปแบบที่เกี่ยวข้อง

กู๊ด, และคณะ (Good, et al., 1973) ได้ให้ความหมายของรูปแบบว่า หมายถึง โครงสร้างสิ่งมีชีวิตสิ่งหนึ่ง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้าง หรือทำซ้ำเป็นตัวอย่าง เพื่อการเลียนแบบเป็นครูหรือรูปรูปสาม ซึ่งเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือหลักการเป็นชุดของอภิปไตยที่มีความสัมพันธ์ ซึ่งรวมกันเป็นองค์ประกอบ และเป็นทางเดินระบบสังคมตามความหมายดังกล่าว อาจกล่าวได้ว่า รูปแบบ คือ แบบจำลองของสิ่งที่เป็น

สรุปได้ว่า รูปแบบ หมายถึง แผนผังโครงสร้างตามความคิดโดยนำองค์ประกอบต่าง ๆ ที่สำคัญมาสร้างเป็นกรอบความคิดทางด้านหลักการ วิธีการดำเนินงาน และเกณฑ์ต่าง ๆ ของระบบ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการบริหารและดำเนินงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ สามารถแสดงออกมาเป็น แผนภาพ แผนผังอย่างชัดเจน

1.2 ประเภทของรูปแบบ

รูปแบบมีหลายประเภทด้วยกันซึ่งนักวิชาการด้านต่าง ๆ ก็ได้จัดแบ่งประเภทต่างกันอย่างออกไป

รัชนก โสภพิศ (2556) กล่าวว่า รูปแบบทางการศึกษาและสังคมศาสตร์นั้นสามารถแบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ

1) รูปแบบเชิงเปรียบเทียบ (Analogue Model) เป็นรูปแบบที่ใช้การอุปมาอุปไมยเทียบเคียงปรากฏการณ์ซึ่งเป็นรูปธรรม เพื่อสร้างความเข้าใจในปรากฏการณ์ที่เป็นนามธรรม เช่น รูปแบบในการทำนายจำนวนนักเรียนที่จะเข้าสู่ระบบโรงเรียนซึ่งอนุมานแนวคิดมาจากการเปิดน้ำเข้าและปล่อยน้ำจากถังนักเรียนที่จะเข้าสู่ระบบเปรียบเทียบกับน้ำที่เปิดออกจากถัง ดังนั้น นักเรียนที่คงอยู่ในระบบเท่ากับนักเรียนที่เข้าสู่ระบบลบด้วยนักเรียนที่ออกจากระบบ เป็นต้น

2) รูปแบบเชิงข้อความ (Semantic Model) เป็นรูปแบบที่ใช้ภาษาเป็นสื่อในการบรรยายหรืออธิบายปรากฏการณ์ที่ศึกษาด้วยภาษา แผนภูมิหรือรูปภาพ เพื่อให้เห็นโครงสร้างทางความคิดองค์ประกอบและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของปรากฏการณ์นั้น ๆ

3) รูปแบบเชิงคณิตศาสตร์ (Mathematical Model) เป็นรูปแบบที่ใช้สมการทางคณิตศาสตร์เป็นสื่อในการแสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ รูปแบบประเภทนี้ นิยมใช้กันทั้งในสาขาจิตวิทยาและศึกษาศาสตร์รวมทั้งการบริหารการศึกษาด้วย

4) รูปแบบเชิงสาเหตุ (Causal Model) เป็นรูปแบบที่พัฒนามาจากเทคนิคที่เรียกว่า การวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis) และหลักการสร้างรูปแบบเชิงข้อความ (Semantic Model) โดยการนำเอาตัวแปรต่าง ๆ มาสัมพันธ์กันเชิงเหตุและผลที่เกิดขึ้น เช่น The Standard Deprivation Model ซึ่งเป็นรูปแบบที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสภาพทางเศรษฐกิจสังคมของบิดามารดา สภาพแวดล้อมทางการศึกษาที่บ้าน และระดับสติปัญญาของเด็ก เป็นต้น

บาร์โด, และฮาร์ดแมน (Bardo, & Hardman, 1982) นักนิเวศวิทยาคนสำคัญได้แบ่ง ประเภทของรูปแบบด้วยการอธิบายลักษณะจากลักษณะของเมืองออกเป็นรูปแบบที่อธิบายโดยลักษณะพื้นที่ และรูปแบบที่อธิบาย โดยลักษณะของประชากรรูปแบบที่ใช้ในการอธิบาย โดยพื้นที่นั้นมีจุดมุ่งหมายในการบรรยายลักษณะของเมืองว่ามีลักษณะเช่นไร เช่น Concentric Zone Model และ Social Area Analysis Model เป็นต้น สำหรับรูปแบบที่ใช้อธิบายคุณลักษณะของประชากรเมืองนั้น เป็นรูปแบบที่เสนอแนวคิดในการอธิบายเกี่ยวกับลักษณะของประชากรเมืองต่าง ๆ เช่น Residential Segregation Model เป็นต้น

สรุปได้ว่า รูปแบบมีหลายประเภทด้วยกัน เป็นสิ่งที่สร้างขึ้นและพัฒนาขึ้นเองในแต่ละสาขาก็จะมีรูปแบบที่แตกต่างกันออกไป โดยรูปแบบทางการศึกษาและสังคมศาสตร์ ได้แบ่งออกเป็น รูปแบบที่ใช้การอุปมาอุปไมยเทียบเคียงปรากฏการณ์ ซึ่งเป็นรูปธรรมเพื่อสร้างความเข้าใจ

ในปรากฏการณ์ที่เป็นนามธรรม รูปแบบเชิงข้อความที่ใช้ภาษาเป็นสื่อในการบรรยายหรืออธิบาย ปรากฏการณ์ที่ศึกษาด้วยภาษา แผนภูมิ รูปภาพ รูปแบบเชิงคณิตศาสตร์ เป็นสื่อในการแสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ และรูปแบบเชิงสาเหตุที่นำเอาตัวแปรต่าง ๆ มาสัมพันธ์กันเชิงเหตุและผลที่เกิดขึ้น เป็นต้น

2. การพัฒนารูปแบบ

รุ่งรัชดาพร เวหะชาติ (2558) ได้พัฒนารูปแบบการบริหารคุณภาพทั้งองค์กรของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมุ่งศึกษาการพัฒนารูปแบบการบริหารคุณภาพทั้งองค์กรของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เหมาะสมการศึกษามีรายละเอียดในการดำเนินการ 5 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาและสำรวจข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับแนวคิดและหลักการบริหารคุณภาพทั้งองค์กรโดยสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ได้รับเลือกเป็นโครงการ นำร่องการวิจัยและการพัฒนาการเรียนรู้เพื่อคุณภาพการศึกษารวมทั้งการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและการศึกษาสภาพจริงจากรายงานการประเมินตนเองของโรงเรียนที่ผ่านการประเมินคุณภาพ

ขั้นตอนที่ 2 เป็นการสร้างรูปแบบจำลองเพื่อสร้างรูปแบบการบริหารคุณภาพทั้งองค์กรโดยการสังเคราะห์แบบสัมภาษณ์จากการศึกษาในขั้นตอนที่ 1 นำมาสร้างเป็นรูปแบบจำลองระบบบริหารคุณภาพทั้งองค์กรด้วยการสร้างเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิแบบเลือกตอบเห็นด้วยและไม่เห็นด้วยให้ผู้ทรงคุณวุฒิแสดงความคิดเห็นโดยอิสระ

ขั้นตอนที่ 3 เป็นการพัฒนารูปแบบระบบบริหารคุณภาพทั้งองค์กรโดยใช้เทคนิคเดลฟายจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อให้ได้รูปแบบที่มีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติการใช้รูปแบบจำลองจากขั้นตอนที่ 2 นำมาศึกษาวิเคราะห์และกำหนดรูปแบบระบบการบริหารคุณภาพทั้งองค์กรด้วยเทคนิคเดลฟาย 3 รอบ

ขั้นตอนที่ 4 การวิเคราะห์หาความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารคุณภาพทั้งองค์กรเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบโดยผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษาคือผู้บริหารสถานศึกษาครูผู้สอนและกรรมการสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ 5 การสรุปและนำเสนอรูปแบบการบริหารคุณภาพทั้งองค์กรและจัดทำเป็นรายงานผลการวิจัยต่อไป

วาโร เพ็งสวัสดิ์ (2559) ได้กล่าวถึง การพัฒนารูปแบบแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การสร้างหรือพัฒนารูปแบบ และ 2) การตรวจสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบซึ่งแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียด ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างหรือพัฒนารูปแบบในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยจะสร้างหรือพัฒนารูปแบบขึ้นมาก่อนเป็นรูปแบบตามสมมติฐาน (Hypothesis Model) โดยศึกษาแนวคิดทฤษฎีและผลการวิจัย

ที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ผู้วิจัยอาจจะศึกษารายกรณีหน่วยงานที่ดำเนินการในเรื่องนั้น ๆ ได้เป็นอย่างดี ซึ่งผลการศึกษาจะนำมาใช้กำหนดองค์ประกอบหรือตัวแปรต่าง ๆ ภายในรูปแบบรวมทั้งลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบหรือตัวแปรเหล่านั้นหรือลำดับก่อนหลังของแต่ละองค์ประกอบในรูปแบบ ดังนั้น การพัฒนารูปแบบในขั้นตอนนี้จะต้องอาศัยหลักการของเหตุผลเป็นรากฐานสำคัญ ซึ่งโดยทั่วไปการศึกษาในขั้นตอนนี้จะมีขั้นตอนย่อย ๆ ดังนี้

- 1) การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำสารสนเทศที่ได้มาวิเคราะห์ และสังเคราะห์เป็นร่างกรอบความคิดการวิจัย
- 2) การศึกษาจากบริบทจริงในขั้นตอนนี้อาจจะดำเนินการได้หลายวิธี ดังนี้
 - 2.1) การศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินการในปัจจุบันของหน่วยงาน โดยศึกษาความคิดเห็นจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง (Stakeholder) ซึ่งวิธีศึกษาอาจจะใช้วิธีการสัมภาษณ์ การสอบถามการสำรวจการสนทนากลุ่ม เป็นต้น
 - 2.2) การศึกษารายกรณี (Case Study) หรือพหุกรณีหน่วยงานที่ประสบผลสำเร็จหรือมีแนวปฏิบัติที่ดีในเรื่องที่ศึกษาเพื่อนำมาเป็นสารสนเทศที่สำคัญในการพัฒนารูปแบบ
 - 2.3) การศึกษาข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิวิธีศึกษาอาจจะใช้วิธีการสัมภาษณ์การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เป็นต้น
- 3) การจัดทำรูปแบบในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยจะใช้สารสนเทศที่ได้ในข้อ 1.1 และ 1.2 มาวิเคราะห์และสังเคราะห์ เพื่อกำหนดเป็นกรอบความคิดการวิจัยเพื่อนำมาจัดทำรูปแบบ อย่างไรก็ตามในงานวิจัยบางเรื่องนอกจากจะศึกษาตามขั้นตอนที่กล่าวมาแล้ว ผู้วิจัยยังอาจจะศึกษาเพิ่มเติมโดยใช้กระบวนการวิจัยแบบเดลฟาย (Delphi Technique) หรือการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ในการพัฒนารูปแบบก็ได้

ขั้นตอนที่ 2 การทดสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบภายหลังที่ได้พัฒนารูปแบบในขั้นตอนแรกแล้วจำเป็นที่จะต้องทดสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบดังกล่าว เพราะรูปแบบที่พัฒนาขึ้นถึงแม้จะพัฒนาโดยมีรากฐาน จากทฤษฎีแนวความคิดรูปแบบของบุคคลอื่นและผลการวิจัยที่ผ่านมา แต่ก็ยังเป็นเพียงรูปแบบตามสมมติฐานซึ่งจำเป็นที่จะต้องตรวจสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบว่ามีความเหมาะสมหรือไม่เป็นรูปแบบที่มีประสิทธิภาพตามที่มุ่งหวังหรือไม่การเก็บรวบรวมข้อมูลในสถานการณ์จริงหรือทดลองใช้รูปแบบในสถานการณ์จริงจะช่วยให้ทราบอิทธิพลหรือความสำคัญขององค์ประกอบย่อยหรือตัวแปรต่าง ๆ ในรูปแบบผู้วิจัยอาจจะปรับปรุงรูปแบบใหม่โดยการตัดองค์ประกอบหรือตัวแปรที่พบว่า ไม่มีอิทธิพลหรือมีความสำคัญน้อยออกจากรูปแบบซึ่งจะทำให้ได้รูปแบบที่มีความเหมาะสมยิ่งขึ้นการทดสอบรูปแบบด้วยการประเมินตามมาตรฐานที่กำหนดการประเมินที่พัฒนาโดย The Joint Committee On Standards Of Educational Evaluation ภายใต้การดำเนินงานของสตฟเฟิลบีม และคณะได้นำเสนอหลักการประเมินเพื่อเป็นบรรทัดฐานของกิจกรรมการตรวจสอบรูปแบบประกอบด้วยมาตรฐาน 4 ด้าน สุวิมล ว่องวาณิช (2560) ดังนี้

1) มาตรฐานความเป็นไปได้ (Feasibility Standards) เป็นการประเมินความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติจริง

2) มาตรฐานด้านความเป็นประโยชน์ (Utility Standards) เป็นการประเมินการสนองต่อความต้องการของผู้ใช้รูปแบบ

3) มาตรฐานด้านความเหมาะสม (Propriety Standards) เป็นการประเมินความเหมาะสมทั้งในด้านกฎหมาย และศีลธรรมจรรยา

4) มาตรฐานด้านความถูกต้องครอบคลุม (Accuracy Standards) เป็นการประเมินความน่าเชื่อถือและได้สาระครอบคลุมครบถ้วนตามความต้องการอย่างแท้จริง

สรุปได้ว่า การสร้างรูปแบบนั้นไม่มีข้อกำหนดที่ชัดเจน แต่โดยทั่วไปจะเริ่มต้นจาก

1) การศึกษาองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ต้องการหรือสนใจ 2) สร้างสมมติฐานและหลักการของรูปแบบที่จะพัฒนา 3) สร้างรูปแบบตามหลักการที่กำหนดขึ้น 4) นำรูปแบบที่สร้างขึ้นไปตรวจสอบหาคุณภาพของรูปแบบต่อไป ซึ่งประกอบด้วยความเหมาะสมความถูกต้องความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ ส่วนการสร้างรูปแบบการดำเนินการ คือ การสร้างรูปแบบการพัฒนารูปแบบ และการตรวจสอบรูปแบบ โดยการหาคุณภาพของรูปแบบ

3. องค์ประกอบของรูปแบบ

วิลาวัลย์ ด้านสิริสุข (2557) ได้ศึกษาพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้อย่างมีความสุขที่เสริมสร้างการคิดอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา ผลการศึกษา พบว่ารูปแบบมี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการของรูปแบบ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบ และการวัดและประเมินผลของรูปแบบ ซึ่งสอดคล้องกับ สุกัญญา งามบรรจง (2559) ได้ศึกษาพัฒนารูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะในศตวรรษที่ 21 ผ่านกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการศึกษาพบว่า รูปแบบมี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) กระบวนการจัดการเรียนรู้ 4) การวัดและประเมินผล และคณิน ประยูรเกียรติ (2558) ได้ศึกษาพัฒนารูปแบบกิจกรรมทางกายเพื่อส่งเสริมความสามารถในการรับรู้การเคลื่อนไหวและสมรรถภาพทางกลไกสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการมองเห็น ผลการศึกษาพบว่า รูปแบบมี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการและแนวคิด 2) วัตถุประสงค์ 3) ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม 4) ผลลัพธ์การเรียนรู้

เสาวนีย์ บุษบุญ (2558) รูปแบบโดยทั่วไปที่ใช้กันจะประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้ คือ ส่วนแรก คือ ทฤษฎีหลักการ แนวคิดของรูปแบบ ส่วนที่สอง คือ วัตถุประสงค์ของ รูปแบบ ส่วนที่สาม คือ กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ แต่ด้านลักษณะของรูปแบบจะมีลักษณะดังนี้ คือ 1) เป็นรูปแบบเชิงเปรียบเทียบ (Analogue Model) ได้แก่ รูปแบบความคิดที่ แสดงออกในลักษณะของการเปรียบเทียบสิ่งต่าง ๆ อย่างน้อย 2 สิ่งขึ้นไป 2) รูปแบบเชิงภาษา (Semantic Model) ได้แก่ ความคิดที่แสดงออกผ่านทางการใช้ภาษา (พูดและเขียน) ใช้กันจากทางภาษาศาสตร์ 3) รูปแบบเชิง

คณิตศาสตร์ (Mathematical Model) ได้แก่ ความคิดที่แสดงออก ผ่านทางคณิตศาสตร์ ซึ่งจะเกิดขึ้นหลังรูปแบบเชิงภาษา 4) รูปแบบเชิงแผนผัง (Schematic Model) ได้แก่ ความคิดที่แสดงออกผ่านทางแผนผัง แผนภาพ กราฟ ไดอะแกรม 5) รูปแบบเชิงสาเหตุ (Causal Model) ได้แก่ ความคิดที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ของสภาพปัญหา

อีเวนซีวิช, และคนอื่น ๆ (Ivancevich, Et AL., 1989) เสนอรูปแบบระบบที่มีลักษณะบางประการของระบบเปิด (Open System) เป็นรูปแบบที่แสดงถึงองค์ประกอบย่อยของระบบ ซึ่งประกอบด้วย 4 ส่วน คือ 1) ปัจจัยนำเข้า (Input) 2) กระบวนการ (Process) 3) ผลผลิต (Output) และ 4) ข้อมูลป้อนกลับจากสภาพแวดล้อม (Environment Feedback) การพิจารณารูปแบบในลักษณะนี้ถือว่า ผลผลิตของระบบเกิดจากการที่มีปัจจัยนำเข้าส่งไปผ่านกระบวนการ ซึ่งจะทำให้เกิดผลผลิตขึ้น และให้ความสนใจกับข้อมูลป้อนกลับจากสภาพแวดล้อมภายนอกซึ่งแสดงถึง การเริ่มมีลักษณะของความเป็นระบบเปิด ซึ่งสอดคล้องกับ ศรีจรีน สิมมาลี (2559) เป็นรูปแบบที่แสดงถึงองค์ประกอบย่อยของระบบ ซึ่งประกอบด้วย 4 ส่วน คือ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิตและข้อมูลป้อนกลับจากสภาพแวดล้อม การพิจารณารูปแบบลักษณะนี้จะทำให้เกิดผลผลิตขึ้น และ ให้ความสนใจกับข้อมูลป้อนกลับจากสภาพแวดล้อมภายนอก ซึ่งแสดงถึงการเริ่มมีลักษณะของความเป็นระบบเปิดสอดคล้องกับศิริรัตน์ คล่องแคล่ว (2561) การที่จะระบุว่าเป็นรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งจะต้องประกอบด้วยรายละเอียดอย่างน้อยเพียงใดจึงจะเหมาะสม และรูปแบบนั้นควรที่แสดงถึงองค์ประกอบย่อยของระบบ ซึ่งประกอบด้วย 4 ส่วน คือ 1) ปัจจัยนำเข้า 2) กระบวนการ 3) ผลผลิต และ 4) ข้อมูลป้อนกลับจากสภาพแวดล้อม

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2561) กล่าวว่า รูปแบบที่ดีควรมีองค์ประกอบ ดังนี้ 1) จุดมุ่งหมายหรือเป้าหมาย 2) ทฤษฎีหลักการปรัชญาหรือแนวคิด 3) กระบวนการ 4) การวัดและประเมินผล และ 5) การจัดระบบ

บราวน์, และคณะอื่น ๆ (Brown Et AL., 1980) ได้วิเคราะห์รูปแบบมาจากแนวคิดเชิงระบบ (System Approach) กับหลักการบริหารตามสถานการณ์ (Contingency Approach) ได้องค์ประกอบของรูปแบบ ซึ่งประกอบด้วย 1) สภาพแวดล้อม (Environment) 2) เทคโนโลยี (Technology) 3) โครงสร้าง (Structure) 4) กระบวนการจัดการ (Management Process) 5) กระบวนการตัดสินใจสั่งการ (Decision Making)

จากการศึกษาเอกสาร หลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งรวบรวมทัศนะของนักวิชาการดังกล่าว ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ ประเด็นสำคัญ เพื่อสรุปองค์ประกอบของรูปแบบ ได้แสดงดังตาราง 2

ตาราง 2 การวิเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบ จำแนกตามนักวิชาการ

องค์ประกอบของรูปแบบ	นักวิชาการ								ความถี่	จัดลำดับ
	วิลลาวัลย์ ด้านสิริสุข (2557)	เสาวนีย์ บุญบุญ (2558)	คณิน ประยูรเกียรติ (2558)	สุกัญญา งามบรรจง (2559)	ศรัจริน สิมมาล (2559)	ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2561)	รติรัตน์ คล่องแคล่ว (2561)	Ivancevich et al (1989)		
1. ทฤษฎีหลักการ แนวคิดของรูปแบบ	✓	✓	✓	✓		✓			5	2
2. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ	✓	✓	✓	✓					4	3
3. กระบวนการของรูปแบบ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	8	1
4. การวัดและประเมินผลของรูปแบบ	✓			✓		✓			3	5
5. ผลลัพธ์			✓		✓		✓	✓	4	4
6. ปัจจัยนำเข้า					✓		✓	✓	3	6
7. ข้อมูลป้อนกลับ					✓		✓	✓	3	7
8. จุดมุ่งหมายหรือเป้าหมาย						✓			1	8

จากตาราง 2สรุปได้ว่า องค์ประกอบของรูปแบบ ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ดังนี้

1) แนวคิดของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) ปัจจัยนำเข้า 4) กระบวนการ และ 5) ผลผลิต

4. การตรวจสอบรูปแบบ

คลี ก้า, และจอร์แดน (Klika, & Jordan, 2013) และทีศนา แชมมณี (2556)

1) กำหนดจุดศูนย์กลางการพัฒนาให้ชัดเจน 2) ศึกษาหลักการ/แนวคิด/ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องโดยรวม ข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่ต้องการนำมาพัฒนาเพื่อกำหนดฐานและแนวทางในการจัดความสัมพันธ์ของมีความรอบคอบขึ้น 3) ศึกษาสภาพการและปัญหาที่เกี่ยวข้องจะช่วยให้ค้นพบพื้นที่สำคัญที่ทำให้การพัฒนามีประสิทธิภาพเมื่อนำไปใช้จริงปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ เป็นสิ่งที่ต้องนำมาพิจารณาในการจัดหมวดหมู่และการจัดความสัมพันธ์ของขั้นตอนการทำความสะอาดข้อมูลจากความเป็นจริงมาใช้ในการสร้างระบบจะช่วยป้องกันหรือป้องกันขั้นตอนวิธีให้ระบบนั้นขาดประสิทธิภาพ 4) กำหนดองค์ประกอบของระบบการเรียนรู้สำคัญของข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ มากำหนดหลักการ และขั้นตอนที่เห็นว่าสำคัญและจัดระบบให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมทั้งกำหนดปัญหาลำดับสำคัญ

รายละเอียดและรวมถึงการพิจารณาอะไรบางอย่างที่สามารถช่วยให้การประเมินหรือจุดเล็ก ๆ บรรลุผล 5) การจัดหมวดหมู่ ได้แก่ การนำองค์ประกอบที่กำหนดไว้มาจัดหมวดหมู่เพื่อความสะดวกในการคิด และขึ้นบันไดขั้นตอนต่อไป 6) จัดความสัมพันธ์ของขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่ยุ่งยากและต้องใช้ความคิด รายละเอียดมากสร้างผู้ระบบต้องพิจารณาว่าองค์ประกอบใดเป็นเหตุและผลขึ้นต่อกันในลักษณะไม่มี สิ่งใดควรพลาดมาก่อนสิ่งใดสามารถเดินคู่ขนานไปได้ขั้นตอนที่อาจใช้เวลาในการพิจารณามาก 7) จัดระบบเทคนิคสร้างความสัมพันธ์ของต่างประเทศโดยแสดงให้เห็นถึงแผนจำลองของขั้นตอนต่าง ๆ กำหนดแนวทางในการนำระบบมาใช้ให้รายละเอียดเกี่ยวกับวิธีต่าง ๆ ในการเดินทางระบบไปใช้ 8) การทดลองใช้ระบบเพื่อการศึกษาผลที่เกิดขึ้นโดยนำระบบการใช้การวินิจฉัยระบบช่วงนี้ใช้ข้อมูล การแสดงความเป็นไปได้ของผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้มีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติมากขึ้น 9) การประมวล หมายถึง การศึกษาที่เกิดขึ้นจากการทดลองใช้ระบบใด ๆ แล้วได้ผลตามคะแนนหรือใกล้เคียงกับ คะแนนมากน้อยเพียงใด และ 10) การวินิจฉัยระบบโดยการนำผลการมารวมกันให้ดียิ่งขึ้น

มาเดียส, สไคร์เวน, และสตรัฟเฟิลบีม (Madaus, Scriven, & Stufflebeam, 1983) และรุ่งนภา จิตรโรจนรักษ์ (2556) มีเป้าหมาย เพื่อการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบ 4 ด้าน คือ 1) ธรรมดานความเป็นประโยชน์ (Utility Standards) เป็นหลักที่ต้องการประกันถึงความเป็นประโยชน์ ของรูปแบบที่ตอบสนองผู้เกี่ยวข้อง 2) มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ (Feasibility Standards) เป็นปกติที่ต้องการประกันตามของรูปแบบกับความเป็นจริงปฏิบัติได้อย่างประหยัดและคุ้มค่า 3) ธรรมดานความเหมาะสม (Propriety Standards) เป็นธรรมดาที่ต้องการประกันว่ารูปแบบได้ว่า ถูกต้องตามกฎหมายระเบียบจรรยาบรรณ 4) มาตรฐานด้านความถูกต้อง (Accuracy Standards) เป็นธรรมดาที่ต้องการประกันว่ารูปแบบได้มีการใช้เทคนิคที่เหมาะสมต่อการดำเนินการ

สุวิมล ว่องวาณิช (2559) กระบวนการขั้นตอนในการตรวจสอบรูปแบบมีด้วยกัน 4 ขั้นตอน คือ 1) ความถูกต้อง (Accuracy) หมายถึง หนังสือที่ชี้แนะภาพรวมและทุกองค์ประกอบของ การพัฒนารูปแบบการบริหารเป็นการประเมินความน่าเชื่อถือและได้สาระครอบคลุมครบถ้วน 2) ความเหมาะสม (Propriety) หมายถึง หนังสือที่ชี้แนะภาพรวมทุกองค์ประกอบของการพัฒนา รูปแบบการบริหารมีความเหมาะสมและคำนึงถึงผู้เกี่ยวข้องในการประเมินและผู้ได้รับผลกระทบจาก การประเมิน 3) ความเป็นไปได้ (Feasibility) หมายถึง คุณลักษณะที่ชี้แนะภาพรวม และทุก องค์ประกอบของการพัฒนารูปแบบการบริหาร มีความสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงเป็นไปได้ ในทางปฏิบัติและก่อให้เกิดประสิทธิภาพ 4) ความเป็นประโยชน์ (Utility) หมายถึง คุณลักษณะที่ชี้ถึง ภาพรวมและทุกอย่างองค์ประกอบของการพัฒนารูปแบบการบริหาร เป็นการตอบสนองต่อ ความต้องการของผู้ใช้รูปแบบสามารถนำไปใช้ในการบริหารมหาวิทยาลัยให้ประสบผลสำเร็จ ตามเป้าหมาย และเผยแพร่ต่อสาธารณชนไปต่อไปได้

ธีรศร เทียบปาน (2562) การทดสอบหรือตรวจสอบรูปแบบสามารถจะกระทำได้ 2 ลักษณะ กล่าวคือ 1) การทดสอบรูปแบบด้วยการประเมิน Joint Committee On Standards For Educational Evaluation ได้เสนอหลักการประเมินเพื่อเป็นบรรทัดฐานของกิจกรรมการตรวจสอบรูปแบบ ซึ่งจัดเป็น 4 หมวด มาเดียส, สไคร์เวน, และสตรัฟเฟิลบีม (Madaus, Scriven, & Stufflebeam, 1983) ดังนี้ 1.1) มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ (Feasibility Standards) เป็นการประเมินความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติจริง 1.2) มาตรฐานด้านความเป็นประโยชน์ (Utility Standard) เป็นการประเมินการสนองต่อความต้องการของผู้ใช้รูปแบบ 1.3) มาตรฐานด้านความเหมาะสม (Propriety Standards) เป็นการประเมินความเหมาะสมทั้งในด้านกฎหมายและศีลธรรมจรรยา 1.4) มาตรฐานด้านความถูกต้อง (Accuracy Standards) เป็นการประเมินความเชื่อถือและได้สารครอบคลุมครบถ้วนตามความต้องการอย่างแท้จริง 2) การทดสอบรูปแบบหรือประเมินของการทดสอบหรือประเมินโดยการทดลองใช้จริง สอดคล้องกับ ประชา แสนเย็น (2558) ปรีชา แก้ววิเชียร (2561) และ สุทัศน์ นาคเวช (2563) กล่าวว่า การตรวจสอบรูปแบบสามารถทำได้โดยการทดสอบมาตรฐานด้านความเป็นไปได้และมาตรฐานด้านความเหมาะสม

สรุปได้ว่า การตรวจสอบรูปแบบ มี 2 วิธีการ คือ 1) การประเมิน ความเป็นไปได้ ความเหมาะสมของรูปแบบ และ 2) การทดสอบรูปแบบด้วยการทดลองใช้

จากการศึกษาเอกสาร หลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้ง
รวบรวมทัศนะของนักวิชาการดังกล่าว ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ ขั้นตอนและวิธีการพัฒนารูปแบบ ได้แสดง
ดังตาราง 3

ตาราง 3 การวิเคราะห์ขั้นตอนและ วิธีการพัฒนารูปแบบ จำแนกตามนักวิชาการ

[illegible]

ตาราง 3 การวิเคราะห์ขั้นตอนและ วิธีการพัฒนารูปแบบ จำแนกตามนักวิชาการ (ต่อ)

ขั้นตอน และวิธีการ	นักวิชาการ								ความถี่	จัดลำดับ
	รุ่งรัชดาพร เวหะชาติ (2558)	สมุทร ชำนาญ (2559)	วาโร เฟ่งสวัสดิ์ (2559)	สุวิมล ว่องวานิช (2560)	ทีศนา เขมมณี (2556)	รุ่งนภา จิตรโรจนรักษ์ (2556)	สุวิมล ว่องวานิช (2559)	Madaus, et al.	Klika, & Jordan	
4. การสร้างรูปแบบจำลอง	✓	✓							1	9
5. การพัฒนารูปแบบระบบบริหารคุณภาพ	✓	✓		✓		✓	✓	✓	✓	7 6
6. การวิเคราะห์หาความเหมาะสม	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	8 5
7. การสรุปและนำเสนอรูปแบบ		✓		✓		✓	✓	✓	✓	6 7
8. การตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	9 3
9. การทดสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	9 4

จากตาราง 3 สรุปได้ว่า ขั้นตอน และวิธีการพัฒนารูปแบบ ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้
 ขั้นที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการ ขั้นที่ 2 การสร้างรูปแบบ ขั้นที่ 3 การตรวจสอบ
 รูปแบบโดยการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และการทดลองใช้รูปแบบ

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี

1. บริบทของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี

ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษา
 พิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการได้จัดตั้งขึ้นตามประกาศ
 ของกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อวันที่ 21 มิถุนายน 2543 เพื่อบริการนโยบายไปสู่การปฏิบัติ ได้จัดตั้ง
 สถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษานอกระบบ หรือตามอัธยาศัยแก่คนพิการ ตั้งแต่แรกเกิดหรือแรกพบ
 ความพิการจนตลอดชีวิต และจัดการศึกษาอบรมแก่ผู้ดูแลคนพิการ ครู บุคลากรและชุมชน รวมทั้ง
 การจัดสื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใด ตลอดจนปฏิบัติหน้าที่
 อื่นตามที่กำหนดในประกาศกระทรวง

ในปัจจุบันศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ตั้งอยู่ที่ 41 หมู่ที่ 7 ถนนริมคลองชลประทาน สะพาน 8 ตำบลป่าตาล อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี โดยมี นายชัยพร พันธุ์น้อย ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี

บทบาทหน้าที่ของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี

1.1) จัดและส่งเสริม สนับสนุนการศึกษาในลักษณะศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม (Early Intervention : EI) และเตรียมความพร้อมของคนพิการ เพื่อเข้าสู่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โรงเรียนอนุบาล โรงเรียนเรียนร่วม โรงเรียนเฉพาะความพิการ ศูนย์การเรียนรู้เฉพาะความพิการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

1.2) พัฒนา และฝึกอบรมผู้ดูแลคนพิการ บุคลากรที่จัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

1.3) จัดระบบและส่งเสริม สนับสนุนการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาสำหรับคนพิการ

1.4) จัดระบบบริการช่วงเชื่อมต่อสำหรับคนพิการ

1.5) ให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยครอบครัวและชุมชน ด้วยกระบวนการทางการศึกษา

1.6) เป็นศูนย์ข้อมูล รวมทั้งจัดระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาสำหรับคนพิการ

1.7) จัดระบบสนับสนุนการจัดการเรียนรวม และประสานงานการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในจังหวัด

1.8) ภาระหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนดหรือตามที่ได้รับมอบหมาย

การบริหารจัดการสถานศึกษาของรัฐมีภารกิจและหน้าที่ คือ การให้บริการการศึกษาแก่ประชาชน จึงนำหลักการมีส่วนร่วมนำมาบริหาร เป็นวิธีการบริหารที่เน้นให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ร่วมในการคิดการตัดสินใจ หรือการส่งเสริมสนับสนุนในหลากหลายรูปแบบ ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการทำงาน ซึ่งประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ ร่วมในการตัดสินใจ ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมในการประเมินผล และร่วมประโยชน์ มาบูรณาการเข้ากับการดำเนินงานด้านต่าง ๆ

ในปัจจุบันเพื่อให้เข้าถึงการศึกษาได้อย่างครอบคลุมและทั่วถึง ทางสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษได้กำหนดให้ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา/ประจำจังหวัด จัดตั้งหน่วยบริการขึ้น โดยศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ได้มีการจัดตั้งหน่วยบริการ ทั้ง 11 อำเภอ ได้แก่ 1) อำเภอเมืองลพบุรี 2) อำเภอพัฒนานิคม 3) อำเภอโคกสำโรง 4) อำเภอท่าม่วง 5) อำเภอบ้านหมี่ 6) อำเภอสระโบสถ์ 7) อำเภอหนองม่วง 8) อำเภอโคกเจริญ 9) อำเภอลำสนธิ 10) อำเภอชัยบาดาล และ 11) อำเภอท่าหลวง

2. การให้บริการในรูปแบบหน่วยบริการ

2.1 ความหมายและความสำคัญของหน่วยบริการ

พระราชบัญญัติระบบสุขภาพปฐมภูมิ พ.ศ. 2562 มาตรา 3 ได้ให้ความหมายของหน่วยบริการไว้ว่า “หน่วยบริการ” หมายถึง 1) สถานพยาบาลที่ดำเนินการโดยกระทรวง ทบวง กรม องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ สถาบันการศึกษาของรัฐ หน่วยงานอื่นของรัฐ และสภาวิชาชีพ 2) สถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล 3) หน่วยบริการตามกฎหมายว่าด้วยหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ และ 4) หน่วยบริการอื่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ได้ให้คำนิยาม หน่วยบริการ หมายถึง สถานที่ให้บริการทางการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ที่จัดตั้งในชุมชนเพื่อให้เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษได้รับการช่วยเหลือด้านการศึกษาอย่างครอบคลุม และทั่วถึง

สรุปได้ว่า หน่วยบริการ หมายถึง สถานที่ที่จัดตั้งภายในชุมชน โดยให้บริการแก่บุคคล ครอบครัว และชุมชน เป็นองค์รวมอย่างใกล้ชิด เพื่อให้บุคคลเหล่านั้นได้รับบริการอย่างครอบคลุมและทั่วถึงโดยสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ได้กำหนดนโยบายให้ศูนย์การศึกษาพิเศษทำงานในเชิงรุกออกให้บริการแก่เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษที่อยู่นอกศูนย์การศึกษาพิเศษ โดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมดำเนินการในลักษณะหน่วยบริการ เพื่อให้เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษในชุมชนเข้าถึงสิทธิและโอกาสทางการศึกษาอย่างเสมอภาคและเท่าเทียม ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาแนวทางในการจัดตั้งหน่วยบริการของศูนย์การศึกษาพิเศษ (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2559) การก่อตั้งหน่วยบริการนั้นจะช่วยให้คนพิการได้รับบริการทางการศึกษา ในรูปแบบการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม (Early Intervention : EI) และเตรียมความพร้อมส่งเสริมศักยภาพตามหน่วยบริการที่อยู่ในภูมิลำเนาของคนพิการเอง และเป็นการส่งเสริมโอกาสทางการศึกษา ให้แก่ผู้พิการให้สามารถเรียนรู้ตามหลักสูตรและได้รับบริการสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาที่เหมาะสมกับประเภทความพิการ โดยไม่ต้องเดินทางมารับบริการที่ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา หรือศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัด รวมทั้งเปิดโอกาส ให้ครอบครัว ชุมชน และผู้เกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมในการพัฒนาศักยภาพเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

2.2 แนวทางการพัฒนาหน่วยบริการ

การกำหนดแนวทางการพัฒนาหน่วยบริการสู่ความสำเร็จและยั่งยืน จะต้องมีการปรับทัศนคติ กระบวนการทำงาน รวมถึงความตระหนักของผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ ครู ชุมชน ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยมีกรอบแนวคิด ดังนี้

2.2.1 การสร้างการมีส่วนร่วม (Participation) ในการจัดตั้งหน่วยบริการ การทำประชาสังคมในระดับพื้นที่ (Civil Society) เพื่อให้หน่วยบริการตอบสนองความต้องการของชุมชน ผู้ปกครองและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยมีการทำข้อตกลงและจัดทำแผนการดำเนินงานของหน่วยบริการร่วมกัน

2.2.2 ทำเล ที่ตั้ง (Place) หน่วยบริการต้องคำนึงถึงจำนวนเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษและความสะดวกในการเดินทางมารับบริการ เพื่อให้การบริการเป็นไปได้อย่างทั่วถึงและปลอดภัย

2.2.3 ลักษณะทางกายภาพของหน่วยบริการ (Physical Evidence) อาคารสถานที่ บรรยากาศ สิ่งแวดล้อม ต้องมีความเหมาะสมปลอดภัยเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้

2.2.4 บุคลากร (Personal) มีความรู้ความเข้าใจ ทักษะทางการศึกษา การสื่อสาร การประสานงาน และเจตคติที่ดีในการให้บริการ รวมถึงมีความน่าเชื่อถือ ความรับผิดชอบ และการทำงานร่วมกันเป็นทีม

2.2.5 กระบวนการให้บริการที่เหมาะสม (Process)

2.2.5.1 กระบวนการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม

- 1) การรวบรวมข้อมูลทั่วไปของเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ
- 2) คัดกรองประเภทความพิการทางการศึกษา
- 3) ประเมินความสามารถพื้นฐาน
- 4) จัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล/แผนให้บริการ

ช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว

- 5) การให้บริการด้วยการจัดกิจกรรมที่เหมาะสม
- 6) การประเมินความก้าวหน้า
- 7) การนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และการส่งต่อ

2.2.5.2 การนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงานของหน่วยบริการ โดยศูนย์การศึกษาพิเศษ

2.2.5.3 ปฏิบัติตามโครงสร้างการบริหารงานของหน่วยบริการ

2.2.5.4 ให้บริการตามบทบาทหน้าที่อื่น ๆ ของหน่วยบริการ

2.2.6 การประชาสัมพันธ์ (Public Relation) เพื่อสร้างความเข้าใจกับผู้ปกครอง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เกิดความรู้ความเข้าใจในภารกิจงานของหน่วยบริการ

2.2.7 เครื่องมือ อุปกรณ์ วัสดุ และเทคโนโลยี (Tool & Technology) ที่เหมาะสมเพียงพอในการดำเนินงานภายในหน่วยบริการและการให้บริการเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ พร้อมทั้งใช้เทคโนโลยีในการรายงานผลการดำเนินงาน

2.2.8 การทำงานร่วมกันกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (Teamwork) ให้ความสำคัญกับการทำงานร่วมกันระหว่างบุคลากรภายในหน่วยบริการ รวมทั้งหน่วยงานที่เข้ามาเป็นทีมทำงานกับหน่วยบริการ เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยมีการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม มีโครงสร้างความรับผิดชอบ และมีการสร้างค่านิยมร่วมกัน

3.3 บทบาทหน้าที่ของหน่วยบริการ

3.3.1 บทบาทหน้าที่ของหน่วยบริการ

หน่วยบริการของศูนย์การศึกษาพิเศษ มีบทบาทหน้าที่ให้บริการในพื้นที่รับผิดชอบ ดังนี้

บทบาทที่ 1 จัดและส่งเสริม สนับสนุนการศึกษาในลักษณะศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม (Early Intervention : EI) และเตรียมความพร้อมของเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ที่หน่วยบริการของศูนย์การศึกษาพิเศษ ทั้งที่บ้านและชุมชน เพื่อเข้าสู่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โรงเรียนอนุบาล โรงเรียนเรียนรวม โรงเรียนเฉพาะความพิการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

ดำเนินการโดยจัดและส่งเสริม สนับสนุน การให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยจัดทำแผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว (Individual Family Service Plan : IFSP) แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) แผนการสอนรายบุคคล (Individual Implementation Plan : IIP) และให้บริการตามแผนจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการกับผู้เกี่ยวข้อง เรื่องการจัดทำแผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว (IFSP) แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) แผนการสอนรายบุคคล (IIP) ให้คำปรึกษา แนะนำ และบริการพัฒนาศักยภาพด้านต่าง ๆ ของเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษแต่ละประเภท ด้วยการรวบรวมข้อมูลพื้นฐาน/ข้อมูลทั่วไป การคัดกรองเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษาตามแบบคัดกรองของกระทรวงศึกษาธิการ การประเมินศักยภาพพื้นฐานของเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ การประเมินความก้าวหน้าการสรุปพัฒนาการตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

บทบาทที่ 2 ส่งเสริม สนับสนุนการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

ดำเนินการโดยส่งเสริม สนับสนุนให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา รวมทั้งส่งเสริม สนับสนุนบุคลากรในการจัดการเรียนการสอนแก่เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ครอบครัว สถานศึกษา และทุกภาคส่วนในพื้นที่บริการจัดให้มีการส่งเสริมการผลิตสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ การให้บริการคำปรึกษา การพัฒนาองค์ความรู้ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ สื่อการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษแต่ละประเภท

บทบาทที่ 3 บริการช่วงเชื่อมต่อสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ (Transitional Services)

ดำเนินการโดย ประสานสถานศึกษามีการจัดการช่วงเชื่อมต่อสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการสำรวจจัดทำและจัดเก็บข้อมูลของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประสานให้เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษได้รับบริการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องจากผู้ปฏิบัติงานและผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ทั้งด้านการศึกษา การแพทย์ การสังคมสงเคราะห์ และการอาชีพ เช่น วินิจฉัย หรือฟื้นฟูทางการแพทย์ การเรียนรวม การสังคมสงเคราะห์ การได้รับสิทธิทางกฎหมายและการฝึกอาชีพ เป็นต้น รวมทั้งจัดเตรียมเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษให้มีความพร้อม โดยคำนึงถึงความต้องการของเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษด้านสภาพแวดล้อม ช่วงระยะเวลาในสภาพแวดล้อมหนึ่งไปสู่สภาพแวดล้อมหนึ่ง เช่น จากสถานศึกษาหนึ่งไปอีกสถานศึกษาหนึ่ง จากบ้านไปสู่สถานศึกษา/โรงพยาบาล/สถานประกอบการอื่น ๆ ตามความต้องการจำเป็นของเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยจะต้องให้เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ/ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ กับคณะสหวิชาชีพ เพื่อให้การส่งต่อของเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ มีข้อจำกัดน้อยที่สุด ได้รับโอกาสในการพัฒนาศักยภาพมากที่สุด

บทบาทที่ 4 ให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยครอบครัวและชุมชน ด้วยกระบวนการทางการศึกษา

ดำเนินการโดยส่งเสริมสนับสนุน การให้บริการโดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของครอบครัว และชุมชน เป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการพัฒนาศักยภาพและการให้ความช่วยเหลือเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ การจัดกระบวนการทางการศึกษาให้สามารถเสริมสร้างศักยภาพเพื่อสนองความต้องการจำเป็นพิเศษของเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษต้องดำเนินการโดยการให้ครอบครัวและชุมชนเป็นแกนหลักในการดูแลเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษอย่างถูกต้อง และเหมาะสม ทั้งนี้เพื่อให้เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษได้รับการพัฒนาศักยภาพตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) แผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว (IFSP) เช่น ทักษะกล้ามเนื้อมัดใหญ่ ทักษะกล้ามเนื้อมัดเล็ก ทักษะการช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวัน ทักษะทางสังคม ทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา ทักษะการใช้สติปัญญา เตรียมความพร้อมทางวิชาการและทักษะจำเป็นพิเศษเฉพาะความพิการ

บทบาทที่ 5 เป็นศูนย์ข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษในพื้นที่บริการ

ดำเนินการโดยจัดทำฐานข้อมูลสารสนเทศ สถิติ ทะเบียนเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ การให้บริการทางการศึกษา และอาชีพในพื้นที่บริการ ความต้องการด้านสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาของเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

รวบรวมแหล่งเรียนรู้ ผู้เชี่ยวชาญ หน่วยงานที่ให้บริการสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษในพื้นที่ ประสานและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลกับเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อเสริมสร้างเจตคติ และความตระหนักร่วมในการพัฒนาการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

บทบาทที่ 6 ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรวม และประสานงานการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

ดำเนินการโดยสนับสนุนให้สถานศึกษาที่จัดการเรียนรวม ทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล แผนการสอนรายบุคคลให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของแต่ละบุคคล พร้อมทั้งสนับสนุนให้บุคคลที่มีความบกพร่องทางการศึกษาได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามที่กำหนดในกฎกระทรวง สนับสนุนให้สถานศึกษา จัดกระบวนการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผลตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ร่วมนิเทศ กำกับติดตามและประเมินผลกับเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งแก้ไขปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรวมให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บทบาทที่ 7 ภาระหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย 4 บทบาทหน้าที่ของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี

3.3.2 แนวทางการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของหน่วยบริการ

การปฏิบัติงานที่หน่วยบริการ ให้ยึดตามบทบาทหน้าที่ของหน่วยบริการเป็นแนวทางในการดำเนินงาน ซึ่งแต่ละบทบาทหน้าที่มีงานที่เกี่ยวข้องและแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้

3.3.2.1 จัดและส่งเสริม สนับสนุนการศึกษาในลักษณะศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม (Early Intervention : EI) และเตรียมความพร้อมของเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ที่หน่วยบริการของศูนย์การศึกษาพิเศษ ทั้งที่บ้านและชุมชน เพื่อเข้าสู่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โรงเรียนอนุบาล โรงเรียนเรียนรวม โรงเรียนเฉพาะความพิการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้

1) จัดทำแผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว (Individual Family Service Plan : IFSP) รวมทั้งจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) แผนการสอนรายบุคคล (Individual Implementation Plan : IIP) และให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม และเตรียมความพร้อมตามแผนมีแนวการปฏิบัติ ดังนี้

1.1) ให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและเตรียมความพร้อม เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษภายในและภายนอกหน่วยบริการ

1.2) ให้คำปรึกษา แนะนำ การให้บริการในการพัฒนาศักยภาพ ด้านต่าง ๆ ของเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษแก่ผู้เกี่ยวข้อง

1.3) เผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจในการให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว รวมทั้งบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม และเตรียมความพร้อม

2) ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษา ในลักษณะศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม

2.1) ให้บริการและให้คำปรึกษา

2.1.1) คัดกรองเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษา

2.1.2) ประเมินศักยภาพพื้นฐานของเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

2.1.3) การจัดทำแผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว แผนการจัดการสอนเฉพาะบุคคล

2.1.4) ศึกษาเฉพาะบุคคลแผนการสอนรายบุคคล และการนำแผนสู่การปฏิบัติ

2.2) ให้คำปรึกษา แนะนำการให้บริการในการพัฒนาศักยภาพด้านต่าง ๆ ของเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษแก่ผู้เกี่ยวข้อง

2.3) เป็นสถานที่ศึกษาดูงานการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม และเตรียมความพร้อม

2.4) ประสานให้หน่วยงาน องค์กรทุกภาคส่วน สามารถให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม และเตรียมความพร้อมสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

3) ประเมินและพัฒนาการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและเตรียมความพร้อม มีแนวการปฏิบัติ ดังนี้

3.1) นิเทศ ติดตามการให้บริการภายใน และภายนอกหน่วยบริการ

3.2) ประสานความร่วมมือ และให้การช่วยเหลือแก่หน่วยงาน องค์กร ที่จัดให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและเตรียมความพร้อมเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

3.3) พัฒนาการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและเตรียมความพร้อมให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3.3.2.2 ส่งเสริม สนับสนุนการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

1) ศึกษาคู่มือและบัญชีขอรับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา มีแนวการปฏิบัติ ดังนี้

1.1) ให้ความรู้ในการใช้คู่มือ และบัญชีขอรับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา

1.2) นิเทศ ติดตาม ให้คำแนะนำ ในการดำเนินงานตามคู่มือ และบัญชีขอรับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา

2) ส่งเสริม สนับสนุนให้เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษได้รับ สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา

2.1) ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล และจัดสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษที่ระบุไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

2.2) จัดให้บริการ สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

2.3) ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา จัดทำสิ่งอำนวยความสะดวก และผลิตสื่อ อุปกรณ์ นวัตกรรม เพื่อพัฒนาศักยภาพเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

2.4) จัดทำข้อมูลหน่วยงานทุกภาคส่วนที่ให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการทั้งด้านการแพทย์ การสังคมสงเคราะห์ การอาชีพ ฯลฯ

2.5) ให้คำปรึกษาและประสานงานให้เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ และบริการจากหน่วยงานทุกภาคส่วนที่ให้บริการ จัดนิทรรศการผลงานทางวิชาการ (Symposium) เกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา

3) จัดหา สนับสนุนการจัดทำสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ สำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษในศูนย์การศึกษาพิเศษ และสถานศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน ในพื้นที่ที่หน่วยบริการตั้งอยู่

4) ให้คำปรึกษาและสาธิตเทคนิควิธีการสอน การใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอนสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษแต่ละประเภท

5) เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ส่งเสริมการผลิต และพัฒนาสื่อการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษแต่ละประเภท โดยจัดกิจกรรมสนับสนุนการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ เช่น ประกวดสื่อต้นแบบ อบรมวิธีผลิตสื่อวีดิทัศน์การใช้สื่อ เป็นต้น

3.3.2.3 บริการช่วงเชื่อมต่อสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ (Transitional Services) ประสานเครือข่าย ในการบริการช่วงเชื่อมต่อสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ (Transitional Services) โดยคำนึงถึงความต้องการของเด็กที่มีความต้องการจำเป็น

พิเศษ ด้านสภาพแวดล้อม ช่วงระยะเวลา ในสภาพแวดล้อมหนึ่งไปสู่สภาพแวดล้อมหนึ่ง มีแนวปฏิบัติ ดังนี้

1) สำรวจ จัดทำและจัดเก็บข้อมูลของหน่วยงานผู้ปฏิบัติงานและผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทั้งด้านการศึกษา การแพทย์ การสังคม สงเคราะห์ และการอาชีพ

2) ประสานการเชื่อมต่อเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เพื่อไปรับบริการ เช่น วินิจฉัยหรือฟื้นฟูทางการแพทย์ ฝึกอาชีพ เป็นต้น

3) ประเมินความพร้อมของเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ความต้องการจำเป็นของเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ/ครอบครัวย โดยการมีส่วนร่วมของ นักสหวิชาชีพ เช่น จากสถานศึกษาหนึ่งไปอีกสถานศึกษาหนึ่ง จากบ้านไปสู่สถานศึกษา/โรงพยาบาล/ สถานประกอบการ อื่น ๆ เพื่อให้ช่วงเชื่อมต่อของเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษมีข้อจำกัด น้อยที่สุด ได้รับโอกาสในการพัฒนาศักยภาพมากที่สุด

4) ประสานงานเพื่อดำเนินการช่วงเชื่อมต่อเด็กที่มีความต้องการจำเป็น พิเศษไปสู่สภาพแวดล้อมอื่นตามความเหมาะสม เช่น วินิจฉัยหรือฟื้นฟูทางการแพทย์ ฝึกอาชีพ เป็นต้น พร้อมติดตามผล เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษได้รับความช่วยเหลือที่เหมาะสมต่อไป

3.3.2.4 ให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยครอบครัวและชุมชนด้วยกระบวนการทางการศึกษา

1) เสริมสร้างเจตคติ ความตระหนัก ในเรื่องการให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพ เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโดยครอบครัวและชุมชน มีแนวปฏิบัติ ดังนี้

1.1) รวบรวมและจัดทำเอกสารความรู้สำหรับ การฝึกอบรม การฟื้นฟูสมรรถภาพเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโดยครอบครัวและชุมชนเพื่อเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์

1.2) ให้ความรู้ครอบครัวและชุมชน

1.3) เป็นสถานที่ศึกษาดูงานด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพเด็กที่มีความ ต้องการจำเป็นพิเศษโดยครอบครัวและชุมชน

2) ส่งเสริมสนับสนุนครอบครัวและชุมชนในการฟื้นฟูสมรรถภาพ เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษด้วยกระบวนการทางการศึกษา มีแนวปฏิบัติ ดังนี้

2.1) ประสานการจัดทำแผนการให้บริการช่วยเหลือเฉพาะ ครอบครัวโดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย

2.2) จัดหาสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลือ อื่นใดทางการศึกษา ให้สอดคล้องกับแผนการให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว

2.3) นิเทศ ติดตาม แนะนำ และให้คำปรึกษาการฟื้นฟูสมรรถภาพเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษของครอบครัว และชุมชน

2.4) ได้ให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การฟื้นฟูสมรรถภาพเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษของครอบครัว และชุมชน

3.3.2.5 เป็นศูนย์ข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษในพื้นที่บริการ

จัดทำฐานข้อมูลและระบบเครือข่ายด้านการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

1) รวบรวมและจัดทำฐานข้อมูล สถิติ สารสนเทศ เกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบหลักเกณฑ์ นโยบาย มติ ครม. ทะเบียนเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ แหล่งเรียนรู้ ผู้เชี่ยวชาญ หน่วยงานที่ให้บริการสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษในพื้นที่ เป็นต้น

2) พัฒนาศูนย์ข้อมูลและระบบสารสนเทศ ให้เชื่อมโยง และแลกเปลี่ยนข้อมูลกับองค์กรเครือข่าย

3) ประสานและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูล กับเครือข่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อเสริมสร้างเจตคติและความตระหนักร่วมในการพัฒนาการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

3.3.2.6 ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรวม และประสานงานการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

1) ส่งเสริมสนับสนุน ให้สถานศึกษาจัดการเรียนรวมได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีแนวปฏิบัติ ดังนี้

1.1) ส่งเสริมการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล เพื่อให้เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษ

1.2) ติดตาม ให้คำแนะนำปรึกษา ร่วมแก้ไขปัญหาคุอุปสรรคต่าง ๆ

3.3.2.7 เป็นศูนย์วิชาการทางการศึกษาพิเศษ ประจำอำเภอ

รวบรวมและจัดทำข้อมูลทางวิชาการการศึกษาพิเศษ ประจำอำเภอ ในด้านข้อมูลการจัดการเรียนการสอนเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษภายในอำเภอ

3.3.2.8 เป็นศูนย์กระจายสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก และบริการช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาแก่เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

ศูนย์รวบรวมสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก และบริการช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาแก่เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ และกระจายสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก และบริการช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาสู่โรงเรียนเรียนรวมภายในอำเภอ

3.3.2.9 ภาระหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนดหรือตามที่ได้รับมอบหมาย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

ประจวบ หนูเลี้ยง (2556) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมของจังหวัดพัทลุง ผลการวิจัย พบว่า ผู้เชี่ยวชาญ มีความเห็นตรงกันว่าการจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมควรมีองค์ประกอบ 6 องค์ประกอบ คือ 1) การร่วมคิด 2) การร่วมวางแผน 3) การร่วมดำเนินงาน 4) การร่วมติดตาม 5) การร่วมประเมินผล และ 6) การร่วมในผลประโยชน์ ผลของการพัฒนารูปแบบเป็นรูปแบบ ที่ต้องดำเนินการเป็นกระบวนการขั้นตอนตามองค์ประกอบ 6 ด้าน แต่ละด้านมีขั้นตอนกระบวนการด้านละ 6 ขั้นตอนย่อย การประเมินรูปแบบที่พัฒนาขึ้นจากผลการสนทนากลุ่มของผู้เชี่ยวชาญ มีความเห็นด้วยกับองค์ประกอบของการจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมทุกองค์ประกอบและจากผลการประเมินความคิดเห็นผู้ที่เกี่ยวข้องด้วยแบบสอบถาม พบว่า มีระดับความคิดเห็นด้วยกับองค์ประกอบในรูปแบบอยู่ในระดับมากที่สุด

ดวงจันทร์ วิรุณพันธ์ (2556) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดขอนแก่น พบว่า 1) สภาพการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการจัดการศึกษาโดยภาพรวมอยู่ระดับน้อย ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรก คือด้านการพัฒนาสื่อ และแหล่งเรียนรู้ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร 2) ปัญหาการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการจัดการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรก คือ ด้านวางแผนจัดการศึกษา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการนิเทศติดตามและประเมินผล และ 3) แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่ต้องดำเนินการ คือ ควรจัดทำข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาและภาคีเครือข่ายให้เป็นปัจจุบัน ครอบคลุมทุกภารกิจ เพื่อเป็นข้อมูลในการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ให้กับประชาชนกลุ่มเป้าหมาย ควรเป็นกิจกรรมที่มาจากความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง

นิกร กาญจนสิทธิ์ (2557) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของของเครือข่ายในการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดภูเก็ต ผลการศึกษาพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า แต่ละด้านอยู่ในระดับมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ ด้านครู และบุคลากรทางการศึกษาด้านการปฏิบัติงาน กศน. และด้านผู้บริหาร ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติที่มีต่องาน กศน. กับการมีส่วนร่วมของเครือข่ายในการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดภูเก็ต พบว่า อยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และยังพบว่า การมีส่วนร่วมของเครือข่ายในการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม

อัยาศัย จังหวัดภูเก็ต ในแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กับเจตคติ ทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 เช่นเดียวกัน

ประชา แสนเย็น (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ความมุ่งหมายของการวิจัย 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก 2) เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก 3) เพื่อใช้รูปแบบการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก และ 4) เพื่อประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ผลการศึกษาพบว่า 1) สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ พบว่า มีปัญหา 3 ด้าน คือ 1) ปัญหาด้านนักเรียน นักเรียนไม่มีระเบียบวินัยในตนเอง ขาดความสนใจใฝ่รู้ ใฝ่เรียน 2) ปัญหาด้านครู คือ ครูไม่ได้จัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการยังยึดการสอนแบบเดิม ไม่มีนวัตกรรมใหม่ในการสอน และ 3) ปัญหาด้านชุมชน คือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ตนเอง ประเด็นที่ต้องการพัฒนามากที่สุด คือ ปัญหาการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งควรนำเอาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา มาเป็นการปฏิบัติที่เป็นเลิศ และสร้างชุมชนนักปฏิบัติเป็นการให้คนในชุมชนที่มีความรู้ความสามารถ ในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นวิทยากรในการสอนนักเรียน และชุมชนให้เกิดอาชีพใหม่ สามารถเลี้ยงตัวเองและครอบครัวได้ 2) การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อยกระดับคุณภาพ การศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก โดยนำเอาผลจากการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม และผลจากการศึกษาโรงเรียนที่มีผลงานในการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมที่เป็นเลิศให้เป็นกรอบในการร่างรูปแบบประเมินความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด 3) ผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่พัฒนาขึ้นโดยผู้เชี่ยวชาญ มีความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความเป็นประโยชน์ มีค่าอยู่ในระดับมากที่สุด มีประสิทธิภาพของกระบวนการกับมีประสิทธิภาพของผลลัพธ์ 85.50/80.74 เป็นไป ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ 80/80 และมีความพึงพอใจต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด 4) การประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่พัฒนาขึ้น ผลการศึกษา พบว่า มีความเหมาะสมกับบริบทสภาพแวดล้อมตามตัวชี้วัดความสำเร็จในการปฏิบัติงาน และผู้เข้าร่วมวิจัยสามารถดำเนินการตามขั้นตอน และกิจกรรมที่กำหนดในการบริหารจัดการแบบ

มีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการประเมินผลรูปแบบการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อยกระดับคุณภาพ การศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก อยู่ในระดับมากที่สุด โดยผู้ร่วมวิจัยมีความพึงพอใจต่อรูปแบบ และความพึงพอใจต่อสภาพการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ส่งผลในการยกระดับคุณภาพการศึกษา

สยามมล เกษประดิษฐ์ (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการบริหารศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอกาฬสินธุ์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษา 1) สภาพการมีส่วนร่วม และ 2) ปัญหาการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการบริหารศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอกาฬสินธุ์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัย พบว่า 1) การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการบริหารศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยที่มีความแตกต่างระหว่างอาชีพ พบว่า มีสภาพการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรก คือ ด้านหลักสูตรสถานศึกษา รองลงมา คือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านกำหนดแผนนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านการติดตามประเมินผล และด้านที่ต่ำสุด คือ ด้านงบประมาณ และ 2) ปัญหาการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการบริหารศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย โดยภาพรวม พบว่า มีปัญหาการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อันดับแรก คือ ด้านกำหนดแผนนโยบายและยุทธศาสตร์ รองลงมา คือ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารจัดการ ด้านหลักสูตร และด้านที่ต่ำสุด คือ ด้านการติดตามประเมินผล

ปรีชา แก้ววิเชียร (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของชุมชน ในการยกระดับการศึกษาของโรงเรียนเทศบาล 1 บุรีราษฎร์ธรณวิทยา โดยมิวตัญญูประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมของชุมชน 2) ออกแบบและพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมของชุมชน 3) ดำเนินการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมของชุมชน และ 4) ประเมินความพึงพอใจและปรับปรุงแก้ไขการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมของชุมชนในการยกระดับการศึกษา ผลการวิจัย พบว่า 1) โรงเรียนได้จัดให้มีการสร้างความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา ยังไม่พบร่องรอยชัดเจนด้านเอกสารหลักฐานและการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง อีกทั้งชุมชนยังขาดความตระหนักในการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาทั้งทางตรงและทางอ้อม 2) รูปแบบ และวิธีการที่พัฒนาขึ้นมีชื่อว่า PARM Model ที่นำไปดำเนินการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาปรากฏว่า มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ 3) ได้มีการนำรูปแบบการประชุมปรึกษาหารือไปใช้ในการดำเนินงานให้แก่ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และนักเรียนผลการทดลองใช้ อยู่ในระดับมาก ผลการพัฒนาอยู่ในระดับมาก และผลการเปรียบเทียบการทดลองก่อน – หลังการพัฒนา

ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และพบว่าครู คณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน และนักเรียนมีความพึงพอใจ โดยรวม อยู่ในระดับมาก

กอบกุล การควรคิด (2561) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการ
การศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 การวิจัยครั้งนี้
มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 และเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของชุมชน จำแนกตาม
สถานภาพและเพศ ผลการวิจัย พบว่า 1) การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียน
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 โดยรวม และรายด้านมีส่วนร่วม
อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านงานงบประมาณ
ด้านงานวิชาการ และด้านการบริหารงานบุคคล ตามลำดับ 2) ผลการเปรียบเทียบระดับ การมีส่วนร่วมของ
ชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา
เขต 1 พบว่า สถานภาพและเพศที่ต่างกัน มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนที่
ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเชิงสถานภาพตัวแทนประธานกรรมการสถานศึกษามี
ส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน จะมีส่วนร่วมในด้านบริหารทั่วไปและด้านวิชาการมาก
ที่สุด ในขณะที่ตัวแทนผู้ปกครองซึ่งมีส่วนร่วม ในระดับมาก จะมีส่วนร่วมในด้านงบประมาณ
มากที่สุด ในเชิงตัวแปร ด้านเพศ เพศชายมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในระดับมาก เมื่อพิจารณา
เป็นรายด้านจะมีส่วนร่วมในด้านบริหารทั่วไปมากที่สุด ในขณะที่เพศหญิงมีส่วนร่วมในระดับมาก
ซึ่งเมื่อพิจารณารายด้านจะมีส่วนร่วมในด้านงบประมาณมากที่สุด

พัทธยา ชนะพันธ์ (2561) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาครู
ในการจัดการเรียนรู้ทักษะการช่วยเหลือตนเองสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา
ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสุโขทัย โดยแบ่งวิธีดำเนินการวิจัย แบ่งออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่
ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบ ระยะที่ 2 การสร้างรูปแบบฯ ระยะที่ 3 การประเมิน
ความเป็นไปได้ของรูปแบบฯ พบว่า การศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาครู
ในการจัดการเรียนรู้ทักษะ การช่วยเหลือตนเองสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา
ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสุโขทัย พบว่า มีทั้งหมด 5 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1
หลักการของรูปแบบ องค์ประกอบที่ 2 จุดมุ่งหมายของรูปแบบ องค์ประกอบที่ 3 ปัจจัยนำเข้า
องค์ประกอบที่ 4 กระบวนการ และองค์ประกอบที่ 5 ผลลัพธ์

จตุพล โนมณี (2562) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแนวทางในการบริการงานแบบมีส่วนร่วม
เพื่อการพัฒนาวัฒนธรรมในการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียน โรงเรียนเทศบาล 3 ศรีทรายมูล จากผล
การศึกษาวิจัย พบว่า การกำหนดกรอบสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารแบบ
มีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาวัฒนธรรมในการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนภาพรวมของการวิเคราะห์ข้อมูล

ดัชนีความสำคัญของความต้องการจำเป็น จากสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ทั้งด้านการร่วมวางแผน ด้านการร่วมดำเนินการ ด้านการร่วมประเมินผล ด้านร่วมรับผลประโยชน์ และแนวทางในการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนานวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียน มีการร่วมกันวางแผนเก็บข้อมูลและสภาพปัญหาวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานที่ผ่านมา มีการแบ่งกลุ่มที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมกันวางแผนและดำเนินการรวมถึงควรมีผู้ที่มีความรู้และเชี่ยวชาญเรื่องการพัฒนาวัตกรรมการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนร่วมในทุกขั้นตอน โดยผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมรับผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนานวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนโรงเรียน

นพดล กาญจนานุกร (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในการพัฒนาประสิทธิภาพการเรียนการสอนของครู มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในการพัฒนาประสิทธิภาพการเรียนการสอนของครู 2) พัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในการพัฒนาประสิทธิภาพการเรียนการสอนของครู 3) ศึกษาผลของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในการพัฒนาประสิทธิภาพการเรียนการสอนของครู และ 4) ศึกษาความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในการพัฒนาประสิทธิภาพการเรียนการสอนของครู มีระเบียบวิธีวิจัย 5 ขั้นตอน ผลการวิจัย พบว่า สภาพปัจจุบันภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ลำดับสูงสุด คือ ด้านการช่วยระดมความคิด สำหรับรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในการพัฒนาประสิทธิภาพการเรียนการสอนของครู ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ขั้นตอนการบริหารแบบมีส่วนร่วม คือ 1) การร่วมระดมความคิดเห็น 2) การร่วมวางแผน 3) การร่วมดำเนินงาน 4) การร่วมติดตามประเมินผล 5) การร่วมพัฒนา และ 6) การร่วมชื่นชมผลสำเร็จ ส่วนที่ 2 ขั้นตอนการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ คือ 1) ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง 2) วิธีการ 3) ขั้นตอน และ 4) ผลที่ได้รับ ส่วนที่ 3 ประสิทธิภาพการเรียนการสอนของครู คือ 1) ครูมีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ 2) ครูมีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3) ครูมีการจัดทำวิจัยในชั้นเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนสูงขึ้น สำหรับผลการใช้รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในการพัฒนาประสิทธิภาพการเรียนการสอนของครู พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด การพัฒนาประสิทธิภาพการเรียนการสอนของครู การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และความพึงพอใจต่อรูปแบบอยู่ในระดับมาก

2. งานวิจัยต่างประเทศ

โกลด์ (Gold, 2000) ได้ศึกษาการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาโดยเน้นการให้ความร่วมมือระหว่างชุมชนผู้ปกครองและนักเรียนซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิรูปการศึกษาในรัฐฟิลาเดลเฟีย ผลการศึกษา พบว่า การจัดการศึกษาของชุมชนเป็นสื่อกลางระหว่างผู้ปกครองครอบครัวกับโรงเรียน เพื่อเป้าหมายในการเสริมสร้างการอ่านออกเขียนได้และการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับชุมชน ทำให้ผู้ปกครองได้รับความรู้เกี่ยวกับชุมชน ดังนั้นการสร้างหุ้นส่วนและความร่วมมือระหว่างผู้ปกครองกับนักเรียน ทำให้เกิดทรัพยากรที่มีคุณค่าทั้งด้านสังคมและวัฒนธรรมให้แก่โรงเรียน จากผลการศึกษาดังกล่าว สรุป ได้ว่าการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาหัวใจหลักที่สำคัญในการจัดการศึกษา คือ การเข้ามามีส่วนร่วมของผู้ปกครอง องค์กรต่าง ๆ และทุกภาคส่วนของสังคมที่ให้การสนับสนุนให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางสถานศึกษากำหนดขึ้น หากทุกฝ่ายให้ความร่วมมืออย่างจริงจังจริงใจและเต็มใจแล้วนั้นก็必将ทำให้การดำเนินการในการจัดการศึกษามีประสิทธิภาพสูงสุด

สมิธ (Smist, 2006) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาพลเมืองผ่านระบบบริการชุมชน : ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมในการบริการชุมชนและความเป็นพลเมืองในระดับอุดมศึกษา วิทยานิพนธ์ โดย ดร.บาร์บารา จาโคปี รองศาสตราจารย์ภาควิชาสาขาบริการให้คำปรึกษา และการบริการบุคลากรวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ศึกษาหลักสูตรความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมในชุมชนและหลักสูตรการบริการชุมชนและการรับรู้ความเป็นพลเมืองของนักเรียน การมีส่วนร่วมของชุมชนคือ การบริการชุมชนเป็นส่วนหนึ่งของชั้นเรียนกับองค์กรนักศึกษา ซึ่งองค์กรนักศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของประสบการณ์การทำงานในการเรียนรู้ด้วยตัวเอง การศึกษาครั้งนี้ใช้ข้อมูลที่รวบรวมได้จากนักศึกษา 1,205 คน ในระดับปริญญาตรี จากมหาวิทยาลัยแมริแลนด์ ในปี 2006 ของการศึกษาความเป็นผู้นำในหลายสถาบัน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ขึ้นอยู่กับรูปแบบความเป็นผู้นำด้านความรับผิดชอบต่อสังคมฉบับปรับปรุงใหม่ (SRLS-Rev 2) และได้รับการออกแบบมาเพื่อประเมินการพัฒนาความเป็นผู้นำของนักศึกษาภายใต้กรอบรูปแบบการเปลี่ยนแปลงทางสังคมของการพัฒนาภาวะความเป็นผู้นำ (Higher Research Institute, 1996) ในแต่ละสัญญาติมีคะแนนการเป็นพลเมืองที่รับรู้ด้วยตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งขึ้นอยู่กับนักเรียนมีส่วนร่วมในการให้บริการชุมชนในช่วงที่มหาวิทยาลัยมีบริการชุมชนผ่านองค์กรนักศึกษา และประสบการณ์การทำงานในการศึกษาเหล่านี้จะเป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญในการรับรู้ความเป็นพลเมืองตนเอง

ชางโฮลี (Shagholi, 2009) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วม : กรณีในโอกาสการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในการศึกษา ผลการศึกษา พบว่า ปัจจุบันแนวคิดการบริหารแบบมีส่วนร่วม (PM) ในองค์กรด้านการศึกษา โดยการใช้วิธีการแบบหลายมิติ ผู้วิจัยได้ศึกษาองค์ประกอบของการบริหารแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย 15 องค์ประกอบ คือ 1) ความน่าเชื่อถือ 2) การตัดสินใจ

3) การทำงานเป็นทีม 4) การแบ่งปันอำนาจ 5) แรงจูงใจ 6) การสื่อสาร 7) การมีส่วนร่วม 8) ความร่วมมือ 9) ประชาธิปไตย 10) ความโปร่งใส 11) นวัตกรรม 12) เคารพต่อกัน 13) การแก้ปัญหา 14) มีเป้าหมาย 15) กลุ่มคนที่สร้างตัวเลือกใหม่ ๆ มีคุณภาพให้กับตนเอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูผู้หญิงในประเทศอิหร่าน จำนวน 903 คน ผลการวิจัย พบว่า มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญ และสอดคล้องกับองค์ประกอบทั้งหมด ของการบริหารแบบมีส่วนร่วม การวิจัยในครั้งนี้ แสดงให้เห็นถึง การประยุกต์ใช้ในองค์ประกอบทั้ง 15 องค์ประกอบ ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์เพื่อเตรียมวางแผนการใช้ทรัพยากรมนุษย์ในการจัดการศึกษา

บันส์, ฟิลเมอร์, และแพทริโนส (Bruns, Filmer, & Patrinos, 2011) ได้ศึกษาถึง การปฏิรูปการศึกษาในการบริหารแบบมีส่วนร่วมระหว่างโรงเรียนกับชุมชน พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโรงเรียนมีการผสมผสานกันอย่างดีที่สุด สำหรับชุมชนการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนส่วนใหญ่จะต้องให้ความสำคัญกับชุมชนในการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน การมีส่วนร่วมของชุมชนในการเข้าร่วมในการบริหารโรงเรียนทำให้นักเรียนเพิ่มขึ้น และสรุปประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ของนักเรียน

เวลลี, และดวล (Vally & Daud, 2015) ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานของโรงเรียน ตามนโยบายการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน : กรณีศึกษาเชิงสำรวจ กล่าวได้ว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียนที่มีคุณภาพขึ้นอยู่กับผู้บริหารโรงเรียน บุคลากรของโรงเรียนที่สำคัญที่สุด คือ การพัฒนาโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพที่ดีที่สุด การศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาความพร้อมของโรงเรียนมัธยมในกัวลาลัมเปอร์ (KL) ในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน การศึกษาการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ ผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีแนวโน้มสูงในการกำหนดวิสัยทัศน์ และพันธกิจของโรงเรียน พร้อมกับการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ ในการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ตัวบ่งชี้ พบว่า มีประสิทธิภาพมากขึ้น และที่สำคัญขึ้นอยู่กับผู้บริหารโรงเรียนในการกำหนดวิสัยทัศน์ และพันธกิจของโรงเรียน ที่จะทำให้การบริหารและดำเนินการ ได้อย่างมีประสิทธิภาพในการจัดทรัพยากรมนุษย์

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ สรุปได้ว่าการบริหารการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี จะประสบความสำเร็จได้นั้น จะต้องมีการจัดระบบโครงสร้างขององค์กร การวางแผนในการบริหารงาน การเตรียมการในเรื่องต่าง ๆ ให้พร้อมมากที่สุด ทั้งด้านการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารงานทั่วไป โดยการมีส่วนร่วมของบุคคลในองค์กรและภาคีเครือข่าย เพื่อบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ และเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี สูงขึ้น เมื่อการศึกษามีคุณภาพก็จะส่งผลต่อเยาวชนของชาติต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี” ใช้วิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methodology) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน และความต้องการในการบริหารจัดการศึกษาของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี สร้างรูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ทดลองใช้และประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี และประเมินความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ไปใช้ในสถานศึกษาอื่น มีขั้นตอนการวิจัยดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน และความต้องการในการบริหารจัดการศึกษาของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี

ระยะที่ 2 สร้างรูปแบบฯ มี 3 ขั้นตอนย่อย คือ 1) ศึกษาองค์ประกอบของร่างรูปแบบฯ 2) พิจารณาร่างรูปแบบฯ ครั้งที่ 1 3) ตรวจสอบร่างรูปแบบฯ ครั้งที่ 2

ระยะที่ 3 ทดลองใช้และประเมินผลการใช้รูปแบบฯ มี 2 ขั้นตอนย่อย คือ 1) ทดลองใช้ตามกระบวนการที่ระบุในรูปแบบฯ และประเมินประสิทธิภาพ 2) ศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบฯ

ระยะที่ 4 ประเมินความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบฯ ไปใช้ในสถานศึกษาอื่น โดยได้กำหนดขั้นตอนและวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

ตาราง 4 ขั้นตอนการวิจัยการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของ
ภาคีเครือข่าย ของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี

วัตถุประสงค์ ของการวิจัย	ขั้นตอน ของการวิจัย	ตัวแปรที่ศึกษา	วิธีการเก็บ รวบรวมข้อมูล	ประชากรและกลุ่ม ตัวอย่าง/ แหล่งข้อมูล/ผู้ให้ ข้อมูลการวิจัย	เครื่องมือที่ใช้ ในการเก็บ รวบรวมข้อมูล	การวิเคราะห์ ข้อมูล	ผลที่ได้รับ
1. เพื่อศึกษาสภาพ ปัจจุบัน และ ความต้องการ ในการบริหารจัดการ ศึกษาของหน่วย บริการ ศูนย์ การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี	ระยะที่ 1 ศึกษา สภาพปัจจุบัน และความต้องการ ในการบริหาร จัดการศึกษา ของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี	1. สภาพปัจจุบัน และความต้องการ ในการบริหาร จัดการศึกษา ของหน่วยบริการ ของศูนย์ การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี	สนทนากลุ่ม	1. ครู 11 คน 2. ผู้ปกครอง 11 คน	ประเด็นการ สนทนากลุ่ม	วิเคราะห์เนื้อหา	สภาพปัจจุบัน และ ความต้องการ ในการบริหาร จัดการศึกษาของ หน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี

ตาราง 4 ขั้นตอนการวิจัยการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยความร่วมมือของ
ภาคีเครือข่าย ของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี (ต่อ)

วัตถุประสงค์ ของการวิจัย	ขั้นตอน ของการวิจัย	ตัวแปรที่ศึกษา	วิธีการเก็บ รวบรวมข้อมูล	ประชากรและกลุ่ม ตัวอย่าง/ แหล่งข้อมูล/ผู้ให้ ข้อมูลการวิจัย	เครื่องมือที่ใช้ ในการเก็บ รวบรวมข้อมูล	การวิเคราะห์ ข้อมูล	ผลที่ได้รับ
2. เพื่อสร้างรูปแบบฯ	ระยะที่ 2 สร้าง รูปแบบฯ ขั้นที่ 1 ศึกษา องค์ประกอบของ ร่างรูปแบบฯ	2.1 องค์ประกอบ ของร่างรูปแบบฯ	วิเคราะห์ เอกสาร และ ผลการวิจัย ที่ได้จาก ระยะที่ 1	เอกสาร และ ผลการวิจัยที่ได้จาก ระยะที่ 1	แบบวิเคราะห์ เอกสาร	วิเคราะห์เนื้อหา	ร่างรูปแบบฯ ครั้งที่ 1
	ขั้นที่ 2 พิจารณา ร่างรูปแบบฯ ครั้งที่ 1	2.2 องค์ประกอบ ของร่างรูปแบบฯ ที่ผ่าน การพิจารณาของ ผู้ทรงคุณวุฒิ	สนทนากลุ่ม	ผู้ทรงคุณวุฒิ 12 คน	1. ร่างรูปแบบฯ ครั้งที่ 1 2. ประเด็นใน การสนทนา กลุ่ม	วิเคราะห์เนื้อหา	ร่างรูปแบบฯ ครั้งที่ 2

ตาราง 4 ขั้นตอนการวิจัยการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วม ของ
ภาคีเครือข่าย ของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี (ต่อ)

วัตถุประสงค์ ของการวิจัย	ขั้นตอน ของการวิจัย	ตัวแปรที่ศึกษา	วิธีการเก็บ รวบรวมข้อมูล	ประชากรและ กลุ่มตัวอย่าง/ แหล่งข้อมูล/ ผู้ให้ข้อมูลการ วิจัย	เครื่องมือที่ใช้ ในการเก็บรวบรวม ข้อมูล	การวิเคราะห์ ข้อมูล	ผลที่ได้รับ
2. เพื่อสร้างรูปแบบฯ	ขั้นที่ 3 ตรวจสอบ ร่างรูปแบบฯ ครั้งที่ 2	2.3 ระดับความ เหมาะสมและ ความเป็น ไปได้ของ ร่างรูปแบบฯ	ประเมินความ เหมาะสมและ ความเป็นไปได้	ผู้ทรงคุณวุฒิ 12 คน	1. แบบประเมิน ความเหมาะสม และความเป็น ไปได้ ของร่าง รูปแบบฯ 2. ร่างรูปแบบฯ ครั้งที่ 2 3. ร่างคู่มือการใช้ รูปแบบฯ	ใช้สถิติพื้นฐาน ค่าเฉลี่ยและ ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	รูปแบบฯและคู่มือ การใช้รูปแบบฯ ที่มีความเหมาะสม และความเป็นไปได้

ตาราง 4 ขั้นตอนการวิจัยการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของ
ภาคีเครือข่าย ของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี (ต่อ)

วัตถุประสงค์ ของการวิจัย	ขั้นตอน ของการวิจัย	ตัวแปรที่ศึกษา	วิธีการเก็บ รวบรวมข้อมูล	ประชากรและกลุ่ม ตัวอย่าง/ แหล่งข้อมูล/ผู้ให้ ข้อมูลการวิจัย	เครื่องมือที่ใช้ ในการเก็บ รวบรวมข้อมูล	การวิเคราะห์ ข้อมูล	ผลที่ได้รับ
3. เพื่อทดลองใช้และ ประเมิน ผลการ ใช้รูปแบบฯ	ระยะที่ 3 ทดลอง ใช้และประเมินผล การใช้รูปแบบฯ ขั้นที่ 1 ทดลองใช้ ตามกระบวนการที่ ระบุในรูปแบบฯ	3.1 ประสิทธิภาพใน การนำรูปแบบฯ ไปใช้ ได้แก่ 1) ผลการ ดำเนินงานของ หน่วยบริการ 2) คุณภาพของ ผู้เรียน	ทดลองใช้ตาม กระบวนการที่ ระบุในรูปแบบฯ และประเมิน ประสิทธิผล	1. ครู 22 คน 2. ตัวแทนภาคี เครือข่าย 24 คน	1. รูปแบบฯ 2. คู่มือการใช้ รูปแบบฯ 3. แบบประเมิน ประสิทธิผลของ การนำรูปแบบฯ ไปใช้	ใช้สถิติพื้นฐาน หาความถี่ และร้อยละ	ผลการใช้รูปแบบฯ และคู่มือการใช้ รูปแบบฯ
	ขั้นที่ 2 ศึกษาความ พึงพอใจที่มีต่อ รูปแบบฯ	3.2 ความพึงพอใจที่มี ต่อรูปแบบฯ	สอบถามความ พึงพอใจ	1. ตัวแทนเครือข่าย 24 คน 2. ผู้ปกครอง 139 คน	แบบสอบถาม ความพึงพอใจ ที่มีต่อรูปแบบฯ	ใช้สถิติพื้นฐาน หาความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับความพึงพอใจ ที่มีต่อรูปแบบฯ

ตาราง 4 ขั้นตอนการวิจัยการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วม ของ
ภาคีเครือข่าย ของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี (ต่อ)

วัตถุประสงค์ ของการวิจัย	ขั้นตอน ของการวิจัย	ตัวแปรที่ศึกษา	วิธีการเก็บ รวบรวมข้อมูล	ประชากรและ กลุ่มตัวอย่าง/ แหล่งข้อมูล/ผู้ให้ ข้อมูลการวิจัย	เครื่องมือที่ใช้ ในการเก็บรวบรวม ข้อมูล	การวิเคราะห์ ข้อมูล	ผลที่ได้รับ
4. เพื่อประเมินความ เป็นไปได้ในการนำ รูปแบบฯ ไปใช้ใน สถานศึกษาอื่น	ระยะที่ 4 ประเมินความเป็นไป ได้ในการนำรูปแบบฯ ไปใช้ในสถานศึกษาอื่น	ระดับความเป็นไป ได้ในการนำ รูปแบบฯ และคู่มือการใช้ รูปแบบฯ ไปใช้ ในสถานศึกษาอื่น	สอบถาม ความเป็นไปได้ใน การนำรูปแบบฯ และคู่มือการใช้ รูปแบบฯ ไปใช้ใน สถานศึกษาอื่น	1. ผู้อำนวยการ ศูนย์ฯ 12 คน 2. ครูประจำ หน่วยบริการ 36 คน	1. แบบสอบถาม ความเป็นไปได้ ในการนำ รูปแบบฯ ไปใช้ในสถาน ศึกษาอื่น 2. แบบสอบถาม ความเป็นไปได้ ในการนำคู่มือ การใช้รูปแบบฯ ไปใช้ใน สถานศึกษาอื่น	ใช้สถิติพื้นฐาน หาความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับความเป็นไปได้ ในการนำรูปแบบฯ และคู่มือการใช้ รูปแบบฯ ไปใช้ใน สถานศึกษาอื่น

รายละเอียดของวิธีดำเนินการวิจัยในแต่ละระยะ

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน และความต้องการในการบริหารจัดการศึกษาของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี

ผู้วิจัยดำเนินการในระยะที่ 1 ดังต่อไปนี้

1. ผู้ให้ข้อมูล

1.1 ครู จำนวน 11 คน เป็นหัวหน้าหน่วยบริการที่ปฏิบัติหน้าที่ ณ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี หน่วยบริการ ทั้ง 11 อำเภอ ในจังหวัดลพบุรี ตามคำสั่งศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ที่ 99/2562 เรื่อง แต่งตั้งบุคลากรปฏิบัติหน้าที่ ณ หน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ลง วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2562

1.2 ผู้ปกครอง จำนวน 11 คน เป็นตัวแทนของผู้ปกครองของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี แห่งละ 1 คน และนำผู้เรียนมารับบริการอย่างต่อเนื่องไม่น้อยกว่า 2 ปี รวมถึงให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมของหน่วยบริการอย่างสม่ำเสมอ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ประเด็นการสนทนากลุ่มของครู เรื่อง สภาพปัจจุบันและความต้องการในการบริหารจัดการศึกษาของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี

2.2 ประเด็นการสนทนากลุ่มของผู้ปกครอง เรื่อง สภาพปัจจุบันและความต้องการในการบริหารจัดการศึกษาของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี

3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

3.1 ศึกษาเอกสาร วรรณกรรมที่เกี่ยวกับการสร้างประเด็นการสนทนากลุ่ม

3.2 กำหนดประเด็นในการสนทนากลุ่ม ตามกรอบแนวคิดในการวิจัย ระบุรายการข้อมูลที่ต้องการของแต่ละประเด็น ครอบคลุมตามหลักการบริหารทรัพยากร และการบริหารจัดการศึกษาของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ประกอบด้วยข้อมูลสภาพปัจจุบัน และความต้องการ ซึ่งมี 4 ด้าน คือ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านสถานที่วัสดุ และสื่อ และด้านการจัดการ

3.3 นำประเด็นการสนทนากลุ่มของครูและผู้ปกครองเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน (ภาคผนวก ก) แล้วนำผลการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา มาวิเคราะห์ความสอดคล้องด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item - Objective Congruence : IOC) ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ประเด็นการสนทนากลุ่มของครู มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.94 และประเด็นการสนทนากลุ่มของผู้ปกครองมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.96 (ภาคผนวก ง) จากนั้นนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ แล้วนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ถึงผู้ปกครอง ทั้ง 11 คน และแจ้งหัวหน้าหน่วยบริการ ทั้ง 11 คน ทราบ เพื่อเรียนเชิญเข้าร่วมสนทนากลุ่ม พร้อมแนบประเด็นการสนทนากลุ่มไปกับหนังสือเชิญ ผู้วิจัยประสานงานกับหัวหน้าหน่วยบริการเพื่อให้หัวหน้าหน่วยบริการนำเรียนให้ผู้ปกครองทราบ และขอคำยืนยันในการเข้าร่วมสนทนากลุ่มอีกครั้ง ดำเนินการจัดสนทนากลุ่มสำหรับครู ในวันเสาร์ที่ 18 พฤษภาคม 2562 และจัดสนทนากลุ่มสำหรับผู้ปกครอง ในวันอาทิตย์ที่ 19 พฤษภาคม 2562 ณ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี โดยการจัดสนทนากลุ่มครั้งนี้ ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสนทนากลุ่ม เพื่อให้ครูและผู้ปกครองทุกคนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความต้องการในการบริหารจัดการศึกษาของหน่วยบริการฯ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา นำเสนอข้อมูลสภาพปัจจุบันและความต้องการในการบริหารจัดการศึกษาของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี

ระยะที่ 2 สร้างรูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี

ผู้วิจัยดำเนินการในระยะที่ 2 มี 3 ขั้นตอนย่อย ดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบร่างรูปแบบฯ

1. แหล่งข้อมูล

เอกสาร วรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ทฤษฎีการบริหารการให้บริการในรูปแบบหน่วยบริการ บริบทของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม การบริหารจัดการเชิงพื้นที่ การบริหารเชิงคุณภาพ PDCA การพัฒนารูปแบบ นอกจากนี้ยังศึกษาจากเอกสารรายงานประจำปีของสถานศึกษา และผลที่ได้จากการสนทนากลุ่มสภาพปัจจุบันและความต้องการในการบริหารจัดการของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในขั้นตอนนี้ ได้แก่ แบบวิเคราะห์เอกสาร

3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

3.1 ศึกษาเอกสาร วรรณกรรมที่เกี่ยวกับการสร้างแบบวิเคราะห์เอกสาร

3.2 กำหนดแบบวิเคราะห์เอกสาร ตามกรอบแนวคิดในการวิจัย ระบุรายการข้อมูลที่ต้องการของแต่ละประเด็น ครอบคลุมตามเอกสารและวรรณกรรม ประกอบด้วย องค์ประกอบ การมีส่วนร่วม องค์ประกอบของรูปแบบ ขั้นตอนและวิธีการพัฒนารูปแบบ

3.3 นำแบบวิเคราะห์เอกสารเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน (ภาคผนวก ก) นำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์แล้วนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากสภาพปัจจุบัน และความต้องการในการบริหารจัดการศึกษาของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี และการศึกษาเอกสารวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมากำหนดองค์ประกอบของรูปแบบฯ มีทั้งหมด 5 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 แนวคิดของรูปแบบ องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ องค์ประกอบที่ 3 ปัจจัยนำเข้า องค์ประกอบที่ 4 กระบวนการ และองค์ประกอบที่ 5 ผลผลิต จากนั้นสรุปประเด็นสาระสำคัญที่เป็นองค์ประกอบของรูปแบบฯ ลงในแบบวิเคราะห์เอกสาร และจัดทำร่างรูปแบบฯ ครั้งที่ 1

5. การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา นำเสนอองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี

ขั้นที่ 2 พิจารณาร่างรูปแบบฯ ครั้งที่ 1

1. ผู้ให้ข้อมูล

ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 12 คน ประกอบด้วย

1.1 ตัวแทนผู้ปกครอง ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี เป็นผู้รับบริการกับทางศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ระยะเวลาไม่น้อยกว่า 5 ปี และเข้าร่วมกิจกรรมกับทางศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี อย่างสม่ำเสมอ

1.2 ตัวแทนครู ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี เป็นผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโทด้านการศึกษา มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษ และมีวิทยฐานะครูชำนาญการขึ้นไป รวมถึงดำรงตำแหน่งอยู่ในศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ระยะเวลาไม่น้อยกว่า 5 ปี

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นผู้มีประสบการณ์ด้านการบริหารสถานศึกษา ไม่น้อยกว่า 5 ปี และสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโททางการบริหารการศึกษา

1.4 นักวิชาการจากมหาวิทยาลัย เป็นผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาเอก และสอนหรือเคยสอนในระดับอุดมศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ ไม่น้อยกว่า 5 ปี

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในขั้นตอนนี้ ได้แก่ ประเด็นการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ

3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

3.1 นำร่างรูปแบบฯ ครั้งที่ 1 ที่ได้จากการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน และความต้องการในการบริหารจัดการศึกษาของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี และผลการวิเคราะห์เอกสาร วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.2 กำหนดประเด็นในการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 แนวคิดของรูปแบบ องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ องค์ประกอบที่ 3 ปัจจัยนำเข้า องค์ประกอบที่ 4 กระบวนการ และองค์ประกอบที่ 5 ผลผลิต

3.3 นำประเด็นการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน (ภาคผนวก ก) แล้วนำผลการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา มาวิเคราะห์ความสอดคล้องด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item - Objective Congruence : IOC) ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.92 (ภาคผนวก ง) จากนั้นนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ แล้วนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ถึงผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 12 คน เพื่อเรียนเชิญเข้าร่วมสนทนากลุ่ม พร้อมแนบประเด็นการสนทนากลุ่มไปกับหนังสือเชิญ ผู้วิจัยประสานงานกับผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อเรียนให้ทราบ และขอคำยืนยันในการเข้าร่วมสนทนากลุ่มอีกครั้งทางโทรศัพท์ ดำเนินสนทนากลุ่มในวันเสาร์ที่ 16 พฤศจิกายน 2562 ณ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี และการจัดสนทนากลุ่ม ครั้งนี้ มีนายสุจินต์ สว่างศรี ผู้ทรงคุณวุฒิ อดีตผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนลพบุรีปัญญานุกูล จังหวัดลพบุรี เป็นผู้ดำเนินการสนทนากลุ่ม เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิทุกคนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบฯ โดยผู้วิจัยเป็นผู้นำเสนอโครงร่างการวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา นำเสนอองค์ประกอบของร่างรูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษา สำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี

ขั้นที่ 3 ตรวจสอบร่างรูปแบบฯ ครั้งที่ 2

1. ผู้ให้ข้อมูล

ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 12 คน ประกอบด้วย

1.1 ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา/ประจำจังหวัด เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ด้านการบริหารสถานศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโท ทางด้านการบริหารการศึกษา และมีผลงานเป็นประจักษ์ยอมรับด้านการบริหารสถานศึกษา

1.2 นักวิชาการจากมหาวิทยาลัย เป็นผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาเอก ด้านการศึกษา สอนหรือเคยสอนในระดับอุดมศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ และมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ยอมรับด้านการศึกษาพิเศษ

1.3 ผู้บริหารของกระทรวงศึกษาธิการ เป็นผู้สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโท ทางด้านการบริหารการศึกษา และเป็นผู้ดำรงตำแหน่งหรืออดีตผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และ/หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งที่ผู้ทรงคุณวุฒิ สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สพฐ.

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบฯ

2.2 ร่างรูปแบบฯ ครั้งที่ 2

2.3 ร่างคู่มือการใช้รูปแบบฯ

3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบฯ

3.1.1 ศึกษาเอกสาร วรรณกรรมที่เกี่ยวกับการสร้างแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบฯ

3.1.2 กำหนดประเด็นในการสร้างแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบฯ แล้วพิจารณาว่ามีความเป็นไปได้ ซึ่งมี 5 องค์ประกอบ คือ

องค์ประกอบที่ 1 แนวคิดของรูปแบบ จำนวน 3 ข้อ

องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ จำนวน 3 ข้อ

องค์ประกอบที่ 3 ปัจจัยนำเข้า แบ่งออกเป็น 4 ด้าน

ด้านที่ 1 ด้านบุคลากร จำนวน 5 ข้อ

ด้านที่ 2 ด้านงบประมาณ จำนวน 2 ข้อ

ด้านที่ 3 ด้านสถานที่ วัสดุ และสื่อ จำนวน 3 ข้อ

ด้านที่ 4 ด้านการจัดการ จำนวน 4 ข้อ

องค์ประกอบที่ 4 กระบวนการ แบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน

ขั้นที่ 1 ร่วมวางแผน จำนวน 4 ข้อ

ขั้นที่ 2 ร่วมดำเนินการ จำนวน 2 ข้อ

ขั้นที่ 3 ร่วมนิเทศ ติดตามและการประเมินผล จำนวน 2 ข้อ

ขั้นที่ 4 ร่วมสะท้อนผล จำนวน 2 ข้อ

- องค์ประกอบที่ 5 ผลผลิต จำนวน 2 ข้อ การให้คะแนน ดังนี้
- 5 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับ มากที่สุด
 - 4 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับ มาก
 - 3 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับ ปานกลาง
 - 2 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับ น้อย
 - 1 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

3.1.3 นำแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบฯ เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน (ภาคผนวก ก) แล้วนำผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา มาวิเคราะห์ความสอดคล้องด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item - Objective Congruence : IOC) ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.96 (ภาคผนวก ง) จากนั้น ผู้วิจัยจึงนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์

3.1.4 นำแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบฯ ที่ปรับปรุงไปทดลองใช้กับครูศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 1 จังหวัดนครปฐม จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย นำผลการทำแบบประเมิน และวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบประเมิน โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) (สมบัติ ท้ายเรือคำ, 2551) ซึ่งผลการวิเคราะห์เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบประเมินสถิติผลของนารูปแบบฯ ไปใช้ทั้งฉบับ พบว่า มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 (ภาคผนวก ง)

3.1.5 จัดทำเป็นแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบฯ ฉบับสมบูรณ์

3.2 ร่างรูปแบบฯ ครั้งที่ 2

3.2.1 ผู้วิจัยดำเนินการตามข้อเสนอแนะที่ได้จากการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ มาจัดทำร่างรูปแบบฯ ครั้งที่ 2

3.2.2 นำร่างรูปแบบฯ ครั้งที่ 2 เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน (ภาคผนวก ก) นำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ แล้วนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3.3 ร่างคู่มือการใช้รูปแบบฯ

3.3.1 ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการสร้างคู่มือการใช้รูปแบบฯ

3.3.2 นำข้อมูลเบื้องต้นที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาสร้างเป็นคู่มือการใช้รูปแบบฯ ซึ่งประกอบด้วย 1) บทนำ ได้แก่ หลักการและแนวคิด วัตถุประสงค์ของคู่มือ กลุ่มเป้าหมาย

นิยามศัพท์เฉพาะ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ 2) แนวทางการนำรูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ฯ ไปใช้ ได้แก่ การศึกษาองค์ประกอบ วิธีการดำเนินการ และ 3) ตัวชี้วัดความสำเร็จ

3.3.3 นำคู่มือการใช้รูปแบบฯ เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน (ภาคผนวก ก) แล้วนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ถึงผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 12 คน เพื่อเรียนเชิญเข้าร่วมการประชุมผู้ทรงคุณวุฒิ พร้อมแนบแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบฯ ไปกับหนังสือเชิญ ผู้วิจัยประสานงานกับผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อเรียนให้ทราบ และขอคำยืนยันในการเข้าร่วมการประชุมผู้ทรงคุณวุฒิอีกครั้งทางโทรศัพท์ ดำเนินการประชุมในวันอาทิตย์ที่ 12 มกราคม 2563 ณ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี และการจัดประชุมผู้ทรงคุณวุฒิ ครั้งนี้ มี ดร.เดือนเพ็ญพร ชัยภักดี ผู้ทรงคุณวุฒิ อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ เป็นผู้ดำเนินการ เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิทุกคนร่วมกันประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบฯ โดยผู้วิจัยเป็นผู้นำเสนอโครงร่างการวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี

5. การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา และใช้สถิติพื้นฐาน โดยใช้การวิเคราะห์ในเชิงปริมาณด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิจัย การวิเคราะห์แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบฯ ใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{\mu}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ซึ่งการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็น ผู้วิจัยใช้ค่าเฉลี่ยไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.50 – 5.00	หมายถึง	มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับ มากที่สุด
3.50 – 4.49	หมายถึง	มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับ มาก
2.50 – 3.49	หมายถึง	มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับ ปานกลาง
1.50 – 2.49	หมายถึง	มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับ น้อย
1.00 – 1.49	หมายถึง	มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ระยะที่ 3 ทดลองใช้และประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษา สำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี

ผู้วิจัย ดำเนินการในระยะที่ 3 มี 2 ขั้นตอนย่อย ดังนี้

ขั้นที่ 1 ทดลองใช้ตามกระบวนการที่ระบุในรูปแบบฯ

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาจากประชากร ดังนี้

1.1 ครู จำนวน 22 คน ประกอบด้วย 1) หัวหน้าหน่วยบริการ จำนวน 11 คน เป็นครูที่ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าหน่วยบริการ ณ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี หน่วยบริการ ทั้ง 11 อำเภอ ในจังหวัดลพบุรี ตามคำสั่งศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ที่ 33/2563 เรื่อง แต่งตั้งบุคลากรปฏิบัติหน้าที่ ณ หน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี สั่ง ณ วันที่ 15 เมษายน พ.ศ. 2563 2) ครูประจำหน่วยบริการ จำนวน 11 คน เป็นครูที่ปฏิบัติหน้าที่ ณ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี หน่วยบริการ ทั้ง 11 อำเภอ ในจังหวัดลพบุรี ตามคำสั่งศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ที่ 33/2563 เรื่อง แต่งตั้งบุคลากรปฏิบัติหน้าที่ ณ หน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี สั่ง ณ วันที่ 15 เมษายน พ.ศ. 2563 และดำรงตำแหน่งข้าราชการครู ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ระยะเวลาไม่น้อยกว่า 2 ปี รวมถึงมีวุฒิทางการศึกษาพิเศษหรือผ่านอบรมทางการศึกษาพิเศษ

1.2 ตัวแทนภาคีเครือข่าย จำนวน 24 คน เป็นตัวแทนภาคีเครือข่ายของแต่ละหน่วยบริการฯ ตามคำสั่งคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ จังหวัดลพบุรี ที่ 2/2563 เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานนิเทศ ติดตาม การดำเนินงานของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี หน่วยบริการประจำอำเภอ ประกอบด้วย นายอำเภอ/ผู้แทน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี/ผู้แทน และผู้แทนชุมชน สั่ง ณ วันที่ 14 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2563 ประกอบด้วย 1) นายอำเภอ/ผู้แทน 11 อำเภอ 2) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 /ผู้แทน 3) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2/ ผู้แทน 4) เสนาธิการกรมทหารปืนใหญ่ที่ 71 กองพลทหารปืนใหญ่ ค่ายสิริกิติ์ 5) นายกองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยโป่ง อำเภอโคกสำโรง 6) กำนันตำบลหนองเมือง อำเภอบ้านหมี่ 7) ผู้อำนวยการโรงพยาบาลท่าม่วง 8) ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอพัฒนานิคม 9) สาธารณสุขอำเภอท่าหลวง 10) ผู้อำนวยการกองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลนิคมชัย 11) ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนนารายณ์วิทยา อำเภอชัยบาดาล 12) พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ โรงพยาบาลหนองม่วง 13) ประธาน อ.ส.ม. ตำบลโคกเจริญ และ 14) ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ 11 ตำบลหนองรี อำเภอลำสนธิ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 รูปแบบฯ

2.2 คู่มือการใช้รูปแบบฯ

2.3 แบบประเมินประสิทธิผลในการนำรูปแบบฯ ไปใช้

3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

3.1 รูปแบบฯ ที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมผู้ทรงคุณวุฒิ

3.2 คู่มือการใช้รูปแบบฯ ที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมผู้ทรงคุณวุฒิ

3.3 แบบประเมินประสิทธิผลในการนำรูปแบบฯ ไปใช้ ซึ่งมีวิธีการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

3.3.1 ศึกษาเอกสาร วรรณกรรมที่เกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบในการสร้างแบบประเมินประสิทธิผลในการนำรูปแบบฯ ไปใช้

3.3.2 กำหนดประเด็นในการสร้างแบบประเมินประสิทธิผลของการนำรูปแบบฯ ไปใช้ แล้วพิจารณาระดับคุณภาพที่เกี่ยวกับประสิทธิผลในการนำรูปแบบฯ ไปใช้ การให้คะแนน ดังนี้

5 หมายถึง มีคุณภาพ อยู่ในระดับ มากที่สุด

4 หมายถึง มีคุณภาพ อยู่ในระดับ มาก

3 หมายถึง มีคุณภาพ อยู่ในระดับ ปานกลาง

2 หมายถึง มีคุณภาพ อยู่ในระดับ น้อย

1 หมายถึง มีคุณภาพ อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

3.3.3 นำแบบประเมินประสิทธิผลในการนำรูปแบบฯ ไปใช้ เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน (ภาคผนวก ก) แล้วนำผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา มาวิเคราะห์ความสอดคล้องด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence : IOC) ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.98 (ภาคผนวก ง) จากนั้น ผู้วิจัยจึงนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์

3.3.4 นำแบบประเมินประสิทธิผลในการนำรูปแบบฯ ไปใช้ ที่ปรับปรุงไปทดลองใช้กับครูศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 1 จังหวัดนครปฐม จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย นำผลการทำแบบประเมินการใช้รูปแบบฯ และวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบประเมินสิทธิผลของการนำรูปแบบฯ ไปใช้ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) (สมบัติ ท้ายเรือคำ, 2551) ซึ่งผลการวิเคราะห์เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินสิทธิผลของการนำรูปแบบฯ ไปใช้ ทั้งฉบับ พบว่า มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 (ภาคผนวก ง)

3.3.5 จัดทำเป็นแบบประเมินประสิทธิผลในการนำรูปแบบฯ ไปใช้ ฉบับสมบูรณ์

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำรูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ไปทดลองใช้กับกลุ่มเป้าหมายที่หน่วยบริการของศูนย์การศึกษาพิเศษ

เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี จำนวน 46 คน ในช่วงเดือนกรกฎาคม – ธันวาคม 2563 โดยดำเนินการตามขั้นตอนของกระบวนการตามรูปแบบฯ และเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้ 1) ประชุมชี้แจงเกี่ยวกับรูปแบบฯ และคู่มือการใช้รูปแบบฯ 2) นำรูปแบบฯและคู่มือการใช้รูปแบบฯ ไปทดลองใช้ และ 3) ประเมินประสิทธิผลในการนำรูปแบบฯ ไปใช้

5. การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้การวิเคราะห์ในเชิงปริมาณด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิจัย การวิเคราะห์ประเมินประสิทธิผลในการนำรูปแบบฯ ไปใช้ ใช้ค่าความถี่ ร้อยละ ซึ่งการวิเคราะห์ระดับคุณภาพ ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การประเมิน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ร้อยละ 90 ขึ้นไป	หมายถึง	มีคุณภาพ อยู่ในระดับ มากที่สุด
ร้อยละ 80 - 89	หมายถึง	มีคุณภาพ อยู่ในระดับ มาก
ร้อยละ 70 - 79	หมายถึง	มีคุณภาพ อยู่ในระดับ ปานกลาง
ร้อยละ 60 - 69	หมายถึง	มีคุณภาพ อยู่ในระดับ น้อย
ต่ำกว่าร้อยละ 59	หมายถึง	มีคุณภาพ อยู่ในระดับ น้อยที่สุด
เกณฑ์การประเมิน ดังนี้		

หน่วยบริการมีการดำเนินงานที่มีคุณภาพ หมายถึง หน่วยบริการมีการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

ผู้เรียนมีคุณภาพที่ดีขึ้น หมายถึง ผู้เรียนมีผลการพัฒนาตามตัวบ่งชี้ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

ขั้นที่ 2 ศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบฯ

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ตัวแทนภาคีเครือข่าย ศึกษาจากประชากรทั้งหมด จำนวน 24 คน เป็นตัวแทนภาคีเครือข่ายของแต่ละหน่วยบริการฯ ตามคำสั่งคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการจังหวัดลพบุรี ที่ 2/2563 เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานนิเทศ ติดตามการดำเนินงานของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี หน่วยบริการประจำอำเภอ ประกอบด้วย นายอำเภอ/ผู้แทน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี/ผู้แทน และผู้แทนชุมชน สัปดาห์ที่ 14 กุมภาพันธ์ 2563 ประกอบด้วย 1) นายอำเภอ/ผู้แทน 11 อำเภอ 2) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 /ผู้แทน 3) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2/ ผู้แทน 4) เสนาธิการกรมทหารปืนใหญ่ 5) นายกองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยโป่ง อำเภอโคกสำโรง 6) กำนันตำบลหนองเมือง อำเภอบ้านหมี่ 7) ผู้อำนวยการโรงพยาบาลท่าม่วง 8) ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอพัฒนานิคม 9) สาธารณสุขอำเภอท่าหลวง 10) ผู้อำนวยการกองการศึกษา ศาสนาและ

วัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลนิคมชัย 11) ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนนารายณ์วิทยา อำเภอย้ายบด 12) พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ โรงพยาบาลหนองม่วง 13) ประธาน อ.ส.ม. ตำบลโคกเจริญ 14) ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ 11 ตำบลหนองรี อำเภอลำสนธิ

1.2 ผู้ปกครอง

ประชากร ได้แก่ ผู้ปกครอง ของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี จำนวน 214 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ปกครองของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี จำนวน 139 คน ซึ่งมาจากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan แล้วกำหนดสัดส่วนของอำเภอ (Quota Sampling) เลือกโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ดังนี้

ตาราง 5 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามหน่วยบริการของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี

ชื่อหน่วยบริการ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
หน่วยบริการเมืองลพบุรี	22	20
หน่วยบริการชัยบาดาล	30	15
หน่วยบริการโคกสำโรง	20	15
หน่วยบริการพัฒนามคม	23	10
หน่วยบริการบ้านหมี่	18	10
หน่วยบริการหนองม่วง	11	10
หน่วยบริการโคกเจริญ	19	10
หน่วยบริการสระโบสถ์	13	10
หน่วยบริการลำสนธิ	20	10
หน่วยบริการทำวุ้ง	19	10
หน่วยบริการท่าหลวง	19	9
รวม	214	139

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในขั้นตอนนี้ ได้แก่ แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบฯ

3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

3.1 ศึกษาเอกสาร วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบฯ

3.2 กำหนดประเด็นในการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบฯ การให้คะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับ มากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับ มาก
- 3 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับ ปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับ น้อย
- 1 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

3.3 นำประเด็นแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบฯ เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน (ภาคผนวก ก) นำผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาหาวิเคราะห้ความสอดคล้องด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence : IOC) ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญพบว่า มีค่าดัชนี ความสอดคล้องเท่ากับ 0.94 (ภาคผนวก ง) จากนั้น ผู้วิจัยจึงนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์

3.4 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบฯ ที่ปรับปรุงไปทดลองใช้กับครูศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 1 จังหวัดนครปฐม จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย นำผลการทำแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบฯ และวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบประเมินสิทธิผลของนำรูปแบบฯ ไปใช้ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) (สมบัติ ห้ายเรือคำ, 2551) ซึ่งผลการวิเคราะห์เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบฯ ทั้งฉบับ พบว่า มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94 (ภาคผนวก ง)

3.5 จัดทำเป็นแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบฯ ฉบับสมบูรณ์

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามความพึงพอใจ ไปสอบถามกลุ่มเป้าหมายและกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังหัวหน้าหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ทั้ง 11 แห่ง ของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี เพื่อนำไปสอบถามภาคีเครือข่าย และผู้ปกครองของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี

5. การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยวิเคราะห์แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบฯ โดยกลุ่มเป้าหมายของตัวแทนภาคีเครือข่าย ใช้ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และในกลุ่มตัวอย่างของ

ผู้ปกครอง ใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ซึ่งการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจ ผู้วิจัยใช้ค่าเฉลี่ยไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

- 4.50 – 5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับ มากที่สุด
- 3.50 – 4.49 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับ มาก
- 2.50 – 3.49 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับ ปานกลาง
- 1.50 – 2.49 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับ น้อย
- 1.00 – 1.49 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ระยะที่ 4 ประเมินความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ไปใช้ในสถานศึกษาอื่น

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาจากประชากร ดังนี้

ผู้อำนวยการศูนย์ฯ จำนวน 12 คน เป็นผู้ที่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการของศูนย์การศึกษาพิเศษ และครูประจำหน่วยบริการ จำนวน 36 คน เป็นครูที่ปฏิบัติหน้าที่หน่วยบริการของแต่ละศูนย์การศึกษาพิเศษ แห่งละ 3 คน และมีประสบการณ์ทำปฏิบัติงานที่หน่วยบริการอย่างน้อย 2 ปี จากศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ทั้ง 11 แห่ง และส่วนกลาง ซึ่งมีลักษณะสภาพปัญหา และมีบริบทที่คล้ายคลึงกับศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบสอบถามความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบฯ ไปใช้ ในสถานศึกษาอื่น

2.2 แบบสอบถามความเป็นไปได้ในการนำคู่มือการใช้รูปแบบฯ ไปใช้ ในสถานศึกษาอื่น

3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

3.1 แบบสอบถามความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบฯ ไปใช้ ในสถานศึกษาอื่น

3.1.1 ศึกษาเอกสาร วรรณกรรมที่เกี่ยวกับแบบสอบถามความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบฯ ไปใช้ ในสถานศึกษาอื่น

3.1.2 กำหนดประเด็นในการสร้างแบบสอบถามความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบฯ ไปใช้ ในสถานศึกษาอื่น การให้คะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึงมีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับ มากที่สุด
- 4 หมายถึงมีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับ มาก
- 3 หมายถึงมีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับ ปานกลาง
- 2 หมายถึงมีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับ น้อย
- 1 หมายถึงมีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

3.1.3 นำประเด็นแบบสอบถามความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบฯ ไปใช้ในสถานศึกษาอื่นเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน (ภาคผนวก ก) นำผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาวิเคราะห์ความสอดคล้องด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence : IOC) ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า มีค่าดัชนี ความสอดคล้องเท่ากับ 0.93 (ภาคผนวก ง) จากนั้นผู้วิจัยจึงนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์

3.1.4 นำแบบสอบถามความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบฯ ไปใช้ในสถานศึกษาอื่นที่ปรับปรุงไปทดลองใช้กับครูศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 1 จังหวัดนครปฐม จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย นำผลการทำแบบสอบถามความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบฯ ไปใช้ ในสถานศึกษาอื่น และวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบฯ ไปใช้ ในสถานศึกษาอื่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) (สมบัติ ท้ายเรือคำ, 2551) ซึ่งผลการวิเคราะห์เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบฯ ไปใช้ ในสถานศึกษาอื่น ทั้งฉบับ พบว่า มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 (ภาคผนวก ง)

3.1.5 จัดทำเป็นแบบสอบถามความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบฯ ไปใช้ในสถานศึกษาอื่น ฉบับสมบูรณ์

3.2 แบบสอบถามความเป็นไปได้ในการนำคู่มือการใช้รูปแบบฯ ไปใช้ ในสถานศึกษาอื่น

3.2.1 ศึกษาเอกสาร วรรณกรรมที่เกี่ยวกับแบบสอบถามความเป็นไปได้ในการนำคู่มือการใช้รูปแบบฯ ไปใช้ ในสถานศึกษาอื่น

3.2.2 กำหนดประเด็นในการสร้างแบบสอบถามความเป็นไปได้ในการนำคู่มือการใช้รูปแบบฯ ไปใช้ ในสถานศึกษาอื่น การให้คะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึงมีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับ มากที่สุด
- 4 หมายถึงมีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับ มาก
- 3 หมายถึงมีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับ ปานกลาง
- 2 หมายถึงมีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับ น้อย
- 1 หมายถึงมีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

3.2.3 นำประเด็นแบบสอบถามความเป็นไปได้ในการนำคู่มือการใช้รูปแบบฯ ไปใช้ในสถานศึกษาอื่น เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน (ภาคผนวก ก) นำผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาวิเคราะห์ความสอดคล้องด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence

: IOC) ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า มีค่าดัชนี ความสอดคล้องเท่ากับ 0.96 (ภาคผนวก ง) จากนั้น ผู้วิจัยจึงนำเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์

3.2.4 นำแบบสอบถามความเป็นไปได้ในการนำคู่มือการใช้รูปแบบฯ ไปใช้ในสถานศึกษาอื่น ที่ปรับปรุงไปทดลองใช้กับครูศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 1 จังหวัดนครปฐม จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย นำผลการทำแบบสอบถามความเป็นไปได้ในการนำคู่มือการใช้รูปแบบฯ ไปใช้ในสถานศึกษาอื่น และวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามความเป็นไปได้ในการนำคู่มือการใช้รูปแบบฯ ไปใช้ ในสถานศึกษาอื่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) (สมบัติ ท้ายเรือคำ, 2551) ซึ่งผลการวิเคราะห์เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความเป็นไปได้ในการนำคู่มือการใช้รูปแบบฯ ไปใช้ ในสถานศึกษาอื่น ทั้งฉบับ พบว่า มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94 (ภาคผนวก ง)

3.2.5 จัดทำเป็นแบบสอบถามความเป็นไปได้ในการนำคู่มือการใช้รูปแบบฯ ไปใช้ในสถานศึกษาอื่น ฉบับสมบูรณ์

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการโดยส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ถึงผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ทั้ง 11 แห่ง และส่วนกลาง เพื่อขอความคิดเห็นความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบฯ ไปใช้ในสถานศึกษาอื่น

5. การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยวิเคราะห์ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ซึ่งการวิเคราะห์ระดับความเป็นไปได้ ผู้วิจัยใช้ค่าเฉลี่ยไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) ดังรายละเอียด ต่อไปนี้

- 4.50 – 5.00 หมายถึง มีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับ มากที่สุด
- 3.50 – 4.49 หมายถึง มีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับ มาก
- 2.50 – 3.49 หมายถึง มีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับ ปานกลาง
- 1.50 – 2.49 หมายถึง มีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับ น้อย
- 1.00 – 1.49 หมายถึง มีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัย เรื่องการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับ เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ 1) ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน และความต้องการในการบริหารจัดการศึกษาของหน่วยบริการฯ 2) ผลการสร้างรูปแบบฯ 3) ผลการทดลองใช้และประเมินผลการใช้รูปแบบ ฯ 4) ผลการประเมินความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบฯไปใช้ในสถานศึกษาอื่น ดังนี้

ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน และความต้องการในการบริหารจัดการศึกษาของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี

ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันในการบริหารจัดการศึกษาของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ของครูและผู้บริหาร

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบันในการบริหารจัดการศึกษาของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ตามความคิดเห็นของครู และผู้บริหาร จากการสนทนากลุ่ม แสดงดังตาราง 6 – 7 มีผลปรากฏดังนี้

ตาราง 6 ผลการสนทนากลุ่ม เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันในการบริหารจัดการศึกษาของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ตามความคิดเห็นของครู (N = 11)

ประเด็น	ความคิดเห็นของครู
1. สภาพปัจจุบันด้านบุคลากร	: ผู้บริหารสถานศึกษา ครู มีความรู้ ความสามารถและ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในหน้าที่ : ครู มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย : ผู้บริหารสถานศึกษา ครู มีภาวะผู้นำในการปฏิบัติงาน : ขาดการมีส่วนร่วมของหน่วยงานภายนอกในการสนับสนุน การปฏิบัติงานของ บุคลากรในหน่วยบริการอย่างต่อเนื่อง

ตาราง 6 ผลการสนทนากลุ่ม เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันในการบริหารจัดการศึกษาของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ตามความคิดเห็นของครู (ต่อ)

ประเด็น	ความคิดเห็นของครู
2. สภาพปัจจุบันด้านงบประมาณ	: หน่วยบริการได้รับการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานจากศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี : หน่วยบริการ ใช้จ่ายงบประมาณอย่างถูกต้อง ตามระเบียบอย่างคุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด : ขาดความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอกในการสนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษา ในการดำเนินงานของหน่วยบริการอย่างต่อเนื่อง
3. สภาพปัจจุบันด้านสถานที่ วัสดุ และสื่อ	: หน่วยบริการมีการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนทั้งภายใน และภายนอกได้อย่างเหมาะสม : หน่วยบริการ มีการปรับปรุง ดูแลรักษา อาคาร สถานที่ให้พร้อมใช้งานอยู่เสมอ : หน่วยบริการ มีวัสดุ อุปกรณ์ ในการจัดการเรียนการสอน และปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ : หน่วยบริการ มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย : ขาดวิทยากรภายนอกที่มีความชำนาญการในการให้ความรู้ เรื่องการผลิตสื่อ นวัตกรรม ให้กับผู้เรียน : ครูขาดทักษะในการผลิตสื่อ นวัตกรรมที่หลากหลาย
4. สภาพปัจจุบันด้านการจัดการ	: มีการประชุม วางแผน ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงาน หน่วยบริการอย่างต่อเนื่อง : มีการรายงานผลการดำเนินงานของหน่วยบริการต่อ สาธารณชนและหน่วยงานต้นสังกัด : ขาดการประสานงาน และการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน กับหน่วยงานภายนอกอย่างเป็นรูปธรรม

จากตาราง 6 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันในการบริหารจัดการศึกษาของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ของครู สรุปได้ว่า ด้านบุคลากรผู้บริหารสถานศึกษา ครู มีภาวะผู้นำในการปฏิบัติงาน มีความรู้ ความสามารถ มีความรับผิดชอบ และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในหน้าที่ แต่ยังขาดการมีส่วนร่วมของหน่วยงานภายนอกในการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างต่อเนื่อง ด้านงบประมาณ หน่วยบริการได้รับการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานจากศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี โดยมีการใช้

จ่ายงบประมาณอย่างถูกต้องตามระเบียบอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด แต่ยังคงความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอก ในการสนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษาในการดำเนินงานของหน่วยบริการอย่างต่อเนื่อง ด้านสถานที่ วัสดุ และสื่อ หน่วยบริการ มีการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนทั้งภายใน และภายนอก มีการปรับปรุง ดูแลรักษา อาคาร สถานที่ให้พร้อมใช้งานอยู่เสมอ รวมถึง มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย มีวัสดุ อุปกรณ์ ในการจัดการเรียนการสอน และการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ แต่ยังคงขาดวิทยากรภายนอกที่มีความชำนาญการในการให้ความรู้ เรื่องการผลิตสื่อ นวัตกรรม ให้กับผู้เรียน และครูขาดทักษะในการผลิตสื่อ นวัตกรรม ที่หลากหลาย และด้านการจัดการ หน่วยบริการ มีการประชุม วางแผน ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และรายงานผลการดำเนินงานต่อหน่วยงานต้นสังกัดและสาธารณชน แต่ยังคงขาดการประสานงาน และการมีส่วนร่วม ในการดำเนินงานกับหน่วยงานภายนอกอย่างเป็นรูปธรรม

ตาราง 7 ผลการสนทนากลุ่ม เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันในการบริหารจัดการศึกษาของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง (N = 11)

ประเด็น	ความคิดเห็นของผู้ปกครอง
1. สภาพปัจจุบันด้านบุคลากร	: ผู้บริหารสถานศึกษามีความเป็นผู้นำในการบริหารงาน : ครูมีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอน : ผู้บริหารสถานศึกษา ครู พุดจาไพเราะเหมาะสม มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี : ผู้บริหารสถานศึกษา ครู มีกิริยา มารยาท สุภาพ เรียบร้อย : ผู้บริหารสถานศึกษา ครู มีความตั้งใจ อุทิศตนในการปฏิบัติงาน : ขาดการอบรมให้ความรู้ แก่ผู้ปกครองตามความต้องการอย่างหลากหลาย : ขาดการให้ข้อเสนอแนะจากผู้ปกครองในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ครูอย่างต่อเนื่อง
2. สภาพปัจจุบันด้านงบประมาณ	: บุตรหลานได้รับทุนการศึกษาในมูลนิธิคุณพุ่มอย่างทั่วถึงทุกคน : บุตรหลานได้รับสื่อการเรียนการสอนที่ตรงกับความต้องการ : จำเป็นพิเศษที่ระบุตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล : บุตรหลานได้รับประทานอาหารกลางวันอย่างถูกต้องตามหลักโภชนาการ : บุตรหลานได้รับบุดหนุนเครื่องแต่งกาย/ตำราเรียน/อุปกรณ์การเรียนการสอน และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง : บุตรหลานได้รับถุงยังชีพอย่างทั่วถึงและเพียงพอ : ขาดการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานภายนอกในการดูแลบุตรหลานอย่างต่อเนื่อง

ตาราง 7 ผลการสนทนากลุ่ม เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันในการบริหารจัดการศึกษาของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง (N = 11) (ต่อ)

ประเด็น	ความคิดเห็นของผู้ปกครอง
3. สภาพปัจจุบันด้านสถานที่ วัสดุ และสื่อ	: การเดินทางมารับบริการที่หน่วยบริการมีความสะดวก : มีอาคารสถานที่ ที่สะอาดและปลอดภัยในการให้บริการ : มีสื่อ อุปกรณ์การเรียนที่เหมาะสม และปลอดภัย ต่อการจัดการศึกษา
4. สภาพปัจจุบันด้านการจัดการ	: ได้เข้าร่วมโครงการ/กิจกรรม ที่พัฒนาศักยภาพของบุตรหลานอย่างหลากหลาย : มีการประสานงานกับผู้ปกครอง ในการดำเนินงานของหน่วยบริการอย่างต่อเนื่อง : ขาดการมีส่วนร่วมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการเข้าร่วมโครงการ/กิจกรรม อย่างต่อเนื่อง : ขาดการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการประชุม วางแผนการดำเนินงานของหน่วยบริการอย่างต่อเนื่อง

จากตาราง 7 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันในการบริหารจัดการศึกษาของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ของผู้ปกครอง สรุปได้ว่า ด้านบุคลากร ผู้บริหารสถานศึกษา ครู พุดจาไพเราะเหมาะสม มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี กริยา มารยาท สุภาพเรียบร้อย และตั้งใจอุทิศตนในการปฏิบัติงาน แต่ยังขาดการอบรมให้ความรู้ แก่ผู้ปกครองตามความต้องการอย่างหลากหลาย และขาดการให้ข้อเสนอแนะจากผู้ปกครองในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ครูอย่างต่อเนื่อง ด้านงบประมาณ บุตรหลานได้รับทุนการศึกษาในมูลนิธิคุณพุ่มอย่างทั่วถึงทุกคน มีสื่อการเรียนการสอนที่ตรงกับความต้องการจำเป็นพิเศษที่ระบุตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล มีการจัดเตรียมอาหารกลางวันอย่างถูกต้องตามหลักโภชนาการ ได้รับงบอุดหนุนเครื่องแต่งกาย/ตำราเรียน/อุปกรณ์การเรียนการสอน ได้รับการพัฒนาตามกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง รวมถึงได้รับถุงยังชีพอย่างทั่วถึงและเพียงพอ แต่ยังขาดการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานภายนอกในการดูแลบุตรหลานอย่างต่อเนื่อง ด้านสถานที่ วัสดุ และสื่อ การเดินทางมารับบริการที่หน่วยบริการ มีความสะดวก มีอาคารสถานที่ ที่สะอาดและปลอดภัยในการให้บริการ รวมถึงมีสื่อ อุปกรณ์การเรียนที่เหมาะสมเพียงพอ และปลอดภัย ต่อการจัดการศึกษา และด้านการจัดการ ผู้ปกครองได้เข้าร่วมโครงการ/กิจกรรม ที่พัฒนาศักยภาพของบุตรหลานอย่างหลากหลายและมีการประสานงานกับผู้ปกครอง ในการดำเนินงานของหน่วยบริการอย่างต่อเนื่อง

แต่ยังขาดการมีส่วนร่วมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการเข้าร่วมโครงการ/กิจกรรมอย่างต่อเนื่อง และขาดการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการประชุม วางแผน การดำเนินงานของหน่วยบริการอย่างต่อเนื่อง

ผลการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันในการบริหารจัดการศึกษาของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ของครู และผู้ปกครอง จากตาราง 6 และ 7 สรุปได้ว่า มีความสอดคล้องกันในเรื่องด้านบุคลากร พบว่า ผู้บริหาร ครู มีภาวะผู้นำ มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน แต่ยังขาดการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและหน่วยงานภายนอกในการสนับสนุน และให้ข้อเสนอแนะต่อการปฏิบัติงานของหน่วยบริการอย่างต่อเนื่อง ด้านงบประมาณ พบว่า หน่วยบริการได้รับการจัดสรรงบประมาณในการจัดการเรียนการสอนสำหรับผู้เรียนจาก ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี แต่ยังขาดความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอกในการสนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษาในการดำเนินงานของหน่วยบริการอย่างต่อเนื่อง ด้านสถานที่วัสดุ และสื่อ พบว่า หน่วยบริการมีอาคารสถานที่ ที่สะอาด ปลอดภัย และพร้อมใช้งานอยู่เสมอ มีวัสดุ อุปกรณ์ สื่อ ในการจัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม แต่ครูขาดทักษะในการผลิตสื่อ นวัตกรรมที่หลากหลาย จากวิทยากรภายนอกที่มีความชำนาญ เรื่องการผลิตสื่อ นวัตกรรมให้กับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ และด้านการจัดการ พบว่า มีการประสานงาน และรายงานผลการดำเนินงาน แก่ ผู้ปกครอง หน่วยงานต้นสังกัด และต่อสาธารณชน แต่ขาดการมีส่วนร่วม การดำเนินงานของหน่วยบริการกับผู้ปกครอง และหน่วยงานภายนอกอย่างต่อเนื่อง

ผลการศึกษาความต้องการในการบริหารจัดการศึกษาของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ของครูและผู้ปกครอง

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการในการบริหารจัดการศึกษาของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ของครู และผู้ปกครอง แสดงดังตาราง 8 – 9 มีผลปรากฏดังนี้

ตาราง 8 ผลการสนทนากลุ่ม เกี่ยวกับความต้องการในการบริหารจัดการศึกษาของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ตามความคิดเห็นของครู (N = 11)

ประเด็น	ความคิดเห็นของครู
1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาบุคลากร	: มีการส่งเสริมให้หน่วยงานภายนอกมีส่วนร่วมในการสนับสนุน การปฏิบัติงานของบุคลากรในหน่วยบริการอย่างต่อเนื่อง : มีการส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรของหน่วยบริการ โดยวิทยากร ภายนอกอย่างสม่ำเสมอ

ตาราง 8 ผลการสนทนากลุ่ม เกี่ยวกับความต้องการในการบริหารจัดการศึกษาของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ตามความคิดเห็นของครู (N = 11) (ต่อ)

ประเด็น	ความคิดเห็นของครู
2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการในการจัดสรรงบประมาณ	: ส่งเสริมให้หน่วยงานภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษา ในการดำเนินงานของหน่วยบริการ
3. ความต้องการในการพัฒนาด้านสถานที่ วัสดุ และสื่อ	: ส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อ นวัตกรรม ให้มีความหลากหลาย ครอบคลุมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน : ส่งเสริมให้หน่วยงานภายนอกที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านมีส่วนร่วมในการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม สำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ : มีการส่งเสริมให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการวางแผน ปรับปรุงพัฒนา สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก หน่วยบริการ ให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษ
4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับ ความต้องการในการพัฒนาด้านการจัดการ	: ควรมีการพัฒนา การประสานงานกับภาคีเครือข่ายอย่างเป็นรูปธรรม : ควรมีบุคคลภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของ หน่วยบริการ โดยดำรงตำแหน่งเป็นคณะกรรมการของ หน่วยบริการ

จากตาราง 8 ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับความต้องการในการบริหารจัดการศึกษาของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี สรุปได้ว่า การพัฒนาบุคลากร ควรมีการส่งเสริมให้หน่วยงานภายนอกมีส่วนร่วมในการสนับสนุน การปฏิบัติงานของบุคลากร ในหน่วยบริการอย่างต่อเนื่อง และมีการส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรของหน่วยบริการ โดยวิทยากร ภายนอกอย่างสม่ำเสมอ การจัดสรรงบประมาณ ส่งเสริมให้หน่วยงานภายนอกเข้ามามีส่วนร่วม ในการสนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษา ในการดำเนินงานของหน่วยบริการ ในการพัฒนา ด้านสถานที่ วัสดุ และสื่อของหน่วยบริการ ส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อ นวัตกรรม ให้มีความหลากหลาย ครอบคลุมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน รวมถึงหน่วยงานภายนอกที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ให้มีส่วนร่วม ในการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม สำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ และมีการส่งเสริมให้หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการวางแผน ปรับปรุง พัฒนา สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก หน่วยบริการ ให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษ และด้านการจัดการ ควรมีการพัฒนา

การประสานงานกับภาคีเครือข่ายอย่างเป็นรูปธรรม รวมถึงควรมีบุคคลภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของหน่วยบริการ โดยดำรงตำแหน่งเป็นคณะกรรมการของหน่วยบริการ

ตาราง 9 ผลการสนทนากลุ่ม เกี่ยวกับความต้องการในการบริหารจัดการศึกษาของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง (N = 11)

ประเด็น	ความคิดเห็นของผู้ปกครอง
1. ความต้องการในการพัฒนา บุคลากร	: ให้ผู้ปกครองมีบทบาทในการให้ข้อเสนอแนะต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา บุคลากรอย่างต่อเนื่อง : ควรมีการอบรมให้ความรู้ตามความต้องการของผู้ปกครองอย่างหลากหลาย
2. ความต้องการในการจัดสรรงบประมาณ	: บุตร หลาน ได้รับการสนับสนุนในด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง
3. ความต้องการในการพัฒนา ด้านสถานที่ วัสดุ และสื่อ	: ส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการผลิตสื่อการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษอย่างสม่ำเสมอ : ส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการปรับปรุง พัฒนา สถานที่ของหน่วยบริการ
4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาด้านการจัดการ	: เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประชุม วางแผน การดำเนินงานของหน่วยบริการ

จากตาราง 9 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการในการบริหารจัดการศึกษาของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี สรุปได้ว่า การพัฒนาบุคลากร ควรมีการอบรมให้ความรู้ตามความต้องการของผู้ปกครองอย่างหลากหลาย และให้ผู้ปกครองมีบทบาทในการให้ข้อเสนอแนะต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา บุคลากร อย่างต่อเนื่อง การจัดสรรงบประมาณ บุตรหลาน ได้รับการสนับสนุนในด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง ในการพัฒนาด้านสถานที่ วัสดุ และสื่อ ส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการผลิตสื่อการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษอย่างสม่ำเสมอ และส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการปรับปรุง พัฒนา สถานที่ของหน่วยบริการ และการพัฒนาด้านการจัดการ เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประชุม วางแผน การดำเนินงานของหน่วยบริการ

ผลการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับความต้องการในการบริหารจัดการศึกษาของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ของครู และผู้ปกครอง จากตาราง 8 และ 9 สรุปได้ว่า มีความสอดคล้องในเรื่อง การพัฒนาบุคลากร พบว่า มีการส่งเสริมให้หน่วยงานภายนอกและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการสนับสนุน การปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา และครูอย่างต่อเนื่อง

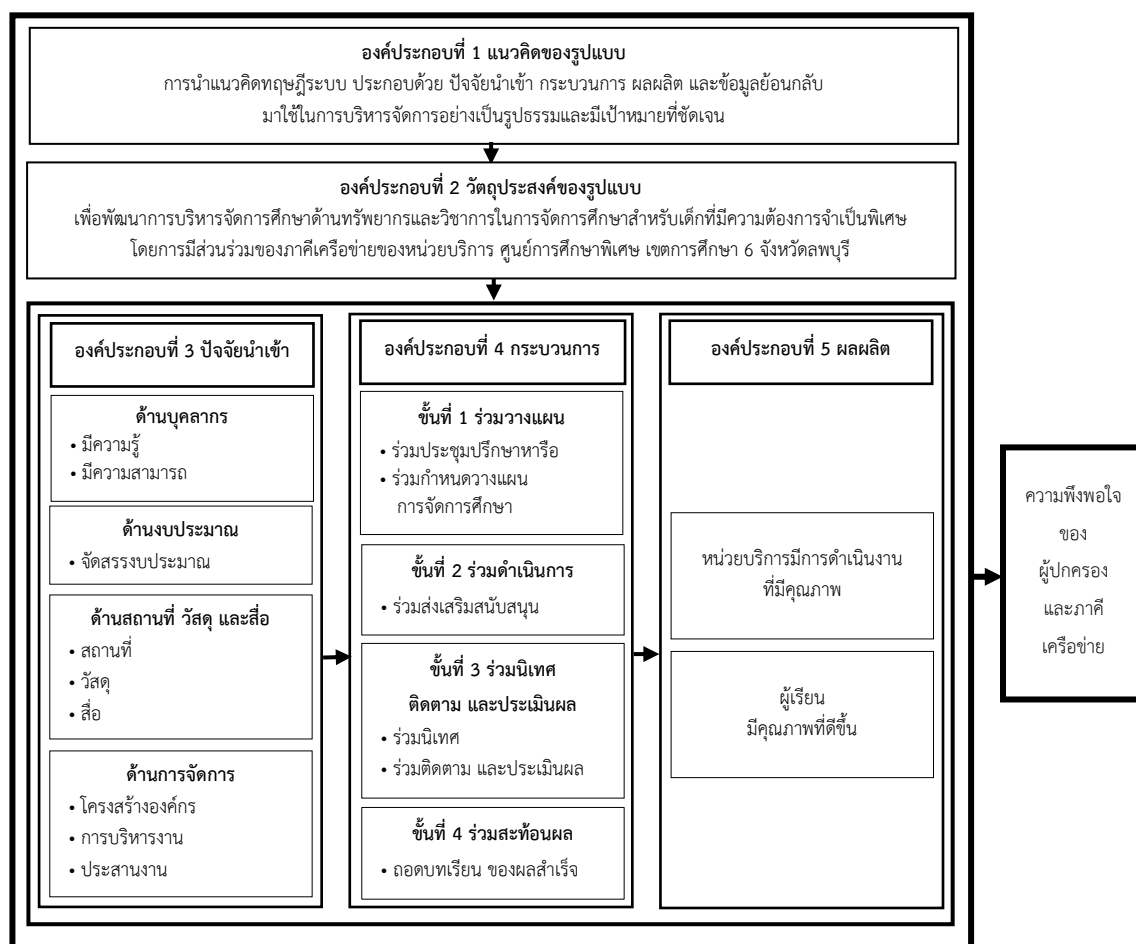
การจัดสรรงบประมาณ พบว่า ส่งเสริมให้หน่วยงานภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษา ในการดำเนินงานของหน่วยบริการ ในการพัฒนาด้านสถานที่ วัสดุ และสื่อ พบว่า ส่งเสริมให้ครู และผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการผลิตสื่อวัตกรรมการมีความหลากหลายสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษ ส่งเสริมให้หน่วยงานภายนอกที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน มีส่วนร่วมในการพัฒนาสื่อวัตกรรมการสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ มีการส่งเสริมให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการวางแผน ผลิตสื่อวัตกรรมการ และปรับปรุง พัฒนาสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกหน่วยบริการ ให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษ และการพัฒนาด้านการจัดการ พบว่า ควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง และหน่วยงานภายนอกมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของหน่วยบริการอย่างเป็นรูปธรรม

ผลการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างรูปแบบฯ จากการ 1) ศึกษาองค์ประกอบของร่างรูปแบบฯ 2) พิจารณาร่างรูปแบบฯ ครั้งที่ 1 3) ตรวจสอบร่างรูปแบบฯ ครั้งที่ 2 รายละเอียดปรากฏผล ดังต่อไปนี้

1. ผลการศึกษาองค์ประกอบของร่างรูปแบบฯ

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์เนื้อหาจากการศึกษาเอกสาร วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า 1) การสร้างรูปแบบฯ ที่มีความสอดคล้องกัน สามารถนำมาใช้ในการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ซึ่งประกอบด้วย ขั้นที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการ ขั้นที่ 2 สร้างรูปแบบฯ ขั้นที่ 3 ทดลองใช้และประเมินผลการใช้รูปแบบฯ ขั้นที่ 4 ประเมินความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบฯ ไปใช้ในสถานศึกษาอื่น 2) องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ซึ่งประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 แนวคิดของรูปแบบ องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ องค์ประกอบที่ 3 ปัจจัยนำเข้า องค์ประกอบที่ 4 กระบวนการ และองค์ประกอบที่ 5 ผลผลิต ซึ่งได้จากการวิเคราะห์เอกสาร วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและผลการวิจัยที่ได้จากการการสนทนากลุ่มสภาพปัจจุบันและความต้องการฯ ของครู และผู้ปกครอง โดยผู้วิจัยจึงนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์มาจัดทำร่างรูปแบบ ครั้งที่ 1 แสดงดังภาพ 2

ภาพ 2 ร้างรูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ครั้งที่ 1

ผลการพิจารณาร่างรูปแบบฯ ครั้งที่ 1

ผู้วิจัยดำเนินการโดยนำร่างรูปแบบฯ ครั้งที่ 1 มาเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อพิจารณาร่างรูปแบบฯ พบว่า มีข้อเสนอแนะ แสดงดังตาราง 10 มีผลปรากฏดังนี้

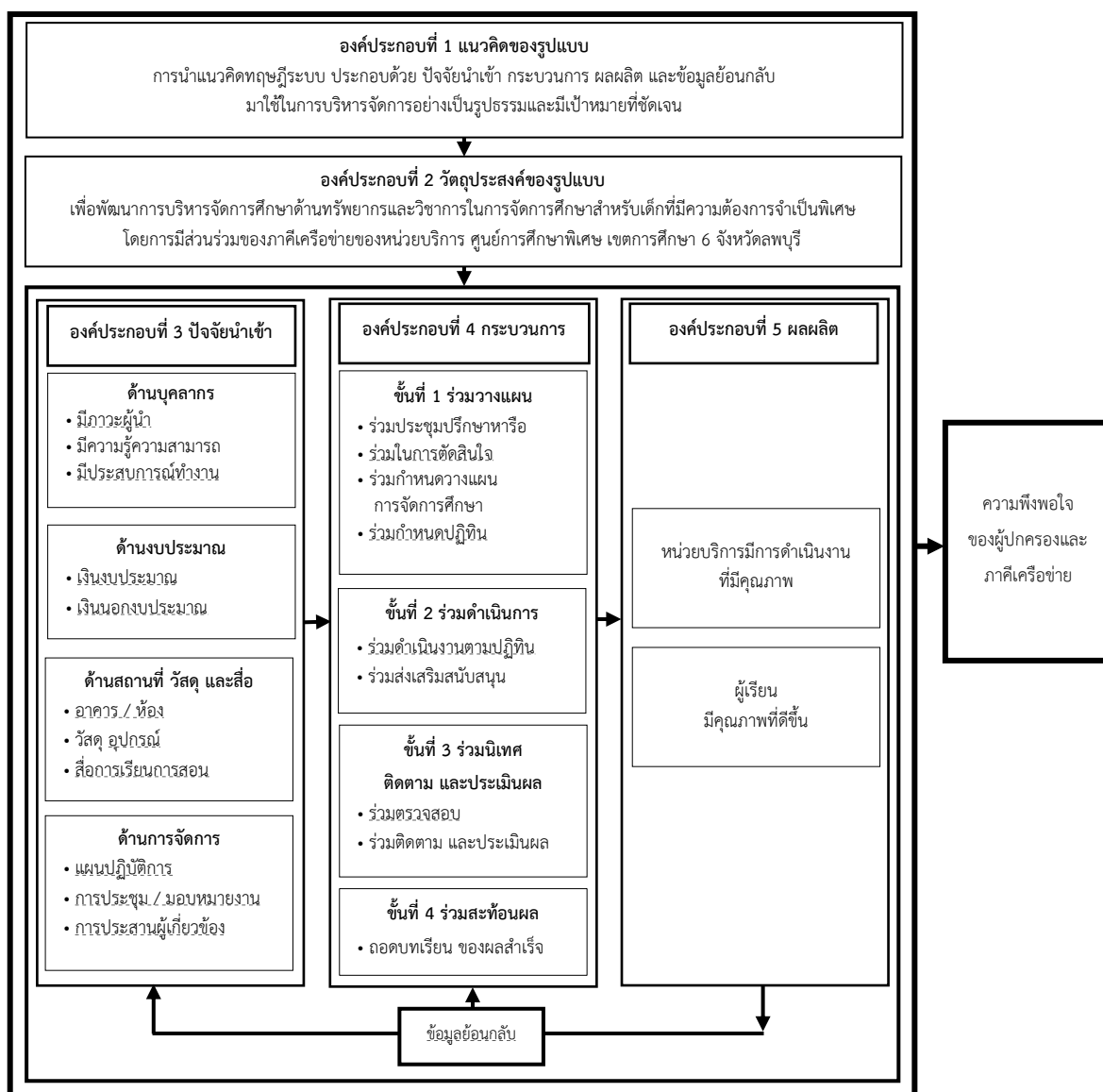
ตาราง 10 ผลการพิจารณาร่างรูปแบบฯ ครั้งที่ 1 จากการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ (N = 12)

ประเด็น	ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ
รูปแบบการบริหารจัดการ	องค์ประกอบที่ 1 แนวคิดของรูปแบบ ประกอบด้วย
เชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษา	: มีหลักการ แนวคิด ทฤษฎีรองรับ
สำหรับเด็กที่มีความต้องการ	: นำทฤษฎีระบบ ที่ประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิตและข้อมูล
จำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วม	ย้อนกลับ มาประยุกต์ใช้ทำเป็นขั้นตอนอย่างเป็นรูปธรรม
ร่วม ของภาคีเครือข่ายของ	: มีเป้าหมายชัดเจน
หน่วยบริการศูนย์การศึกษา	องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ ประกอบด้วย
พิเศษ เขตการศึกษา 6	: มีจุดมุ่งหมายในการพัฒนาการจัดการศึกษาด้านทรัพยากรและวิชาการ
จังหวัดลพบุรี	ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโดยการมีส่วนร่วม ของภาคีเครือข่าย
	องค์ประกอบที่ 3 ปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย
	1. บุคลากร ประกอบด้วย 1) มีภาวะผู้นำ 2) มีความรู้ความสามารถ
	3) มีประสบการณ์ทำงาน
	2. งบประมาณ ประกอบด้วย 1) เงินงบประมาณ 2) เงินนอกงบประมาณ
	3. วัสดุ สื่อ และแหล่งเรียนรู้ ประกอบด้วย 1) อาคาร/ห้อง 2) วัสดุ อุปกรณ์
	3) สื่อการเรียนการสอน 4) การบริหารจัดการ
	4. ด้านการจัดการ ประกอบด้วย 1) แผนปฏิบัติการ 2) การประชุม/มอบหมาย
	งาน 3) การประสานผู้เกี่ยวข้อง
	องค์ประกอบที่ 4 กระบวนการ ประกอบด้วย
	: ขั้นที่ 1 ร่วมวางแผน ในการประชุมปรึกษาหารือ การตัดสินใจ กำหนดการ
	วางแผนการจัดการศึกษา และกำหนดปฏิทิน
	: ขั้นที่ 2 ร่วมดำเนินการ ตามปฏิทินที่ได้กำหนด รวมถึงส่งเสริมสนับสนุน
	: ขั้นที่ 3 ร่วมนิเทศ ติดตาม และประเมินผล
	: ขั้นที่ 4 ร่วมสะท้อนผล การถอดบทเรียนของผลสำเร็จ

ตาราง 10 ผลการพิจารณาร่างรูปแบบฯ ครั้งที่ 1 จากการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ (N = 12) (ต่อ)

ประเด็น	ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ
รูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ของหน่วยบริการศุนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี	องค์ประกอบที่ 5 ผลผลิต ประกอบด้วย 1) ด้านหน่วยบริการมีการดำเนินงานที่มีคุณภาพ 2) ผู้เรียนมีคุณภาพที่ดีขึ้นมีข้อมูลย้อนกลับ เพื่อสะท้อนผลในการปรับปรุงแก้ไขต่อไป ผลของการใช้รูปแบบฯ คือ ความพึงพอใจของผู้ปกครองและภาคีเครือข่าย

จากตาราง 10 พบว่า ร่างรูปแบบฯ ครั้งที่ 1 ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ มีทั้งหมด 5 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 แนวคิดของรูปแบบ เป็นการนำแนวคิดทฤษฎีระบบ ประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต และข้อมูลย้อนกลับ มาใช้ในการบริหารจัดการอย่างเป็นรูปธรรมและมีเป้าหมายที่ชัดเจน องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาด้านทรัพยากรและวิชาการในการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย องค์ประกอบที่ 3 ปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย 1) บุคลากร คือ 1.1) มีภาวะผู้นำ 1.2) มีความรู้ความสามารถ 1.3) มีประสบการณ์ทำงาน 2) งบประมาณ คือ 2.1) เงินงบประมาณ 2.2) เงินนอกงบประมาณ 3) วัสดุ สื่อ และแหล่งเรียนรู้ คือ 3.1) อาคาร/ห้อง 3.2) วัสดุ อุปกรณ์ 3.3) สื่อการเรียนการสอน 3.4) การบริหารจัดการ และ 4) ด้านการจัดการ คือ 4.1) แผนปฏิบัติการ 4.2) การประชุม/มอบหมายงาน 4.3) การประสานผู้เกี่ยวข้อง องค์ประกอบที่ 4 กระบวนการ ประกอบด้วยขั้นที่ 1 ร่วมวางแผน ได้แก่ 1) ในการประชุมปรึกษาหารือ 2) การตัดสินใจ 3) กำหนดการวางแผนการจัดการศึกษา 4) กำหนดปฏิทิน ขั้นที่ 2 ร่วมดำเนินการ ได้แก่ 1) ร่วมดำเนินงานตามปฏิทิน 2) ร่วมส่งเสริมสนับสนุน ขั้นที่ 3 ร่วมนิเทศติดตาม และประเมินผล คือ 1) ร่วมตรวจสอบ 2) ร่วมติดตาม และประเมินผล ขั้นที่ 4 ร่วมสะท้อนผล โดยการถอดบทเรียนของผลสำเร็จ องค์ประกอบที่ 5 ผลผลิต ได้แก่ 1) หน่วยบริการมีการดำเนินงานที่มีคุณภาพ 2) ผู้เรียนมีคุณภาพที่ดีขึ้น เป็นข้อมูลย้อนกลับ เพื่อปรับปรุงแก้ไขต่อไป โดยมีผลความพึงพอใจของผู้ปกครองและภาคีเครือข่าย เป็นผลของการใช้รูปแบบฯ ซึ่งจะเห็นได้ว่ามีความสอดคล้องกับร่างรูปแบบฯ ครั้งที่ 1 ที่ผู้วิจัยได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัญหา และความต้องการในการบริหารจัดการศึกษาของหน่วยบริการ ศุนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี และเอกสาร วรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แสดงดังภาพ 3

ภาพ 3 ร้างรูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ครั้งที่ 2

ผลการตรวจสอบร่างรูปแบบฯ ครั้งที่ 2

ผู้วิจัยดำเนินการ โดยนำร่างรูปแบบฯ ครั้งที่ 2 และร่างคู่มือการใช้รูปแบบฯ มาเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ แสดงดังตาราง 11 – 18 มีผลปรากฏดังนี้

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบฯ ครั้งที่ 2 จำแนกตามองค์ประกอบของรูปแบบฯ โดยภาพรวม (N = 12)

องค์ประกอบของรูปแบบ	ระดับความเหมาะสม			ระดับความเป็นไปได้		
	μ	σ	ความหมาย	μ	σ	ความหมาย
องค์ประกอบที่ 1 แนวคิดของรูปแบบ	4.58	0.32	มากที่สุด	4.67	0.32	มากที่สุด
องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ	4.61	0.28	มากที่สุด	4.75	0.25	มากที่สุด
องค์ประกอบที่ 3 ปัจจัยนำเข้า	4.60	0.26	มากที่สุด	4.74	0.19	มากที่สุด
องค์ประกอบที่ 4 กระบวนการ	4.65	0.14	มากที่สุด	4.73	0.20	มากที่สุด
องค์ประกอบที่ 5 ผลผลิต	4.63	0.23	มากที่สุด	4.63	0.38	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.61	0.16	มากที่สุด	4.70	0.17	มากที่สุด

จากตาราง 11 พบว่า ความเหมาะสมของร่างรูปแบบฯ ครั้งที่ 2 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.61$, $\sigma=0.16$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 4 กระบวนการ ($\mu=4.65$, $\sigma=0.14$) องค์ประกอบที่ 5 ผลผลิต ($\mu=4.63$, $\sigma=0.23$) และองค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ ($\mu=4.61$, $\sigma=0.28$) ตามลำดับ องค์ประกอบที่มีลำดับน้อยที่สุด คือ องค์ประกอบที่ 1 แนวคิดของรูปแบบ ($\mu=4.58$, $\sigma=0.32$) ความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบฯ ครั้งที่ 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.70$, $\sigma=0.17$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ ($\mu=4.75$, $\sigma=0.25$) องค์ประกอบที่ 3 ปัจจัยนำเข้า ($\mu=4.74$, $\sigma=0.19$) และองค์ประกอบที่ 4 กระบวนการ ($\mu=4.73$, $\sigma=0.20$) ตามลำดับ องค์ประกอบที่มีลำดับน้อยที่สุด คือ องค์ประกอบที่ 5 ผลผลิต ($\mu=4.63$, $\sigma=0.38$)

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบฯ ครั้งที่ 2 จำแนกตามองค์ประกอบที่ 1 แนวคิดของรูปแบบ (N = 12)

แนวคิดของรูปแบบ	ระดับความเหมาะสม			ระดับความเป็นไปได้		
	μ	σ	ความหมาย	μ	σ	ความหมาย
1. เป็นแนวคิดที่เข้าใจง่าย	4.58	0.51	มากที่สุด	4.67	0.49	มากที่สุด
2. เป็นแนวคิดที่สามารถนำไปใช้ได้ง่าย	4.50	0.52	มากที่สุด	4.58	0.51	มากที่สุด
3. เป็นแนวคิดที่ครอบคลุมใช้ในการพัฒนารูปแบบฯ	4.67	0.49	มากที่สุด	4.75	0.45	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.58	0.32	มากที่สุด	4.67	0.32	มากที่สุด

จากตาราง 12 พบว่า ความเหมาะสมของร่างรูปแบบฯ ครั้งที่ 2 จำแนกตามองค์ประกอบที่ 1 แนวคิดของรูปแบบ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.58$, $\sigma=0.32$) โดยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ข้อ 3 เป็นแนวคิดที่ครอบคลุมใช้ในการพัฒนารูปแบบฯ ($\mu=4.67$, $\sigma=0.49$) ข้อ 1 เป็นแนวคิดที่เข้าใจง่าย ($\mu=4.58$, $\sigma=0.51$) และ ข้อ 2 เป็นแนวคิดที่สามารถนำไปใช้ได้ง่าย ($\mu=4.50$, $\sigma=0.52$) ตามลำดับ ความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบฯ องค์ประกอบที่ 1 แนวคิดของรูปแบบอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.67$, $\sigma=0.32$) โดยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ข้อ 3 เป็นแนวคิดที่ครอบคลุมใช้ในการพัฒนารูปแบบฯ ($\mu=4.75$, $\sigma=0.45$) ข้อ 1 เป็นแนวคิดที่เข้าใจง่าย ($\mu=4.67$, $\sigma=0.49$) และ ข้อ 2 เป็นแนวคิดที่สามารถนำไปใช้ได้ง่าย ($\mu=4.58$, $\sigma=0.51$) ตามลำดับ

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบฯ ครั้งที่ 2 จำแนกตามองค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ (N = 12)

วัตถุประสงค์ของรูปแบบ	ระดับความเหมาะสม			ระดับความเป็นไปได้		
	μ	σ	ความหมาย	μ	σ	ความหมาย
1. มุ่งพัฒนาให้ภาคีเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ	4.75	0.45	มากที่สุด	4.83	0.39	มากที่สุด
2. มุ่งพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาด้านทรัพยากร โดยมีมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย	4.58	0.51	มากที่สุด	4.75	0.45	มากที่สุด
3. มุ่งพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาด้านวิชาการโดยมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย	4.50	0.52	มากที่สุด	4.67	0.49	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.61	0.28	มากที่สุด	4.75	0.25	มากที่สุด

จากตาราง 13 พบว่า ความเหมาะสมของร่างรูปแบบฯ ครั้งที่ 2 จำแนกตามองค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.61$, $\sigma=0.28$) โดยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ข้อ 1 มุ่งพัฒนาให้ภาคีเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ($\mu=4.75$, $\sigma=0.45$) ข้อ 2 มุ่งพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาด้านทรัพยากร โดยมีมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ($\mu=4.58$, $\sigma=0.51$) และ ข้อ 3 มุ่งพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาด้านวิชาการ โดยมีมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ($\mu=4.50$, $\sigma=0.52$) ตามลำดับ ความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบฯ องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.75$, $\sigma=0.25$) โดยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ข้อ 1 มุ่งพัฒนาให้ภาคีเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ($\mu=4.83$, $\sigma=0.39$) ข้อ 2 มุ่งพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาด้านทรัพยากร โดยมีมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ($\mu=4.75$, $\sigma=0.45$) และ ข้อ 3 มุ่งพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาด้านวิชาการ โดยมีมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ($\mu=4.67$, $\sigma=0.49$) ตามลำดับ

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบฯ ครั้งที่ 2 จำแนกตามองค์ประกอบที่ 3 ปัจจัยนำเข้า โดยภาพรวม (N = 12)

ปัจจัยนำเข้า	ระดับความเหมาะสม			ระดับความเป็นไปได้		
	μ	σ	ความหมาย	μ	σ	ความหมาย
1. ด้านบุคลากร	4.55	0.21	มากที่สุด	4.75	0.24	มากที่สุด
2. ด้านงบประมาณ	4.67	0.49	มากที่สุด	4.79	0.26	มากที่สุด
3. ด้านสถานที่ วัสดุ และสื่อ	4.56	0.41	มากที่สุด	4.72	0.34	มากที่สุด
4. ด้านการจัดการ	4.62	0.31	มากที่สุด	4.69	0.24	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.60	0.26	มากที่สุด	4.74	0.19	มากที่สุด

จากตาราง 14 พบว่า ความเหมาะสมของร่างรูปแบบฯ ครั้งที่ 2 จำแนกตามองค์ประกอบที่ 3 ปัจจัยนำเข้า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.60$, $\sigma=0.26$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ด้านงบประมาณ ($\mu=4.67$, $\sigma=0.49$) ด้านการจัดการ ($\mu=4.62$, $\sigma=0.31$) และด้านสถานที่ วัสดุ และสื่อ ($\mu=4.56$, $\sigma=0.41$) ด้านที่มีลำดับน้อยที่สุด คือ ด้านบุคลากร ($\mu=4.55$, $\sigma=0.21$) ตามลำดับ ความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบฯ องค์ประกอบที่ 3 ปัจจัยนำเข้า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.74$, $\sigma=0.19$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ด้านงบประมาณ ($\mu=4.79$, $\sigma=0.26$) ด้านบุคลากร ($\mu=4.75$, $\sigma=0.24$) และด้านสถานที่

วัสดุ และสื่อ ($\mu=4.72$, $\sigma=0.34$) ด้านที่มีลำดับน้อยที่สุด คือ ด้านการจัดการ ($\mu=4.69$, $\sigma=0.24$) ตามลำดับ

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบฯ ครั้งที่ 2 จำแนกตามองค์ประกอบที่ 3 ปัจจัยนำเข้า (N = 12)

ปัจจัยนำเข้า	ระดับความเหมาะสม			ระดับความเป็นไปได้		
	μ	σ	ความหมาย	μ	σ	ความหมาย
1. ด้านบุคลากร						
1. ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะเป็นผู้นำ	4.42	0.51	มาก	4.58	0.51	มากที่สุด
2. ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความสามารถ ในการบริหาร	4.67	0.49	มากที่สุด	4.75	0.45	มากที่สุด
3. ผู้บริหารสถานศึกษามีประสบการณ์ ในการบริหาร อย่างน้อย 2 ปี	4.67	0.49	มากที่สุด	4.67	0.49	มากที่สุด
4. ครูและบุคลากรมีความสามารถในการจัด การเรียนการสอน	4.75	0.45	มากที่สุด	4.92	0.29	มากที่สุด
5. ครูและบุคลากรมีประสบการณ์ การสอน อย่างน้อย 1 ปี	4.25	0.45	มาก	4.83	0.39	มากที่สุด
2. ด้านงบประมาณ						
6. ได้รับเงินงบประมาณสนับสนุนอย่างเพียงพอ	4.42	0.51	มาก	4.75	0.45	มากที่สุด
7. ได้รับเงินนอกงบประมาณ สนับสนุน อย่างต่อเนื่อง	4.67	0.49	มากที่สุด	4.83	0.39	มากที่สุด
3. ด้านสถานที่ วัสดุ และสื่อ						
8. มีสถานที่ในการดำเนินงาน	4.67	0.49	มากที่สุด	4.75	0.45	มากที่สุด
9. มีวัสดุ ครุภัณฑ์ที่ใช้ในการ ดำเนินงาน อย่างเหมาะสมและเพียงพอ	4.58	0.51	มากที่สุด	4.83	0.39	มากที่สุด
10. มีสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสม และสอดคล้องกับ ความต้องการจำเป็น พิเศษ	4.42	0.51	มาก	4.58	0.51	มากที่สุด

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบฯ ครั้งที่ 2 จำแนกตามองค์ประกอบที่ 3 ปัจจัยนำเข้า (N = 12) (ต่อ)

ปัจจัยนำเข้า	ระดับความเหมาะสม			ระดับความเป็นไปได้		
	μ	σ	ความหมาย	μ	σ	ความหมาย
4. ด้านการจัดการ						
11. ใช้แผนปฏิบัติการเป็นแผนในการดำเนินการ	4.58	0.51	มากที่สุด	4.83	0.39	มากที่สุด
12. มีการประชุมชี้แจงและมอบหมายหน้าที่ ของแต่ละบุคคล	4.75	0.45	มากที่สุด	4.75	0.62	มากที่สุด
13. มีการประสานผู้เกี่ยวข้อง ทั้งครูผู้ปกครอง และภาคีเครือข่ายเกี่ยวกับการดำเนินการ	4.50	0.52	มาก	4.67	0.49	มากที่สุด
14. มีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และสรุปผลอย่างต่อเนื่องโดย มีการนำข้อเสนอแนะมาใช้ พัฒนาการดำเนินงานต่อไป	4.67	0.49	มากที่สุด	4.50	0.67	มากที่สุด

จากตาราง 15 พบว่า ความเหมาะสมของร่างรูปแบบฯ ครั้งที่ 2 จำแนกตามองค์ประกอบที่ 3 ปัจจัยนำเข้า เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดเกือบทุกข้อ ประกอบด้วย 1) ด้านบุคลากร โดยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ข้อ 4 ครูและบุคลากร มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอน ($\mu=4.75$, $\sigma=0.45$) ข้อ 3 ผู้บริหารสถานศึกษา มีประสบการณ์ในการบริหาร อย่างน้อย 2 ปี ($\mu=4.67$, $\sigma=0.49$) และข้อ 2 ผู้บริหารสถานศึกษา มีความรู้ความสามารถในการบริหาร ($\mu=4.67$, $\sigma=0.49$) ข้อที่มีลำดับน้อยที่สุด คือ ข้อ 5 ครูและบุคลากรมีประสบการณ์การสอนอย่างน้อย 1 ปี ($\mu=4.25$, $\sigma=0.45$) 2) ด้านงบประมาณ โดยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ข้อ 7 ได้รับเงินนอกงบประมาณสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง ($\mu=4.67$, $\sigma=0.49$) ข้อ 6 ได้รับเงินงบประมาณสนับสนุนอย่างเพียงพอ ($\mu=4.42$, $\sigma=0.51$) 3) ด้านสถานที่ วัสดุ และสื่อ โดยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ข้อ 8 มีสถานที่ในการดำเนินงาน ($\mu=4.67$, $\sigma=0.49$) ข้อ 9 มีวัสดุ ครุภัณฑ์ที่ใช้ในการดำเนินงานอย่างเหมาะสมและเพียงพอ ($\mu=4.58$, $\sigma=0.51$) และ ข้อ 10 มีสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษ ($\mu=4.42$, $\sigma=0.51$) และ 4) ด้านการจัดการ โดยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ข้อ 12 มีการประชุมชี้แจงและมอบหมายหน้าที่ของแต่ละบุคคล ($\mu=4.75$, $\sigma=0.45$) ข้อ 14 มีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และสรุปผลอย่างต่อเนื่องโดยมีการนำข้อเสนอแนะ

มาใช้พัฒนาการดำเนินงานต่อไป ($\mu=4.67$, $\sigma=0.49$) และข้อ 11 ใช้แผนปฏิบัติการเป็นแผนในการดำเนินการ ($\mu=4.58$, $\sigma=0.51$) ข้อที่มีลำดับน้อยที่สุด คือ ข้อ 13 มีการประสานผู้เกี่ยวข้อง ทั้งครู ผู้ปกครอง และภาคีเครือข่ายเกี่ยวกับการดำเนินการ ($\mu=4.50$, $\sigma=0.52$) ความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบฯ องค์ประกอบที่ 3 ปัจจัยนำเข้า เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ ประกอบด้วย 1) ด้านบุคลากร โดยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ข้อ 4 ครูและบุคลากรมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอน ($\mu=4.92$, $\sigma=0.29$) ข้อ 5 ครูและบุคลากรมีประสบการณ์การสอนอย่างน้อย 1 ปี ($\mu=4.83$, $\sigma=0.39$) และข้อ 2 ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความสามารถในการบริหาร ($\mu=4.75$, $\sigma=0.45$) ข้อที่มีลำดับน้อยที่สุด คือ ข้อ 1 ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะเป็นผู้นำ ($\mu=4.58$, $\sigma=0.51$) 2) ด้านงบประมาณ โดยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ข้อ 7 ได้รับเงินนอกงบประมาณสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง ($\mu=4.83$, $\sigma=0.39$) ข้อ 6 ได้รับเงินงบประมาณสนับสนุนอย่างเพียงพอ ($\mu=4.75$, $\sigma=0.45$) 3) ด้านสถานที่ วัสดุ และสื่อ โดยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ข้อ 9 มีวัสดุ ครุภัณฑ์ที่ใช้ในการดำเนินงานอย่างเหมาะสมและเพียงพอ ($\mu=4.83$, $\sigma=0.39$) ข้อ 8 มีสถานที่ในการดำเนินงาน ($\mu=4.75$, $\sigma=0.45$) และข้อ 10 มีสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษ ($\mu=4.58$, $\sigma=0.51$) 4) ด้านการจัดการ โดยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ข้อ 11 ใช้แผนปฏิบัติการเป็นแผนในการดำเนินการ ($\mu=4.83$, $\sigma=0.39$) ข้อ 12 มีการประชุมชี้แจงและมอบหมายหน้าที่ของแต่ละบุคคล ($\mu=4.75$, $\sigma=0.62$) และ ข้อ 13 มีการประสานผู้เกี่ยวข้องทั้งครู ผู้ปกครอง และภาคีเครือข่ายเกี่ยวกับการดำเนินการ ($\mu=4.67$, $\sigma=0.49$) ข้อที่มีลำดับน้อยที่สุด คือ ข้อ 14 มีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และสรุปผลอย่างต่อเนื่องโดยมีการนำข้อเสนอแนะมาใช้ในการพัฒนาการดำเนินงานต่อไป ($\mu=4.50$, $\sigma=0.67$)

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบฯ ครั้งที่ 2 จำแนกตามองค์ประกอบที่ 4 กระบวนการ โดยภาพรวม (N = 12)

กระบวนการ	ระดับความเหมาะสม			ระดับความเป็นไปได้		
	μ	σ	ความหมาย	μ	σ	ความหมาย
ขั้นที่ 1 ร่วมวางแผน	4.58	0.19	มากที่สุด	4.73	0.39	มากที่สุด
ขั้นที่ 2 ร่วมดำเนินการ	4.63	0.43	มากที่สุด	4.71	0.45	มากที่สุด
ขั้นที่ 3 ร่วมนิเทศ ติดตาม และประเมินผล	4.71	0.26	มากที่สุด	4.63	0.31	มากที่สุด
ขั้นที่ 4 ร่วมสะท้อนผล	4.67	0.25	มากที่สุด	4.88	0.23	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.65	0.14	มากที่สุด	4.73	0.20	มากที่สุด

จากตาราง 16 พบว่า ความเหมาะสมของร่างรูปแบบฯ ครั้งที่ 2 จำแนกตามองค์ประกอบที่ 4 กระบวนการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.65$, $\sigma=0.14$) เมื่อพิจารณาเป็นรายขั้นตอน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกขั้นตอน โดยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ขั้นที่ 3 ร่วมนิเทศ ติดตาม และประเมินผล ($\mu=4.71$, $\sigma=0.26$) ขั้นที่ 4 ร่วมสะท้อนผล ($\mu=4.67$, $\sigma=0.25$) และ ขั้นที่ 2 ร่วมดำเนินการ ($\mu=4.63$, $\sigma=0.43$) ส่วนขั้นตอนที่มีลำดับน้อยที่สุด คือ ขั้นที่ 1 ร่วมวางแผน ($\mu=4.58$, $\sigma=0.19$) ตามลำดับ ความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบฯ องค์ประกอบที่ 4 กระบวนการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.73$, $\sigma=0.20$) เมื่อพิจารณาเป็นรายขั้นตอน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกขั้นตอน โดยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ขั้นที่ 4 ร่วมสะท้อนผล ($\mu=4.88$, $\sigma=0.23$) ขั้นที่ 1 ร่วมวางแผน ($\mu=4.73$, $\sigma=0.39$) และขั้นที่ 2 ร่วมดำเนินการ ($\mu=4.71$, $\sigma=0.45$) ส่วนขั้นตอน ที่มีลำดับน้อยที่สุด คือ ขั้นที่ 3 ร่วมนิเทศ ติดตาม และประเมินผล ($\mu=4.63$, $\sigma=0.31$) ตามลำดับ

ตาราง 17 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบฯ ครั้งที่ 2 จำแนกตามองค์ประกอบที่ 4 กระบวนการ (N = 12)

กระบวนการ	ระดับความเหมาะสม			ระดับความเป็นไปได้		
	μ	σ	ความหมาย	μ	σ	ความหมาย
ขั้นที่ 1 ร่วมวางแผน						
1. ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากรและ ภาคีเครือข่ายร่วมประชุมปรึกษา หาแนวทางในการดำเนินงานของ หน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี	4.50	0.52	มาก	4.83	0.39	มากที่สุด
2. ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากรและ ภาคีเครือข่ายร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับ เป้าหมายการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ	4.67	0.49	มากที่สุด	4.75	0.45	มากที่สุด
3. ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากรและ ภาคีเครือข่ายร่วมกำหนดวางแผนการจัด การศึกษา	4.42	0.51	มาก	4.58	0.51	มากที่สุด
4. ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากรและ ภาคีเครือข่ายร่วมกำหนดปฏิทิน การดำเนินงานของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี	4.75	0.45	มากที่สุด	4.75	0.87	มากที่สุด

ตาราง 17 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบฯ ครั้งที่ 2 จำแนกตามองค์ประกอบที่ 4 กระบวนการ (N = 12) (ต่อ)

กระบวนการ	ระดับความเหมาะสม			ระดับความเป็นไปได้		
	μ	σ	ความหมาย	μ	σ	ความหมาย
ขั้นที่ 2 ร่วมดำเนินการ						
5. ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากรและ ภาคีเครือข่ายร่วม ดำเนินงานตามปฏิทิน ตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด	4.67	0.49	มากที่สุด	4.58	0.67	มากที่สุด
6. ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากร และ ภาคีเครือข่ายร่วมส่งเสริม สนับสนุนปัจจัย ต่างๆ ในการดำเนินงาน	4.58	0.51	มากที่สุด	4.83	0.39	มากที่สุด
ขั้นที่ 3 ร่วมนิเทศ ติดตาม และประเมินผล						
7. ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากร และ ภาคีเครือข่ายร่วมนิเทศ ตรวจสอบผล ปฏิบัติงานของ หน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี	4.75	0.45	มากที่สุด	4.58	0.67	มากที่สุด
8. ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากร และ ภาคีเครือข่ายร่วมเป็นกรรมการร่วม ประเมินผล สรุปและรายงานผล	4.67	0.49	มากที่สุด	4.67	0.49	มากที่สุด
ขั้นที่ 4 ร่วมสะท้อนผล						
9. ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากร และ ภาคีเครือข่าย ร่วมประชุมเพื่อถอด บทเรียนผลสำเร็จของการดำเนินการ หน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี	4.50	0.52	มาก	4.83	0.39	มากที่สุด
10. ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากร และภาคีเครือข่าย นำผลจาก การถอดบทเรียนไปพัฒนาการ ดำเนินงานของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี	4.83	0.39	มากที่สุด	4.92	0.29	มากที่สุด

จากตาราง 17 พบว่า ความเหมาะสมของร่างรูปแบบฯ ครั้งที่ 2 จำแนกตามองค์ประกอบที่ 4 กระบวนการเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดเกือบทุกข้อ ประกอบด้วย ขั้นที่ 1 ร่วมวางแผนโดยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ข้อ 4 ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากรและภาคีเครือข่ายร่วมกำหนดปฏิทินการดำเนินงานของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ($\mu=4.75$, $\sigma=0.45$) ข้อ 2 ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากร และภาคีเครือข่ายร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับเป้าหมาย การนำนโยบายสู่การปฏิบัติ ($\mu=4.67$, $\sigma=0.49$) และ ข้อ 1 ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากร และภาคีเครือข่ายร่วมประชุมปรึกษาหาแนวทางในการดำเนินงานของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ($\mu=4.50$, $\sigma=0.52$) และข้อที่มีลำดับน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 3 ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากร และภาคีเครือข่ายร่วมกำหนดวางแผนการจัดการศึกษา ($\mu=4.42$, $\sigma=0.51$) ขั้นที่ 2 ร่วมดำเนินการ โดยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ข้อ 5 ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากร และภาคีเครือข่ายร่วมดำเนินงานตามปฏิทิน ตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด ($\mu=4.67$, $\sigma=0.49$) และข้อ 6 ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากร และภาคีเครือข่ายร่วมส่งเสริมสนับสนุนปัจจัยต่างๆ ในการดำเนินงาน ($\mu=4.58$, $\sigma=0.51$) ขั้นที่ 3 ร่วมนิเทศ ติดตาม และประเมินผลโดยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ข้อ 7 ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากร และภาคีเครือข่ายร่วมนิเทศตรวจสอบผลปฏิบัติงานของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ($\mu=4.75$, $\sigma=0.45$) และ ข้อ 8 ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากร และภาคีเครือข่ายร่วมเป็นกรรมการร่วมประเมินผล สรุปและรายงานผล ($\mu=4.67$, $\sigma=0.49$) และขั้นที่ 4 ร่วมสะท้อนผล โดยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ข้อ 10 ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากร และภาคีเครือข่าย นำผลจากการถอดบทเรียนไปพัฒนาการดำเนินงานของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ($\mu=4.83$, $\sigma=0.39$) และข้อ 9 ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากร และภาคีเครือข่าย ร่วมประชุมเพื่อถอดบทเรียนผลสำเร็จของการดำเนินการหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ($\mu=4.50$, $\sigma=0.52$) ความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบฯ องค์ประกอบที่ 4 กระบวนการเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ ประกอบด้วย ขั้นที่ 1 ร่วมวางแผนโดยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ข้อ 1 ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากร และภาคีเครือข่ายร่วมประชุมปรึกษาหาแนวทางในการดำเนินงานของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ($\mu=4.83$, $\sigma=0.39$) ข้อ 2 ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากร และภาคีเครือข่ายร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับเป้าหมาย การนำนโยบายสู่การปฏิบัติ ($\mu=4.75$, $\sigma=0.45$) และข้อ 4 ผู้บริหารสถานศึกษา ครูบุคลากร และภาคีเครือข่ายร่วมกำหนดปฏิทินการดำเนินงานของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ($\mu=4.75$, $\sigma=0.87$) และข้อที่มี

ลำดับน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 3 ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากร และภาคีเครือข่ายร่วมกำหนดวางแผนการจัดการศึกษา ($\mu=4.58$, $\sigma=0.51$) ขั้นที่ 2 ร่วมดำเนินการ โดยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ข้อ 6 ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากร และภาคีเครือข่ายร่วมส่งเสริมสนับสนุนปัจจัยต่าง ๆ ในการดำเนินงาน ($\mu=4.83$, $\sigma=0.39$) และข้อ 5 ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากร และภาคีเครือข่ายร่วมดำเนินงานตามปฏิทิน ตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด ($\mu=4.58$, $\sigma=0.67$) ขั้นที่ 3 ร่วมนิเทศ ติดตาม และประเมินผล โดยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ข้อ 8 ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากร และภาคีเครือข่ายร่วมเป็นกรรมการร่วมประเมินผล สรุปและรายงานผล ($\mu=4.67$, $\sigma=0.49$) และข้อ 7 ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากร และภาคีเครือข่ายร่วมนิเทศตรวจสอบผลปฏิบัติงานของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ($\mu=4.58$, $\sigma=0.67$) และขั้นที่ 4 ร่วมสะท้อนผล โดยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ข้อ 10 ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากร และภาคีเครือข่าย นำผลจากการถอดบทเรียนไปพัฒนาการดำเนินงานของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ($\mu=4.92$, $\sigma=0.29$) และข้อ 9 ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากร และภาคีเครือข่าย ร่วมประชุมเพื่อถอดบทเรียนผลสำเร็จของการดำเนินการหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ($\mu=4.83$, $\sigma=0.39$)

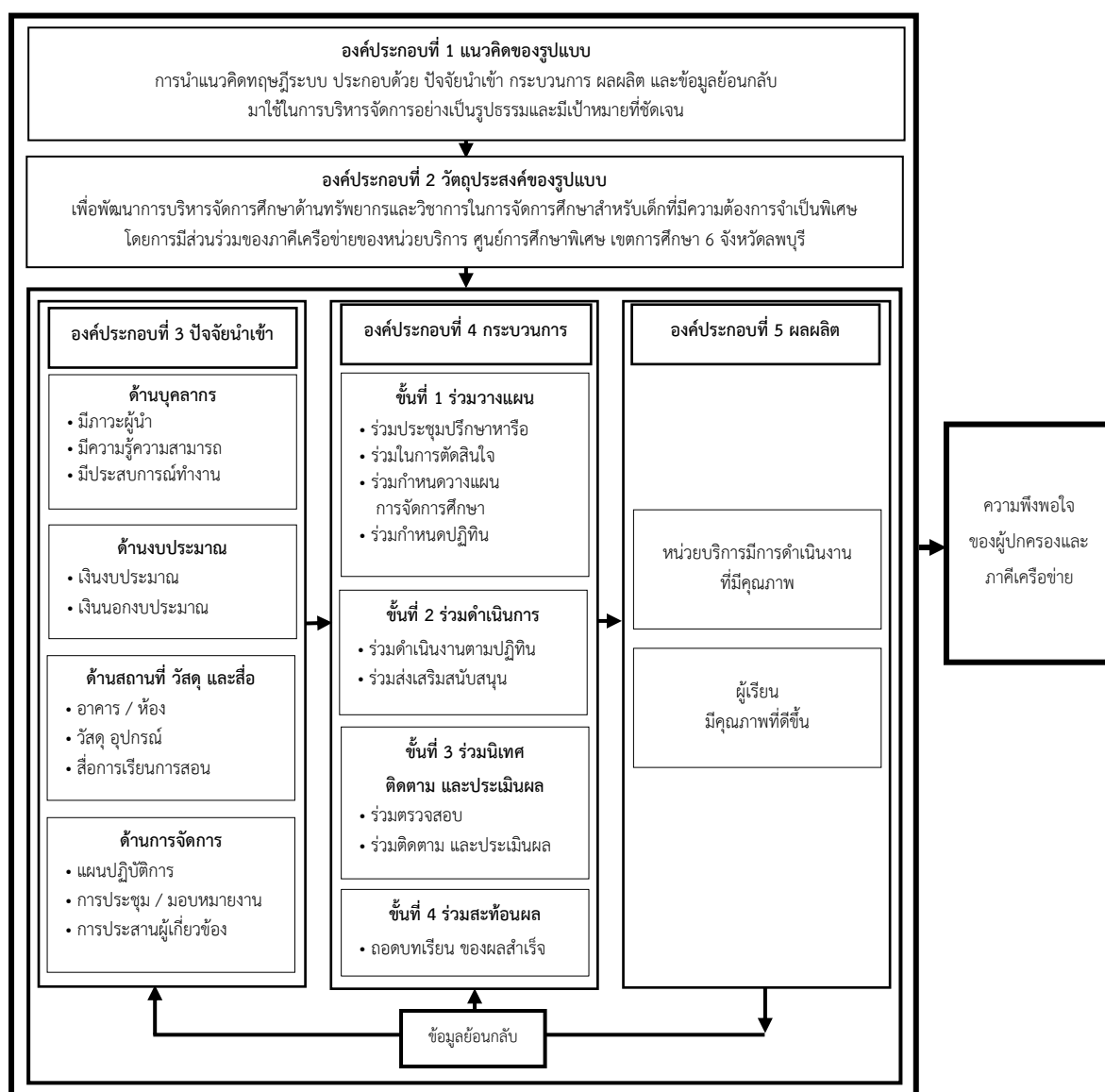
ตาราง 18 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบฯ ครั้งที่ 2 จำแนกตามองค์ประกอบที่ 5 ผลผลิต (N = 12)

ผลผลิต	ระดับความเหมาะสม			ระดับความเป็นไปได้		
	μ	σ	ความหมาย	μ	σ	ความหมาย
1. หน่วยบริการมีการดำเนินงานที่มีคุณภาพ	4.67	0.49	มากที่สุด	4.67	0.65	มากที่สุด
2. ผู้เรียนมีคุณภาพที่ดีขึ้น	4.58	0.51	มากที่สุด	4.58	0.67	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.63	0.23	มากที่สุด	4.63	0.38	มากที่สุด

จากตาราง 18 พบว่า ความเหมาะสมของร่างรูปแบบฯ ครั้งที่ 2 จำแนกตามองค์ประกอบที่ 5 ผลผลิต อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.63$, $\sigma=0.23$) โดยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ข้อ 1 หน่วยบริการมีการดำเนินงานที่มีคุณภาพ ($\mu=4.67$, $\sigma=0.49$) และข้อ 2 ผู้เรียนมีคุณภาพที่ดีขึ้น ($\mu=4.58$, $\sigma=0.51$) ตามลำดับ ความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบฯ องค์ประกอบที่ 5 ผลผลิต อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.63$, $\sigma=0.38$) โดยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ข้อ 1 หน่วยบริการ

มีการดำเนินงานที่มีคุณภาพ ($\mu=4.67$, $\sigma=0.65$) และข้อ 2 ผู้เรียนมีคุณภาพที่ดีขึ้น ($\mu=4.58$, $\sigma=0.67$) ตามลำดับ

จากการตรวจสอบร่างรูปแบบฯ ครั้งที่ 2 พบว่า รูปแบบฯ มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ทุกองค์ประกอบทั้งภาพรวมและองค์ประกอบย่อย สามารถนำไปทดลองใช้ได้ แสดงดังภาพ 4

ภาพ 4 รูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี

**ผลการทดลองใช้และประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษา
สำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายของหน่วยบริการ
ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี**

ผลการทดลองใช้และประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ของครู และตัวแทนภาคีเครือข่าย

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ผลการทดลองใช้และประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ของครู และตัวแทนภาคีเครือข่าย แสดงดังตาราง 19 – 23 มีผลปรากฏดังนี้

ตาราง 19 จำนวนและร้อยละข้อมูลส่วนตัวของครูและตัวแทนภาคีเครือข่าย ผู้ตอบแบบประเมิน
ประสิทธิภาพในการนำรูปแบบฯ ไปใช้

ข้อมูลส่วนตัว	ครู		ตัวแทนภาคีเครือข่าย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ				
ชาย	8	36.36	14	58.33
หญิง	14	63.64	10	41.67
รวม	22	100.00	24	100.00
2. อายุ				
ต่ำกว่า 30 ปี	5	22.73	5	20.83
30 - 40 ปี	9	40.90	12	50.00
41 – 50 ปี	5	22.73	5	20.83
มากกว่า 50 ปี	3	13.64	2	8.34
รวม	22	100.00	24	100.00
3. ระดับการศึกษา				
ต่ำกว่าปริญญาตรี	-	-	5	20.83
ปริญญาตรี	17	77.27	16	66.67
สูงกว่าปริญญาตรี	5	22.73	3	12.50
รวม	22	100.00	24	100.00

จากตาราง 19 พบว่า จำนวนและร้อยละข้อมูลส่วนตัวของครูและตัวแทนภาคีเครือข่าย ผู้ตอบแบบประเมินประสิทธิผลในการนำรูปแบบฯ ไปใช้ พบว่า ครู ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 63.64 มีอายุ 30 – 40 ปี จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 40.90 และมีระดับการศึกษา ปริญญาตรี จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 77.27 และตัวแทนภาคีเครือข่าย ส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 58.33 มีอายุ 30 – 40 ปี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 และมีระดับการศึกษา ปริญญาตรี จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67

ตาราง 20 ร้อยละของประสิทธิผลในการนำรูปแบบฯ ไปใช้ ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตาม ตัวบ่งชี้ประสิทธิผล ในด้านผลการดำเนินงานของหน่วยบริการ โดยภาพรวม (N = 22)

ตัวบ่งชี้ประสิทธิผล	ประสิทธิผลในการนำรูปแบบฯ ไปใช้	
	ร้อยละ	ความหมาย
1. หน่วยบริการเกิดความร่วมมือและมีส่วนร่วมในการดำเนินงานจากภาคีเครือข่าย	94.55	มากที่สุด
2. หน่วยบริการเป็นหน่วยบริการต้นแบบในการศึกษาดูงาน	91.82	มากที่สุด
3. หน่วยบริการเป็นหน่วยงานหลักในการให้บริการ ทางวิชาการ การศึกษาพิเศษประจำอำเภอ	92.73	มากที่สุด
4. ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมประชุมในการดำเนินงานของหน่วยบริการเพิ่มมากขึ้น	95.45	มากที่สุด
5. ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการสนับสนุนทรัพยากร การดำเนินงานของหน่วยบริการเพิ่มมากขึ้น	98.18	มากที่สุด
ร้อยละเฉลี่ย	94.55	มากที่สุด

จากตาราง 20 พบว่า ประสิทธิผลในการนำรูปแบบฯ ไปใช้ จำแนกตามตัวบ่งชี้ประสิทธิผล ในด้านผลการดำเนินงานของหน่วยบริการ ของครู โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 94.55 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ข้อ 5 ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการสนับสนุนทรัพยากร การดำเนินงานของหน่วยบริการเพิ่มมากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 98.18 ข้อ 4 ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมประชุมในการดำเนินงานของหน่วยบริการเพิ่มมากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 95.45 และ ข้อ 1 หน่วยบริการเกิดความร่วมมือและมีส่วนร่วมในการดำเนินงานจากภาคีเครือข่าย คิดเป็นร้อยละ 94.55 ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีลำดับน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อ 2 หน่วยบริการเป็นหน่วยบริการต้นแบบในการศึกษาดูงาน คิดเป็นร้อยละ 91.82

ตาราง 21 ร้อยละของประสิทธิผลในการนำรูปแบบฯ ไปใช้ ตามความคิดเห็นของตัวแทนภาคีเครือข่าย จำแนกตามตัวบ่งชี้ประสิทธิผล ในด้านผลการดำเนินงานของหน่วยบริการ โดยภาพรวม (N = 24)

ตัวบ่งชี้ประสิทธิผล	ประสิทธิผลในการนำรูปแบบฯ ไปใช้	
	ร้อยละ	ความหมาย
1. หน่วยบริการเกิดความร่วมมือและมีส่วนร่วมในการดำเนินงานจากภาคีเครือข่าย	95.00	มากที่สุด
2. หน่วยบริการเป็นหน่วยบริการต้นแบบในการศึกษาดูงาน	97.50	มากที่สุด
3. หน่วยบริการเป็นหน่วยงานหลักในการให้บริการ ทางวิชาการ การศึกษาพิเศษประจำอำเภอ	96.67	มากที่สุด
4. ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมประชุมในการดำเนินงานของหน่วยบริการเพิ่มมากขึ้น	95.83	มากที่สุด
5. ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการสนับสนุนทรัพยากรการดำเนินงานของหน่วยบริการเพิ่มมากขึ้น	98.33	มากที่สุด
ร้อยละเฉลี่ย	96.83	มากที่สุด

จากตาราง 21 พบว่า ประสิทธิผลในการนำรูปแบบฯ ไปใช้ จำแนกตามตัวบ่งชี้ประสิทธิผล ในด้านผลการดำเนินงานของหน่วยบริการ ของตัวแทนภาคีเครือข่าย โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 96.83 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ข้อ 5 ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการสนับสนุนทรัพยากรการดำเนินงานของหน่วยบริการเพิ่มมากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 98.33 ข้อ 2 หน่วยบริการเป็นหน่วยบริการต้นแบบในการศึกษาดูงาน คิดเป็นร้อยละ 97.50 และ ข้อ 3 หน่วยบริการเป็นหน่วยงานหลักในการให้บริการทางวิชาการ การศึกษาพิเศษประจำอำเภอ คิดเป็นร้อยละ 96.67 ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีลำดับน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อ 1 หน่วยบริการ เกิดความร่วมมือและมีส่วนร่วมในการดำเนินงานจากภาคีเครือข่าย คิดเป็นร้อยละ 95.00

สรุปได้ว่า ประสิทธิผลในการนำรูปแบบฯ ไปใช้ จำแนกตามตัวบ่งชี้ประสิทธิผล ในการดำเนินงานของหน่วยบริการ ของครูและตัวแทนภาคีเครือข่าย มีความความคิดเห็นสอดคล้องกันอยู่ในระดับมากที่สุด

ตาราง 22 ร้อยละของประสิทธิผลในการนำรูปแบบฯ ไปใช้ ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามตัวบ่งชี้ประสิทธิผล ในด้านคุณภาพของผู้เรียน โดยภาพรวม (N = 22)

ตัวบ่งชี้ประสิทธิผล	ประสิทธิผลในการนำรูปแบบฯ ไปใช้	
	ร้อยละ	ความหมาย
1. ผู้เรียนมีผลการพัฒนาการที่ดีขึ้นตามจุดประสงค์ ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล/แผนการให้บริการ ช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว	100	มากที่สุด
2. ผู้เรียนมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	97.27	มากที่สุด
3. ผู้เรียนมารับบริการในรูปแบบหน่วยบริการเพิ่มขึ้น	96.36	มากที่สุด
ร้อยละเฉลี่ย	97.88	มากที่สุด

จากตาราง 22 พบว่า ประสิทธิผลในการนำรูปแบบฯ ไปใช้ จำแนกตามตัวบ่งชี้ประสิทธิผลในด้านคุณภาพของผู้เรียน ของครู โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 97.88 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ข้อ 1 ผู้เรียนมีผลการพัฒนาการที่ดีขึ้นตามจุดประสงค์ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลและแผนการให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 100 ข้อ 2 ผู้เรียนมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ คิดเป็นร้อยละ 97.27 และข้อ 3 ผู้เรียนมารับบริการในรูปแบบหน่วยบริการเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 96.36 ตามลำดับ

ตาราง 23 ร้อยละของประสิทธิผลในการนำรูปแบบฯ ไปใช้ ตามความคิดเห็นของตัวแทนภาคีเครือข่าย จำแนกตามตัวบ่งชี้ประสิทธิผล ในด้านคุณภาพของผู้เรียน โดยภาพรวม (N = 24)

ตัวบ่งชี้ประสิทธิผล	ประสิทธิผลในการนำรูปแบบฯ ไปใช้	
	ร้อยละ	ความหมาย
1. ผู้เรียนมีผลการพัฒนาการที่ดีขึ้นตามจุดประสงค์ ในแผนการจัดการศึกษา เฉพาะบุคคล/แผนการให้บริการ ช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว	100	มากที่สุด
2. ผู้เรียนมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	97.50	มากที่สุด
3. ผู้เรียนมารับบริการในรูปแบบหน่วยบริการเพิ่มขึ้น	95.83	มากที่สุด
ร้อยละเฉลี่ย	97.78	มากที่สุด

จากตาราง 23 พบว่า ประสิทธิภาพในการนำรูปแบบฯ ไปใช้ จำแนกตามตัวบ่งชี้ประสิทธิผล ในด้านคุณภาพของผู้เรียน ของตัวแทนภาคีเครือข่าย โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 97.78 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อของตัวแทนภาคีเครือข่าย โดยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ข้อ 1 ผู้เรียนมีผลการพัฒนาการที่ดีขึ้นตามจุดประสงค์ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลและแผนการให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 100 ข้อ 2 ผู้เรียนมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ คิดเป็นร้อยละ 97.50 และข้อ 3 ผู้เรียนมารับบริการในรูปแบบหน่วยบริการเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 95.83 ตามลำดับ

สรุปได้ว่า ประสิทธิภาพในการนำรูปแบบฯ ไปใช้ จำแนกตามตัวบ่งชี้ประสิทธิผล ในด้านคุณภาพของผู้เรียน ของครูและตัวแทนภาคีเครือข่าย มีความความคิดเห็นสอดคล้องกัน อยู่ในระดับมากที่สุด

ผลการศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี

ผลการศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษา สำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ของตัวแทนภาคีเครือข่ายและผู้ปกครอง

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ผลการศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ของตัวแทนภาคีเครือข่ายและผู้ปกครอง แสดงดังตาราง 24 – 26 มีผลปรากฏดังนี้

ตาราง 24 จำนวนและร้อยละข้อมูลส่วนตัวของตัวแทนภาคีเครือข่ายและผู้ปกครองผู้ตอบแบบสอบถามความพึงพอใจ

ข้อมูลส่วนตัว	ตัวแทนภาคีเครือข่าย		ผู้ปกครอง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ				
ชาย	15	62.50	55	39.57
หญิง	9	37.50	84	60.43
รวม	24	100.00	139	100.00

ตาราง 24 จำนวนและร้อยละข้อมูลส่วนตัวของตัวแทนภาคีเครือข่ายและผู้ปกครองผู้ตอบแบบสอบถามความพึงพอใจ (ต่อ)

ข้อมูลส่วนตัว	ตัวแทนภาคีเครือข่าย		ผู้ปกครอง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
2. อายุ				
ต่ำกว่า 30 ปี	3	12.50	17	12.23
30 - 40 ปี	4	16.67	81	58.27
41 - 50 ปี	10	41.67	29	20.86
มากกว่า 50 ปี	7	29.16	12	8.63
รวม	24	100.00	139	100.00
3. ระดับการศึกษา				
ต่ำกว่าปริญญาตรี	6	25.00	-	-
ปริญญาตรี	15	62.50	89	64.03
สูงกว่าปริญญาตรี	3	12.50	50	35.97
รวม	24	100.00	139	100.00

จากตาราง 24 จำนวนและร้อยละข้อมูลส่วนตัวของตัวแทนภาคีเครือข่ายและผู้ปกครองผู้ตอบแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบฯ พบว่า ตัวแทนภาคีเครือข่าย ส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 62.50 มีอายุ 41 – 50 ปี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 41.67 และมีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 62.50 และผู้ปกครอง ส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 60.43 อายุ 30 - 40 ปี จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 58.27 และระดับการศึกษาด้านปริญญาตรี จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 64.03

ตาราง 25 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบฯ ของตัวแทนภาคีเครือข่าย (N = 24)

รายการความพึงพอใจต่อรูปแบบฯ	ระดับความพึงพอใจ		
	μ	σ	ความหมาย
1. หน่วยบริการได้รับการสนับสนุนจากภาคีเครือข่าย ในการดำเนินงาน	4.71	0.46	มากที่สุด
2. หน่วยบริการได้รับการยอมรับจากชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	4.79	0.41	มากที่สุด
3. หน่วยบริการมีการจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกได้อย่างเหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้	4.83	0.38	มากที่สุด

ตาราง 25 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบฯ ของตัวแทนภาคีเครือข่าย (N = 24) (ต่อ)

รายการความพึงพอใจต่อรูปแบบฯ	ระดับความพึงพอใจ		
	μ	σ	ความหมาย
4. หน่วยบริการมีความปลอดภัยต่อการรับบริการ	4.50	0.51	มากที่สุด
5. หน่วยบริการมีสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกที่มีความเพียงพอต่อการจัดการเรียนรู้	4.71	0.46	มากที่สุด
6. หน่วยบริการมีสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกมีความสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของนักเรียน	4.67	0.48	มากที่สุด
7. ครู และบุคลากรในหน่วยบริการมีเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน	4.75	0.44	มากที่สุด
8. ครู และบุคลากรในหน่วยบริการมีทักษะ ความรู้ในการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน	4.92	0.28	มากที่สุด
9. ครู และบุคลากรในหน่วยบริการมีกระบวนการจัดการเรียนรู้ แก่ผู้เรียน อย่างเป็นระบบ	4.58	0.50	มากที่สุด
10. ผู้เรียนมีพัฒนาการที่ดีขึ้นจากการรับบริการในรูปแบบ ของหน่วยบริการ	4.75	0.44	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.72	0.16	มากที่สุด

จากตาราง 25 พบว่า ความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบฯ ของตัวแทนภาคีเครือข่าย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.72$, $\sigma=0.16$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ข้อ 8 ครู และบุคลากรในหน่วยบริการมีทักษะความรู้ในการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน ($\mu=4.92$, $\sigma=0.28$) ข้อ 3 หน่วยบริการมีการจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกได้อย่างเหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้ ($\mu=4.83$, $\sigma=0.38$) และข้อ 2 หน่วยบริการได้รับการยอมรับจากชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ($\mu=4.79$, $\sigma=0.41$) ส่วนข้อที่มีลำดับน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อ 4 หน่วยบริการมีความปลอดภัยต่อการรับบริการ ($\mu=4.50$, $\sigma=0.51$) ตามลำดับ

ตาราง 26 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบฯ ของผู้ปกครอง
(n = 139)

รายการความพึงพอใจต่อรูปแบบฯ	ระดับความพึงพอใจ		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. หน่วยบริการได้รับการสนับสนุนจากภาคีเครือข่าย ในการดำเนินงาน	4.67	0.47	มากที่สุด
2. หน่วยบริการได้รับการยอมรับจากชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	4.62	0.49	มากที่สุด
3. หน่วยบริการมีการจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก ได้อย่างเหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้	4.72	0.45	มากที่สุด
4. หน่วยบริการมีความปลอดภัยต่อการรับบริการ	4.86	0.34	มากที่สุด
5. หน่วยบริการมีสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกที่มีความเพียงพอต่อการจัดการเรียนรู้	4.82	0.39	มากที่สุด
6. หน่วยบริการมีสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกมีความสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของนักเรียน	4.58	0.50	มากที่สุด
7. ครู และบุคลากรในหน่วยบริการมีเจตคติที่ดีต่อ การจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน	4.60	0.49	มากที่สุด
8. ครู และบุคลากรในหน่วยบริการมีทักษะ ความรู้ในการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน	4.71	0.46	มากที่สุด
9. ครู และบุคลากรในหน่วยบริการมีกระบวนการจัดการเรียนรู้ แก่ผู้เรียน อย่างเป็นระบบ	4.80	0.40	มากที่สุด
10. ผู้เรียนมีพัฒนาการที่ดีขึ้นจากการรับบริการในรูปแบบ ของหน่วยบริการ	4.76	0.43	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.71	0.20	มากที่สุด

จากตาราง 26 พบว่า ความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบฯ ของผู้ปกครอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = 0.20) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ข้อ 4 หน่วยบริการมีความปลอดภัยต่อการรับบริการ ($\bar{X} = 4.86$, S.D. = 0.34) ข้อ 5 หน่วยบริการมีสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกที่มีความเพียงพอต่อการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.82$, S.D. = 0.39) และข้อ 9 ครู และบุคลากรในหน่วยบริการมีกระบวนการจัดการเรียนรู้แก่ผู้เรียนอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.40) ส่วนข้อที่มีลำดับน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อ 6 หน่วยบริการมีสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกมีความสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของนักเรียน ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.50) ตามลำดับ

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบฯ ของตัวแทนภาคีเครือข่ายและผู้ปกครอง มีความคิดเห็นสอดคล้องกันอยู่ในระดับมากที่สุด

ผลการประเมินความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ไปใช้ในสถานศึกษาอื่น

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ไปใช้ในสถานศึกษาอื่น ของผู้อำนวยการศูนย์ฯ และครูประจำหน่วยบริการ

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ไปใช้ในสถานศึกษาอื่น ของผู้อำนวยการศูนย์ฯ และครูประจำหน่วยบริการ แสดงดังตาราง 27 – 31 มีผลปรากฏดังนี้

ตาราง 27 จำนวนและร้อยละข้อมูลส่วนตัวของผู้อำนวยการศูนย์ฯ และครูประจำหน่วยบริการ ผู้ตอบแบบประเมินความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบฯและคู่มือการใช้รูปแบบฯไปใช้ในสถานศึกษาอื่น

ข้อมูลส่วนตัว	ผู้อำนวยการศูนย์ฯ		ครูประจำหน่วยบริการ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ				
ชาย	8	66.67	14	38.89
หญิง	4	33.33	22	61.11
รวม	12	100.00	36	100.00
2. อายุ				
ต่ำกว่า 30 ปี	-	-	-	-
30 - 40 ปี	-	-	28	77.78
41 – 50 ปี	4	33.33	8	22.22
มากกว่า 50 ปี	8	66.67	-	-
รวม	12	100.00	36	100.00

ตาราง 27 จำนวนและร้อยละข้อมูลส่วนตัวของผู้อำนวยการศูนย์ฯ และครูประจำหน่วยบริการ ผู้ตอบแบบประเมินความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบฯ และคู่มือการใช้รูปแบบฯ ไปใช้ในสถานศึกษาอื่น (ต่อ)

ข้อมูลส่วนตัว	ผู้อำนวยการศูนย์ฯ		ครูประจำหน่วยบริการ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
3. ระดับการศึกษา				
ต่ำกว่าปริญญาตรี	-	-	-	-
ปริญญาตรี	-	-	30	83.33
สูงกว่าปริญญาตรี	12	100.00	6	16.67
รวม	12	100.00	36	100.00

จากตาราง 27 จำนวนและร้อยละข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบประเมินความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบฯ และคู่มือการใช้รูปแบบฯ ไปใช้ในสถานศึกษาอื่น พบว่า ผู้อำนวยการศูนย์ฯ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 มีอายุมากกว่า 50 ปี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 และมีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 100 และครูประจำหน่วยบริการ ส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง จำนวน 22 คนคิดเป็นร้อยละ 61.11 มีอายุ 30 - 40 ปี จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 77.78 และมีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33

ตาราง 28 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบฯ ไปใช้ใน สถานศึกษาอื่นของผู้อำนวยการศูนย์ฯ (N = 12)

รายการประเมิน	ระดับความเป็นไปได้		
	μ	σ	ความหมาย
1. การนำรูปแบบฯ ในภาพรวม ซึ่งมี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ แนวคิดของรูปแบบ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต ไปใช้	4.67	0.49	มากที่สุด
2. การนำองค์ประกอบที่ 1 แนวคิดของรูปแบบ โดยใช้แนวคิดทฤษฎีระบบ ประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต และข้อมูลย้อนกลับ มาใช้ในการบริหารจัดการ ไปใช้	4.75	0.45	มากที่สุด
3. การนำองค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบเพื่อพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาด้านทรัพยากรและวิชาการในการส่งเสริม โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ของหน่วยบริการไปใช้	4.50	0.52	มากที่สุด
4. การนำองค์ประกอบที่ 3 ปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านสถานที่ วัสดุ และสื่อ และด้านการจัดการไปใช้	4.58	0.67	มากที่สุด

ตาราง 28 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบฯ ไปใช้ใน สถานศึกษาอื่น
ของผู้อำนวยการศูนย์ฯ (N = 12) (ต่อ)

รายการประเมิน	ระดับความเป็นไปได้		
	μ	σ	ความหมาย
5. การนำองค์ประกอบที่ 3 ปัจจัยนำเข้า ด้านบุคลากร มีผู้บริหาร ครูและบุคลากร ที่มีภาวะผู้นำ มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน และมีประสบการณ์ในการทำงาน	4.67	0.65	มากที่สุด
6. การนำองค์ประกอบที่ 3 ปัจจัยนำเข้า ด้านงบประมาณ ประกอบด้วย เงินงบประมาณการดำเนินงานอย่างเพียงพอและเงินนอกงบประมาณ สนับสนุนอย่างต่อเนื่อง	4.67	0.49	มากที่สุด
7. การนำองค์ประกอบที่ 3 ปัจจัยนำเข้า ด้านสถานที่ วัสดุ และสื่อ ประกอบด้วย อาคาร ห้องเรียน วัสดุ อุปกรณ์ และสื่อ ที่มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอน	4.92	0.29	มากที่สุด
8. การนำองค์ประกอบที่ 3 ปัจจัยนำเข้า ด้านการจัดการประกอบด้วย แผนปฏิบัติการ มีการประชุมชี้แจง มอบหมายงาน และมีการประสานผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินงาน	4.58	0.51	มากที่สุด
9. การนำองค์ประกอบที่ 4 กระบวนการ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมนิเทศ ติดตาม และประเมินผล และร่วมสะท้อนผล ไปใช้	4.67	0.49	มากที่สุด
10. การนำองค์ประกอบที่ 4 ขั้นตอนร่วมวางแผน โดยมีผู้บริหารสถานศึกษา ครู และภาคีเครือข่าย ร่วมประชุมปรึกษาหารือ ร่วมในการตัดสินใจ ร่วมกำหนดวางแผน และร่วมกำหนดปฏิทิน ไปใช้	4.58	0.67	มากที่สุด
11. การนำองค์ประกอบที่ 4 ขั้นตอนร่วมดำเนินการ โดยมีผู้บริหารสถานศึกษา ครู และภาคีเครือข่าย ร่วมดำเนินงานตามปฏิทิน และร่วมส่งเสริมสนับสนุน ปัจจัยต่างๆ ในการดำเนินงาน ไปใช้	4.83	0.39	มากที่สุด
12. การนำองค์ประกอบที่ 4 ขั้นตอน ร่วมนิเทศ ติดตาม และประเมินผล โดยมีผู้บริหารสถานศึกษา ครู และภาคีเครือข่าย ร่วมนิเทศ ตรวจสอบผลปฏิบัติงาน และร่วมประเมินผล สรุป รวมถึงรายงานผลปฏิบัติงานไปใช้	4.50	0.67	มากที่สุด
13. การนำองค์ประกอบที่ 4 ขั้นตอนร่วมสะท้อนผล โดยมีผู้บริหารสถานศึกษา ครู และภาคีเครือข่าย ร่วมถอดบทเรียนผลสำเร็จของการดำเนินการ ไปใช้	4.50	0.52	มากที่สุด
14. ผลขององค์ประกอบที่ 5 ผลผลิต ประกอบด้วย หน่วยบริการมี การดำเนินงานที่มีคุณภาพ และผู้เรียนมีคุณภาพที่ดีขึ้น	4.67	0.49	มากที่สุด
15. ภาพรวมของรูปแบบฯ ที่พัฒนาขึ้น	4.58	0.51	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.64	0.22	มากที่สุด

จากตาราง 28 พบว่า ความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบฯ ไปใช้ในสถานศึกษาอื่นของผู้อำนวยการศูนย์ฯ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.64$, $\sigma=0.22$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ข้อ 7 การนำองค์ประกอบที่ 3 ปัจจัยนำเข้า ด้านสถานที่ วัสดุ และสื่อ ประกอบด้วย อาคาร ห้องเรียน วัสดุ อุปกรณ์ และสื่อ ที่มีความเหมาะสม และสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอน ($\mu=4.92$, $\sigma=0.29$) ข้อ 11 การนำองค์ประกอบที่ 4 ขั้นตอนร่วมดำเนินการ โดยมีผู้บริหารสถานศึกษา ครู และภาคีเครือข่าย ร่วมดำเนินงานตามปฏิทิน และร่วมส่งเสริมสนับสนุนปัจจัยต่าง ๆ ในการดำเนินงาน ไปใช้ ($\mu=4.83$, $\sigma=0.39$) และข้อ 2 การนำองค์ประกอบที่ 1 แนวคิดของรูปแบบ โดยใช้แนวคิดทฤษฎีระบบ ประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต และข้อมูลย้อนกลับมาใช้ในการบริหารจัดการ ไปใช้ ($\mu=4.75$, $\sigma=0.45$) ส่วนข้อที่มีลำดับน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อ 12 การนำองค์ประกอบที่ 4 ขั้นตอนร่วมนิเทศ ติดตาม และประเมินผลโดยมีผู้บริหารสถานศึกษา ครู และภาคีเครือข่าย ร่วมนิเทศ ตรวจสอบผลปฏิบัติงาน และร่วมประเมินผล สรุป รวมถึงรายงานผลปฏิบัติงานไปใช้ ($\mu=4.50$, $\sigma=0.67$) ตามลำดับ

ตาราง 29 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเป็นไปได้ในการนำคู่มือการใช้รูปแบบฯ ไปใช้ในสถานศึกษาอื่น ของผู้อำนวยการศูนย์ฯ (N = 12)

รายการประเมิน	ระดับความเป็นไปได้ในการนำไปใช้		
	μ	σ	ความหมาย
1. คู่มือการใช้รูปแบบฯ สามารถเป็นแนวทางในการดำเนินงานได้	4.67	0.49	มากที่สุด
2. เนื้อหาในคู่มือการใช้รูปแบบฯ มีความชัดเจนและเข้าใจง่าย	4.83	0.39	มากที่สุด
3. เนื้อหาในคู่มือการใช้รูปแบบฯ มีการใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย	4.58	0.51	มากที่สุด
4. การจัดเนื้อหาในคู่มือการใช้รูปแบบฯ เป็นลำดับขั้นตอน สอดคล้อง และเชื่อมโยงกันดี	4.75	0.45	มากที่สุด
5. เนื้อหาในคู่มือการใช้รูปแบบฯ ช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษา และครูเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบฯ	4.92	0.29	มากที่สุด
6. แนวทางการดำเนินงานแต่ละขั้นตอนของคู่มือการใช้รูปแบบฯ มีความเหมาะสมตามขั้นตอนกระบวนการ	4.67	0.65	มากที่สุด
7. เนื้อหาในคู่มือการใช้รูปแบบฯ มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์	4.50	0.52	มากที่สุด
8. เนื้อหาในคู่มือการใช้รูปแบบฯ การใช้รูปแบบฯ สามารถนำไปปฏิบัติได้	4.58	0.67	มากที่สุด
9. คู่มือการใช้รูปแบบฯ เป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการของหน่วยบริการ	4.67	0.49	มากที่สุด
10. ภาพรวมของคู่มือการใช้รูปแบบฯ ที่พัฒนาขึ้น	4.67	0.49	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.68	0.33	มากที่สุด

จากตาราง 29 พบว่า ความเป็นไปได้ในการนำคู่มือการใช้รูปแบบฯ ไปใช้ในสถานศึกษาอื่นของผู้อำนวยการศูนย์ฯ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.68$, $\sigma=0.33$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ข้อ 5 เนื้อหาในคู่มือการใช้รูปแบบฯ ช่วยให้ผู้บริหารและครูเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบฯ ($\mu=4.92$, $\sigma=0.29$) ข้อ 2 เนื้อหาในคู่มือการใช้รูปแบบฯ มีความชัดเจนและเข้าใจง่าย ($\mu=4.83$, $\sigma=0.39$) และข้อ 4 การจัดเนื้อหาในคู่มือการใช้รูปแบบฯ เป็นลำดับขั้นตอน สอดคล้อง และเชื่อมโยงกันดี ($\mu=4.75$, $\sigma=0.45$) ส่วนข้อที่มีลำดับน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อ 7 เนื้อหาในคู่มือฯ มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ($\mu=4.50$, $\sigma=0.52$) ตามลำดับ

สรุปความคิดเห็นของผู้อำนวยการศูนย์ฯ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบฯ ไปใช้ในสถานศึกษาอื่น อยู่ในระดับมากที่สุด

ตาราง 30 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบฯ ไปใช้ในสถานศึกษาอื่น ของครูประจำหน่วยบริการ (N =36)

รายการประเมิน	ระดับความเป็นไปได้		
	μ	σ	ความหมาย
1. การนำรูปแบบฯ ในภาพรวม ซึ่งมี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ แนวคิดของรูปแบบ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต ไปใช้	4.92	0.28	มากที่สุด
2. การนำองค์ประกอบที่ 1 แนวคิดของรูปแบบ โดยใช้แนวคิดทฤษฎีระบบ ประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต และข้อมูลย้อนกลับ มาใช้ในการบริหารจัดการ ไปใช้	4.86	0.35	มากที่สุด
3. การนำองค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบเพื่อพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาด้านทรัพยากรและวิชาการในการส่งเสริม โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ของหน่วยบริการไปใช้	4.83	0.38	มากที่สุด
4. การนำองค์ประกอบที่ 3 ปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านสถานที่ วัสดุ และสื่อ และด้านการจัดการไปใช้	4.69	0.52	มากที่สุด
5. การนำองค์ประกอบที่ 3 ปัจจัยนำเข้า ด้านบุคลากรมีผู้บริหาร ครูและบุคลากร ที่มีภาวะผู้นำ มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน และมีประสบการณ์ในการทำงาน	4.78	0.48	มากที่สุด

ตาราง 30 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบฯ ไปใช้ในสถานศึกษา
อื่น ของครูประจำหน่วยบริการ (N =36) (ต่อ)

รายการประเมิน	ระดับความเป็นไปได้		
	μ	σ	ความหมาย
6. การนำองค์ประกอบที่ 3 ปัจจัยนำเข้า ด้านงบประมาณ ประกอบด้วย เงินงบประมาณการดำเนินงานอย่างเพียงพอและเงินนอกงบประมาณ สนับสนุนอย่างต่อเนื่อง	4.89	0.32	มากที่สุด
7. การนำองค์ประกอบที่ 3 ปัจจัยนำเข้า ด้านสถานที่ วัสดุ และ สื่อ ประกอบด้วย อาคาร ห้องเรียน วัสดุ อุปกรณ์ และ สื่อที่มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอน	4.75	0.44	มากที่สุด
8. การนำองค์ประกอบที่ 3 ปัจจัยนำเข้า ด้านการจัดการประกอบด้วย แผนปฏิบัติการ มีการประชุมชี้แจง มอบหมายงาน และมีการประสาน ผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินงาน	4.56	0.50	มากที่สุด
9. การนำองค์ประกอบที่ 4 กระบวนการ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมนิเทศ ติดตาม และประเมินผล และร่วมสะท้อนผล ไปใช้	4.72	0.45	มากที่สุด
10. การนำองค์ประกอบที่ 4 ขั้นร่วมวางแผน โดยมีผู้บริหาร ครู และภาคี เครือข่าย ร่วมประชุมปรึกษาหารือ ร่วมในการตัดสินใจ ร่วมกำหนด วางแผน และร่วมกำหนดปฏิทิน ไปใช้	4.67	0.53	มากที่สุด
11. การนำองค์ประกอบที่ 4 ขั้นร่วมดำเนินการ โดยมีผู้บริหาร ครู และภาคี เครือข่าย ร่วมดำเนินงานตามปฏิทิน และร่วมส่งเสริมสนับสนุนปัจจัย ต่าง ๆ ในการดำเนินงาน ไปใช้	4.58	0.81	มากที่สุด
12. การนำองค์ประกอบที่ 4 ขั้นร่วมนิเทศ ติดตาม และประเมินผล โดยมีผู้บริหารสถานศึกษา ครู และภาคีเครือข่าย ร่วมนิเทศ ตรวจสอบ ผลปฏิบัติงาน และร่วมประเมินผล สรุป รวมถึงรายงานผลปฏิบัติงาน ไปใช้	4.69	0.52	มากที่สุด
13. การนำองค์ประกอบที่ 4 ขั้นร่วมสะท้อนผล โดยมีผู้บริหารสถานศึกษา ครู และภาคีเครือข่าย ร่วมถอดบทเรียนผลสำเร็จของการดำเนินการ ไปใช้	4.67	0.48	มากที่สุด
14. ผลขององค์ประกอบที่ 5 ผลผลิต ประกอบด้วย หน่วยบริการ มีการดำเนินงานที่มีคุณภาพ และผู้เรียนมีคุณภาพที่ดีขึ้น	4.64	0.49	มากที่สุด
15. ภาพรวมของรูปแบบฯ ที่พัฒนาขึ้น	4.61	0.49	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.72	0.22	มากที่สุด

จากตาราง 30 พบว่า ความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบฯ ไปใช้ในสถานศึกษาอื่น ของครูประจำหน่วยบริการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.72$, $\sigma=0.22$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ข้อ 1 การนำรูปแบบฯ ในภาพรวม ซึ่งมี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ แนวคิดของรูปแบบวัตถุประสงค์ของรูปแบบ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และ ผลผลิต ไปใช้ ($\mu=4.92$, $\sigma=0.28$) ข้อ 6 การนำองค์ประกอบที่ 3 ปัจจัยนำเข้า ด้านงบประมาณ ประกอบด้วย เงินงบประมาณการดำเนินงานอย่างเพียงพอและเงินนอกงบประมาณสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง ($\mu=4.89$, $\sigma=0.32$) และข้อ 2 การนำองค์ประกอบที่ 1 แนวคิดของรูปแบบ โดยใช้แนวคิด ทฤษฎีระบบ ประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต และข้อมูลย้อนกลับ มาใช้ในการบริหารจัดการ ไปใช้ ($\mu=4.86$, $\sigma=0.35$) ส่วนข้อที่มีลำดับน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อ 8 การนำองค์ประกอบที่ 3 ปัจจัยนำเข้า ด้านการจัดการประกอบด้วย แผนปฏิบัติการ มีการประชุมชี้แจง มอบหมายงาน และมีการประสานผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินงาน ($\mu=4.56$, $\sigma=0.50$) ตามลำดับ

ตาราง 31 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเป็นไปได้ในการนำคู่มือการใช้รูปแบบฯ ไปใช้ในสถานศึกษาอื่น ของครูประจำหน่วยบริการ (N = 36)

รายการประเมิน	ระดับความเป็นไปได้ในการนำไปใช้		
	μ	σ	ความหมาย
1. คู่มือการใช้รูปแบบฯ สามารถเป็นแนวทางในการดำเนินงานได้	4.89	0.32	มากที่สุด
2. เนื้อหาในคู่มือการใช้รูปแบบฯ มีความชัดเจนและเข้าใจง่าย	4.81	0.40	มากที่สุด
3. เนื้อหาในคู่มือการใช้รูปแบบฯ มีการใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย	4.78	0.42	มากที่สุด
4. การจัดเนื้อหาในคู่มือการใช้รูปแบบฯ เป็นลำดับขั้นตอน สอดคล้อง และเชื่อมโยงกันดี	4.61	0.55	มากที่สุด
5. เนื้อหาในคู่มือการใช้รูปแบบฯ ช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบฯ	4.83	0.45	มากที่สุด
6. แนวทางการดำเนินงานแต่ละขั้นตอนของคู่มือการใช้รูปแบบฯ มีความเหมาะสมตามขั้นตอนกระบวนการ	4.81	0.40	มากที่สุด
7. เนื้อหาในคู่มือการใช้รูปแบบฯ มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์	4.83	0.38	มากที่สุด
8. เนื้อหาในคู่มือการใช้รูปแบบฯ การใช้รูปแบบฯ สามารถนำไปปฏิบัติได้	4.67	0.48	มากที่สุด
9. คู่มือการใช้รูปแบบฯ เป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการ ของหน่วยบริการ	4.86	0.35	มากที่สุด
10. ภาพรวมของคู่มือการใช้รูปแบบฯ ที่พัฒนาขึ้น	4.81	0.47	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.79	0.19	มากที่สุด

จากตาราง 31 พบว่า ความเป็นไปได้ในการนำคู่มือการใช้รูปแบบฯ ไปใช้ในสถานศึกษาอื่นของครูประจำหน่วยบริการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.79, \sigma = 0.19$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ข้อ 1 คู่มือการใช้รูปแบบฯ สามารถเป็นแนวทางในการดำเนินงานได้ ($\mu = 4.89, \sigma = 0.32$) ข้อ 9 คู่มือการใช้รูปแบบฯ เป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการ ของหน่วยบริการ ($\mu = 4.86, \sigma = 0.35$) และข้อ 7 เนื้อหาในคู่มือการใช้รูปแบบฯ มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ($\mu = 4.83, \sigma = 0.38$) ส่วนข้อที่มีลำดับน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อ 4 การจัดเนื้อหาในคู่มือการใช้รูปแบบฯ เป็นลำดับขั้นตอน สอดคล้อง และเชื่อมโยงกันดี ($\mu = 4.61, \sigma = 0.55$) ตามลำดับ สรุปความคิดเห็นของครูประจำหน่วยบริการ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบฯ และคู่มือการใช้รูปแบบฯ ไปใช้ในสถานศึกษาอื่นอยู่ในระดับมากที่สุด

สรุปได้ว่า ผู้อำนวยการศูนย์ฯ และครูประจำหน่วยบริการ มีความคิดเห็นสอดคล้องกันเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบฯ และคู่มือการใช้รูปแบบฯ ไปใช้ในสถานศึกษาอื่นอยู่ในระดับมากที่สุด

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ใช้วิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methodology) สรุปได้ ดังนี้

วัตถุประสงค์ของวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน และความต้องการในการบริหารจัดการศึกษาของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี
2. เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี
3. เพื่อทดลองใช้และประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี
4. เพื่อประเมินความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรีไปใช้ในสถานศึกษาอื่น

ขั้นตอนการวิจัย มี 4 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน และความต้องการในการบริหารจัดการศึกษาของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี

1. ประชากร คือ ครู 11 คน และผู้ปกครอง 11 คน
2. เครื่องมือ คือ ประเด็นการสนทนากลุ่ม
3. วิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ระยะที่ 2 สร้างรูปแบบฯ มี 3 ขั้นตอนย่อย คือ

1. ศึกษาองค์ประกอบของร่างรูปแบบฯ
 - 1.1 เครื่องมือ คือ แบบวิเคราะห์เอกสาร
 - 1.2 วิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์เนื้อหา
2. พิจารณาร่างรูปแบบฯ ครั้งที่ 1
 - 2.1 ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ 12 คน
 - 2.2 เครื่องมือ คือ ประเด็นในการสนทนากลุ่ม
 - 2.3 วิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์เนื้อหา
3. ตรวจสอบร่างรูปแบบฯ ครั้งที่ 2
 - 3.1 ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ 12 คน
 - 3.2 เครื่องมือ คือ แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบฯ
 - 3.3 วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ระยะที่ 3 ทดลองใช้และประเมินผลการใช้รูปแบบฯ มี 2 ขั้นตอนย่อย คือ

1. ทดลองใช้ตามกระบวนการที่ระบุในรูปแบบฯและประเมินประสิทธิผล
 - 1.1 ประชากร คือ ครู 22 คน และตัวแทนภาคีเครือข่าย 24 คน
 - 1.2 เครื่องมือ คือ แบบประเมินประสิทธิผลในการนำรูปแบบฯ ไปใช้
 - 1.3 วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติพื้นฐาน คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและ

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. ศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบฯ
 - 2.1 ประชากร คือ ตัวแทนภาคีเครือข่าย 24 คน และกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ปกครอง 139 คน
 - 2.2 เครื่องมือ คือ แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบฯ
 - 2.3 วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติพื้นฐาน คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและ

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ระยะที่ 4 ประเมินความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบฯ ไปใช้ในสถานศึกษาอื่น

1. ประชากร คือ ผู้อำนวยการศูนย์ฯ 12 คน และครูประจำหน่วยบริการ 36 คน
2. เครื่องมือ คือ แบบสอบถามความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบฯ และคู่มือการใช้รูปแบบฯ ไปใช้ในสถานศึกษาอื่น
3. วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติพื้นฐาน คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการบริหารจัดการศึกษาของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการบริหารจัดการศึกษาของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี โดยการสนทนากลุ่มจากครูและผู้บริหาร พบว่า ครูและผู้บริหารมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน โดยสภาพปัจจุบัน ผู้บริหารสถานศึกษา และครู มีภาวะผู้นำ มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน หน่วยบริการได้รับการจัดสรรงบประมาณ มีอาคารสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ สื่อ ในการจัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม รวมถึงมีการประสานงาน และรายงานผลการดำเนินงานแก่ผู้ปกครอง หน่วยงานต้นสังกัด และสาธารณชน แต่ขาดการมีส่วนร่วมในการผลิตสื่อนวัตกรรม การให้ข้อเสนอแนะต่อการปฏิบัติงาน การสนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษาจากผู้ปกครองและหน่วยงานภายนอกอย่างต่อเนื่อง ส่วนความต้องการ ควรมีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการดำเนินงาน ทรัพยากรทางการศึกษา การวางแผน ผลิตและพัฒนาสื่อนวัตกรรม การปรับปรุง พัฒนา สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกของหน่วยบริการ จากผู้ปกครองและหน่วยงานภายนอกอย่างเป็นรูปธรรม

ผลการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี โดยดำเนินการจาก 1) ศึกษาองค์ประกอบของร่างรูปแบบฯ 2) พิจารณาร่างรูปแบบฯ ครั้งที่ 1 3) ตรวจสอบร่างรูปแบบฯ ครั้งที่ 2 โดยภาพรวม พบว่า รูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี มีทั้งหมด 5 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 แนวคิดของรูปแบบ องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ องค์ประกอบที่ 3 ปัจจัยนำเข้า องค์ประกอบที่ 4 กระบวนการ และองค์ประกอบที่ 5 ผลผลิต และจากความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า รูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.61$, $\sigma=0.16$) และความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.70$, $\sigma=0.17$)

ผลการทดลองใช้และประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองใช้และประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี โดยนำรูปแบบฯ และคู่มือการใช้รูปแบบฯ ไปทดลองใช้ และประเมินผลการใช้รูปแบบฯ โดยจากการประเมินประสิทธิผลของการนำรูปแบบฯ ไปใช้ ครูและตัวแทนภาคีเครือข่าย มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน พบว่า ประสิทธิผลของการนำรูปแบบฯ ไปใช้ อยู่ในระดับมากที่สุด ในด้านผลการดำเนินงานของหน่วยบริการ ครู มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 94.55 และตัวแทนภาคีเครือข่าย มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 96.83 โดยมีผลการทดลองใช้ที่มีประสิทธิผลมากที่สุด คือ ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการสนับสนุนทรัพยากร การดำเนินงานของหน่วยบริการเพิ่มมากขึ้น ด้านคุณภาพของผู้เรียน ครู มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 97.88 และตัวแทนภาคีเครือข่าย มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 97.78 โดยมีผลการทดลองใช้ที่มีประสิทธิผลมากที่สุด คือ ผู้เรียนมีพัฒนาการที่ดีขึ้นตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลและแผนการให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว และจากการศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบฯ พบว่า ตัวแทนภาคีเครือข่าย มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.72$, $\sigma = 0.16$) และผู้ปกครอง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = 0.20)

ผลการประเมินความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ไปใช้ในสถานศึกษาอื่น

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ไปใช้ในสถานศึกษาอื่น พบว่า ผู้อำนวยการศูนย์ฯ และครูประจำหน่วยบริการ มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน อยู่ในระดับมากที่สุด โดยผู้อำนวยการศูนย์ฯ มีความคิดเห็น อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.64$, $\sigma = 0.22$) และครูประจำหน่วยบริการ มีความคิดเห็น อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.72$, $\sigma = 0.22$)

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี มีประเด็นที่จะนำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย จำนวน 4 ประเด็น คือ 1) การศึกษาสภาพปัจจุบัน และความต้องการฯ 2) การสร้างรูปแบบฯ 3) การทดลองใช้และประเมินผลการใช้รูปแบบฯ 4) การประเมินความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบฯ ไปใช้ในสถานศึกษาอื่น รายละเอียดดังต่อไปนี้

ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน และความต้องการในการบริหารจัดการศึกษาของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี

ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน และความต้องการในการบริหารจัดการศึกษาของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี โดยภาพรวม พบว่า สภาพปัจจุบัน ผู้บริหารสถานศึกษา และครู มีภาวะผู้นำ มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน หน่วยบริการได้รับการจัดสรรงบประมาณ มีอาคารสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ สื่อ ในการจัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม รวมถึงมีการประสานงาน และรายงานผลการดำเนินงานแก่ผู้ปกครอง หน่วยงานต้นสังกัด และสาธารณชน แต่ขาดการมีส่วนร่วมในการผลิตสื่อนวัตกรรม การให้ข้อเสนอแนะต่อการปฏิบัติงาน การสนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษาจากผู้ปกครองและหน่วยงานภายนอกอย่างต่อเนื่อง ส่วนความต้องการ ควรมีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการดำเนินงาน ทรัพยากรทางการศึกษา การวางแผน ผลิตและพัฒนาสื่อนวัตกรรม การปรับปรุง พัฒนา สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกของหน่วยบริการ จากผู้ปกครองและหน่วยงานภายนอกอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของประชา แสนเย็น (2558) ที่ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก พบว่า สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ ด้านชุมชน คือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ตนเอง ประเด็นที่ต้องการพัฒนามากที่สุด คือ ปัญหาการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการมีส่วนร่วมของชุมชน และสอดคล้องกับจตุพล โนมณี (2562) ที่ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวทางในการบริการงานแบบมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนานวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนโรงเรียนเทศบาล 3 ศรีทรายมูล พบว่า จากสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ทั้งด้านการร่วมวางแผน ด้านการร่วมดำเนินการ ด้านการร่วมประเมินผล ด้านการร่วมรับผลประโยชน์ และแนวทางในการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนานวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนมีการร่วมกันวางแผน ควรมีผู้ที่มีความรู้และเชี่ยวชาญเรื่องการพัฒนาวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนเรียนร่วมในทุกชั้นตอน โดยผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต้องร่วมรับผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนานวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนโรงเรียน นอกจากนี้

ยังสอดคล้องกับ สยามมล เกษประดิษฐ์ (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการบริหารศูนย์การศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการบริหารศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย โดยภาพรวม พบว่า มีปัญหาการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อันดับแรกคือ ด้านกำหนดแผนนโยบายและยุทธศาสตร์ รองลงมา คือ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารจัดการ ด้านหลักสูตร และด้านที่ต่ำสุด คือ ด้านการติดตามประเมินผล

ผลการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี

ผลของการสร้างรูปแบบฯ โดยภาพรวม พบว่า รูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี มีทั้งหมด 5 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 แนวคิดของรูปแบบ องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ องค์ประกอบที่ 3 ปัจจัยนำเข้า องค์ประกอบที่ 4 กระบวนการ และองค์ประกอบที่ 5 ผลผลิต และจากความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า รูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2561) ที่สรุปว่า รูปแบบมี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) จุดมุ่งหมายหรือเป้าหมาย 2) ทฤษฎีหลักการ ปรัชญาหรือแนวคิด 3) กระบวนการ 4) การวัด และประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของศิริรัตน์ คล่องแคล่ว (2561) ที่สรุปว่า รูปแบบควรประกอบด้วย 1) ปัจจัยนำเข้า 2) กระบวนการ 3) ผลผลิต และ 4) ข้อมูลป้อนกลับจากสภาพแวดล้อม รวมถึงสอดคล้องกับจุฬากรณ์ มาเสถียรวงศ์, และคณะ (2560) ที่สรุปว่า การจัดการศึกษาเชิงพื้นที่เป็นการจัดการศึกษาที่ให้ความสำคัญในการบริหารจัดการศึกษาของชุมชนหมู่บ้านไปจนถึงจังหวัดเพื่อตอบโจทย์ของพื้นที่ของตนเองโดยมีการคลี่คลาย พัฒนาการจากการสอนหรือการจัดการศึกษาจากส่วนกลาง ทั้งในมิติการบริหารจัดการ ทรัพยากรไปจนถึงมิติวิชาการ นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของพัทธยา ชนะพันธ์ (2561) ที่ได้ทำการวิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ทักษะการช่วยเหลือตนเองสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสุโขทัย ผลการวิจัย พบว่า องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ทักษะการช่วยเหลือตนเองสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสุโขทัย พบว่า

มีทั้งหมด 5 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 หลักการของรูปแบบ องค์ประกอบที่ 2 จุดมุ่งหมายของรูปแบบ องค์ประกอบที่ 3 ปัจจัยนำเข้า องค์ประกอบที่ 4 กระบวนการ และองค์ประกอบที่ 5 ผลลัพธ์

ผลการทดลองใช้และประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายของหน่วยบริการศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี

ผลการทดลองใช้และประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี พบว่า ครูและตัวแทนภาคีเครือข่ายมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ในด้านผลการดำเนินงานของหน่วยบริการ มีผลการทดลองใช้ที่มีประสิทธิผลมากที่สุด คือ ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการสนับสนุนทรัพยากร การดำเนินงานของหน่วยบริการเพิ่มมากขึ้น และด้านคุณภาพของผู้เรียน มีผลการทดลองใช้ที่มีประสิทธิผลมากที่สุด คือ ผู้เรียนมีพัฒนาการที่ดีขึ้นตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลและแผนการให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ จตุพล โนมณี (2562) ที่สรุปว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม เป็นวิธีการบริหารที่เน้นให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้ร่วมในการคิด การตัดสินใจ หรือการส่งเสริมสนับสนุนในหลากหลายรูปแบบ เพื่อให้เกิดความผูกพันและความรับผิดชอบต่อการกระทำมากยิ่งขึ้น ซึ่งการบริหารแบบมีส่วนร่วม นั้น เป็นวิธีการที่จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการทำงาน รวมถึงสอดคล้องกับ โกลด์ (Gold, 2000) ได้ศึกษาการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาโดยเน้นการให้ความร่วมมือระหว่างชุมชนผู้ปกครองและนักการศึกษา ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิรูปการศึกษาในรัฐฟิลาเดลเฟีย จากผลการศึกษาดังกล่าวสรุปได้ว่าการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาเป็นหัวใจหลักที่สำคัญในการจัดการศึกษา คือ การเข้ามามีส่วนร่วมของผู้ปกครององค์กรต่าง ๆ และทุกภาคส่วนของสังคมที่ให้การสนับสนุนให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางสถานศึกษากำหนดขึ้น หากทุกฝ่ายให้ความร่วมมืออย่างจริงจังจริงใจและเต็มใจแล้วนั้นก็ทำให้การดำเนินการในการจัดการศึกษามีประสิทธิภาพสูงสุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ บันส์, ฟิลเมอร์, และแพททรินอส (Bruns, Filmer, & Patrinos, 2011) ได้ศึกษาถึง การปฏิรูปการศึกษา ในการบริหารแบบมีส่วนร่วมระหว่างโรงเรียนกับชุมชน พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโรงเรียนมีการผสมผสานกันได้ดีที่สุด สำหรับชุมชนการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนส่วนใหญ่จะต้องให้ความสำคัญกับชุมชนในการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน การมีส่วนร่วมของชุมชนในการเข้าร่วมในการบริหารโรงเรียนทำให้นักเรียนเพิ่มขึ้น และครูประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ของนักเรียน และผลการศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบฯ พบว่า ตัวแทนภาคีเครือข่ายและ

ผู้ปกครองมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน โดยภาพรวม มีความพึงพอใจต่อรูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปรีชา แก้ววิเชียร (2560) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของชุมชนในการยกระดับการศึกษาของโรงเรียนเทศบาล 1 บุรีราษฎร์ธรณวิทยา ผลการวิจัย พบว่า มีการนำรูปแบบการประชุมปรึกษาหารือไปใช้ในการดำเนินงาน ให้แก่ ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และนักเรียน ผลการทดลองใช้อยู่ในระดับมาก ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และนักเรียน มีความพึงพอใจโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก รวมถึงสอดคล้องกับ ประชา แสนเย็น (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก พบว่า มีความพึงพอใจต่อรูปแบบ และความพึงพอใจต่อสภาพการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ส่งผลในการยกระดับคุณภาพการศึกษา และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นพดล กาญจนากูร (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในการพัฒนาประสิทธิภาพการเรียนการสอนของครู พบว่า ความพึงพอใจต่อรูปแบบ อยู่ในระดับมาก

ผลการประเมินความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ไปใช้ในสถานศึกษาอื่น

ผลการประเมินความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ไปใช้ในสถานศึกษาอื่น พบว่า ผู้อำนวยการศูนย์ ฯ และครูประจำหน่วยบริการ มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน โดยภาพรวม พบว่า ความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ไปใช้ในสถานศึกษาอื่น อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ ประชา แสนเย็น (2558) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก พบว่า ผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่พัฒนาขึ้นโดยผู้เชี่ยวชาญ มีความเป็นไปได้ความเหมาะสม และความเป็นประโยชน์ มีค่าอยู่ในระดับมากที่สุด และการประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่พัฒนาขึ้น

มีความเหมาะสมกับบริบทสภาพแวดล้อมตามตัวชี้วัดความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ผลการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อยกระดับคุณภาพ การศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก อยู่ในระดับมากที่สุด รวมถึงสอดคล้องกับ ปรีชา แก้ววิเชียร (2560) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของชุมชน ในการยกระดับการศึกษาของโรงเรียนเทศบาล 1 บุรีราษฎร์ธรณวิทยา พบว่า รูปแบบและวิธีการที่พัฒนาขึ้นมีชื่อว่า PARM Model ที่นำไปดำเนินการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา ปรากฏว่า มีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้ และนอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ สุทัศน์ นาคเวช (2563) ได้ทำการวิจัย เรื่องการบริหารโรงเรียนเทศบาล ในลักษณะการมีส่วนร่วมของชุมชน พบว่า ผลการยืนยันองค์ประกอบการบริหารโรงเรียนเทศบาล ในลักษณะการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันว่า องค์ประกอบการบริหารโรงเรียนเทศบาลในลักษณะการมีส่วนร่วมของชุมชน มีความถูกต้อง เหมาะสมเป็นไปได้ และเป็นประโยชน์

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาที่จะนำรูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรีไปใช้ ควรมีการศึกษารูปแบบฯ และคู่มือการใช้รูปแบบฯ อย่างละเอียด เพื่อประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับสถานศึกษา

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาที่จะนำรูปแบบฯ ไปใช้ ควรพิจารณานำองค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้าที่มีต่อการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ มาเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบาย และวางแผนการบริหารสถานศึกษา โดยเฉพาะในด้านงบประมาณ และด้านการจัดการในการสนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและภาคีเครือข่าย ควรมีการสร้างความตระหนักให้กับผู้ปกครองให้เห็นความสำคัญของการพัฒนาผู้เรียนเพิ่มมากขึ้น รวมถึงการประชาสัมพันธ์การให้บริการตามรูปแบบหน่วยบริการอย่างรอบด้าน

1.4 ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และภาคีเครือข่าย ควรมีการวิเคราะห์ความสอดคล้องของความต้องการจำเป็นพิเศษของนักเรียนอย่างรอบด้าน ในแต่ละสถานศึกษาที่จะนำรูปแบบฯ ไปใช้

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษารูปแบบการบริหารจัดการศึกษา สำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษแต่ละประเภท ของหน่วยบริการ โดยใช้หลักการการมีส่วนร่วมภาคีเครือข่าย

2.2 ควรศึกษารูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย กับรูปแบบการให้บริการอื่น ๆ ของศูนย์การศึกษาพิเศษ เช่น รูปแบบการให้บริการที่บ้าน ที่โรงพยาบาล เป็นต้น

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา
ให้คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตามกฎหมายกำหนด
หลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550.
กรุงเทพฯ : ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2560). แผนการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (พ.ศ. 2560–2564) ฉบับที่ 3. กรุงเทพฯ :
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- กล้า ทองขาว. (2558). การจัดการศึกษาแบบยึดพื้นที่เป็นฐาน : แนวคิด แนวทางและกรณีศึกษา.
วารสารราชภัฏสุราษฎร์ธานี, 2(2), 27-28.
- กอบกฤษ การควรคิด. (2561). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาโรงเรียนในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กัญวิญญู ธารีบุญ, และคนอื่น ๆ. (2558). การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ
การทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย. Veridian E-Journal,
Silpakorn.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2556). สร้างจุดแกร่งให้กับมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ. อนุสาร
อุดมศึกษา, 22(243).
- ขวัญชนก ใจเสงี่ยม. (2558). การบริหารงานของสถานีโทรทัศน์ดิจิทัลช่องวอยซ์ทีวี. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2556). การสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- คณิน ประยูรเกียรติ. (2558). การพัฒนารูปแบบกิจกรรมทางกายเพื่อเสริมสร้างความสามารถ
ในการรับรู้การเคลื่อนไหวและสมรรถภาพทางกลไกสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่อง
ทางการมองเห็น. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จตุพล โนมณี. (2562). แนวทางในการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนาวัฒนธรรม
ในการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียน โรงเรียนเทศบาล 3 ศรีทรายมูล. วิทยานิพนธ์
ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- จันทราณี สงวนนาม. (2556). ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา. นนทบุรี : บุ๊คพอยท์.
- จารุณี แก้วเอี่ยม. (2557). เทคนิคการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษากลยุทธ์และแนวทาง
การปฏิบัติสำหรับผู้บริหารมืออาชีพ (พิมพ์ครั้งที่ 2). สงขลา : ชานเมืองการพิมพ์.

- จิรวิทย์ มั่นคงวัฒนะ. (2557). การบริหารสถานศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ. กรุงเทพฯ : ศรีเอทีพี คอมมอนส์.
- จรีภรณ์ เจริญเสียง. (2556). ความคิดเห็นของผู้นำชุมชนต่อการบริหารงานของสำนักงานพัฒนาชุมชน อำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จุฬารัตน์ มาเสถียรวงศ์, และคณะ. (2560). รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์โครงการประสานงานวิจัย และพัฒนาการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).
- เฉลิมพงศ์ มีสมนัย. (2556). แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรมนุษย์. ใน ประมวลสาระชุดวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ (พิมพ์ครั้งที่ 2). (หน่วยที่ 1, หน้า 18). นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ช่วงโชติ พันธุ์เวช. (2555). การพัฒนาระบบการจัดสถานศึกษาเชิงยุทธศาสตร์เพื่อความเป็นเลิศทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2561). การพัฒนาหลักสูตร : ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : วีพริ้นท์.
- ชาโต มานาบุ. (2559). การปฏิรูปโรงเรียน แนวความคิด “ชุมชนแห่งการเรียนรู้” กับการนำทฤษฎีมาปฏิบัติจริง (กุลกัลยา ภูสิงห์บรรณาธิการ). นนทบุรี : โรงพิมพ์ภาพพิมพ์.
- ฐาปนา บุญหล้า. (2555). กรณีศึกษาการจัดการเทคโนโลยีอุตสาหกรรมบริบทโลกาภิวัตน์ = Case studies industrial technology management a globalization context. กรุงเทพฯ : มูลนิธิสถาบันโลจิสติกส์แห่งเอเชีย.
- ณรงค์ อภัยใจ. (2560). รูปแบบการบริหารจัดการศึกษา เพื่อส่งเสริมอาชีพสำหรับเด็กด้อยโอกาส โรงเรียนในโครงการตามพระราชดำริ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- ดวงจันทร์ วิรุณพันธ์. (2556). การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ไตรรัตน์ โภคพลากรณ์. (2556). พฤติกรรมมนุษย์ในองค์กร. นนทบุรี : มหาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ทศนา แหมมณี. (2556). รูปแบบการเรียนการสอน : ทางเลือกที่หลากหลาย (พิมพ์ครั้งที่ 8, ฉบับพิมพ์ซ้ำ 7). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธริศร เทียบปาน. (2562). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาในเขตจังหวัดภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

- นพดล กาญจนากูร. (2563). รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในการพัฒนาประสิทธิภาพการเรียนการสอนของครู. สืบค้น มีนาคม 10, 2563, https://www.sesao30.go.th/aca_detail.php?id=32.
- นิกร กาญจนสิทธิ์. (2557). การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดภูเก็ต. ใน เอกสารการประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ครั้งที่ 3 : 2557 “การบูรณาการงานวิจัยไทยเชื่อมโยงกับเครือข่ายสังคมอาเซียน”.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2556). วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย เล่ม 1 (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น
- ประจวบ หนูเลี้ยง. (2556). การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมของจังหวัดพัทลุง. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น.
- ประชา แสนเย็น. (2558). การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อยกระดับ คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ปราณี แสนทวีสุข. (2547). การเสนอรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอ่างทอง. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ปรีชา แก้ววิเชียร. (2561). การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมของชุมชน ในการยกระดับการศึกษาของโรงเรียนเทศบาล 1 บุรีราษฎร์ธรณวิทยา. วารสารธาตุพนมปริทรรศน์ 2, 2(1), 122-137.
- ปรีชา พงษ์เพ็ง. (2560). รูปแบบการดำเนินกลยุทธ์ทางการตลาดที่มีผลต่อความสำเร็จอย่างยั่งยืนของธุรกิจร้านอาหารในเขตเศรษฐกิจพิเศษ. วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์, 6(2), 67-82.
- ปิยวัชร สุทธิวนิช. (2559). การพัฒนารูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านสังคมและสาธารณประโยชน์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ผดุง อารยะวิญญู, และวาสนา เลิศศิลป์. (2550). แนวทางการจัดการเรียนรวม. กรุงเทพฯ : สันติศิริการพิมพ์.

- ผ่องศรี แก้วชูเสน. (2555). การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้
การประเมินแบบเสริมพลัง สำหรับวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี. วิทยานิพนธ์ปริญญา
ดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- พระปลัดบุญเจิด สุจิตโต, สมศักดิ์ บุญปู, และพระครูกิตติญาณวิสิฐ. (2562). รูปแบบการบริหาร
จัดการที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา. วารสารสันติ
ศึกษาปริทรรศน์ มจร, 7(4), (กรกฎาคม-สิงหาคม 2562).
- พัทธยา ชนะพันธ์. (2561). รูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ทักษะ
การช่วยเหลือตนเองสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษา
พิเศษ ประจำจังหวัดสุโขทัย สำนักงาน ก.ค.ศ. สารสนเทศการวิจัยและงานวิชาการ
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. สุโขทัย : สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- พาดิยะห์ เดเบาะ. (2562). การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
หาดใหญ่.
- พิณสุดา สิริธรรังศรี. (2558). แก่นการจัดการศึกษา ชุดโครงการการจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม :
การศึกษาเพื่อสุขภาวะเด็กและเยาวชน. กรุงเทพฯ: DPU Coolprint มหาวิทยาลัยธุรกิจ
บัณฑิตย.
- พิทยา บวรวัฒนา. (2556). ระบบราชการ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภารดี อนันต์นาวี. (2555). หลักการแนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 4). ชลบุรี :
มนตรี.
- ภาวิณี ขุนศรี. (2557). การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารโรงเรียนสังกัดเขตเทศบาลนครยะลา.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- มนต์นภัส มโนการณ. (2561). การปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐานกับการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่.
วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์, 19, 4-8
- รติรัตน์ คล่องแคล่ว. (2561). การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน
มัธยมศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน
ในเขตภาคตะวันออก. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รัชก โสภพิศ. (2556). การพัฒนารูปแบบการเตรียมพร้อมการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สำหรับ
นักศึกษาสาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทดุษฎีบัณฑิต
มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- ราชกิจจานุเบกษา. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. เล่ม 119 ตอนที่ 123 ก.
- _____. (2551). พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พุทธศักราช 2551. เล่ม 125 ตอนที่ 28 ก.
- _____. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. เล่ม 127 ตอนที่ 45 ก.
- _____. (2560). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2560. เล่มที่ 134 ตอนที่ 40 ก.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์.
- รุ่งนภา จิตรโรจนรักษ์. (2556). การพัฒนารูปแบบการบริหารของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สำหรับประเทศไทย. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รุ่งรัชดาพร เวหะชาติ. (2558). การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : นาศิลป์ โฆษณา.
- วนิดา หริกประโคน. (2563). การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการจัดการศึกษาของศูนย์ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริม การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- วาโร เพ็งสวัสดิ์. (2559). การพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นตรงของประสิทธิผล ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน. วิทยานิพนธ์ปริญญา ดุษฎี บัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วิเชียร วิทยอุดม. (2555). ทฤษฎีองค์การฉบับแนวใหม่ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : ธนัชการพิมพ์.
- วิลาวัลย์ ด้านสิริสุข. (2557). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่มีความสุขที่เสริมสร้าง การคิด อย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญา ดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิไลจิตร เสนาราช. (2559). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ องค์การบริหารส่วนตำบลตอนกลาง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ศรีจรีน สิมมาลี. (2559). การพัฒนารูปแบบการบริหารการเปลี่ยนแปลงที่มีคุณภาพของโรงเรียน คาทอลิก. วิทยานิพนธ์ปริญญา ดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- ศิริ ถีอาสนา. (2557). รูปแบบการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วารสารบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 17(77), 31 – 39
- ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี. (2562). แผนปฏิบัติการ ปีการศึกษา 2562. ลพบุรี : ผู้แต่ง.
- _____. (2562). รายงานประจำปีของสถานศึกษา ปีการศึกษา 2562. ลพบุรี : ผู้แต่ง.
- สมบัติ ท้ายเรือคำ. (2551). ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. กทม. : ประสานการพิมพ์.
- สมพงษ์ เกษมสิน. (2556). การบริหาร (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิชย์.
- สมุทร ชำนาญ. (2546). การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนที่บริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุณบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สยามมล เกษประดิษฐ์. (2559). การศึกษาการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการบริหาร ศูนย์การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- สวัสดิ์ วิษระโกชน. (2559). รายงานการวิจัย เรื่อง การศึกษารูปแบบการให้บริการด้านการลงทะเบียนเรียนในมหาวิทยาลัยของรัฐ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. มหาสารคาม : กองทะเบียนและประมวลผล สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). ปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนสำคัญที่สุด. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564). กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2559). รายงานสภาวะการศึกษาไทย ปี 2557/2558 “จะปฏิรูปการศึกษาไทยให้ ทันโลกในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างไร”. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดีการพิมพ์.
- สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ. (2554). อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ CDPD. กรุงเทพฯ : โอเดียร์สแควร์.
- สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน. (2557). จังหวัดปฏิรูปการเรียนรู้โดยใช้พื้นที่เป็นฐาน ตอนที่ 3 สุขทัยและลำปาง ใน การประชุมสวนาวิชาการ "เวทีปฏิรูปการเรียนรู้สู่การศึกษาเพื่อคนทั้งมวล" ครั้งที่ 33 (4 พฤศจิกายน 2557). กรุงเทพฯ : โรงแรมมิราเคิล.

_____. (2559). จากแนวคิดการจัดการศึกษา เชิงพื้นที่ สู่การสนับสนุนการขับเคลื่อน กศจ.

จดหมายข่าวถึงเพื่อนสมาชิก, 215.

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. (2561). **คู่มือการปฏิบัติงานของศูนย์การศึกษาพิเศษ.** กรุงเทพฯ : ธรรมรักษ์การพิมพ์.

_____. (2562). **แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.** กรุงเทพฯ : ธรรมรักษ์การพิมพ์.

สำนักเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2555). **สิทธิเด็กตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ.** กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.

สำนักสนับสนุนระบบสุขภาพปฐมภูมิ. (2562). **คู่มือแนวทางการจัดตั้งหน่วยบริการปฐมภูมิและเครือข่ายหน่วยบริการปฐมภูมิ ตามพระราชบัญญัติระบบสุขภาพปฐมภูมิ พ.ศ. 2562 สำหรับสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข.** กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.

สิริกร ทิตยวงษ์. (2556). **การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.**

สุกัญญา งามบรรจง. (2559). **การพัฒนารูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะในศตวรรษที่ 21 ผ่านกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.** กรุงเทพฯ : สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ.

สุคนธ์ ภูริเวทย์. (2556). **การออกแบบการสอน.** กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

สุदारัตน์ ผ่องมกล. (2559). **แนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในจังหวัดชัยภูมิ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.**

สุทธิรา เกษมราษฎร์. (2559). **การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนกลุ่มบางละมุง 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.**

สุทัศน์ นาคเวช. (2563). **การบริหารโรงเรียนเทศบาลในลักษณะการมีส่วนร่วมของชุมชน. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.**

สุพิรพัทธ์ พิมพ์มาศ. (2561). ยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาเชิงพื้นที่. **วารสารโพธิวิสัย, 2(2), 16-39.**

สุภัจฉรา กาใจ. (2562). **แนวทางการบริหารปัจจัยที่ส่งผลต่องานนิเทศภายในของโรงเรียนนาโบสถ์พิทยาคม อำเภอวังเจ้า จังหวัดตาก. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.**

- สุภาวดี วัฒนศิริ. (2556). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารโรงเรียนปลวกแดง
พิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุวิมล รัฐวร. (2561). แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการจัดการศึกษาของ
สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดร้อยเอ็ด.
วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.
- สุวิมล ว่องวาณิช. (2559). บทที่ 3 แบบตรวจสอบรายการประเมิน : วิธีวิทยาและเครื่องมือประเมิน.
ใน สุวิมล ว่องวาณิช (บก.). การประเมินอภิมาน : วิธีวิทยาและการประยุกต์ใช้,
(หน้า 49 -76). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิมล หงส์วิไล. (2559). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาล
ตำบลสระบัว อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เสาวนีย์ เตือนเด่น, และคนอื่น ๆ. (2558). การมีส่วนร่วมในการทำงานของบุคลากร. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยรามคาแหง.
- เสาวนีย์ บุญธรรม. (2558). ความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศองค์การกับประสิทธิผลของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1. วิทยานิพนธ์
ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- เสาวนีย์ บุญบุญ. (2558). รูปแบบการบริหารจัดการแฟนคลับของสโมสรฟุตบอลอาชีพในประเทศไทย
มหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วารสารคณะพลศึกษามหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ, 18(2), 31–39.
- อติยา ขาวคม. (2557). การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองโรงเรียนสิงห์สมุทร
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อนันต์ นามทองตัน. (2556). การพัฒนาสมรรถนะการบริหารจัดการเรียนรู้ของผู้บริหาร
สถานศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยพิษณุโลก.
- อุทัย บุญประเสริฐ, และจิราภรณ์ จันทร์สุพัฒน์. (2544). รายงานการวิจัย เรื่อง การกิจโครงสร้าง
อัตรากำลังของสถานศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542.
กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี.
- Bardo, J.W., & Harman, J.J. (1982). Urban society : a systematic introduction. U.S.A :
F.E. Peacock.

- Bartol, Kathryn M., & David, C. Martin. (1994). **Management** (2nd ed.). New York : McGraw-Hill.
- Brown, W.B., & Moberg, D.J. (1980). **Organization Theory and management : approach**. New York : John Wiley & Sons.
- Bruns, B., Filmer, D., & Patrinos, H.A. (2011). **Making schools work : new evidence on accountability Reforms**. Retrieved December 11, 2017, from <http://education.oxfordre.com/view/10.1093/acrefore/9780190264093.001.0001/acrefore-9780190264093-e-64?print=pdf>.
- Certo, Samuel C., & Peter, Paul J. (1991). **Strategic management concepts and applications**. Singapore : McGraw-Hill.
- Chapin, F.S. (1997). **Social participation and social intelligence**. in handbook of **research designate social measurement**. New York : Longman.
- Cohen, John M., & Uphoff, Norman T. (1977). **Rural participation : concepts and measures for project design, implementation and evaluation**. Ithaca, NY : Cornell University.
- Deming, W. Edwards. (1986). Out of the crisis. **MIT Center for Advanced Engineering Study**. ISBN 0-911379-01-0.
- Fayol, Henri. (1925). **General and industrial management**. London : Sir Isaac Pitman & Sons.
- Fornaroff, A. (1980). **Community involvement in health system for primary health care**. Geneva : World Health Organization.
- Gold, S.E. (2000). Community organizing at a neighborhood high school : promises and dilemmas in building parent-educator partnership and collaborations. **Pro Quest Digital Dissertations**, 60(7), 295.
- Good, C.V., Merkel, W.R., & Phi Delta, K. (1973). **Dictionary of education : prepared under the auspices of Phi Delta Kappa** (3rd ed.). New York : McGraw-Hill.
- Greenwood, William T. (1965). **Management and organizational behavior : an interdisciplinary approach**. Ohio : South Westen Publishing.
- Gregg, R.T. (1997). **The administration process in administrative behavior in education**. New York : Haper Berthers.

- Ivan, Cillik, & Tomas, Willweber. (2018). Influence of an exercise program me on level of coordination in children aged 6 to 7. **Journal of human sport & exercise, 13(2).**
- Ivancevich, J.H., et al. (1989). **Management : principles and functions** (4th ed.). Boston, MA : Richard D. Irwin.
- Katz, D., et al. (1966). **The social psychology of organizations.** New York : Wiley.
- Keeve, P.J. (1988). **Model and model building educational research methodology and measurement : an international handbook.** Oxford : Pergamon Press.
- Klika, B., & Jordan, C. (2013). High-intensity circuit training using body weight : maximum results with minimal investment. **ACSM's Health & Fitness Journal, 17(3), 8-13.**
- Kreitner, R. (1998). **Management** (7th ed.). Houghton : Mifflin.
- Lewis, P.S., Goodman, S.H., & Fandt, P.M. (2004). **Management challenges for tomorrow's leaders.** Ohio : South-West Thomson Learning.
- Li, M., Jin, L., & Wang, J. (2014). A new MCDM method combining QFD with TOPSIS for knowledge management system selection from the user's perspective in intuitionistic fuzzy environment. **Applied soft computing, 21,** 28-37.
- Madaus, G.F., Scriven, M.S., & Stufflebeam, D.I. (1983). **Evaluation model viewpoints on education and human service evaluation.** Boston : Kluwer-Nijhoff.
- Maslow, A.H. (1970). **Motivation and personality** (2nd ed.). New York : Harper & Row.
- Parsons, T. (2013). **Socail system.** Routledge.
- Richard, L. Daft. (2001). **Dorothy marcic harcourt college publishers, 606.**
- Robbins, S.P. (1990). **Organizational Theory : structure, design and applications.** Upper Saddle River, NJ : Prentice-Hall.
- Russell, C. Swansburg, & Richard, J. Swansburg. (1996). **Management and Leadership for Nurse Managers.** np.
- Schermerhorn, J.R. (2002). **Management** (7th ed.). New York: John Wiley & Sons.
- Shagholi, R. (2009). "Participatory management : an opportunity for human resources in education" **Procedia - Social and Behavioral Sciences 1, 1 (2009) : 1939-1943.** Retrieved December 11, 2017, from <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1877042809003449>.

- Smist, J.A. (2006). **Developing Citizenship Through Community Service: Examining the Relationship Between Community Service Involvement and Self-Perceived Citizenship Among Undergraduates**. Retrieved December 11, 2017, from <https://drum.lib.umd.edu/bitstream/handle/1903/3702/umiumd-3515.pdf?sequence=1>.
- Smith, et al. (1982). **Management : making organizations perform**. New York : Macmillan.
- Vally, G.V.S., & Daud, K. (2015). The implementation of school based management policy : an exploration. **Procedia - Social and Behavioral Sciences**, 172, 693 – 700.
- Willer. (1986). **Interorganizational learning and network organization : toward a behavioral theory of the interfere**. Retrieved December 11, 2017, from <https://rotman.utoronto.ca/bicpapers/pdf/200-04.pdf>.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญและผู้ที่เกี่ยวข้องที่เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เดียนเพ็ญพร ชัยภักดิ์ อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริวิมล ใจงาม อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
3. ดร. สุพจน์ เกิดสุวรรณ อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเซนจอน
4. ดร. อภิสิทธิ์ ภาชนะวรรณ อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเซนจอน
5. ดร.ประเวศ ทังจันทร์แดง ผู้อำนวยการ วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 33 จังหวัดลพบุรี

รายชื่อครูที่เข้าร่วมสนทนากลุ่ม

1. นางกฤษฎา พาน้อย	หัวหน้าศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6
จังหวัดลพบุรี หน่วยบริการโคกสำโรง
2. นางณัฐยา พูลทอง	หัวหน้าศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6
จังหวัดลพบุรี หน่วยบริการชัยบาดาล
3. นางภาราดา พัสลัง	หัวหน้าศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6
จังหวัดลพบุรี หน่วยบริการท่าหลวง
4. นายทวีศักดิ์ ยงสม	หัวหน้าศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6
จังหวัดลพบุรี หน่วยบริการลำสนธิ
5. นางสาวปิยณัฐ อินทร์คำ	หัวหน้าศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6
จังหวัดลพบุรี หน่วยบริการโคกเจริญ
6. นางสาวกคจิรา เตจ๊ะเป้ง	หัวหน้าศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6
จังหวัดลพบุรี หน่วยบริการพัฒนานิคม
7. นางสาวพิน พุทธวงศ์	หัวหน้าศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6
จังหวัดลพบุรี หน่วยบริการบ้านหมี่
8. นายภน ใจมา	หัวหน้าศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6
จังหวัดลพบุรี หน่วยบริการสระโบสถ์
9. นางสาวอมรรัตน์ กองไธสง	หัวหน้าศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6
จังหวัดลพบุรี หน่วยบริการเมืองลพบุรี
10. นางสาวมณัฏฐ์วินท์ ตาไธสง	หัวหน้าศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6
จังหวัดลพบุรี หน่วยบริการหนองม่วง
11. ว่าที่ ร.ต.หญิงลักขณา ยี่สุน	หัวหน้าศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6
จังหวัดลพบุรี หน่วยบริการทำวัง

รายชื่อผู้ปกครองที่เข้าร่วมสนทนากลุ่ม

1. นายโยธิน ล้อมจันทร์	ตัวแทนผู้ปกครองศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6
จังหวัดลพบุรี หน่วยบริการโคกสำโรง
2. นางสุภาภรณ์ โพธิ์ศรี	ตัวแทนผู้ปกครองศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6
จังหวัดลพบุรี หน่วยบริการชัยบาดาล
3. นางอัญชลี แก้วทองหล่อ	ตัวแทนผู้ปกครองศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6
จังหวัดลพบุรี หน่วยบริการท่าหลวง
4. นางวิมล รักษาติ	ตัวแทนผู้ปกครองศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6
จังหวัดลพบุรี หน่วยบริการลำสนธิ
5. นายมนตรี หนูเงิน	ตัวแทนผู้ปกครองศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6
จังหวัดลพบุรี หน่วยบริการโคกเจริญ
6. นางสาวสุรี สามีวัง	ตัวแทนผู้ปกครองศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6
จังหวัดลพบุรี หน่วยบริการพัฒนานิคม
7. นางดวงดาว อินทร์สุข	ตัวแทนผู้ปกครองศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6
จังหวัดลพบุรี หน่วยบริการบ้านหมี่
8. นางประติภา พุดเพระ	ตัวแทนผู้ปกครองศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6
จังหวัดลพบุรี หน่วยบริการสระโบสถ์
9. นายสมควร จันทร์สีขาว	ตัวแทนผู้ปกครองศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6
จังหวัดลพบุรี หน่วยบริการเมืองลพบุรี
10. นางชไมพร ยิ่งรักษา	ตัวแทนผู้ปกครองศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6
จังหวัดลพบุรี หน่วยบริการหนองม่วง
11. นางสนธยา สุวรรณประทีป	ตัวแทนผู้ปกครองศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6
จังหวัดลพบุรี หน่วยบริการท่าม่วง

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่เข้าร่วมสนทนากลุ่ม

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวพัชร ช่างพินิจ อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
อาจารย์ประจำหลักสูตร 2 หลักสูตร
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต และมหาบัณฑิต
สาขาการศึกษาพิเศษ
2. ดร.แสงเพชร เจริญราษฎร์ อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
3. ดร.นพดล ฐิติจันทร์ ผู้ทรงคุณวุฒิอดีตผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ
ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 จังหวัดขอนแก่น
4. ดร.รังสิวุฒิ สุวรรณโรจน์ ผู้อำนวยการ วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 11
จังหวัดนครราชสีมา
5. ดร.พัทธยา ชนะพันธ์ ผู้อำนวยการ วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 52 จังหวัดเลย
6. นายอมร เผ่าเมือง ผู้อำนวยการ วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 1 จังหวัดนครปฐม
7. นางสาวทักษิณา ช่วยบำรุง ผู้อำนวยการ วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 12 จังหวัดชลบุรี
8. นางกาญจนา ฮวดศรี ผู้อำนวยการ วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดนครสวรรค์
9. นางณัฐยา พลุทอง ครูชำนาญการพิเศษศูนย์การศึกษาพิเศษ
เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี
10. นางกฤษฎา พาน้อย ครูชำนาญการพิเศษศูนย์การศึกษาพิเศษ
เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี
11. นางพงศ์พัชรา พรหมรัตน์ ผู้แทนผู้ปกครองศูนย์การศึกษาพิเศษ
เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี
12. น.อ.สามัคคี จันทนเสวี ผู้แทนผู้ปกครองศูนย์การศึกษาพิเศษ
เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่เข้าร่วมประชุม

1. นายธีระ จันทรัตน์	ผู้ทรงคุณวุฒิ สพฐ. อดีตผู้อำนวยการ
สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
2. นายมานิตย์ คำงาม	ผู้ทรงคุณวุฒิ สพฐ.
อดีตผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษา
สำหรับผู้ด้อยโอกาส
3. นางภัทริยวรรณ พันธุ์น้อย	ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
4. ดร.ประมวล พลอยกมลชุนห์	ผู้อำนวยการ วิทยาลัยนานาชาติ
โรงเรียนสอนคนตาบอดภาคเหนือ
ในพระบรมราชินูปถัมภ์ จังหวัดเชียงใหม่
5. นายศักดิ์ดา เรืองเดช	ผู้อำนวยการ วิทยาลัยนานาชาติ
โรงเรียนพิษณุโลกปัญญานุกูล
6. ดร.นงรงค์ ขาวเพชร	ผู้อำนวยการ วิทยาลัยนานาชาติ
โรงเรียนโสตศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี
7. ดร.สุรยจิต วรรณนวล	ผู้อำนวยการ วิทยาลัยนานาชาติ
ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดลำปาง
8. รองศาสตราจารย์ ดร. สมเกตุ อุทธโยธา	อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
9. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุชา ภูมิสิทธิพร	ประธานหลักสูตรสาขาวิชาการศึกษาพิเศษ
ระดับปริญญาโท และระดับปริญญาเอก
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
10. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสริมทรัพย์ วรปัญญา	อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร
สาขาบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
11. ดร.สามารถ สินทร	นักวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
12. ดร.พิมพ์มณี แก้วมawangษ์	ผู้ทรงคุณวุฒิ
13. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เดือนเพ็ญพร ชัยภักดี	ผู้ดำเนินรายการ

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ประเด็นการสนทนากลุ่มของครู
เรื่อง สภาพปัจจุบันและความต้องการในการบริหารจัดการศึกษาของหน่วยบริการ
ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี

คำชี้แจง ประเด็นในการสนทนากลุ่มกับครู จำนวน 11 คน ใช้เวลา 3 ชั่วโมง

ประเด็น

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันในการบริหารจัดการศึกษาของหน่วยบริการ
 ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการในการบริหารจัดการศึกษาของหน่วยบริการ
 ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันในการบริหารจัดการศึกษาของหน่วยบริการ
ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี

1. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันด้านบุคลากรในการบริหารจัดการศึกษาของ
 หน่วยบริการ อย่างไร

.....

2. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันด้านงบประมาณในการบริหารจัดการศึกษาของ
 หน่วยบริการ อย่างไร

.....

3. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันด้านสถานที่ วัสดุ และสื่อในการบริหารจัดการศึกษาของ
 หน่วยบริการ อย่างไร

.....

4. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันด้านการจัดการของหน่วยบริการ อย่างไร

.....

5. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันในด้านอื่นๆ อย่างไร (เสนอได้มากกว่า 1 ข้อ)

.....

**ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการในการบริหารจัดการศึกษาของหน่วยบริการ
ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี**

1. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาบุคลากรของหน่วยบริการ อย่างไร

.....

2. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการในการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินการของหน่วย
บริการ อย่างไร

.....

3. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาด้านสถานที่ วัสดุ และสื่อของหน่วยบริการ
อย่างไร

.....

4. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาด้านการจัดการของหน่วยบริการ
อย่างไร

.....

5. ท่านมีข้อเสนอแนะในด้านอื่นๆ อย่างไร (เสนอได้มากกว่า 1 ข้อ)

.....

ประเด็นการสนทนากลุ่มของผู้ปกครอง
เรื่อง สภาพปัจจุบันและความต้องการในการบริหารจัดการศึกษาของหน่วยบริการ
ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี

คำชี้แจง ประเด็นในการสนทนากลุ่มกับผู้ปกครอง จำนวน 11 คน ใช้เวลา 3 ชั่วโมง

ประเด็น

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันในการบริหารจัดการศึกษาของหน่วยบริการ
 ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการในการบริหารจัดการศึกษาของหน่วยบริการ
 ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันในการบริหารจัดการศึกษาของหน่วยบริการ
ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี

1. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผู้บริหาร และครูในการปฏิบัติงานของหน่วยบริการ อย่างไร

.....

2. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการสนับสนุนเงินในการช่วยเหลือบุตรหลานของท่านที่มารับบริการที่
 หน่วยบริการ อย่างไร

.....

3. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับอาคาร สถานที่ และสื่อการเรียนการสอนของหน่วยบริการ
 อย่างไร

.....

4. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการร่วมกิจกรรมและการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานของหน่วยบริการ
 อย่างไร

.....

5. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของของหน่วยบริการ ในด้านอื่นๆ อย่างไร (เสนอได้
 มากกว่า 1 ข้อ)

.....

**ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการในการบริหารจัดการศึกษาของหน่วยบริการ
ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี**

1. ท่านมีความต้องการอยากให้พัฒนาผู้บริหาร ครู ในการปฏิบัติงานของหน่วยบริการอย่างไร

.....

2. ท่านมีความต้องการอยากช่วยเหลือบุคลากรของท่านในการดำเนินการของหน่วยบริการ อย่างไร

.....

3. ท่านมีความต้องการอยากพัฒนาสถานที่ วัสดุ และสื่อของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ
เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรีอย่างไร

.....

4. ท่านมีความต้องการอยากพัฒนาด้านการจัดการศึกษาของหน่วยบริการ อย่างไร

.....

5. ท่านมีข้อเสนอแนะในด้านอื่นๆ อย่างไร (เสนอได้มากกว่า 1 ข้อ)

.....

ประเด็นในการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ
เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มี
ความต้องการจำเป็นพิเศษโดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายของหน่วยบริการ
ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี

คำชี้แจง ประเด็นในการสนทนากลุ่มกับผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 12 คน

ใช้เวลา 3 ชั่วโมง ใน 5 องค์ประกอบ

ประเด็น

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องและการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนารูปแบบฯ ผู้วิจัยได้จัดทำร่างรูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่เพื่อส่งเสริมการจัดการศึกษา สำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ซึ่งมีองค์ประกอบทั้ง 5 องค์ประกอบ ดังที่นำเสนอแล้วนั้น ผู้วิจัยขอคำแนะนำเกี่ยวกับ องค์ประกอบและรายละเอียดว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ ควรมี อะไรเพิ่มเติมบ้าง และควรปรับปรุงอะไรบ้าง

1. องค์ประกอบที่ 1 แนวคิดของรูปแบบ

.....

2. องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

.....

3. องค์ประกอบที่ 3 ปัจจัยนำเข้า

.....

4. องค์ประกอบที่ 4 กระบวนการ

.....

5. องค์ประกอบที่ 5 ผลผลิต

.....

**แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ
ร่างรูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษา
สำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย
ของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี**

คำชี้แจง

1. แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ของร่างรูปแบบฯ ฉบับนี้ สำหรับการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ของร่างรูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ขอความกรุณาผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ได้ศึกษาคู่มือการใช้รูปแบบฯ ที่แนบมาพร้อมกันนี้

2. โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ทั้ง 5 องค์ประกอบ แล้วพิจารณาว่ามีความเป็นไปได้ โดยมีเกณฑ์ การให้คะแนนดังนี้

5 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับ มากที่สุด

4 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับ มาก

3 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับ ปานกลาง

2 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับ น้อย

1 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

3. ข้อมูลที่ได้รับจะนำไปใช้ในการศึกษาวิจัย โดยนำไปวิเคราะห์และใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี เท่านั้น ไม่มีผลต่อผู้ตอบแบบประเมิน แต่อย่างใด ผู้วิจัยจะสงวนคำตอบของท่านไว้เป็นความลับ

ขอขอบพระคุณในความกรุณาให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ยังต่องานวิจัยในครั้งนี้

ชัยพร พันธุ์น้อย

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6

จังหวัดลพบุรี

องค์ประกอบที่ 1 แนวคิดของรูปแบบ

รายการ	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1. เป็นแนวคิดที่เข้าใจง่าย										
2. เป็นแนวคิดที่สามารถนำไปใช้ได้ง่าย										
3. เป็นแนวคิดที่ครอบคลุมใช้ในการพัฒนารูปแบบฯ										

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม.....

องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

รายการ	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1. มุ่งพัฒนาให้ภาคีเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ										
2. มุ่งพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาด้านทรัพยากรโดยมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย										
3. มุ่งพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาด้านวิชาการโดยมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย										

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม.....

องค์ประกอบที่ 3
ปัจจัยนำเข้า

รายการ	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
ด้านบุคลากร										
1. ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะเป็นผู้นำ										
2. ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความสามารถในการบริหาร										
3. ผู้บริหารสถานศึกษามีประสบการณ์ในการบริหารอย่างน้อย 2 ปี										
4. ครูและบุคลากรมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอน										
5. ครูและบุคลากรมีประสบการณ์การสอนอย่างน้อย 1 ปี										
ด้านงบประมาณ										
6. ได้รับเงินงบประมาณสนับสนุนอย่างเพียงพอ										
7. ได้รับเงินนอกงบประมาณสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง										
ด้านสถานที่ วัสดุ และสื่อ										
8. มีสถานที่ในการดำเนินงาน										
9. มีวัสดุ ครุภัณฑ์ที่ใช้ในการดำเนินงานอย่างเหมาะสมและเพียงพอ										
10. มีสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษ										
ด้านการจัดการ										
11. ใช้แผนปฏิบัติการเป็นแผนในการดำเนินการ										
12. มีการประชุมชี้แจงและมอบหมายหน้าที่ของแต่ละบุคคล										
13. มีการประสานผู้เกี่ยวข้อง ทั้งครู ผู้ปกครอง และภาคีเครือข่ายเกี่ยวกับการดำเนินการ										
14. มีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และสรุปผลอย่างต่อเนื่องโดยมีการนำข้อเสนอแนะมาใช้ในการพัฒนาการดำเนินงานต่อไป										

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม.....

[illegible]

รายการ	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
10. ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากร และภาคีเครือข่าย นำผลจากการถอดบทเรียนไปพัฒนาการดำเนินงาน ของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี										

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม.....

องค์ประกอบที่ 5
ผลผลิต

รายการ	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1. หน่วยบริการมีการดำเนินงานที่มีคุณภาพ										
2. ผู้เรียนมีคุณภาพที่ดีขึ้น										

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม.....

**แบบประเมินประสิทธิผลในการนำรูปแบบ
การบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ
โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ
เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ไปใช้**

คำชี้แจง

1. แบบประเมินฉบับนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อประเมินประสิทธิผลของรูปแบบฯ
2. แบบประเมินฉบับนี้มี 3 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 การประเมินประสิทธิผลในการนำรูปแบบฯ ไปใช้
 - ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
3. ข้อมูลที่ได้รับจะนำไปใช้ในการศึกษาวิจัย โดยนำไปวิเคราะห์และใช้ประโยชน์ในการพัฒนารูปแบบฯ เท่านั้นไม่มีผลต่อผู้ตอบแบบสอบถามแต่อย่างใด ผู้วิจัยจะสงวนคำตอบของท่านไว้เป็นความลับ

ขอขอบพระคุณในความกรุณาให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ยังต่องานวิจัยในครั้งนี้

ชัยพร พันธุ์น้อย
ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6
จังหวัดลพบุรี

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความประเด็นคำตอบ ซึ่งตรงกับความเป็นจริง

1. สถานภาพ

☐ ตัวแทนภาคีเครือข่าย

☐ ครู

2. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

3. อายุ

☐ ต่ำกว่า 30 ปี

☐ 30-40 ปี

☐ 41-50 ปี

☐ มากกว่า 50 ปี

4. ระดับการศึกษา

☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี

☐ ปริญญาตรี

☐ สูงกว่าปริญญาตรี

ตอนที่ 2 การประเมินประสิทธิผลในการนำรูปแบบฯ ไปใช้

คำชี้แจง กำหนดให้มีเกณฑ์การให้คะแนนเป็นระดับคุณภาพ 5 ระดับ ดังนี้

5	หมายถึง	มีคุณภาพ อยู่ในระดับ มากที่สุด
4	หมายถึง	มีคุณภาพ อยู่ในระดับ มาก
3	หมายถึง	มีคุณภาพ อยู่ในระดับ ปานกลาง
2	หมายถึง	มีคุณภาพ อยู่ในระดับ น้อย
1	หมายถึง	มีคุณภาพ อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

เกณฑ์การประเมิน

หน่วยบริการมีการดำเนินงานที่มีคุณภาพ หมายถึง หน่วยบริการมีการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

ผู้เรียนมีคุณภาพที่ดีขึ้น หมายถึง ผู้เรียนมีผลการพัฒนาตามตัวบ่งชี้ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

กรอบการประเมินประสิทธิผลในการนำรูปแบบฯ ไปใช้

ตัวบ่งชี้	เกณฑ์การให้คะแนน	วิธีการ/เครื่องมือ/แหล่งข้อมูล
หน่วยบริการมีการดำเนินงานที่มีคุณภาพ		
1. หน่วยบริการเกิดความร่วมมือ และมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน จากภาคีเครือข่าย	ระดับ 5 หน่วยบริการมีการดำเนินงานร่วมกับภาคีเครือข่ายทั้ง 8 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านวิชาการ ด้านอาคาร สถานที่ ด้านงบประมาณ ด้านการศึกษา ด้านสังคม ด้านการแพทย์ และด้านชุมชน ระดับ 4 หน่วยบริการมีการดำเนินงานร่วมกับภาคีเครือข่าย 7 ด้าน ระดับ 3 หน่วยบริการมีการดำเนินงานร่วมกับภาคีเครือข่ายอย่างน้อย 6 ด้าน ระดับ 2 หน่วยบริการมีการดำเนินงานร่วมกับภาคีเครือข่ายอย่างน้อย 5 ด้าน ระดับ 1 หน่วยบริการมีการดำเนินงานร่วมกับภาคีเครือข่ายอย่างน้อย 4 ด้าน	ตรวจสอบจากเอกสาร หลักฐาน แหล่งข้อมูล เช่น 1) ทะเบียนภาคีเครือข่าย 2) แบบบันทึกการเข้าร่วมกิจกรรมของภาคีเครือข่าย 3) แบบบันทึกการสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษา

ตัวบ่งชี้	เกณฑ์การให้คะแนน	วิธีการ/เครื่องมือ/แหล่งข้อมูล
2. หน่วยบริการเป็นหน่วยบริการต้นแบบในการศึกษาดูงาน	ระดับ 5 หน่วยบริการมีหน่วยงานหรือองค์กรเข้าศึกษาดูงาน 5 หน่วยงานหรือองค์กรขึ้นไป ระดับ 4 หน่วยบริการมีหน่วยงานหรือองค์กรเข้าศึกษาดูงาน 5 หน่วยงานหรือองค์กร ระดับ 3 หน่วยบริการมีหน่วยงานหรือองค์กรเข้าศึกษาดูงาน 4 หน่วยงานหรือองค์กร ระดับ 2 หน่วยบริการมีหน่วยงานหรือองค์กรเข้าศึกษาดูงาน 3 หน่วยงานหรือองค์กร ระดับ 1 หน่วยบริการมีหน่วยงานหรือองค์กรเข้าศึกษาดูงานอย่างน้อย 2 หน่วยงานหรือองค์กร	ตรวจสอบจากเอกสาร หลักฐานแหล่งข้อมูล เช่น 1) หนังสือราชการ 2) สมุดเซ็นเยี่ยม 3) เกียรติบัตร 4) ประมวลภาพการศึกษาดูงาน
3. หน่วยบริการเป็นหน่วยงานหลักในการให้บริการทางวิชาการการศึกษาพิเศษประจำอำเภอ เช่น 1) ให้บริการทางวิทยาการ 2) ให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวกฯ 3) ให้คำปรึกษา แนะนำ 4) บริการพัฒนาศักยภาพแก่เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ	ระดับ 5 หน่วยบริการมีหน่วยงานหรือองค์กรขอรับบริการทางวิชาการการศึกษาพิเศษ ไม่น้อยกว่า 25 แห่ง ระดับ 4 หน่วยบริการมีหน่วยงานหรือองค์กรขอรับบริการทางวิชาการการศึกษาพิเศษ ไม่น้อยกว่า 20 แห่ง ระดับ 3 หน่วยบริการมีหน่วยงานหรือองค์กรขอรับบริการทางวิชาการการศึกษาพิเศษ ไม่น้อยกว่า 15 แห่ง ระดับ 2 หน่วยบริการมีหน่วยงานหรือองค์กรขอรับบริการทางวิชาการการศึกษาพิเศษ ไม่น้อยกว่า 10 แห่ง ระดับ 1 หน่วยบริการมีหน่วยงานหรือองค์กรขอรับบริการทางวิชาการการศึกษาพิเศษ ไม่น้อยกว่า 5 แห่ง	ตรวจสอบจากเอกสาร หลักฐานแหล่งข้อมูล เช่น 1) หนังสือราชการ การเป็นวิทยากร 2) หนังสือราชการ การให้คำปรึกษาแนะนำ 3) ทะเบียนรับคู่มือการศึกษา

ตัวบ่งชี้	เกณฑ์การให้คะแนน	วิธีการ/เครื่องมือ/แหล่งข้อมูล
4. ภาคิเครือข่ายมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมประชุม การดำเนินงานของหน่วยบริการเพิ่มมากขึ้น	ระดับ 5 ภาคิเครือข่ายมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมประชุมการดำเนินงานของหน่วยบริการเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ระดับ 4 ภาคิเครือข่ายมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมประชุมการดำเนินงานของหน่วยบริการเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ระดับ 3 ภาคิเครือข่ายมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมประชุมการดำเนินงานของหน่วยบริการเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ระดับ 2 ภาคิเครือข่ายมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมประชุมการดำเนินงานของหน่วยบริการเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 40 ระดับ 1 ภาคิเครือข่ายมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมประชุมการดำเนินงานของหน่วยบริการเพิ่มขึ้น น้อยกว่าร้อยละ 40	ตรวจสอบจากเอกสาร หลักฐาน แหล่งข้อมูล เช่น 1) แบบบันทึกการประชุม การมีส่วนร่วมของภาคิเครือข่าย
5. ภาคิเครือข่ายมีส่วนร่วมในการสนับสนุนทรัพยากรการดำเนินงานของหน่วยบริการเพิ่มมากขึ้น	ระดับ 5 ภาคิเครือข่ายมีส่วนร่วมในการสนับสนุนทรัพยากรการดำเนินงานของหน่วยบริการเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ระดับ 4 ภาคิเครือข่ายมีส่วนร่วมในการสนับสนุนทรัพยากรการดำเนินงานของหน่วยบริการเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ระดับ 3 ภาคิเครือข่ายมีส่วนร่วมในการสนับสนุนทรัพยากรการดำเนินงานของหน่วยบริการเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ระดับ 2 ภาคิเครือข่ายมีส่วนร่วมในการสนับสนุนทรัพยากรการดำเนินงานของหน่วยบริการเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 40 ระดับ 1 ภาคิเครือข่ายมีส่วนร่วมในการสนับสนุนทรัพยากรการดำเนินงานของหน่วยบริการเพิ่มขึ้น น้อยกว่าร้อยละ 40	ตรวจสอบจากเอกสาร หลักฐาน แหล่งข้อมูล เช่น 1) แบบสรุปการสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษา

ตัวบ่งชี้	เกณฑ์การให้คะแนน	วิธีการ/เครื่องมือ/แหล่งข้อมูล
ผู้เรียนมีคุณภาพที่ดีขึ้น		
1. ผู้เรียนมีผลการพัฒนาการที่ดีขึ้นตามจุดประสงค์ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล/แผนการให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว	ระดับ 5 ผู้เรียนมีพัฒนาการตามเป้าหมาย ผ่านจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม/พัฒนาการที่คาดหวังที่ดีขึ้น ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 10 ระดับ 4 ผู้เรียนมีพัฒนาการตามเป้าหมาย ผ่านจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม/พัฒนาการที่คาดหวังที่ดีขึ้น ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 8 ระดับ 3 ผู้เรียนมีพัฒนาการตามเป้าหมาย ผ่านจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม/พัฒนาการที่คาดหวังที่ดีขึ้น ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 6 ระดับ 2 ผู้เรียนมีพัฒนาการตามเป้าหมาย ผ่านจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม/พัฒนาการที่คาดหวังที่ดีขึ้น ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 4 ระดับ 1 ผู้เรียนมีพัฒนาการตามเป้าหมาย ผ่านจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม/พัฒนาการที่คาดหวัง ที่ดีขึ้น น้อยกว่า ร้อยละ 4	ตรวจสอบจากเอกสาร หลักฐานแหล่งข้อมูล เช่น 1) แบบประเมินผลการเรียนรู้ตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล/แผนการให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว 2) แผนการศึกษาเฉพาะบุคคล/แผนการให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว 3) แผนการสอนเฉพาะบุคคล
2. ผู้เรียนมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับ 5 ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ดีขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ระดับ 4 ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ดีขึ้น ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 8 ระดับ 3 ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ดีขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 6 ระดับ 2 ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ดีขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 4 ระดับ 1 ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ดีขึ้น น้อยกว่าร้อยละ 4	ตรวจสอบจากเอกสาร หลักฐานแหล่งข้อมูล เช่น 1) แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ตัวบ่งชี้	เกณฑ์การให้คะแนน	วิธีการ/เครื่องมือ/แหล่งข้อมูล
3. ผู้เรียนมารับบริการในรูปแบบหน่วยบริการเพิ่มขึ้น	ระดับ 5 ผู้เรียนมารับบริการในรูปแบบหน่วยบริการเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 70 ระดับ 4 ผู้เรียนมารับบริการในรูปแบบหน่วยบริการเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 ระดับ 3 ผู้เรียนมารับบริการในรูปแบบหน่วยบริการเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 50 ระดับ 2 ผู้เรียนมารับบริการในรูปแบบหน่วยบริการเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 40 ระดับ 1 ผู้เรียนมารับบริการในรูปแบบหน่วยบริการเพิ่มขึ้น น้อยกว่า ร้อยละ 40	ตรวจสอบจากเอกสาร หลักฐาน แหล่งข้อมูล เช่น 1) ทะเบียนนักเรียนผู้รับบริการ

แบบประเมินประสิทธิผลในการนำรูปแบบฯ ไปใช้

ตัวบ่งชี้	บันทึกร่องรอยพฤติกรรมที่แสดงลักษณะตัวบ่งชี้ (ระบุข้อมูล/สารสนเทศ/เอกสารหลักฐานที่สะท้อนพฤติกรรม)	ผลการประเมิน ให้วงกลมล้อมรอบตัวเลข ตามพฤติกรรม ที่สอดคล้องกับหลักฐานร่องรอยที่บันทึกไว้
หน่วยบริการมีการดำเนินงานที่มีคุณภาพ		
1. หน่วยบริการเกิดความร่วมมือและมีส่วนร่วมในการดำเนินงานจากภาคีเครือข่าย		ระดับ 5 หน่วยบริการมีการดำเนินงานร่วมกับภาคีเครือข่ายทั้ง 8 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านวิชาการ ด้านอาคารสถานที่ ด้านงบประมาณ ด้านการศึกษา ด้านสังคม ด้านการแพทย์ และด้านชุมชน ระดับ 4 หน่วยบริการมีการดำเนินงานร่วมกับภาคีเครือข่าย 7 ด้าน

ตัวบ่งชี้	บันทึกร่องรอยพฤติกรรมที่แสดง ลักษณะตัวบ่งชี้ (ระบุข้อมูล/สารสนเทศ/เอกสาร หลักฐานที่สะท้อนพฤติกรรม)	ผลการประเมิน ให้วงกลมล้อมรอบตัวเลข ตามพฤติกรรม ที่สอดคล้องกับหลักฐานร่องรอยที่ บันทึกไว้
		ระดับ 3 หน่วยบริการมีการดำเนินงานร่วมกับภาคีเครือข่ายอย่างน้อย 6 ด้าน ระดับ 2 หน่วยบริการมีการดำเนินงานร่วมกับภาคีเครือข่ายอย่างน้อย 5 ด้าน ระดับ 1 หน่วยบริการมีการดำเนินงานร่วมกับภาคีเครือข่ายอย่างน้อย 4 ด้าน
2. หน่วยบริการเป็นหน่วยบริการต้นแบบในการศึกษาดูงาน		ระดับ 5 หน่วยบริการมีหน่วยงานหรือองค์กรเข้าศึกษาดูงาน 5 หน่วยงานหรือองค์กรขึ้นไป ระดับ 4 หน่วยบริการมีหน่วยงานหรือองค์กรเข้าศึกษาดูงาน 5 หน่วยงานหรือองค์กร ระดับ 3 หน่วยบริการมีหน่วยงานหรือองค์กรเข้าศึกษาดูงาน 4 หน่วยงานหรือองค์กร ระดับ 2 หน่วยบริการมีหน่วยงานหรือองค์กรเข้าศึกษาดูงาน 3 หน่วยงานหรือองค์กร ระดับ 1 หน่วยบริการมีหน่วยงานหรือองค์กรเข้าศึกษาดูงานอย่างน้อย 2 หน่วยงานหรือองค์กร
3. หน่วยบริการเป็นหน่วยงานหลักในการให้บริการทางวิชาการ การศึกษาพิเศษประจำอำเภอ เช่น 1) ให้บริการทางวิทยากร 2) ให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวกฯ		ระดับ 5 หน่วยบริการมีหน่วยงานหรือองค์กรขอรับบริการทางวิชาการการศึกษาพิเศษ ไม่น้อยกว่า 25 แห่ง

ตัวบ่งชี้	บันทึกร่องรอยพฤติกรรมที่แสดง ลักษณะตัวบ่งชี้ (ระบุข้อมูล/สารสนเทศ/เอกสาร หลักฐานที่สะท้อนพฤติกรรม)	ผลการประเมิน ให้วงกลมล้อมรอบตัวเลข ตามพฤติกรรม ที่สอดคล้องกับหลักฐานร่องรอยที่ บันทึกไว้
3) ให้คำปรึกษา แนะนำ 4) บริการพัฒนาศักยภาพแก่ เด็กที่มีความต้องการจำเป็น พิเศษ		ระดับ 4 หน่วยบริการมีหน่วยงาน หรือองค์กรขอรับบริการทางวิชาการ การศึกษาพิเศษ ไม่น้อยกว่า 20 แห่ง ระดับ 3 หน่วยบริการมีหน่วยงาน หรือองค์กรขอรับบริการทางวิชาการ การศึกษาพิเศษ ไม่น้อยกว่า 15 แห่ง ระดับ 2 หน่วยบริการมีหน่วยงาน หรือองค์กรขอรับบริการทางวิชาการ การศึกษาพิเศษ ไม่น้อยกว่า 10 แห่ง ระดับ 1 หน่วยบริการมีหน่วยงาน หรือองค์กรขอรับบริการทางวิชาการ การศึกษาพิเศษ ไม่น้อยกว่า 5 แห่ง
4. ภาศึเครือข่ายมีส่วนร่วม ในการเข้าร่วมประชุม การดำเนินงานของหน่วยบริการ เพิ่มมากขึ้น		ระดับ 5 ภาศึเครือข่ายมีส่วนร่วม ในการเข้าร่วมประชุม การดำเนินงานของหน่วยบริการ เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 70 ระดับ 4 ภาศึเครือข่ายมีส่วนร่วม ในการเข้าร่วมประชุม การดำเนินงานของหน่วยบริการ เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 ระดับ 3 ภาศึเครือข่ายมีส่วนร่วม ในการเข้าร่วมประชุม การดำเนินงานของหน่วยบริการ เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 50 ระดับ 2 ภาศึเครือข่ายมีส่วนร่วม ในการเข้าร่วมประชุม การดำเนินงานของหน่วยบริการ เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 40

ตัวบ่งชี้	บันทึกร่องรอยพฤติกรรมที่แสดง ลักษณะตัวบ่งชี้ (ระบุข้อมูล/สารสนเทศ/เอกสาร หลักฐานที่สะท้อนพฤติกรรม)	ผลการประเมิน ให้วงกลมล้อมรอบตัวเลข ตามพฤติกรรม ที่สอดคล้องกับหลักฐานร่องรอยที่ บันทึกไว้
		ระดับ 1 ภาคิเครือข่ายมีส่วนร่วม ในการเข้าร่วมประชุม การดำเนินงานของหน่วยบริการ เพิ่มขึ้น น้อยกว่า ร้อยละ 40
5. ภาคิเครือข่ายมีส่วนร่วม ในการสนับสนุนทรัพยากร การดำเนินงานของหน่วยบริการ เพิ่มมากขึ้น		ระดับ 5 ภาคิเครือข่ายมีส่วนร่วม ในการสนับสนุนทรัพยากร การดำเนินงานของหน่วยบริการ เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ร้อยละ 70 ระดับ 4 ภาคิเครือข่ายมีส่วนร่วม ในการสนับสนุนทรัพยากร การดำเนินงานของหน่วยบริการ เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 ระดับ 3 ภาคิเครือข่ายมีส่วนร่วม ในการสนับสนุนทรัพยากร การดำเนินงานของหน่วยบริการ เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ร้อยละ 50 ระดับ 2 ภาคิเครือข่ายมีส่วนร่วม ในการสนับสนุนทรัพยากร การดำเนินงานของหน่วยบริการ เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 40 ระดับ 1 ภาคิเครือข่ายมีส่วนร่วม ในการสนับสนุนทรัพยากร การดำเนินงานของหน่วยบริการ เพิ่มขึ้น น้อยกว่า ร้อยละ 40
ผู้เรียนมีคุณภาพที่ดีขึ้น		
1. ผู้เรียนมีผลการพัฒนาการที่ดีขึ้น ตามจุดประสงค์ในแผนการจัด การศึกษาเฉพาะบุคคล/แผนการ ให้บริการช่วยเหลือเฉพาะ ครอบครัว		ระดับ 5 ผู้เรียนมีพัฒนาการ ตามเป้าหมาย ผ่านจุดประสงค์ เชิงพฤติกรรม/พัฒนาการที่ คาดหวังที่ดีขึ้น น้อยกว่า ร้อยละ 10

ตัวบ่งชี้	บันทึกร่องรอยพฤติกรรมที่แสดง ลักษณะตัวบ่งชี้ (ระบุข้อมูล/สารสนเทศ/เอกสาร หลักฐานที่สะท้อนพฤติกรรม)	ผลการประเมิน ให้วงกลมล้อมรอบตัวเลข ตามพฤติกรรม ที่สอดคล้องกับหลักฐานร่องรอยที่ บันทึกไว้
		ระดับ 4 ผู้เรียนมีพัฒนาการตามเป้าหมาย ผ่านจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม/พัฒนาการที่คาดหวังที่ดีขึ้น น้อยกว่า ร้อยละ 8 ระดับ 3 ผู้เรียนมีพัฒนาการตามเป้าหมาย ผ่านจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม/พัฒนาการที่คาดหวังที่ดีขึ้น น้อยกว่า ร้อยละ 6 ระดับ 2 ผู้เรียนมีพัฒนาการตามเป้าหมาย ผ่านจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม/พัฒนาการที่คาดหวังที่ดีขึ้น น้อยกว่า ร้อยละ 4 ระดับ 1 ผู้เรียนมีพัฒนาการตามเป้าหมาย ผ่านจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม/พัฒนาการที่คาดหวังที่ดีขึ้น น้อยกว่า ร้อยละ 4
2. ผู้เรียนมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์		ระดับ 5 ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ดีขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ระดับ 4 ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ดีขึ้น ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 8 ระดับ 3 ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ดีขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 6 ระดับ 2 ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ดีขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 4 ระดับ 1 ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ดีขึ้น น้อยกว่าร้อยละ 4
3. ผู้เรียนมารับบริการในรูปแบบหน่วยบริการเพิ่มขึ้น		ระดับ 5 ผู้เรียนมารับบริการในรูปแบบหน่วยบริการเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 70 ระดับ 4 ผู้เรียนมารับบริการในรูปแบบหน่วยบริการเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60

ตัวบ่งชี้	บันทึกร่องรอยพฤติกรรมที่แสดง ลักษณะตัวบ่งชี้ (ระบุข้อมูล/สารสนเทศ/เอกสาร หลักฐานที่สะท้อนพฤติกรรม)	ผลการประเมิน ให้วงกลมล้อมรอบตัวเลข ตามพฤติกรรม ที่สอดคล้องกับหลักฐานร่องรอยที่ บันทึกไว้
		ระดับ 3 ผู้เรียนมารับบริการใน รูปแบบหน่วยบริการเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 50 ระดับ 2 ผู้เรียนมารับบริการใน รูปแบบหน่วยบริการเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 40 ระดับ 1 ผู้เรียนมารับบริการใน รูปแบบหน่วยบริการเพิ่มขึ้นน้อย กว่า ร้อยละ 40

บันทึกสรุปคะแนนรวมจำแนกตามบ่งชี้

รายการประเมิน	คะแนนที่ได้ในแต่ละตัวบ่งชี้					รวม คะแนน	ร้อยละ
	ตัวบ่งชี้	ตัวบ่งชี้	ตัวบ่งชี้	ตัวบ่งชี้	ตัวบ่งชี้		
	ที่ 1	ที่ 2	ที่ 3	ที่ 4	ที่ 5		
หน่วยบริการ มีการดำเนินงานที่มีคุณภาพ							
ผู้เรียนมีคุณภาพที่ดีขึ้น							

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

**แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่
ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ
โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย
ของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี**

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อสอบถามความความพึงพอใจของผู้ปกครอง และภาคีเครือข่ายของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี
2. แบบสอบถามฉบับนี้มี 2 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 ความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบฯ
3. ข้อมูลที่ได้รับจะนำไปใช้ในการศึกษาวิจัย โดยนำไปวิเคราะห์และใช้ประโยชน์ในการพัฒนารูปแบบฯ เท่านั้น ไม่มีผลต่อผู้ตอบแบบสอบถามแต่อย่างใด ผู้วิจัยจะสงวนคำตอบของท่านไว้เป็นความลับ

ขอขอบพระคุณในความกรุณาให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ยังต้องงานวิจัยในครั้งนี้

ชัยพร พันธุ์น้อย

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6
จังหวัดลพบุรี

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความประเด็นคำตอบ ซึ่งตรงกับความเป็นจริง

1. สถานภาพ

☐ ผู้ปกครอง

☐ ภาควิชา

2. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

3. อายุ

☐ ต่ำกว่า 30 ปี

☐ 30-40 ปี

☐ 41-50 ปี

☐ มากกว่า 50 ปี

4. ระดับการศึกษา

☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี

☐ ปริญญาตรี

☐ สูงกว่าปริญญาตรี

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของผู้ปกครอง และภาควิชา ของหน่วยบริการ

คำชี้แจง โปรดอ่านประเด็นข้อความ ตามรายการ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับ

ความพึงพอใจของท่านที่มีต่อรูปแบบฯ

5 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับ มากที่สุด

4 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับ มาก

3 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับ ปานกลาง

2 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับ น้อย

1 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ข้อ	รายการความพึงพอใจต่อรูปแบบฯ	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
1	หน่วยบริการได้รับการสนับสนุนจากภาคีเครือข่ายในการดำเนินงาน					
2	หน่วยบริการได้รับการยอมรับจากชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง					
3	หน่วยบริการมีการจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกได้อย่างเหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้					
4	หน่วยบริการมีความปลอดภัยต่อการรับบริการ					
5	หน่วยบริการมีสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกที่มีความเพียงพอต่อการจัดการเรียนรู้					
6	หน่วยบริการมีสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกมีความสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของนักเรียน					
7	ครู และบุคลากรในหน่วยบริการมีเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน					
8	ครู และบุคลากรในหน่วยบริการมีทักษะ ความรู้ในการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน					
9	ครู และบุคลากรในหน่วยบริการมีกระบวนการจัดการเรียนรู้แก่ผู้เรียนอย่างเป็นระบบ					
10	ผู้เรียนมีพัฒนาการที่ดีขึ้นจากการรับบริการในรูปแบบของหน่วยบริการ					

แบบสอบถามความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษา
สำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย
ของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี
ไปใช้ในสถานศึกษาอื่น

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อสอบถามความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบฯ ไปใช้ในสถานศึกษาอื่น
2. แบบสอบถามฉบับนี้มี 3 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 การสอบถามความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบฯ ไปใช้ในสถานศึกษาอื่น
 - ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
3. ข้อมูลที่ได้รับจะนำไปใช้ในการศึกษาวิจัย โดยนำไปวิเคราะห์และใช้ประโยชน์ ในการพัฒนารูปแบบฯ เท่านั้นไม่มีผลต่อผู้ตอบแบบสอบถามแต่อย่างใด ผู้วิจัยจะสงวนคำตอบของท่านไว้เป็นความลับ

ขอขอบพระคุณในความกรุณาให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ยิ่งต่องานวิจัยในครั้งนี้

ชัยพร พันธุ์น้อย

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6
จังหวัดลพบุรี

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความประเด็นคำตอบ ซึ่งตรงกับความเป็นจริง

1. สถานภาพ☐ ผู้บริหารสถานศึกษา☐ ครู**2. เพศ**☐ ชาย☐ หญิง**3. อายุ**☐ ต่ำกว่า 30 ปี☐ 30-40 ปี☐ 41-50 ปี☐ มากกว่า 50 ปี**4. ระดับการศึกษา**☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี☐ ปริญญาตรี☐ สูงกว่าปริญญาตรี

ตอนที่ 2 การสอบถามความเป็นไปได้ในของรูปแบบฯในการนำไปใช้ในสถานศึกษาอื่น

คำชี้แจง เมื่อศึกษารูปแบบฯแล้ว ให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับ ความเป็นไปได้ ในการนำรูปแบบไปใช้ในสถานศึกษาของท่าน โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

5	หมายถึง	มีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับ มากที่สุด
4	หมายถึง	มีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับ มาก
3	หมายถึง	มีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับ ปานกลาง
2	หมายถึง	มีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับ น้อย
1	หมายถึง	มีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

รายการประเมิน	ระดับความเป็นไปได้				
	5	4	3	2	1
1. การนำรูปแบบฯ ในภาพรวม ซึ่งมี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ แนวคิดของรูปแบบ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต ไปใช้					
2. การนำองค์ประกอบที่ 1 แนวคิดของรูปแบบ โดยใช้แนวคิด ทฤษฎีระบบ ประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต และข้อมูลย้อนกลับ มาใช้ในการบริหารจัดการไปใช้					
3. การนำองค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาด้านทรัพยากรและ วิชาการในการส่งเสริม โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ของหน่วยบริการไปใช้					
4. การนำองค์ประกอบที่ 3 ปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านสถานที่ วัสดุ และสื่อ และด้านการจัดการไปใช้					
5. การนำองค์ประกอบที่ 3 ปัจจัยนำเข้า ด้านบุคลากร มีผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากร ที่มีภาวะผู้นำ มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน และมีประสบการณ์ ในการทำงาน					
6. การนำองค์ประกอบที่ 3 ปัจจัยนำเข้า ด้านงบประมาณ ประกอบด้วย เงินงบประมาณการดำเนินงานอย่างเพียงพอ และเงินนอกงบประมาณสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง					
7. การนำองค์ประกอบที่ 3 ปัจจัยนำเข้า ด้านสถานที่ วัสดุ และ สื่อ ประกอบด้วย อาคาร ห้องเรียน วัสดุ อุปกรณ์ และสื่อ ที่มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอน					

รายการประเมิน	ระดับความเป็นไปได้				
	5	4	3	2	1
8. การนำองค์ประกอบที่ 3 ปัจจุบันำเข้า ด้านการจัดการ ประกอบด้วย แผนปฏิบัติการ มีการประชุมชี้แจง มอบหมายงาน และมีการประสานผู้เกี่ยวข้อง ในการดำเนินงาน					
9. การนำองค์ประกอบที่ 4 กระบวนการ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมนิเทศ ติดตาม และ ประเมินผล และร่วมสะท้อนผล ไปใช้					
10. การนำองค์ประกอบที่ 4 ขั้นร่วมวางแผน โดยมีผู้บริหาร สถานศึกษา ครู และภาคีเครือข่าย ร่วมประชุม ปรึกษาหารือ ร่วมในการตัดสินใจ ร่วมกำหนดวางแผน และร่วมกำหนดปฏิทิน ไปใช้					
11. การนำองค์ประกอบที่ 4 ขั้นร่วมดำเนินการ โดยมีผู้บริหาร สถานศึกษา ครู และภาคีเครือข่าย ร่วมดำเนินงานตาม ปฏิทิน และร่วมส่งเสริมสนับสนุนปัจจัยต่างๆ ในการดำเนินงาน ไปใช้					
12. การนำองค์ประกอบที่ 4 ขั้น ร่วมนิเทศ ติดตาม และ ประเมินผล โดยมีผู้บริหารสถานศึกษา ครู และ ภาคีเครือข่าย ร่วมนิเทศ ตรวจสอบผลปฏิบัติงาน และ ร่วมประเมินผล สรุป รวมถึงรายงานผลปฏิบัติงาน ไปใช้					
13. การนำองค์ประกอบที่ 4 ขั้นร่วมสะท้อนผล โดยมีผู้บริหาร สถานศึกษา ครู และภาคีเครือข่าย ร่วมถอดบทเรียน ผลสำเร็จของการดำเนินการ ไปใช้					
14. ผลขององค์ประกอบที่ 5 ผลผลิต ประกอบด้วย หน่วยบริการมีการดำเนินงานที่มีคุณภาพ และผู้เรียน มีคุณภาพ ที่ดีขึ้น					
15. ภาพรวมของรูปแบบฯ ที่พัฒนาขึ้น					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

**แบบสอบถามความเป็นไปได้ในการนำคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่
ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วม
ของภาคีเครือข่ายของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6
จังหวัดลพบุรี ไปใช้ในสถานศึกษาอื่น**

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อสอบถามความเป็นไปได้ในการนำคู่มือการใช้รูปแบบฯ ไปใช้ในสถานศึกษาอื่น
2. แบบสอบถามฉบับนี้มี 3 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 การสอบถามความเป็นไปได้ในการนำคู่มือการใช้รูปแบบฯ ไปใช้ในสถานศึกษาอื่น
 - ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
3. ข้อมูลที่ได้รับจะนำไปใช้ในการศึกษาวิจัย โดยนำไปวิเคราะห์และใช้ประโยชน์ในการพัฒนารูปแบบฯ เท่านั้นไม่มีผลต่อผู้ตอบแบบสอบถามแต่อย่างใด ผู้วิจัยจะสงวนคำตอบของท่านไว้เป็นความลับ

ขอขอบพระคุณในความกรุณาให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ยังต้องงานวิจัยในครั้งนี้

ชัยพร พันธุ์น้อย

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6
จังหวัดลพบุรี

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความประเด็นคำตอบ ซึ่งตรงกับความเป็นจริง

1. สถานภาพ

☐ ผู้บริหารสถานศึกษา

☐ ครู

2. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

3. อายุ

☐ ต่ำกว่า 30 ปี

☐ 30-40 ปี

☐ 41-50 ปี

☐ มากกว่า 50 ปี

4. ระดับการศึกษา

☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี

☐ ปริญญาตรี

☐ สูงกว่าปริญญาตรี

ตอนที่ 2 การสอบถามความเป็นไปได้ในการนำคู่มือการใช้รูปแบบฯ นำไปใช้ในสถานศึกษาอื่น
คำชี้แจง เมื่อศึกษาคู่มือการใช้รูปแบบฯ แล้ว ให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านเห็นว่า
 ความเป็นไปได้ในการนำคู่มือการใช้รูปแบบฯ ไปใช้ในสถานศึกษาอื่น โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

5	หมายถึง	มีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับ มากที่สุด
4	หมายถึง	มีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับ มาก
3	หมายถึง	มีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับ ปานกลาง
2	หมายถึง	มีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับ น้อย
1	หมายถึง	มีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

รายการ	ระดับความเป็นไปได้ในการนำไปใช้				
	5	4	3	2	1
1. คู่มือการใช้รูปแบบฯ สามารถเป็นแนวทางในการดำเนินงานได้					
2. เนื้อหาในคู่มือการใช้รูปแบบฯ มีความชัดเจนและเข้าใจง่าย					
3. เนื้อหาในคู่มือการใช้รูปแบบฯ มีการใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย					
4. การจัดเนื้อหาในคู่มือการใช้รูปแบบฯ เป็นลำดับขั้นตอน สอดคล้อง และเชื่อมโยงกันดี					
5. เนื้อหาในคู่มือการใช้รูปแบบฯ ช่วยให้ผู้บริหารและครูเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบฯ					
6. แนวทางการดำเนินงานแต่ละขั้นตอนของคู่มือการใช้รูปแบบฯ มีความเหมาะสมตามขั้นตอนกระบวนการ					
7. เนื้อหาในคู่มือการใช้รูปแบบฯ มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์					
8. เนื้อหาในคู่มือการใช้รูปแบบฯ การใช้รูปแบบฯ สามารถนำไปปฏิบัติได้					
9. คู่มือการใช้รูปแบบฯ เป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการของหน่วยบริการ					
10. ภาพรวมของคู่มือการใช้รูปแบบฯ ที่พัฒนาขึ้น					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ภาคผนวก ค

คู่มือการใช้รูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษา
สำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของ
ภาคีเครือข่าย ของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ
เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี (เอกสารแนบ)

ภาคผนวก ง
ผลการหาคุณภาพเครื่องมือ

เรื่อง สภาพปัจจุบันและความต้องการในการบริหารจัดการศึกษาของหน่วยบริการ

ที่	รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					SUM (N)	IOC
		1	2	3	4	5		
ตอนที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันในการบริหารจัดการศึกษาของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี								
1	ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันด้านบุคลากรในการบริหารจัดการศึกษาของหน่วยบริการ อย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
2	ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันด้านงบประมาณในการบริหารจัดการศึกษาของหน่วยบริการ อย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
3	ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันด้านสถานที่ วัสดุ และสื่อในการบริหารจัดการศึกษาของหน่วยบริการ อย่างไร	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80
4	ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันด้านการจัดการของหน่วยบริการ อย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
5	ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันในด้านอื่นๆ อย่างไร	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80
รวม								0.92
ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการในการบริหารจัดการศึกษาของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี								
1	ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาบุคลากรของหน่วยบริการ อย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
2	ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการในการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินการของหน่วยบริการ อย่างไร	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80
3	ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาด้านสถานที่ วัสดุ และสื่อของหน่วยบริการ อย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
4	ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาด้านการจัดการของหน่วยบริการ อย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
5	ท่านมีข้อเสนอแนะในด้านอื่นๆ อย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
รวม								0.96
ดัชนีค่าความสอดคล้อง (IOC = 0.94)								

เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษา
สำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย
ของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี

ที่	รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					SUM (N)	IOC
		1	2	3	4	5		
1	องค์ประกอบที่ 1 แนวคิดของรูปแบบ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
2	องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80
3	องค์ประกอบที่ 3 ปัจจัยนำเข้า	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80
4	องค์ประกอบที่ 4 กระบวนการ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
5	องค์ประกอบที่ 5 ผลผลิต	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
รวม								0.92
ดัชนีค่าความสอดคล้อง (IOC = 0.92)								

ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้อง

ด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence : IOC)

ประเด็นในการประชุมผู้ทรงคุณวุฒิ

สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ
ร่างรูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการ
จำเป็นพิเศษโดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ
เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					SUM (N)	IOC
	1	2	3	4	5		
องค์ประกอบที่ 1 แนวคิดของรูปแบบ							
1. เป็นแนวคิดที่เข้าใจง่าย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
2. เป็นแนวคิดที่สามารถนำไปใช้ได้ง่าย	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80
3. เป็นแนวคิดที่ครอบคลุมใช้ในการพัฒนารูปแบบฯ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
รวม							0.93
องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ							
1. มุ่งพัฒนาให้ภาคีเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
2. มุ่งพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาด้านทรัพยากรโดยมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
3. มุ่งพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษ	0	+1	+1	-1	0	+1	0.20
4. มุ่งพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาด้านวิชาการโดยมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
รวม							1.00
องค์ประกอบที่ 3 ปัจจัยนำเข้า							
ด้านบุคลากร							
1. ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะเป็นผู้นำ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
2. ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความสามารถในการบริหาร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
3. ผู้บริหารสถานศึกษามีประสบการณ์ในการบริหารอย่างน้อย 2 ปี	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					SUM (N)	IOC
	1	2	3	4	5		
4. ครูและบุคลากรมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอน	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80
5. ครูและบุคลากรมีประสบการณ์การสอนอย่างน้อย 1 ปี	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
6. ครูและบุคลากรมีการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	0	-1	0	0.20
รวม							0.96
ด้านงบประมาณ							
7. ได้รับเงินงบประมาณสนับสนุนอย่างเพียงพอ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
8. ได้รับเงินนอกงบประมาณสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
รวม							1.00
ด้านสถานที่ วัสดุ และสื่อ							
9. มีสถานที่ในการดำเนินงาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
10. มีวัสดุ ครุภัณฑ์ที่ใช้ในการดำเนินงานอย่างเหมาะสมและเพียงพอ	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80
11. มีสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
12. มีการพัฒนาและปรับปรุงสถานที่ให้บริการ	0	+1	+1	+1	-1	2	0.40
รวม							0.93
ด้านการบริหารจัดการ							
13. ใช้แผนปฏิบัติการเป็นแผนในการดำเนินการ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
14. มีการประชุมชี้แจงและมอบหมายหน้าที่ของแต่ละบุคคล	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80
15. มีการประสานผู้เกี่ยวข้อง ทั้งครู ผู้ปกครอง และภาคีเครือข่ายเกี่ยวกับการดำเนินการ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
16. มีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และสรุปผลอย่างต่อเนื่องโดยมีการนำข้อเสนอแนะมาใช้พัฒนาการดำเนินงานต่อไป	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
รวม							0.95
รวมทั้งหมด							0.96

[illegible]

[illegible]

ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้อง

ด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence : IOC)

แบบสอบถามความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษา
สำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายของหน่วยบริการ
ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ไปใช้ในสถานศึกษาอื่น

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					SUM (N)	IOC
	1	2	3	4	5		
1. การนำรูปแบบฯ ในภาพรวม ซึ่งมี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ แนวคิดของรูปแบบ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต ไปใช้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
2. การนำองค์ประกอบที่ 1 แนวคิดของรูปแบบ โดยใช้แนวคิดทฤษฎีระบบ ประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต และข้อมูลย้อนกลับมาใช้ในการบริหารจัดการ ไปใช้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
3. การนำองค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาด้านทรัพยากรและวิชาการในการส่งเสริม โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายของหน่วยบริการไปใช้	+1	+1	-1	+1	+1	3	0.60
4. การนำองค์ประกอบที่ 3 ปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านสถานที่วัสดุ และสื่อ และด้านการจัดการ ไปใช้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
5. การนำองค์ประกอบที่ 3 ปัจจัยนำเข้า ด้านบุคลากร มีผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากร ที่มีภาวะผู้นำ มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน และมีประสบการณ์ในการทำงาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
6. การนำองค์ประกอบที่ 3 ปัจจัยนำเข้า ด้านงบประมาณ ประกอบด้วย เงินงบประมาณการดำเนินงานอย่างเพียงพอ และเงินนอกงบประมาณสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
7. การนำองค์ประกอบที่ 3 ปัจจัยนำเข้า ด้านสถานที่ วัสดุ และสื่อ ประกอบด้วย อาคาร ห้องเรียน วัสดุ อุปกรณ์ และสื่อ ที่มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00

[illegible]

ผลการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

ประเด็นในการประชุมผู้ทรงคุณวุฒิ

สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ
รูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ
โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6
จังหวัดลพบุรี

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.98	32

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
A1	4.67	.48	30
A2	4.57	.50	30
A3	4.53	.51	30
B1	4.67	.48	30
B2	4.77	.43	30
B3	4.67	.48	30
C1	4.67	.48	30
C2	4.77	.43	30
C3	4.37	.76	30
C4	4.80	.41	30
C5	4.87	.35	30
C6	4.63	.49	30

C7	4.50	.78	30
C8	4.70	.47	30
C9	4.40	.72	30
C10	4.83	.38	30
C11	4.70	.47	30
C12	4.73	.45	30
C13	4.80	.41	30
C14	4.77	.43	30
D1	4.70	.47	30
D2	4.50	.78	30
D3	4.73	.45	30
D4	4.63	.49	30
D5	4.77	.43	30
D6	4.57	.50	30
D7	4.43	.68	30
D8	4.83	.38	30
D9	4.77	.43	30
D10	4.70	.47	30
F1	4.83	.38	30
F2	4.77	.43	30

ผลการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

แบบประเมินประสิทธิผลในการนำรูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษา
สำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ของหน่วยบริการ
ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ไปใช้

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.96	8

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
A1	4.67	.48	30
A2	4.57	.50	30
A3	4.53	.51	30
A4	4.50	.51	30
A5	4.47	.51	30
A6	4.77	.43	30
A7	4.73	.45	30
A8	4.70	.47	30

ผลการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ใน
การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย
ของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.94	10

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
A1	4.67	.48	30
A2	4.57	.50	30
A3	4.53	.51	30
A4	4.50	.51	30
A5	4.47	.51	30
A6	4.77	.43	30
A7	4.73	.45	30
A8	4.70	.47	30
A9	4.53	.68	30
A10	4.47	.63	30

ผลการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

แบบสอบถามความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษา
สำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายของหน่วยบริการ
ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ไปใช้ในสถานศึกษาอื่น

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.96	15

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
A1	4.67	.48	30
A2	4.57	.50	30
A3	4.53	.51	30
A4	4.50	.51	30
A5	4.47	.51	30
A6	4.77	.43	30
A7	4.73	.45	30
A8	4.70	.47	30
A9	4.53	.68	30
A10	4.47	.63	30
A11	4.57	.50	30
A12	4.60	.50	30
A13	4.57	.63	30
A14	4.60	.62	30
A15	4.63	.49	30

ผลการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

แบบสอบถามความเป็นไปได้ในการนำคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ไปใช้ในสถานศึกษาอื่น

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.94	10

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
A1	4.67	.48	30
A2	4.57	.50	30
A3	4.50	.51	30
A4	4.73	.45	30
A5	4.70	.47	30
A6	4.53	.68	30
A7	4.47	.63	30
A8	4.60	.50	30
A9	4.60	.62	30
A10	4.63	.49	30

ภาคผนวก จ
หนังสือราชการ

ที่ ศธ ๐๔๐๐๗.๖๐๐/๖๓๒

ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๖
๔๑ หมู่ ๗ ตำบลป่าตาล อำเภอเมือง
จังหวัดลพบุรี ๑๕๐๐๐

๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๒

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ประเด็นในการสนทนากลุ่มของครู และผู้ปกครอง เรื่อง สภาพปัจจุบันและ
ความต้องการในการบริหารจัดการศึกษาของหน่วยบริการ
ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๖ จังหวัดลพบุรี จำนวน ๒ ชุด
๒. ประเด็นในการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๑ ชุด
๓. แบบประเมินความเหมาะสม
และความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบฯ จำนวน ๑ ชุด
๔. แบบประเมินประสิทธิผลในการนำรูปแบบฯ ไปใช้ จำนวน ๑ ชุด
๕. แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบฯ จำนวน ๑ ชุด
๖. แบบสอบถามความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบฯ
ไปใช้ในสถานศึกษาอื่น จำนวน ๑ ชุด
๗. แบบสอบถามความเป็นไปได้ในการนำคู่มือการใช้รูปแบบฯ
ไปใช้ในสถานศึกษาอื่น จำนวน ๑ ชุด
๘. แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ
ด้วย ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๖ จังหวัดลพบุรี มีความประสงค์จะทำการวิจัย
เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็น
พิเศษ โดยความร่วมมือของภาคีเครือข่ายของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๖ จังหวัด
ลพบุรี เพื่อนำผลมาใช้ประโยชน์ในการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็น
พิเศษที่ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๖ จังหวัดลพบุรี
ในการนี้ ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงความรู้ความสามารถในด้านการศึกษาพิเศษ
จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยครั้งนี้
ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๖ จังหวัดลพบุรี หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงจะได้รับความ
กรุณาจากท่านในการเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยครั้งนี้ จึงเรียนขอคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้
จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายชัยพร พันธุ์น้อย)

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๖ จังหวัดลพบุรี

กลุ่มบริหารงานวิชาการ

โทร.๐๓๖-๗๗๖๒๕๗ โทรสาร ๐๓๖-๗๗๖๒๖๐

ที่ ศธ ๐๔๐๐๗.๖๐๐/ว.๐๓๓

ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๖

๔๑ หมู่ ๗ ตำบลป่าตาล

อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ๑๕๐๐๐

๓๐ กันยายน ๒๕๖๒

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิการสนทนากลุ่ม

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ร่างรูปแบบฯ	จำนวน ๑ ชุด
๒. ประเด็นในการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ	จำนวน ๑ ชุด
๓. แบบตอบรับการเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ	จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๖ จังหวัดลพบุรี มีความประสงค์จะทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๖ จังหวัดลพบุรี เพื่อนำผลมาใช้ในการพัฒนานักเรียน และ การดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษที่ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๖ จังหวัดลพบุรี

ในการนี้ ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงความรู้ความสามารถในด้านการบริหารงานการศึกษาพิเศษ จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการสนทนากลุ่ม ในวันเสาร์ที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ เวลา ๐๙.๐๐ น.- ๑๒.๐๐ น. ณ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๖ จังหวัดลพบุรี

ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๖ จังหวัดลพบุรี หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงจะได้รับ ความกรุณาจากท่านในการเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในครั้งนี้ และขอความอนุเคราะห์ท่านตอบรับภายในวันศุกร์ที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๒ จึงเรียนขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายชัยพร พันธุ์น้อย)

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๖ จังหวัดลพบุรี

กลุ่มบริหารงานวิชาการ

โทร.๐๓๖-๗๗๖๒๕๕

โทรสาร ๐๓๖-๗๗๖๒๖๐

ที่ ศธ ๐๕๐๐๗.๖๐๐/ว.๐๘๕

ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๖
๔๑ หมู่ ๗ ตำบลป่าตาล อำเภอเมือง
จังหวัดลพบุรี ๑๕๐๐๐

๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๒

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิการประชุมกลุ่ม

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. ร่างรูปแบบฯ	จำนวน ๑ ชุด
	๒. ร่างคู่มือการใช้รูปแบบฯ	จำนวน ๑ ชุด
	๓. แบบประเมินความเหมาะสม
และความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบฯ	จำนวน ๑ ชุด
	๔. แบบตอบรับการเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ	จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๖ จังหวัดลพบุรี มีความประสงค์จะทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๖ จังหวัดลพบุรี เพื่อนำผลมาใช้ในการพัฒนานักเรียน และ การดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษที่ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๖ จังหวัดลพบุรี

ในการนี้ ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงความรู้ความสามารถในด้านการบริหารงาน การศึกษาพิเศษ จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการประชุมกลุ่ม ในวันอาทิตย์ที่ ๑๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๓ เวลา ๐๙.๐๐ น. - ๑๒.๐๐ น. ณ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๖ จังหวัดลพบุรี

ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๖ จังหวัดลพบุรี หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงจะได้รับ ความกรุณาจากท่านในการเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในครั้งนี้ และขอความอนุเคราะห์ท่านตอบรับ ภายในวัน ศุกร์ที่ ๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๓ และขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายชัยพร พันธุ์น้อย)

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๖ จังหวัดลพบุรี

กลุ่มบริหารงานวิชาการ

โทร.๐๓๖-๗๗๖๒๕๕ โทรสาร ๐๓๖-๗๗๖๒๖๐

ที่ ศธ ๐๔๐๐๗.๖๐๐/๐๖๑

ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๖
๔๑ หมู่ ๗ ตำบลป่าตาล อำเภอเมือง
จังหวัดลพบุรี ๑๕๐๐๐

๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมประชุมการสนทนากลุ่มของผู้ปกครอง
เรียน

สิ่งที่แนบมาด้วย ๑. ประเด็นการสนทนากลุ่มของผู้ปกครอง เรื่อง สภาพปัจจุบันและความต้องการในการ
บริหารจัดการศึกษาของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๖

จังหวัดลพบุรี

จำนวน ๑ ชุด

๒. แบบตอบรับการเข้าร่วมประชุม

จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๖ จังหวัดลพบุรี มีความประสงค์จะทำการวิจัย

เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการ
จำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๖
จังหวัดลพบุรี เพื่อนำผลมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนานักเรียน และการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดการศึกษา
สำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษที่ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๖ จังหวัดลพบุรี

อนึ่ง ศูนย์ฯ มีความประสงค์จะเก็บรวบรวมข้อมูล สภาพปัจจุบันและความต้องการ
ในการบริหารจัดการบริหารจัดการศึกษาของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๖
จังหวัดลพบุรี เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๖ จังหวัด
ลพบุรี ในการนี้ ศูนย์ฯ จึงขอเชิญท่านเป็นตัวแทนผู้ปกครองนักเรียนของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษา
พิเศษ เขตการศึกษา ๖ จังหวัดลพบุรี ในการเข้าร่วมประชุมสนทนากลุ่ม ในวันอาทิตย์ที่ ๑๔
พฤษภาคม ๒๕๖๒ เวลา ๐๙.๐๐ น.- ๑๒.๐๐ น. ณ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๖ จังหวัดลพบุรี

ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๖ จังหวัดลพบุรี หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงจะได้รับ
ความกรุณาจากท่านในการร่วมเป็นตัวแทนผู้ปกครองในครั้งนี้ และขอความอนุเคราะห์ท่านตอบรับ
ภายในวันพฤหัสบดีที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๒ จึงเรียนขอคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายชัยพร พันธุ์น้อย)

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๖ จังหวัดลพบุรี

กลุ่มบริหารงานวิชาการ

โทร. ๐-๓๖๒๗๗-๖๒๕๗ / โทรสาร. ๐-๓๖๒๗๗-๖๒๖๐

โทร. ๐๘๐-๕๓๑๑๗๗๘๗ (นายชัยพร พันธุ์น้อย)

ที่ ศธ ๐๔๐๐๗.๖๐๐/๐๖๒

ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๖
๕๑ หมู่ ๗ ตำบลป่าตาล อำเภอเมือง
จังหวัดลพบุรี ๑๕๐๐๐

๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมประชุมการสนทนากลุ่มของครู

เรียน

สิ่งที่แนบมาด้วย ๑. ประเด็นการสนทนากลุ่มของครู เรื่อง สภาพปัจจุบันและความต้องการในการบริหาร

จัดการศึกษาของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๖ จังหวัด

ลพบุรี

จำนวน ๑ ชุด

๒. แบบตอบรับการเข้าร่วมประชุม

จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๖ จังหวัดลพบุรี มีความประสงค์จะทำการวิจัย

เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการ
จำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๖
จังหวัดลพบุรี เพื่อนำผลมาใช้ในการพัฒนานักเรียน และการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัด
การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษที่ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๖ จังหวัดลพบุรี

อนึ่ง ศูนย์ฯ มีความประสงค์จะเก็บรวบรวมข้อมูล สภาพปัจจุบันและความต้องการ
ในการบริหารจัดการจัดการศึกษาของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๖
จังหวัดลพบุรี เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๖ จังหวัด
ลพบุรี ในการนี้ ศูนย์ฯ จึงขอเชิญท่านเป็นตัวแทนของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ
เขตการศึกษา ๖ จังหวัดลพบุรี ในการเข้าร่วมประชุมสนทนากลุ่ม ในวันเสาร์ที่ ๑๘ พฤษภาคม
๒๕๖๒ เวลา ๐๘.๐๐ น.- ๑๒.๐๐ น. ณ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๖ จังหวัดลพบุรี

ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๖ จังหวัดลพบุรี หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงจะได้รับ
ความกรุณาจากท่านในการร่วมเป็นตัวแทนของหน่วยบริการในครั้งนี้ และขอความอนุเคราะห์ท่าน
ตอบรับภายในวันพฤหัสบดีที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๒ จึงเรียนขอคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายชัยพร พันธุ์น้อย)

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๖ จังหวัดลพบุรี

กลุ่มบริหารงานวิชาการ

โทร. ๐-๓๖๓๗-๖๒๕๕ / ๐๘๐-๕๓๓๓๗๘๙ (นายชัยพร พันธุ์น้อย)

ที่ ศธ ๐๔๐๐๗.๖๐๐/๑๖๒

ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๖
๔๑ หมู่ ๗ ตำบลป่าตาล อำเภอเมือง
จังหวัดลพบุรี ๑๕๐๐๐

๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๓

เรื่อง ทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการ
จำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ
เรียน หัวหน้าหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๖ จังหวัดลพบุรี (รายชื่อแนบ)
สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. รูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบฯ จำนวน ๑ ชุด
๒. แบบประเมินประสิทธิผลในการนำรูปแบบฯ ไปใช้ จำนวน ๑ ฉบับ
ด้วย ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๖ จังหวัดลพบุรี มีความประสงค์จะทำการ
วิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความ
ต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ
เพื่อนำผลมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนานักเรียน และการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับ
เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษในศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๖ จังหวัดลพบุรี

ในการนี้ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๖ จังหวัดลพบุรี จึงขอทดลองใช้
รูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดย
การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ รายละเอียดดังสิ่งที่ส่งมาด้วย
ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๖ จังหวัดลพบุรี หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงจะได้รับ
ความกรุณาจากท่านในครั้งนี้ และขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้
จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายชัยพร พันธุ์น้อย)

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๖ จังหวัดลพบุรี

กลุ่มบริหารงานวิชาการ

โทร. ๐-๓๖๗๗-๖๒๕๕

โทรสาร. ๐-๓๖๗๗-๖๒๖๐

โทร. ๐๘๐-๕๑๙๑๗๘๘ (ผอ.ชัยพร พันธุ์น้อย)

ที่ ศธ ๐๔๐๐๗.๖๐๐/ว.๑๙๐

ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๖
๔๑ หมู่ ๗ ตำบลป่าตาล อำเภอเมือง
จังหวัดลพบุรี ๑๕๐๐๐

๒ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขออนุญาตเสนอแนะ ในการนำรูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ไปใช้

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ (รายชื่อแนบ)

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. รูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบฯ จำนวน ๑ ชุด
๒. แบบสอบถามความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบฯ ไปใช้ในสถานศึกษาอื่น จำนวน ๔ ฉบับ
๓. แบบสอบถามความเป็นไปได้ในการนำคู่มือฯ ไปใช้ในสถานศึกษาอื่น จำนวน ๔ ฉบับ

ด้วย ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๖ จังหวัดลพบุรี ได้ทำวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๖ จังหวัดลพบุรี ซึ่งจากการทดลองใช้นั้น หน่วยบริการมีการดำเนินงานที่มีคุณภาพ และ ผู้เรียนมีคุณภาพที่ดีขึ้น ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๖ จังหวัดลพบุรี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์หน่วยงานของท่านได้ประเมินความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบฯ และคู่มือฯ ไปใช้ในสถานศึกษาอื่น เพื่อให้เกิดประโยชน์ในดำเนินงานของหน่วยบริการ และพัฒนาผู้เรียน โดยขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลตามแบบประเมินฯ จากผู้อำนวยการ ๑ คน และครู ๓ คน รวมจำนวน ๔ คน และขอให้ส่งแบบประเมินฯ กลับมายังศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๖ จังหวัดลพบุรี จักขอบพระคุณยิ่ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายชัยพร พันธุ์น้อย)

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๖ จังหวัดลพบุรี

กลุ่มบริหารงานวิชาการ

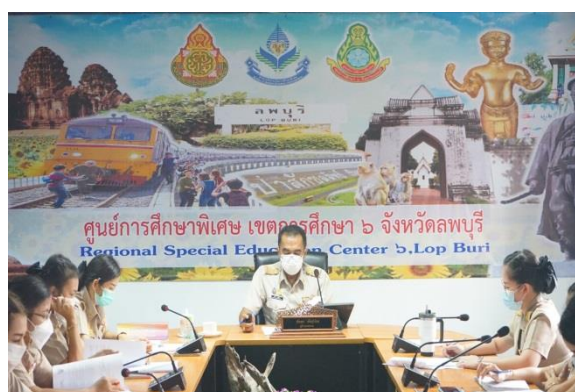
โทร. ๐-๓๖๗๗๒๒๕๙

โทรสาร. ๐-๓๖๗๗-๖๒๖๐

โทร. ๐๘๐-๕๑๙๑๗๘๙ (ผอ.ชัยพร พันธุ์น้อย) / ๐๘๙-๕๓๙๘๓๙๙ (รองฯ มาลิณี วรปริษาขันธ์)

ภาคผนวก ฉ
ภาพประกอบการทำวิจัย

สนทนากลุ่มครู เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความต้องการในการบริหารจัดการศึกษา
ของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี
ในวันเสาร์ที่ 18 พฤษภาคม 2562 เวลา 09.00 น.-12.00 น.
ณ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี

สนทนากลุ่มผู้ปกครอง เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความต้องการในการบริหาร
จัดการศึกษาของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี

ในวันอาทิตย์ที่ 19 พฤษภาคม 2562 เวลา 09.00 น.-12.00 น.

ณ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี

สนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ ในการพิจารณาร่างรูปแบบฯ ครั้งที่ 1

ในวันเสาร์ที่ 16 พฤศจิกายน 2562 เวลา 09.00 น.-12.00 น.

ณ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี

ประชุมกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ ในการตรวจสอบร่างรูปแบบฯ ครั้งที่ 2

ในวันอาทิตย์ที่ 12 มกราคม พ.ศ. 2563 เวลา 09.00 น. - 12.00 น.

ณ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี

ภาคผนวก ข
การเผยแพร่ผลงาน

ที่ ศธ ๐๔๐๐๗.๖๐๐/ว.๑๙๐

ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๖
๔๑ หมู่ ๗ ตำบลป่าตาล อำเภอเมือง
จังหวัดลพบุรี ๑๕๐๐๐

๒ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ ในการนำรูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ไปใช้

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ (รายชื่อตั้งแนบ)

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. รูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบฯ จำนวน ๑ ชุด
๒. แบบสอบถามความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบฯ ไปใช้ในสถานศึกษาอื่น จำนวน ๔ ฉบับ
๓. แบบสอบถามความเป็นไปได้ในการนำคู่มือฯ ไปใช้ในสถานศึกษาอื่น จำนวน ๔ ฉบับ

ด้วย ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๖ จังหวัดลพบุรี ได้ทำวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ของหน่วยบริการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๖ จังหวัดลพบุรี ซึ่งจากการทดลองใช้นั้น หน่วยบริการมีการดำเนินงานที่มีคุณภาพ และ ผู้เรียนมีคุณภาพที่ดีขึ้น ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๖ จังหวัดลพบุรี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์หน่วยงานของท่านได้ประเมินความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบฯ และคู่มือฯ ไปใช้ในสถานศึกษาอื่น เพื่อให้เกิดประโยชน์ในดำเนินงานของหน่วยบริการ และพัฒนาผู้เรียน โดยขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลตามแบบประเมินฯ จากผู้อำนวยการ ๑ คน และครู ๓ คน รวมจำนวน ๔ คน และขอให้ส่งแบบประเมินฯ กลับมายังศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๖ จังหวัดลพบุรี จักขอบพระคุณยิ่ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายชัยพร พันธุ์น้อย)

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๖ จังหวัดลพบุรี

กลุ่มบริหารงานวิชาการ

โทร. ๐-๓๖๗๗๖๒๕๙

โทรสาร. ๐-๓๖๗๗-๖๒๖๐

โทร. ๐๘๐-๕๑๙๑๓๙๘๙ (ผอ.ชัยพร พันธุ์น้อย)

โทร. ๐๘๙-๕๓๙๘๓๙๙ (รองฯ มาลีณี วรปรีชาชนม์)

[illegible]

lopburi/%E0%B8%AB%E0%B8%99%E0%B8%B2%E0%B9%81%E0%B8%A3%E0%B8%81

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – สกุล	นายชัยพร พันธุ์น้อย
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 1 เดือน กันยายน พ.ศ. 2516
ที่อยู่	บ้านเลขที่ 41 หมู่ 7 ตำบลป่าตาล อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี
การศึกษา	พ.ศ. 2537 ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) สาขาวิชาอุตสาหกรรมศิลป์ สถาบันราชภัฏเทพสตรี
	พ.ศ. 2546 ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
	พ.ศ. 2561 ศีษศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ศษ.ด.) สาขาวิชาบริหารการศึกษาและผู้นำการเปลี่ยนแปลง มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย
	พ.ศ. 2538 บรรจุครั้งแรกตำแหน่ง อาจารย์ 1 ระดับ 3 โรงเรียนชุมพรปัญญาคุณกุล จังหวัดชุมพร
การรับราชการ	พ.ศ. 2547 ตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี
	พ.ศ. 2547 ตำแหน่งรองผู้อำนวยการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี
	พ.ศ. 2549 ตำแหน่งรองผู้อำนวยการชำนาญการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี
	พ.ศ. 2550 ตำแหน่งผู้อำนวยการชำนาญการ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดนครสวรรค์
	พ.ศ. 2553 ตำแหน่งผู้อำนวยการชำนาญการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี
	พ.ศ. 2553-ปัจจุบัน ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี

ผลงานวิชาการ

1. รูปแบบการบริหารการเปลี่ยนแปลงที่มีประสิทธิผลของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
2. การศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ตามความคิดเห็นของครู
3. การประเมินโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 เขต 2 และเขต 3 ปีการศึกษา 2551
4. การประเมินโครงการโรงเรียนที่จัดการเรียนรวมในจังหวัดลพบุรี ปีการศึกษา 2558
5. การศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อแนวทางการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรวม ในจังหวัดลพบุรี R.S.E.C. 6 ไปใช้ในโรงเรียนที่จัดการเรียนรวม จังหวัดลพบุรี ปีการศึกษา 2558
6. รายงานการพัฒนารูปแบบวิธีปฏิบัติการณ์พิเศษแบบมีส่วนร่วม 6 ขั้นตอน ใช้ในทิศการศึกษา เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดลพบุรี
7. รายงานผลการดำเนินงานโครงการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการ โดยครอบครัวและชุมชน (ปรับบ้านเป็นห้องเรียนเปลี่ยนพ่อแม่เป็นครู)